

ການວິເຄາະ
ຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ
ສໍາລັບການສົ່ງອອກ ໃນ
ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ
ປະຊາຊົນລາວ¹

¹ This document in English is available at https://unctad.org/system/files/official-document/ditcommisc2020d2_en.pdf

The designations employed and the presentation of material on any map in this work do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the United Nations concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries.

The Laotian translation of this document is part of the project “Integrating Landlocked Commodity-Dependent Developing Countries into Regional and Global Value Chains”, funded by the 2030 Agenda for Sustainable Development Sub-Fund of the United Nations Peace and Development Trust Fund (UNPDF).

The text was translated into Laotian by Centerlink, Lao PDR, from the original document, published in English by UNCTAD (Analysing the Maize Value Chain for Export in Lao People’s Democratic Republic). Any queries will be handled by the translator who accepts responsibility for the accuracy of the translation.

This publication has not been formally edited.

UNCTAD/DITC/COM/MISC/2020/2

ບົດຄັດຫຍໍ້

ການສຶກສານີ້ ວິເຄາະກ່ຽວກັບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ ສຳລັບການສົ່ງອອກ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ. ການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນການສຳຫຼວດທີ່ຖືກດັດແກ້ໃຫ້ເໝາະສົມ ເຊິ່ງໄດ້ມາຈາກ 6 ເມືອງ ໃນ 3 ແຂວງ ທີ່ຜະລິດສາລີ, ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ໄດ້ມີການດຳເນີນ 3 ໜ້າວຽກ. ໜຶ່ງ, ກຳນົດ ແລະ ວິເຄາະບົດບາດທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂອງ 3 ພຽກສ່ວນ ກ່ຽວຂ້ອງຕົ້ນຕໍໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ: ຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດສາລີ, ພັດທະນາຂອງພື້ນທີ່ແກ້ບຸຮານ ແລະ ທີ່ດຳເນີນການປຸງແຕ່ງຂັ້ນພື້ນຖານ, ແລະ ພັດທະນາຂອງພື້ນທີ່ດຳເນີນການປຸງແຕ່ງເພີ່ມຕື່ມ ແລະ ສົ່ງອອກ. ສອງ, ພວກເຮົາວິເຄາະສາຍພົວພັນລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນ ແລະ ພັດທະນາຂອງພື້ນທີ່ດຳເນີນການປຸງແຕ່ງເພີ່ມຕື່ມ ແລະ ສົ່ງອອກ. ສາມ, ພວກເຮົາວິເຄາະຂອງພວກເຮົາໃຫ້ເຫັນເຖິງບົດບາດຂອງພັດທະນາຂອງພື້ນທີ່ດຳເນີນການປຸງແຕ່ງເພີ່ມຕື່ມ ໃນການສະໜອງເງິນທຶນໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ, ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ວ່າອຳນາດການຕໍ່ລອງ ແລະ “ຫີນສຳ ພັນ” ມີຄວາມສຳຄັນເປັນພິເສດ. ສາມ, ພວກເຮົາສຳຫຼວດຢ່າງລະອຽດກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນລະຫວ່າງຄຸນລັກສະນະຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ຖືກຄັດເລືອກ ແລະ ລາຄາສາລີ. ການຄວບຄຸມຕໍາແໜ່ງທີ່ຕັ້ງທາງພູມິສາດ, ພວກເຮົາໄດ້ພົບສາຍພົວພັນທາງບວກ ແລະ ມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິລະຫວ່າງ ລາຄາຂາຍສາລີຂອງຊາວກະສິກອນ ແລະ ການຂາຍສາລີໃນຮູບແບບເມັດ (ທຽບກັບແກນສາລີ), ສະມາຊິກສະຫະກອນ, ເຈົ້າຂອງສາງ ແລະ ໄລຍະເວລາຂອງການແກ້ບຸຮານສາລີ, ແລະ ສາຍພົວພັນທາງລົບລະຫວ່າງລາຄາຕ່າງໆ ແລະ ບໍ່ວ່າຊາວກະສິກອນຈະໄດ້ຮັບການສະໜອງບັດໃຈນຳເຂົ້າຈາກພັດທະນາ ແລະ ຊັ້ນດຽວກັນ, ພວກເຮົາພົບສາຍພົວພັນທາງບວກທີ່ມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ ລະຫວ່າງຂະໜາດຂອງພັດທະນາ (ວັດແທກຈາກປະລິມານຂອງສາລີທີ່ມີການຊື້ຂາຍໃນປີໜຶ່ງ) ແລະ ສ່ວນຕ່າງຂອງລາຄາສາລີ, ລາຄາຂາຍ ແລະ ລາຄາຊື້. ສາຍພົວພັນເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ຖືກຄວບຄຸມໂດຍຮູບແບບຂອງສາລີທີ່ຮັບຊື້, ທີ່ຕັ້ງພູມສາດຂອງພັດທະນາ ແລະ ບໍ່ວ່າພັດທະນາຈະມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄ້າຂາຍພາຍນອກຫຼືບໍ່. ບົນພື້ນຖານຜົນການຄົ້ນພົບຂອງພວກເຮົາ, ພວກເຮົາຈະໄດ້ມີການສົນ ທະນາກ່ຽວກັບຜົນສະທ້ອນດ້ານນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ເພື່ອປັບປຸງການເຮັດວຽກຂອງຕ່ອງໂສ້ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງບັນດາພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ, ສຸມໃສ່ການປັບປຸງໃຫ້ມີຂໍ້ມູນ, ເຮັດໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ແລະ ພັດທະນາເຂົ້າເຖິງທຶນຮອນຫຼາຍຂຶ້ນ, ລວມທັງມາດຕະການທີ່ມີທ່າແຮງໃນການສົ່ງເສີມລາຍໄດ້ຂອງຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ.

ຄຳຂອບໃຈ

ເອກະສານນີ້ໄດ້ຖືກກະກຽມໂດຍ ຮອດດຣິໂກ ກາຄາໂມ (Rodrigo Cárcamo), ສາຂາສິນຄ້າຂອງ UNCTAD, ພະແນກການຄ້າ ແລະ ສິນຄ້າສາກົນ.

ຜູ້ຂຽນຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈມາຍັງບຸກຄົນຕໍ່ໄປນີ້ ເຊິ່ງໄດ້ໃຫ້ຄຳເຫັນທີ່ມີຄຸນຄ່າແກ່ເອກະສານສະບັບກ່ອນໜ້ານີ້: ຊານດຣາ ຄາກາໂມ ໂອບຣັກ (Soccer Cárcamo-Obrecht), ເຣມອນ ພິເນດາ (Ramón Pineda), ຈັສຕິນ ແວນ ເດີ ວອງ (Justin Van de Ven) ແລະ ຢານຊຸນ ຊາງ (Yanchun Zhang).

ຜູ້ຂຽນຍັງຂອບໃຈ ທ່ານ ຈິດປະສົງ ກູສົນສະຫວັດ (Chitpasong Kousonsavath) ແລະ ທ່ານ ພິ ຢາງ (Fue Yang), ທີ່ປຶກສາ ອົງການ UNCTAD, ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການສຳຫຼວດພາກສະໜາມກ່ຽວກັບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ ໃນແຂວງອຸດົມໄຊ, ໄຊຍະບູລີ ແລະ ຊຽງຂວາງ ຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃນເດືອນພຶດສະພາ-ມິຖຸນາ 2019, ແລະ ຂໍຂອບ ໃຈມາຍັງທ່ານ ແດນນຽວ ໂບກລີໂວ (Danièle Boglio) ສຳລັບການອອກແບບສື່ສົ່ງພິມ ແລະ ແອັດເທີຣິນ ກາຕົງໂກລາ (Catherine Katongola) ສຳລັບການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານວຽກງານບໍລິຫານ.

ການອອກແບບທີ່ຖືກນຳໃຊ້ ແລະ ການນຳສະເໜີຕ່າງໆໃນແຜນທີ່ຂອງວຽກງານນີ້ ບໍ່ໄດ້ໝາຍເຖິງ ການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນໃດໆໃນສ່ວນຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ກ່ຽວກັບສະຖານະພາບທາງກົດໝາຍຂອງປະເທດໃດໜຶ່ງ, ອານາເຂດ, ເມືອງ ຫຼື ເຂດ ຫຼື ອຳນາດການປົກຄອງຕ່າງໆ, ຫຼື ກ່ຽວກັບການຈຳກັດຂອບເຂດຊາຍແດນ ຫຼື ເຂດແດນຕ່າງໆຂອງຕົນ.

ຄວາມຄິດເຫັນທີ່ສະແດງອອກໃນເອກະສານສະບັບນີ້ ແມ່ນຄວາມຄິດເຫັນຂອງຜູ້ຂຽນ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສະແດງເຖິງທັດສະນະຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງປະເທດດັ່ງກ່າວ. ຂໍ້ຜິດພາດຕ່າງໆທີ່ມີແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຂຽນເທົ່ານັ້ນ. ເອກະສານນີ້ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຖືກດັດແກ້ເທື່ອ.

ເອກະສານສະບັບນີ້ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງ ໂຄງການເຊື່ອມສານບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາທີ່ບໍ່ມີທາງອອກສູ່ທະເລ ທີ່ເພິ່ງພາສິນຄ້າອຸປະໂພກ ເຂົ້າໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າພາກພື້ນ ແລະ ທົ່ວໂລກ, ເຊິ່ງໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນທຶນ ພາຍໃຕ້ກອງທຶນຍ່ອຍເພື່ອການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ 2030 ຂອງ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອສັນຕິພາບ ແລະ ການພັດທະນາ (UNPDF).

ເອກະສານສະບັບນີ້ຖືກແປໂດຍ ບໍລິສັດ ເຊັນເຕີວິ້ງ ຄອນຊາວຕິ້ງ ຈຳກັດ, ທີ່ ສປປ ລາວ, ໂດຍແປຈາກຕົ້ນສະບັບພາສາອັງກິດ ທີ່ເຜີຍແຜ່ໂດຍ ອົງການ UNCTAD.

ສາລະບານ

1.	ພາກສະເໜີ.....	7
2.	ຄວາມສຳຄັນຂອງການຜະລິດ ແລະ ການສົ່ງອອກສາລີ ສຳລັບ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ	10
3.	ລັກສະນະຂອງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີເພື່ອການສົ່ງອອກ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ	21
3.1	ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຜະລິດ.....	22
3.1.1	ແຫຼ່ງລາຍໄດ້ຂອງຊາວກະສິກອນຜູ້ບູກສາລີ ແລະ ຄວາມສ່ຽງຂອງພວກເຂົາຕໍ່ກັບບັນຫາຕ່າງໆ	22
3.1.2	ຄຸນລັກສະນະສາຍພົວພັນຂອງຊາວກະສິກອນ ພໍ່ຄ້າ -	31
3.1.3	ການວິເຄາະມິຕິທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງການຂາຍສາລີໂດຍຊາວກະສິກອນ : ບົດບາດຂອງຄຸນລັກສະນະຂອງຊາວກະສິກອນ.....	37
3.2	ພໍ່ຄ້າຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ	45
3.2.1	ການຈຳແນກປະເພດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງພໍ່ຄ້າໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ : ພາລະບົດບາດຂອງຂະໜາດພໍ່ຄ້າ	45
	ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ອາຍຸການຂອງພໍ່ຄ້າ.....	45
	ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ການເພິ່ງພາລາຍໄດ້ຈາກສາລີ	46
	ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ບົດບາດຜູ້ຮວບຮວມຂອງພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ.....	47
	ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ການຂົນສົ່ງສາລີ	48
	ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງສາລີ	49
	ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ການສະໜອງບັດໃຈນຳເຂົ້າໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ.....	51
	ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ຂອບເຂດພູມສາດຂອງການຂາຍສາລີໂດຍພໍ່ຄ້າ : ການເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າລະດັບພາກພື້ນ	51
3.2.2	ການວິເຄາະມິຕິທາງດ້ານເສດຖະກິດກ່ຽວກັບລາຄາຂອງສາລີທີ່ຂາຍ, ການຊື້ ແລະ ສ່ວນຕ່າງໃນການຊື້ຂາຍຂອງພໍ່ຄ້າ-	53
	ການວິເຄາະລາຄາສາລີ.....	54
	ການວິເຄາະລາຄາຂອງສາລີທີ່ຊື້.....	60
	ການວິເຄາະອັດຕາກຳໄລຈາກການຊື້ຂາຍ ຂອງພໍ່ຄ້າ-	65
4	ບົດສະຫຼຸບ ທັດສະນະກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍ : ສຳລັບການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າການສົ່ງອອກສາລີ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.....	68
4.1	ຍົກລະດັບການຄວບຄຸມລະບົບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ ດ້ວຍສະຖິຕິແບບຈຳແນກ, ເຊື່ອຖືໄດ້ ແລະ ປັບປຸງເປັນປະຈຳ, ລະບຽບການ, ການຕິດຕາມ ແລະ ຂໍ້ມູນອື່ນໆ.	68
4.2	ເສີມຂະຫຍາຍການເຂົ້າເຖິງການເງິນທີ່ມີປະສິດທິພາບຂອງຊາວກະສິກອນ ແລະ ພໍ່ຄ້າ.....	70
4.3	ການສົ່ງເສີມລາຍໄດ້ຂອງຊາວກະສິກອນຜູ້ບູກສາລີຂະໜາດນ້ອຍ.....	72
	ບັນນານຸກົມ	75
	ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍລາຍລະອຽດຂອງຂໍ້ມູນການສຳຫຼວດພາກສະໜາມທີ່ນຳໃຊ້ :.....	78

ຄໍາຫຍໍ້

DAFO ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ

DICO ຫ້ອງການອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການຄ້າເມືອງ

Ha ເຮັກຕາ

kg ກິໂລກຣາມ

km ກິໂລແມັດ

LAK ລາວກີບ

PAFO ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ

PICO ພະແນກອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການຄ້າແຂວງ

US\$ ໂດລາສະຫະລັດ

ໝາຍເຫດ

ການໃຊ້ຄຳວ່າ “ໂດລາ” (\$) ໝາຍເຖິງເງິນໂດລາສະຫະລັດ.

ຄຳວ່າ “ຕື້” ໝາຍເຖິງ 1,000 ລ້ານ.

ຄຳວ່າ “ໂຕນ” ໝາຍເຖິງ ໂຕນ.

ການໃຊ້ ຂີດຕໍ່ ລະຫວ່າງປີ (ຕົວຢ່າງ 2000-2001) ໝາຍເຖິງໄລຍະເວລາເຕັມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ລວມທັງປີທຳອິດ ແລະ ປີສຸດທ້າຍ.

ເສັ້ນ ຂີດສະຫຼຽງ ລະຫວ່າງສອງປີ (ຕົວຢ່າງ 2000/01) ໝາຍເຖິງປີງົບປະມານ ຫຼື ປີການບູກຜິດ

1. ພາກສະເໜີ

ຮອງຈາກເຂົ້າ, ສາລີແມ່ນພືດອັນດັບທີສອງທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດຂອງພື້ນທີ່ປູກຝັງໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ເຊິ່ງຂະແໜງກະສິກໍາກວມເອົາ 10% ຂອງ GDP ຂອງປະເທດ. ດັ່ງນັ້ນ, ຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີຈຶ່ງມີບົດບາດສໍາຄັນໃນການຈ້າງງານ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກໃນເຂດຊົນນະບົດຂອງປະເທດ (Castella ແລະ Nanthavong, 2014; Lestrelin, 2015). ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ສາລີແມ່ນສິນຄ້າສົ່ງອອກທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດຂອງຂະແໜງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ຂອງລາວ. ຕະຫຼາດຈຸດໝາຍປາຍ ທາງຂອງການສົ່ງອອກທີ່ສໍາຄັນ ປະກອບມີ ຈີນ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ, ເຊິ່ງເປັນປະເທດທີ່ການຜະລິດສາລີພາຍໃນປະເທດທີ່ຖືກນໍາໃຊ້ເປັນບັດໄຈນໍາເຂົ້າຂອງຂະແໜງອາຫານສັດທີ່ ກໍາລັງຂະຫຍາຍຕົວ. ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຕ້ອງພົບກັບສິ່ງທ້າທາຍດ້ານການພັດທະນາເປັນພິເສດ ເນື່ອງຈາກເປັນປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາທີ່ບໍ່ມີຊາຍແດນຕິດຈອດກັບທະເລ, ຄວາມສາມາດໃນການຍາດແຍ່ງໂອກາດດ້ານການສົ່ງອອກ ແມ່ນມີຜົນກະທົບທີ່ສໍາຄັນຕໍ່ສະຫວັດດີການ ແລະ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ. ດ້ວຍເຫຼດຜົນດັ່ງ ກ່າວ, ຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍສໍາລັບການບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs) ໃນປະເທດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນເປົ້າໝາຍທີ 1: ບໍ່ມີຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ເປົ້າໝາຍທີ 8: ການເຮັດວຽກທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ການເຕີບໂຕທາງເສດ ຖະກິດ.

ໜ່ວຍງານພາກລັດໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຮັບຮູ້ດີກ່ຽວກັບຄວາມສໍາຄັນດ້ານເສດຖະກິດຂອງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີພາຍໃນປະເທດ, ແລະ ການພັດທະນາຂະແໜງການສາລີ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້ຖືກພິສູດໃຫ້ເຫັນ ໂດຍການໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນແກ່ການຜະລິດສາລີທັງໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8, ແລະ ຍຸດທະສາດການພັດທະນາກະສິກໍາ ຮອດປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດຮອດປີ 2030 ທີ່ເຜີຍແຜ່ໂດຍກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້.

ຄວາມສໍາຄັນຂອງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີໃນປະເທດ ໄດ້ກະຕຸ້ນໃຫ້ເກີດມີການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຄວາມສົນໃຈດ້ານນະໂຍບາຍຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນສອງທິດສະວັດທີ່ຜ່ານມາ ຈາກບັນດາອົງການພັດທະນາ, ອໍານາດການປົກຄອງຕ່າງໆ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາລາວ. ໃນຂະນະທີ່ຄວາມພະຍາຍາມເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ກວມເອົາຫຼາຍໆດ້ານທີ່ສໍາຄັນທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂອງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີໃນ ປະເທດ, ການວິເຄາະນີ້ສ່ວນຫຼາຍໄດ້ສຸມໃສ່ສິ່ງທ້າທາຍທີ່ມີຕໍ່ຊາວກະສິກອນ ໃນການເພີ່ມການຜະລິດ ແລະ ຜົນຜະລິດທີ່ຍືນຍົງ, ຫຼື ຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຜະລິດສາລີ. ຕົວຢ່າງ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດ (2011) ພົບວ່າ ການປະຕິບັດເຊັ່ນ: ການປູກພືດລະບົບດຽວ- ການໄຖຄາດດ້ວຍເຄື່ອງຈັກ, ແລະ ຖາງປ່າ ແລະ ພື້ນທີ່ປ່າເລົ່າ ສໍາລັບການປູກສາລີ, ສະແດງເຖິງຄວາມຈໍາເປັນໃນການຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງການພັດທະນາຊົນນະບົດ. ໃນການສຶກສາອີກອັນໜຶ່ງ, Castella et al. (2012) ວິເຄາະການປູກສາລີຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງໂດຍນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນຈາກ 600 ຄົວເຮືອນໃນ 20 ບ້ານຂອງເມືອງຄໍາ ແລະ ເມືອງໜອງແຮດ. ຜູ້ຂຽນພົບວ່າ ການປູກຝັງຕົ້ນຕໍທີ່ໄດ້ປະຕິບັດໃນປີ 2012 ແມ່ນການໄຖດິນ, ການນໍາໃຊ້ຢາຂ້າຫຍ້າ, ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະ ແນວພັນປະສົມ. ຜູ້ຂຽນສະຫຼຸບວ່າ ສິ່ງດັ່ງກ່າວເຮັດໃຫ້ຊາວກະສິກອນມີຄວາມສ່ຽງຫຼາຍຕໍ່ບັນຫາການເຊື່ອມໂຊມຂອງດິນ, ການສູນເສຍຊີວະນາໆພັນກະ ສິກໍາ ແລະ ຄວາມສ່ຽງຂອງການເໜັງຕີງຂອງລາຄາທີ່ເກີດຈາກການປູກສາລີລະບົບດຽວ.

ອຸຍ, ແກ້ວໂພໄຊ ແລະ ແຄສເຕີວາ (Viau, Keophosay ແລະ Castella) (2009) ວິເຄາະວ່າການຂະຫຍາຍຕົວຂອງການຜະ ລິດສາລີແບບການຄ້າ ເຊິ່ງໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ການຜະລິດເຂົ້າໃສ່ຢູ່ເມືອງຊຽງເງິນ ແຂວງຫົວພັນ. ໂດຍນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນການສໍາຫຼວດລະອຽດຈາກ 100 ຄົວເຮືອນໃນ 4 ບ້ານຂອງກຸ່ມບ້ານນາຕອງ, ເຊິ່ງເກັບກໍາໃນປີ 2008, ຜູ້ຂຽນໄດ້ຄົ້ນຫາອິດທິພົນທີ່ມີຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງການປ່ຽນແປງການນໍາໃຊ້ດິນ, ເຊິ່ງລວມທັງການຜະລິດສາລີແບບການຄ້າທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນໃນເຂດພື້ນທີ່ເນີນສູງ. ເຊັ່ນດຽວກັນ, Boundeth et al.

(2013) ນໍາສະເໜີການສຶກສາແບບຕັດຂວາງຂອງການຜະລິດສາລີຢູ່ແຂວງບໍ່ແກ້ວ, ໄດ້ມີການລາຍງານການພົວພັນໃນທາງບວກລະຫວ່າງການຜະລິດສາລີ ແລະ ຕົວແປທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ເຊິ່ງລວມມີສະມາຊິກຂອງກຸ່ມຜູ້ຜະ ລິດຊາວກະສິກອນ (“ສະຫະກອນ”), ການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອ ແລະ ການສະໜອງບັດໄລ່ນໍາເຂົ້າເຊັ່ນ: ແນວພັນ.

ການສຶກສານີ້ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມພະຍາຍາມໃນການຄົ້ນຫາຄວາມຈິງທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງ ໂດຍການສ່ອງແສງໃໝ່ໃຫ້ເຫັນເຖິງການເຮັດວຽກຂອງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ ສໍາລັບການສົ່ງອອກຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ. ການສຶກສານີ້ ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານເຕັກນິກຂອງ UNCTAD ໃຫ້ແກ່ປະເທດ, ເຊິ່ງສະໜອງໃຫ້ພາຍໃຕ້ໂຄງການ ລວມເອົາບັນດາປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາສິນຄ້າທີ່ບໍ່ມີທາງອອກສູ່ທະເລເຂົ້າໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າພາກພື້ນ ແລະ ທົ່ວໂລກ (PDF-SDG-2017-04). ຈຸດປະ ສົງຂອງໂຄງການໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຍົກລະດັບຂະແໜງການສາລີໃນປະເທດ, ໂດຍການຊຸກຍູ້ການເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າກັບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າໃນພາກພື້ນ ແລະ ທົ່ວໂລກໃຫ້ດີກວ່າເກົ່າ.²

ການວິເຄາະລະບົບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າ ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງຢ່າງໃກ້ຊິດກັບການກຳນົດ ແລະ ລັກສະນະຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນຕະຫຼາດທີ່ສໍາຄັນ ແລະ ການພົວພັນລະຫວ່າງພວກເຂົາ. ໃນທາງກົງກັນຂ້າມມັນຈໍາເປັນຕ້ອງມີຂໍ້ມູນດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານກ່ຽວກັບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນຂໍ້ມູນທາງດ້ານປະລິມານເຊິ່ງມີຄວາມຈໍາເປັນໃນການປະເມີນອິດທິພົນຂອງຄຸນລັກສະນະຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ກ່ຽວກັບຕົວຊີ້ວັດຂອງການປະຕິບັດງານຂອງລະບົບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າ, ລວມທັງລະດັບລາຍໄດ້, ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ແຮງກະທົບ ແລະ ການແຈກຈ່າຍສ່ວນເກີນຂອງພໍ່ຄ້າ. ດັ່ງນັ້ນ, ສໍາລັບລາຍລະອຽດຂອງການສຶກສາຄັ້ງນີ້

ຂໍ້ມູນການສໍາຫຼວດທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການສໍາຫຼວດພາກສະໜາມທີ່ມີຈຸດປະສົງທີ່ດໍາເນີນໃນເດືອນພຶດສະພາ - ມິຖຸນາ 2019 ແມ່ນໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້, ເຊິ່ງກວມເອົາ 3 ແຂວງທີ່ຜະລິດສາລີທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດໃນ ສປປ ລາວ ໃນດ້ານພື້ນທີ່ການຜະລິດ ແລະ ການບູກ ໄດ້ແກ່: ແຂວງອຸດົມໄຊ, ໄຊຍະບູລີ ແລະ ຊຽງຂວາງ. ສາມແຂວງນີ້ ຍັງເປັນຜູ້ສົ່ງອອກສາລີທີ່ສໍາຄັນ, ມີການຄ້າກັບຈີນ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມຕາມລໍາດັບ.

ການວິເຄາະຂອງພວກເຮົາກ່ຽວກັບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີຂອງລາວໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 3 ໜ້າວຽກຫຼັກ.

ໜຶ່ງ, ພວກເຮົາແຕ້ມແຜນທີ່ການສົ່ງອອກຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ, ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍຜູ້ຜະລິດ (ຂະໜາດໃຫຍ່, ຂະໜາດນ້ອຍ) ແລະ ພໍ່ຄ້າ. ຈຸດສຸມຂອງພວກເຮົາໃນທີ່ນີ້ແມ່ນເພື່ອກຳນົດ ແລະ ວິເຄາະພາລະບົດບາດທີ່ແຕກຕ່າງກັນທີ່ແຕ່ລະພາກສ່ວນມີສ່ວນຮ່ວມໃນລະ ບົບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ, ແລະ ເພື່ອຊອກຮູ້ວ່າພາລະບົດບາດເຫຼົ່ານັ້ນແຕກຕ່າງກັນໄປຕາມຄຸນລັກສະນະຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຄືແນວໃດ.

ຫົວຂໍ້ທໍາອິດຂອງການສຶກສາຂອງພວກເຮົາຈະຮວບຮວມ ແລະ ບົບປຸງບັນດາຜົນງານທີ່ຜ່ານມາ ໂດຍສຸມໃສ່ຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ. ໂດຍ: (i) ໃຫ້ຂໍ້ມູນໃໝ່ກ່ຽວກັບການຜະລິດ, ການຄ້າ, ລາຄາສາກິນ, ຜົນຜະລິດ, ເນື້ອທີ່ເກັບກ່ຽວ ແລະ ສະຖິຕິກ່ຽວກັບຂະແໜງການສາລີອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; (ii) ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງລະດັບທີ່ສູງຂອງການເພິ່ງພາ ລາຍໄດ້ຈາກສາລີຂອງຊາວກະສິກອນຜູ້ບູກສາລີ (ຄ່າກາງ 94.5% ຂອງລາຍໄດ້ຈາກການຜະລິດກະສິກໍາ), ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ຊາວກະສິ ກອນຜູ້ບູກສາລີມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະພົບກັບຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ກັບສາລີ; ແລະ (iii) ອະທິບາຍ ແລະ ທົບທວນບົດບາດເສດຖະກິດທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂອງພໍ່ຄ້າເຊັ່ນ: ການລວມກຸ່ມ, ການຂົນສົ່ງ,

² ໂຄງການມີຈຸດປະສົງເພື່ອຍົກສູງຄວາມສາມາດຂອງບັນດາປະເທດໃນການສ້າງ ແລະ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ແລະ ຍຸດທະສາດຕ່າງໆໃນຂະແໜງກະສິກໍາທີ່ສໍາຄັນຂອງ 4 ປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ. ນອກເໜືອຈາກສາລີ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ໂຄງການດັ່ງກ່າວແມ່ນແນໃສ່ກາເຟທີ່ຂົ່ວຢູ່ປະ ເທດເອທິໂອເປຍ, ຊື່ນໃນປະເທດມົງໂກລີ ແລະ ຫຼາກໄມ້ແຫ້ງໃນອຸເບກິສຖານ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນກິດຈະກຳຂອງໂຄງການແນໃສ່ບົບປຸງຄວາມສາມາດດ້ານການວິ ເຄາະ ແລະ ຂໍ້ມູນຂອງບັນດາປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ໃນການສ້າງນະໂຍບາຍທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ເພື່ອສົ່ງເສີມການເຊື່ອມສານອຸດສາຫະກຳອາຫານທ້ອງຖິ່ນ ເຂົ້າໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າພາກພື້ນ ແລະ ທົ່ວໂລກ. ສໍາລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບໂຄງການ, ເບິ່ງທີ່ <https://unctad.org/en/Pages/SUC/Commodities/SUC-Project-LLDCs-in-GVCs.aspx>

ການຄວບຄຸມ ແລະ ການປັບປຸງຄຸນນະພາບ. ພາລະບົດບາດເຫຼົ່ານີ້ແຕກຕ່າງກັນໄປຕາມຂະໜາດຂອງພູມຄຳ, ໂດຍມີພູມຄຳລາຍນ້ອຍດໍາເນີນການ “ຮວບຮວມ” ສໍາລັບພູມຄຳທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ຂຶ້ນ ແລະ ມັກຈະນໍາເອົາບັດໄຈນໍາເຂົ້າໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ. ກຸ່ມຜູ້ຜະລິດ (“ສະຫະກອນ”) ຍັງສາມາດມີບົດບາດໃນພາຍຫຼັງຕໍ່ກັບເຄື່ອງໝາຍຜະລິດຕະພັນທີ່ຄວບຄອງໂດຍຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ (Bonin et. al, 1993).

ສອງ. ພວກເຮົາວິເຄາະສາຍພົວພັນລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນ ແລະ ພູມຄຳ. ໃນເລື່ອງນີ້, ການວິເຄາະຂອງພວກເຮົາຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງບົດບາດຂອງພູມຄຳໃນການສະໜອງດ້ານການເງິນໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ, ເຊິ່ງເປັນຈຸດທີ່ມີອໍານາດການຕໍ່ລອງ ແລະ “ທຶນສໍາພັນ” ປະກົດວ່າມີຄວາມສໍາຄັນເປັນພິເສດ. ຂໍ້ມູນການສໍາຫຼວດຂອງພວກເຮົາຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄ່າຕອບແທນທີ່ໄດ້ຮັບການຕອບສະໜອງຈາກພູມຄຳແມ່ນມີການຂະຫຍາຍຕົວຫຼາຍໃນທົ່ວປະເທດ, ເຊິ່ງໄດ້ຖືກລາຍງານໂດຍ 29% ຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດ ແລະ 50% ຂອງພູມຄຳທີ່ຖືກສໍາຫຼວດຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ, ໄຊຍະບູລີ ແລະ ແຂວງຊຽງຂວາງ. ສິ່ງນີ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າການຄົ້ນຄ້ວາໃນຕໍ່ໜ້າສາມາດສໍາຫຼວດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ສາມາດປັບຕົວຕໍ່ກັບຄວາມສ່ຽງຂອງການເງິນຊົນນະບົດ, ພ້ອມທັງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການສະໜອງເງິນທຶນໃຫ້ແກ່ປະເທດຕໍ່ໄປ.

ສາມ, ພວກເຮົາຄົ້ນຄວ້າຢ່າງແທ້ຈິງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນລະຫວ່າງຄຸນລັກສະນະຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ຖືກຄັດເລືອກ ແລະ ລາຄາສາລີ.

ໃນກໍລະນີຂອງຊາວກະສິກອນ, ແລະ ການຄວບຄຸມສະຖານທີ່ທາງພູມສາດ, ພວກເຮົາປະເມີນສາຍພົວພັນລະຫວ່າງ ລາຄາຂາຍສາລີແລະ ຄຸນລັກສະນະຂອງຊາວກະສິກອນ 5 ຢ່າງຄື: ບໍ່ວ່າພວກເຂົາຈະຂາຍສາລີໃນຮູບແບບເປັນເມັດ ທຽບກັບຮູບແບບແຕກສາລີ, ສະ ມາຊິກສະຫະກອນ, ຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງໃນການເກັບຮັກສາ, ໄລຍະເວລາຂອງການເກັບຮັກສາສາລີ, ແລະ ບໍ່ວ່າຊາວກະສິກອນຈະໄດ້ຮັບບັດໄຈນໍາເຂົ້າຈາກພູມຄຳຫຼືບໍ່. ພວກເຮົາໄດ້ຄົ້ນພົບ ສາຍພົວພັນທີ່ດີ ແລະ ສໍາຄັນລະຫວ່າງ ລາຄາຂາຍ ແລະ ຕົວແປສີ່ຕົວທໍາອິດທີ່ກ່າວມາ, ແລະ ສາຍພົວພັນທາງລົບລະຫວ່າງ ລາຄາສາລີ ແລະ ບໍ່ວ່າຊາວກະສິກອນຈະໄດ້ຮັບບັດໄຈນໍາເຂົ້າຫຼືບໍ່.

ເຊິ່ງດຽວກັນ, ການວິເຄາະຕົວຈິງຂອງພວກເຮົາສໍາລັບພູມຄຳ ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນສາຍພົວພັນທາງບວກທີ່ມີຄວາມໝາຍທາງດ້ານສະຖິຕິລະ ຫວ່າງຂະໜາດຂອງພູມຄຳ (ອັດແທກທາງດ້ານປະລິມານຂອງສາລີທີ່ຊື້ຂາຍໃນໜຶ່ງປີ) ແລະ ອັດຕາກໍາໄລຂອງລາຄາສາລີ, ລາຄາຊື້ ແລະ ລາຄາຂາຍ. ສາຍພົວພັນເຫຼົ່ານີ້ຖືກຄົ້ນພົບວ່າ ມີການຄວບຄຸມຮູບແບບການປຸກສາລີທີ່ເກັບຮັກສາ, ທີ່ຕັ້ງພູມສາດຂອງພູມຄຳ ແລະ ບໍ່ວ່າພູມຄຳຈະມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄໍາຂາຍກັບພາຍນອກຫຼືບໍ່. ໃນເລື່ອງນີ້, ພວກເຮົາຍັງຢືນຢັນວ່າ ຂະໜາດຂອງພູມຄຳສາມາດຖືກຕີຄວາມວ່າ ເປັນຕົວແທນຂອງຕົວແປທີ່ຍາກ ທີ່ຈະວັດແທກໄດ້, ເຊິ່ງລວມທັງການເຂົ້າຮ່ວມເປັນດັ່ງຜູ້ຮວບຮວມໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າ, ການເຂົ້າເຖິງສາລີທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ຄວາມສາມາດທີ່ມີໃນການເກັບຮັກສາ ແລະ ໄລຍະເວລາຂອງການເກັບຮັກສາ.

ສຸດທ້າຍ, ບົນເພື່ອຖານຂອງຜົນການຄົ້ນພົບຂອງພວກເຮົາ, ພວກເຮົາປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບຜົນສະທ້ອນທາງດ້ານນະໂຍບາຍຕ່າງໆ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນພວກເຮົາສຸມໃສ່ການປັບປຸງການມີຂໍ້ມູນ, ສົ່ງເສີມໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ແລະ ພູມຄຳເຂົ້າເຖິງການເງິນ, ແລະ ມາດຕະການທີ່ມີທ່າແຮງໃນການສົ່ງເສີມລາຍໄດ້ຂອງຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ.

ສ່ວນທີ່ເຫຼືອຂອງການສຶກສານີ້ແມ່ນໄດ້ຈັດສັນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້. ພາກທີ II ຂະຫຍາຍຄວາມສໍາຄັນຂອງສາລີ ສໍາລັບ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາ ທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແລະ ມິຕິຂອງພາກພື້ນ. ພາກທີ III ຄຸນລັກສະນະ, ແຜນທີ່ ແລະ ການວິເຄາະຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີທີ່ມີຢູ່ໃນປະເທດທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ. ພາກທີ IV ສະຫຼຸບ ໂດຍການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບຂົງເຂດທີ່ມີທ່າແຮງສໍາລັບການແຊກແຊງດ້ານນະໂຍບາຍໂດຍອໍານາດການປົກ ຄອງ ໃນຮູບການຂອງຜົນການສຶກສາບາງສ່ວນ.

2. ຄວາມສຳຄັນຂອງການຜະລິດ ແລະ ການສົ່ງອອກສາລີ ສຳລັບ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ຂະແໜງກະສິກຳ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນຂອງເສດຖະກິດ, ຍ້ອນວ່າມັນກວມເອົາເຖິງ 10.3% ຂອງ GDP ແລະ ທັງເປັນອົງປະກອບທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດອັນດັບທີ 5³ ທີ່ປະກອບສ່ວນໃຫ້ແກ່ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງ GDP ໂດຍສະເລ່ຍໃນລະຫວ່າງປີ 2014 ແລະ 2018.⁴

ໃນດ້ານການຈ້າງງານ, ຂະແໜງກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ການປະມົງໃນປີ 2017 ປະກອບມີແຮງງານທັງໝົດ 551,000 ຄົນ, ເທົ່າກັບ 31.3% ຂອງປະຊາກອນທີ່ມີອາຍຸຫຼາຍກວ່າ 15 ປີ (1,757,733 ຄົນ⁵). ຕົວເລກນີ້ບໍ່ໄດ້ລວມເອົາ 2,455,328 ຄົນທີ່ຖືກຈັດເປັນ

“ກຳມະກອນທີ່ໃຊ້ແຮງງານໃນການຜະລິດຂອງຕົນເອງ”

ເຊິ່ງພົວພັນກັບກິດຈະກຳທີ່ອອກແຮງດ້ວຍຕົນເອງແບບດັ້ງເດີມ

ນອກເໜືອຈາກກຳລັງແຮງງານທີ່ໄດ້ວັດແທກ.

ພາຍໃນປະເພດນີ້,

ປະຊາຊົນຈຳນວນຫຼາຍຍັງຍືດອາຊີບກະສິກຳເພື່ອລ້ຽງຊີບ.

ໃນຈຳນວນພົນລະເມືອງທັງໝົດ ທີ່ມີວຽກເຮັດງານທຳ, 82.7% ໄດ້ເຮັດວຽກຢ່າງບໍ່ເປັນທາງການ, ດ້ວຍຄວາມບໍ່ເປັນທາງການໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບສະເພາະໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ມີການສຶກສາໃນລະດັບມັດທະ ຍົມຕອນປາຍ ຫຼື ຕ່ຳກວ່າ.

ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກໃນຊົນນະບົດແມ່ນໜ້າທີ່ສຳຄັນຂອງການບັນລຸເປົ້າໝາຍທີ 1 ຂອງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ “ບໍ່ໃຫ້ມີຄວາມທຸກຍາກ”. ການສຶກສາທີ່ຜ່ານມາຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການຜະລິດສາລີ ແລະ

ຕ່າງໂສ້ມູນຄ່າມີຄວາມສຳຄັນໃນການບັບປຸງລາຍໄດ້ຂອງຊາວກະສິກອນໃນແຂວງພາກເໜືອ ແລະ ພາກກາງ ເຊັ່ນ: ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ອຸດົມໄຊ, ແລະ ຊຽງຂວາງ, ເຊິ່ງຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກຂອງຊົນນະບົດ. ຕົວຢ່າງ, ໃນການສຶກສາຂອງພວກເຂົາກ່ຽວກັບການຫັນປ່ຽນກະສິກຳຈາກແບບກຸ້ມຕົນເອງ

ໄປສູ່ການປູກສາລີພຽງຢ່າງດຽວ, ແຄັສເຕີລາ ແລະ ນັນທະວົງ (Castella ແລະ Nanthavong) (2014) ພົບວ່າ ການບັບປຸງລາຍໄດ້ໂດຍທົ່ວໄປຂອງຊາວບ້ານໃນເມືອງໜອງແຮດ, ແຂວງຊຽງຂວາງ ໃນ 5 ປີ ຈົນເຖິງປີ 2014, ພ້ອມທັງການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຄວາມຕ້ອງການດ້ານແຮງງານ, ເຖິງແມ່ນວ່າຜູ້ຂຽນຈະຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການປ່ຽນແປງດ້ານການເຮັດກະສິກຳເຫຼົ່ານີ້ ຈະມີຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ໃນການສຶກສາດ້ານກະສິກຳແບບອະນຸລັກຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ເລັສເຕີຣິນ (Lestrelin) (2015) ພົບວ່າ ລາຍໄດ້ດ້ານກະສິກຳຂອງຊາວກະສິກອນໃນເຂດທີ່ມີການປູກສາລີຢ່າງແຜ່ຫຼາຍຄື ເມືອງບໍ່ເຕັນ, ເມືອງປາກລາຍ ແລະ ເມືອງແກ່ນທ້າວ ໄດ້ມີການເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນລະຫວ່າງປີ 2004 ແລະ 2007 ຍ້ອນວ່າການປູກສາລີໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວ, ແຕ່ຫຼັງຈາກນັ້ນກໍເຫັນວ່າມີການຢຸດເຊົາ ຫຼື ຫຼຸດລົງເລັກນ້ອຍ ໃນລະຫວ່າງປີ 2007 ແລະ 2013.

ໃນຂະນະທີ່ການຜະລິດເຂົ້າຍັງຄົງເປັນສິນຄ້າກະສິກຳຫຼັກ ທັງໃນດ້ານເນື້ອທີ່ເກັບກ່ຽວ ແລະ ການຜະລິດ⁶, ສາລີກໍຍັງຄົງເປັນສິນຄ້າກະສິກຳທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດໃນປະເທດ, ເຊິ່ງເປັນສິນຄ້າກະສິກຳທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດອັນດັບສອງ

³ ຮ່ວມກັບ ກິດຈະກຳອະສັງຫາລີມະຊັບ.

⁴ ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດລາຍງານປະຈຳປີ 2018 ຂອງທະນາຄານກາງ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ໜ້າທີ 20. ຂໍ້ມູນກ່າວເຖິງ “ການປູກພືດກະສິກຳ” ແລະ ບໍ່ລວມເອົາການລ້ຽງສັດ, ປ່າໄມ້ ແລະ ການປະມົງ. ຍ້ອນການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຂະແໜງການບໍລິການ ແລະ ຂະແໜງໄຟຟ້າໃນໄລຍະດັ່ງກ່າວ, ສ່ວນແບ່ງກະສິກຳຕໍ່ GDP ໄດ້ຫຼຸດລົງເລັກນ້ອຍຈາກ 11 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນປີ 2014 ມາເປັນ 9.7 ສ່ວນຮ້ອຍໃນປີ 2018.

⁵ ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ (2018), “ການສ້າງຫຼວດກຳລັງແຮງງານຂອງ ສປປ ລາວ ປີ 2017”, ເດືອນມິຖຸນາ 2018. ເບິ່ງຂໍ້ມູນອອນລາຍທີ່ https://www.lsb.gov.la/wp-content/uploads/2017/05/Labor-force_report-22-june_ENG.pdf

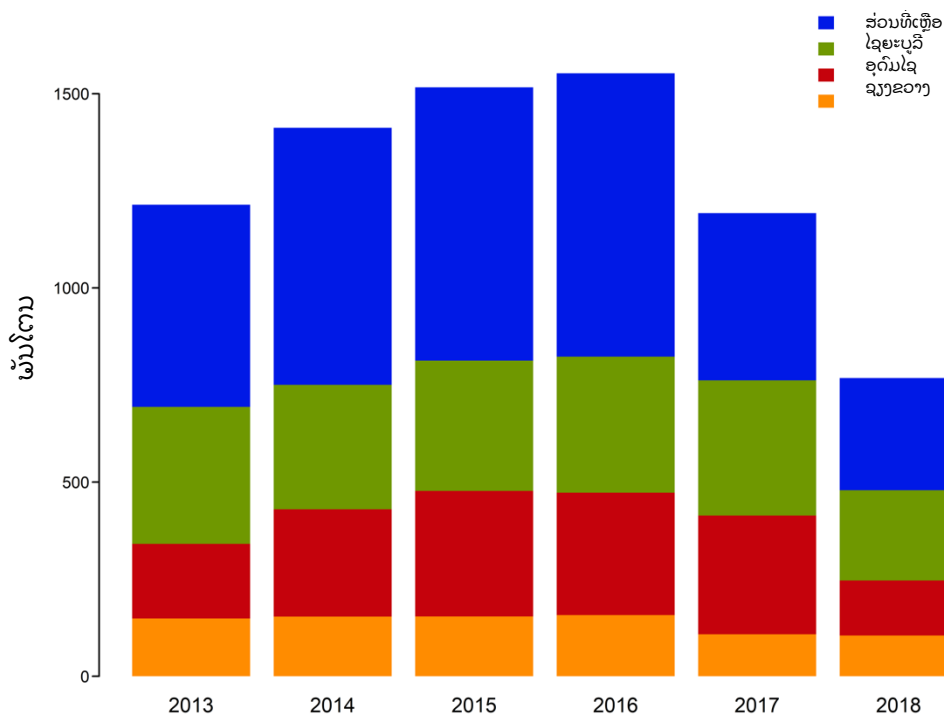
⁶ ອີງຕາມບົດສະຫຼຸບສະຖິຕິປະຈຳປີ 2018 ຂອງ ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ, ເນື້ອທີ່ເກັບກ່ຽວເຂົ້ານາປີ, ເຂົ້ານາແຊງ ແລະ ເຂົ້າໄຮ ໃນປີ 2018 ແມ່ນ 688,000 ເຮັກຕາ, 74,175 ເຮັກຕາ ແລະ 92,430 ເຮັກຕາ ຕາມລຳດັບ, ສຳລັບການຜະລິດເຂົ້າທັງໝົດແມ່ນ 2.92 ລ້ານໂຕນໃນປີດັ່ງກ່າວ. ສະນັ້ນ, ການຜະລິດສາລີຈຶ່ງເທົ່າກັບ 26% ຂອງການຜະລິດເຂົ້າໃນປີ 2018.

ອີງຕາມຜົນທີ່ເກັບກ່ຽວ. ດ້ວຍເຫດຜົນນີ້ ຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ການບັນລຸເປົ້າໝາຍທີ 8 ຂອງວຽກງານທີ່ມີຄຸນຄ່າ ແລະ ການຂະຫຍາຍໂຕທາງເສດຖະກິດ.

ຄວາມສໍາຄັນຂອງສາລີທີ່ເປັນດັ່ງພືດເສດຖະກິດໃນປະເທດ ໄດ້ມີຄວາມໂດດເດັ່ນໃນຊ່ວງປີ 2000, ຄືໃນລະຫວ່າງປີ 2002 ແລະ 2008, ອັດຕາການເຕີບໃຫຍ່ຂອງການຜະລິດສາລີໃນແຕ່ລະປີ⁷ ສະເລ່ຍຢູ່ທີ່ 40.9%, ການເຕີບໂຕສູງສຸດແມ່ນໃນປີ 2005 ຢູ່ທີ່ 83.1% ແລະ ບໍ່ມີປີໃດທີ່ຫຼຸດລົງຕໍ່າກວ່າ 11%. ໃນໄລຍະເວລານີ້, ຈໍານວນທີ່ດືນທີ່ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດສາລີກໍເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ, ເຊິ່ງການຂະຫຍາຍຕົວໃນອັດຕາສະເລ່ຍຢູ່ທີ່ 27.4% ຕໍ່ປີ. ຂໍ້ມູນຈາກການສຶກສາທີ່ຜ່ານມາ (ຕົວຢ່າງ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, 2006) ໄດ້ລະບຸໃຫ້ເຫັນວ່າ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງການຜະລິດໃນບາງຂົງເຂດແມ່ນຜົນມາຈາກຄວາມສົນໃຈຂອງພໍ່ຄ້າເອກະຊົນທີ່ໄດ້ໃຫ້ ສິນເຊື້ອ ແລະ ບັດໂຈນໍາເຂົ້າດ້ານກະສິກໍາໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ, ໃນຂະນະທີ່ພາກສ່ວນອື່ນໆ, ເຊັ່ນ ພາກລັດກໍຍັງມີບົດບາດສໍາຄັນ.

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ (2006) ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງອຸດົມໄຊ ໄດ້ແນະນໍາການຜະລິດສາລີ ໂດຍຊາວກະສິກອນຢູ່ເມືອງຮຸ່ນ, ເມືອງແບ່ງ ແລະ ເມືອງໄຊ ຂອງແຂວງດັ່ງກ່າວ, ເຊິ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນງານທີ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກລັດຖະບານຫວຽດນາມ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຜະລິດພືດທັນຍາຫານ. ແຄັສເຕີລາ ແລະ ນັບທະວົງ (2014) ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຢູ່ເມືອງໜອງແຮດ, ແຂວງຊຽງຂວາງ, ສາລີພັນປະສົມໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວເນື່ອງຈາກຄວາມຕ້ອງການທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກປະເທດຫວຽດນາມ, ເຊິ່ງໄດ້ນໍາເຂົ້າມາປຸກໂດຍຜູ້ຊື້ຫວຽດນາມ ໂດຍການສະໜັບສະໜູນຈາກພໍ່ຄ້າທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຕົວແທນສົ່ງເສີມຂັ້ນເມືອງ.

ຮູບ 1: ຜົນຜະລິດສາລີ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, 2013-2018

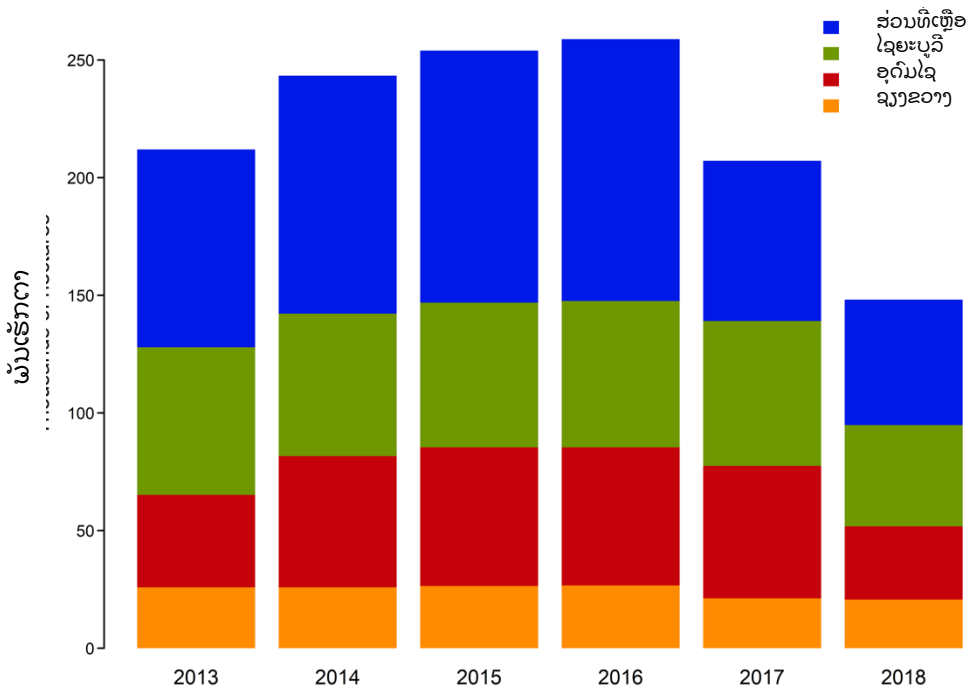
ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນຈາກ ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ.

⁷ ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນສໍາລັບວັກນີ້ແມ່ນມາຈາກ FAOSTAT, ເຊິ່ງກົງກັບເວລາທີ່ຂຽນຂຶ້ນ ດ້ວຍຂໍ້ມູນຈາກ ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ ທຸກປີ ຍົກເວັ້ນປີ 2018. ສໍາລັບປີ 2018, ພວກເຮົາໄດ້ນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນຈາກ ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ.

ໃນໄລຍະຜ່ານມາ, ການຜະລິດສາລີໃນທົ່ວປະເທດ ບັນລຸໄດ້ສູງເຖິງ 1.55 ລ້ານໂຕນ ໃນປີ 2016 ແລະ ຈາກນັ້ນກໍຫຼຸດລົງມາເປັນ 1.19 ແລະ 0.77 ລ້ານໂຕນ ໃນປີ 2017 ແລະ 2018 ຕາມລຳດັບ. ເຊັ່ນດຽວກັນ, ເນື້ອທີ່ສາລີທີ່ເກັບກ່ຽວໄດ້⁸ ບັນລຸສູງສຸດ 258,910 ເຮັກຕາ ໃນປີ 2016, ຫຼຸດລົງມາເປັນ 207,190 ແລະ 148,190 ເຮັກຕາ ໃນປີ 2017 ແລະ 2018 ຕາມລຳດັບ. ສິ່ງທີ່ສໍາຄັນແມ່ນການຫຼຸດລົງຂອງການຜະລິດສາລີທີ່ຈົດທະບຽນໃນປີ 2017 ແລະ 2018 ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບການຫຼຸດລົງຂອງເນື້ອທີ່ເກັບກ່ຽວ⁹, ເນື້ອງຈາກຜົນຜະລິດສາລີ, ພາຍຫຼັງທີ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີຕໍ່ເຖິງເຖິງ 90, ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບຂ້ອນຂ້າງຄົງທີ່ ໃນຊ່ວງປີ 2012-2017 ສະເລ່ຍປະມານ 5,83 ໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາ ແລະ ຈາກນັ້ນໃນປີ 2018 ກໍຫຼຸດລົງມາເປັນ 5,8 ໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາ.

ໂດຍລວມແລ້ວ ໃນປີ 2018 ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ອຸດົມໄຊ ແລະ ຊຽງຂວາງ ສາມາດຜະລິດໄດ້ 62.5% ຂອງສາລີທັງໝົດທີ່ຜະລິດຢູ່ໃນສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແລະ ກວມເອົາ 64% ຂອງເນື້ອທີ່ເກັບກ່ຽວສາລີທັງໝົດ ໃນຂະນະທີ່ບັນດາແຂວງ ທັງໝົດທີ່ຜະລິດສາລີທີ່ໄດ້ລົງທະບຽນການຫຼຸດຜ່ອນການຜະລິດໃນປີ 2018, ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ໄດ້ລົງທະບຽນການຫຼຸດລົງຫຼາຍທີ່ສຸດໃນປີ 2018, ແລະ ຊຽງຂວາງ ໃນປີ 2017. ຮູບ 1 ແລະ 2 ໄດ້ນໍາສະເໜີວິວັດທະນາການຂອງການຜະລິດສາລີ ແລະ ເນື້ອທີ່ເກັບກ່ຽວໃນປະເທດໃນລະຫວ່າງປີ 2013 ແລະ 2018, ເນັ້ນໜັກເຖິງຄວາມສໍາຄັນຂອງແຂວງໄຊຍະບູລີ, ອຸດົມໄຊ ແລະ ຊຽງຂວາງ.

ຮູບ 2: ເນື້ອທີ່ເກັບກ່ຽວສາລີ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, 2013-2018

⁸ ໃນການສຶກສານີ້, ສໍາລັບເຫດຜົນທີ່ມີຂໍ້ມູນ, ຄໍາສັບທີ່ວ່າ “ເນື້ອທີ່ເກັບກ່ຽວ” ແລະ “ເນື້ອທີ່ປູກ” ແມ່ນຖືກນໍາໃຊ້ຢ່າງບໍ່ຈະແຈ້ງ.
⁹ ໃນຂະນະທີ່ບໍ່ມີຄໍາອະທິບາຍສໍາລັບການຫຼຸດລົງຂອງເນື້ອທີ່ເກັບກ່ຽວ ແລະ ການຜະລິດສາລີ, ບັດໄຈທີ່ຖືກກ່າວເຖິງໂດຍບາງພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ຖືກສໍາພາດ ໂດຍທີມສໍາຫຼວດ ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງບັນຫາດ້ານຜົນກໍາໄລ ແລະ ບັນຫາດິນຟ້າອາກາດ. ອີກບັດໄຈໜຶ່ງທີ່ສາມາດອະທິບາຍໄດ້ແມ່ນການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຄວາມໜ້າສົນໃຈຂອງຜະລິດຕະພັນອື່ນໆໃນບາງເພີນທີ່, ເຊັ່ນ: ການປູກມັນຕົ້ນຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ເຊິ່ງເພີ່ມຂຶ້ນໃນລະຫວ່າງປີ 2017 ແລະ 2018. ມັນຕົ້ນສາມາດນໍາໃຊ້ເປັນ ແຫຼ່ງພະລັງງານໃນຮູບແບບຂອງອາຫານສັດ.

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງຕາມຂໍ້ມູນຈາກສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ.

ຕາຕະລາງ 1: ສະຖິຕິການຜະລິດສາລີ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ປີທີ່ເລືອກ

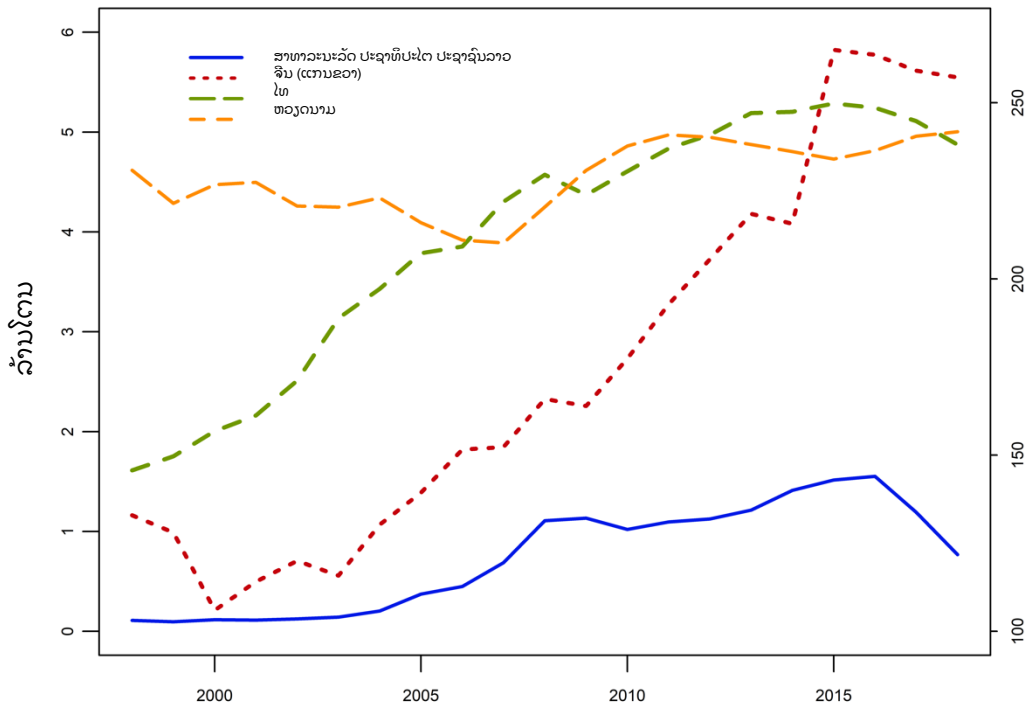
ແຂວງ	2018	2018	2018	2017	2016
	ພື້ນທີ່ເກັບກ່ຽວ(1 000 ເຮັກຕາ)	ການຜະລິດ (1 000 ໂຕນ)	ຜົນຜະລິດ (ໂຕນ ຕໍ່ ຮຕ)	ຜົນຜະລິດ (ໂຕນ ຕໍ່ ຮຕ)	ຜົນຜະລິດ (ໂຕນ ຕໍ່ ຮຕ)
ລວມ	148.2	768	5.2	5.8	6
ໄຊຍະບູລີ	43.1	232.5	5.4	5.7	5.6
ອຸດົມໄຊ	31.1	141.7	4.6	5.4	5.4
ຊຽງຂວາງ	20.7	105	5.1	5.1	5.9
ຫົວພັນ	9.6	56.2	5.8	5.8	5.6
ຫຼວງພະບາງ	8.7	33.1	3.8	6.5	6.3
ວຽງຈັນ	5.9	37.6	6.4	6.2	6.7
ຜົ້ງສາລີ	5.8	27.5	4.7	5	6.3
ຈໍາປາສັກ	4.6	25.4	5.5	5.5	6
ສາລະວັນ	3.9	20.6	5.3	6.8	7.3
ສະຫວັນນະເຂດ	3.8	30.6	8	10	10.5
ຫຼວງນໍ້າທາ	3.3	15.3	4.6	4.9	6
ເຊກອງ	2.3	13	5.7	5.7	7.9
ຄໍາມ່ວນ	1.6	9.3	5.9	9.4	7.4
ບໍລິຄໍາໄຊ	1.4	9.5	6.6	6.8	6.9
ອັດຕາປີ	0.7	3.4	4.8	5.4	8.8
ໄຊສົມບູນ	0.7	3.1	4.6	4.6	5.4
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ	0.6	2.7	4.4	6.7	6.9
ບໍ່ແກ້ວ	0.3	1.3	4.1	5.2	5.2

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ປຶ້ມສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ ປີ 2017 (ຕາຕະລາງທີ 70, ໜ້າທີ 88) ແລະ ປີ 2018 (ຕາຕະລາງທີ 80, ໜ້າທີ 100).

ຄວາມສໍາຄັນຂອງການບູກສາລີບໍ່ພຽງແຕ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະແຂວງເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຜົນຜະລິດສາລີໃນແຕ່ລະແຂວງກໍ່ແຕກຕ່າງກັນ, ດັ່ງທີ່ສະແດງໃນຕາຕະລາງ 1, ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນຂໍ້ມູນຈາກສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ ປະຈໍາປີ 2018 ສໍາລັບການເກັບກ່ຽວ ແລະ ການຜະລິດສາລີ, ແລະ ຜົນຜະລິດສາລີຕໍ່ເຮັກຕາ ສົກປີ 2016-2018. ຕົວຢ່າງ, ໃນປີ 2018 ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ມີເນື້ອທີ່ເກັບກ່ຽວໜ້ອຍກວ່າແຂວງສາລະວັນ, ແຕ່ຜະລິດສາລີໄດ້ 49%. ນອກນັ້ນ, ບໍ່ມີແຕ່ຜົນຜະລິດສາລີເປັນໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາໃນແຕ່ລະແຂວງທີ່ແຕກຕ່າງກັນເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງມີການປ່ຽນແປງໃນແຕ່ລະໄລຍະພາຍໃນແຂວງດຽວກັນ. ຕົວຢ່າງ: ຕາຕະລາງ 1 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຜົນຜະລິດສາລີໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ຊຽງຂວາງ ໃນລະຫວ່າງປີ 2016 ແລະ 2018 ໄດ້ຫຼຸດລົງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ, ໃນຂະນະທີ່ຜູ້ແຂວງໄຊຍະບູລີແມ່ນຫຼຸດລົງໜ້ອຍຫຼາຍ.

ການພິຈາລະນາສາລີໃນລະດັບພາກພື້ນຍັງເປັນສິ່ງທີ່ໜ້າສົນໃຈ, ເພາະວ່າການສົ່ງອອກແມ່ນຈຸດໝາຍປາຍທາງທີ່ສໍາຄັນຂອງສາລີທີ່ຜະລິດຢູ່ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ຮູບ 3: ການຜະລິດສາລີໃນພາກພື້ນ, 1998-2018

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງຕາມຂໍ້ມູນຈາກ FAOSTAT (1998-2017) ແລະ ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ (2018).

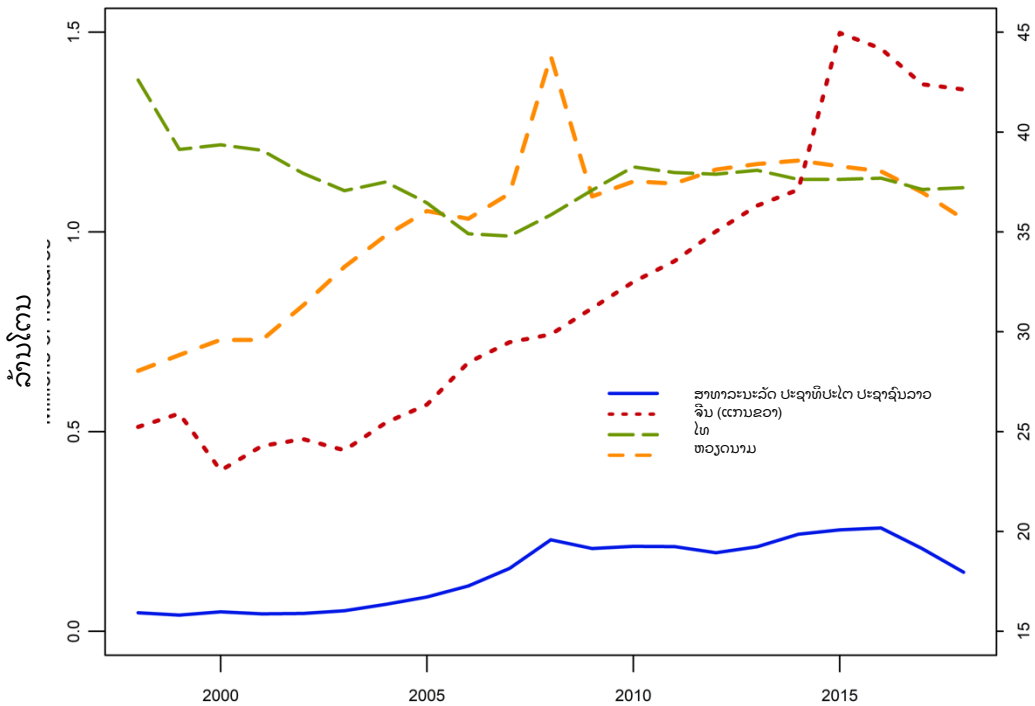
ການຜະລິດສາລີ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນໄລຍະຊາວປີທີ່ຜ່ານມາ ແລະ ບັນ ດາປະເທດໃກ້ຄຽງທີ່ສົ່ງອອກສາລີໄດ້ແກ່: ຈີນ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ, ດັ່ງທີ່ສະແດງໃນຮູບ 3¹⁰. ໃນລະຫວ່າງປີ 1998 ແລະ 2018 ການຜະລິດຂອງປະເທດໄທເພີ່ມຂຶ້ນ 8.4%, ຜົນຜະລິດຂອງປະເທດຈີນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 93.4%, ຜົນຜະລິດຂອງປະເທດຫວຽດນາມເພີ່ມຂຶ້ນ 2 ເທົ່າ ແລະ ການຜະລິດຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ 6 ເທົ່າ, ຈາກ 0.11 ເປັນ 0.77 ລ້ານໂຕນໃນໄລຍະດັ່ງກ່າວ. ຮູບ 3 ຍັງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າການຜະລິດສາລີໃນປະເທດຍັງມີຂະໜາດນ້ອຍກ່ວາຄູ່ຄ້າປະເທດໃກ້ຄຽງຂອງລາວ: ໃນປີ 2018 ປະລິມານການຜະລິດຂອງໄທຢູ່ທີ່ 15.3% ຂອງ 5 ລ້ານໂຕນ, 15.8% ຂອງການຜະລິດຂອງຫວຽດນາມ 4.87 ລ້ານໂຕນ, ແລະ 0.3% ຂອງການຜະລິດຂອງຈີນ 257.17 ລ້ານໂຕນ.

ຮູບ 4 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າສ່ວນໜຶ່ງຂອງການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງການຜະລິດໃນປະເທດຈີນ, ຫວຽດນາມ ແລະ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິ ປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນຍ້ອນການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງພື້ນທີ່ປູກຝັງ, ເຊິ່ງໃນໄລຍະຕໍ່ມາ ລະຫວ່າງປີ 1998 ແລະ 2016 (ໃນຈຸດສູງສຸດ) ຈາກ 46,400 ເຮັກຕາ ມາເປັນ 258,910. ເຮັກຕາ, ເພີ່ມຂຶ້ນເກືອບ 5 ເທົ່າ. ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງພື້ນທີ່ປູກຝັງກ່ຽວສາລີໃນປະເທດແມ່ນໄວກວ່າການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະລິມານພື້ນທີ່ປູກເຂົ້າທີ່ເປັນອາຫານຫຼັກ, ເຊິ່ງໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 57.6% ເປັນ 973.3 ພັນເຮັກຕາໃນໄລຍະເວລາດັ່ງກ່າວ.¹¹

¹⁰ ສໍາລັບໄລຍະປີ 1998-2017, ເຊິ່ງກົງກັບຂໍ້ມູນຂອງ ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ. ສໍາລັບປີ 2018, ພວກເຮົາໄດ້ນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນທີ່ຖືກເຜີຍແຜ່ໃນປຶ້ມສະຖິຕິແຫ່ງຊາດປະຈໍາປີ 2018, ເຊິ່ງໃນເວລາຂຽນແມ່ນແຕກຕ່າງຈາກຂໍ້ມູນຂອງ FAOSTAT ສໍາລັບປີນັ້ນ.

¹¹ ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: FAOSTAT

ຮູບ 4: ຜົນທີ່ເກັບກ່ຽວສາລີລະດັບພາກພື້ນ, 1998-2018

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງຕາມຂໍ້ມູນຈາກ FAOSTAT (1998-2017) ແລະ ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ (2018).

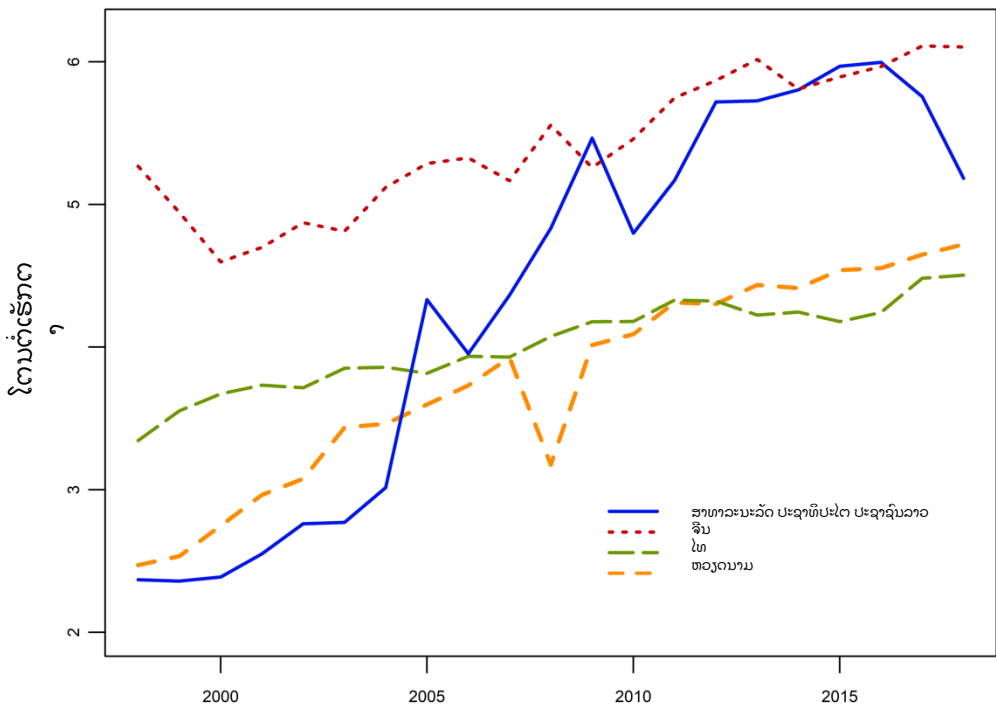
ນອກຈາກການຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ປູກສາລີ, ໃນ 4 ປະເທດຍັງມີການປັບປຸງຜົນຜະລິດທີ່ສຳຄັນໃນໄລຍະເວລາດັ່ງກ່າວ, ດັ່ງທີ່ສະແດງໃນຮູບ 5. ໃຫ້ສັງເກດວ່າຜົນຜະລິດຕໍ່ເຮັກຕາໃນໄລຍະປີ 1998-2018 ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ 119%, ອັນດັບຕໍ່ມາແມ່ນປະເທດຫວຽດນາມ (ເພີ່ມຂຶ້ນ 91%), ປະເທດໄທ (ເພີ່ມຂຶ້ນ 35%) ແລະ ປະເທດຈີນ (ເພີ່ມຂຶ້ນ 16%). ນອກຈາກນີ້ ຍັງໃຫ້ຮູ້ຜົນຜະລິດສະເລ່ຍໃນອະດີດ, ເຖິງແມ່ນວ່າໃນປີ 2017 ແລະ 2018 ຈະຫຼຸດລົງ, ແຕ່ທັງໃນປະເທດໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ ກໍຍັງສູງກວ່າປີ 2018.

ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຜົນຜະລິດສາລີ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນຍ້ອນການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງການເຮັດສວນປູກເພື່ອການຄ້າ, ເຊິ່ງເປັນຜົນປະໂຫຍດຈາກການນຳໃຊ້ແນວພັນປະສົມທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການນຳເຂົ້າຈາກປະເທດໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ. ການກະສິກຳເພື່ອການຄ້າ ໂດຍນຳໃຊ້ແນວພັນປະສົມ, ການໄຖພວນ, ຢາຂ້າຫຍ້າ, ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະ ປຸຍ ແມ່ນເປັນສິ່ງທີ່ໜ້າດຶງດູດໃຈສຳລັບຊາວກະສິກອນ ເນື່ອງຈາກວ່າມັນເຮັດໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນໃນໄລຍະເວລາສັ້ນ ແລະ ຍັງຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຕ້ອງການແຮງງານ, ເຖິງແມ່ນວ່າມັນຈະເຮັດໃຫ້ຊາວກະສິກອນພົບພໍ້ກັບບັນຫາການເສື່ອມໂຊມຂອງດິນ (Castella et al. 2012).

ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງການຜະລິດສາລີໃນພາກພື້ນ ໄດ້ເກີດຂຶ້ນໃນສະພາບການທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການດ້ານອາຫານສັດທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ເຖິງວ່າຈະມີສິ່ງທ້າທາຍໃນບໍ່ດົນມານີ້ເຊັ່ນ: ການລະບາດໄຂ້ຫວັດໝູທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ເຂດດັ່ງກ່າວແຕ່ປີ 2018, ແລະ ພະຍາດໂຄວິດ-19 ໃນປີ 2020. ສາລີແມ່ນສ່ວນປະກອບສຳຄັນຂອງອາຫານສັດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນໝູ (ເບິ່ງ Karimov et al., 2016 ສຳລັບກໍລະນີຂອງປະເທດຫວຽດນາມ) ແລະ ສັດປີກ. ຄວາມຕ້ອງການທີ່ຍືນຍົງໃນພາກພື້ນສຳລັບສາລີທີ່ເປັນສ່ວນປະກອບຂອງອາ

ຫານສັດແມ່ນມາຈາກແນວໂນ້ມທີ່ມີການບັນທຶກ¹²ໄວ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນຊ່ວງ 20 ປີທີ່ຜ່ານມາ ເຊິ່ງເປັນການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະລິມານທາດໂປຼຕິນທີ່ສັດໄດ້ບໍລິໂພກ, ຄຽງຄູ່ກັບການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງລາຍໄດ້ຕໍ່ຫົວຄົນຂອງປະຊາກອນ. ສິ່ງນີ້ໄດ້ສະແດງໃນຮູບ 6 ແລະ 7, ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນຈໍານວນຂອງໝູ ແລະ ສັດປີກ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແລະ ປະເທດເພື່ອນບ້ານຄື: ຈີນ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ, ແລະ ໂດຍຮູບສະແດງ 8 ແລະ 9, ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນຈໍານວນຂອງໝູ ແລະ ສັດປີກ ຕໍ່ຫົວຄົນໃນສີ່ປະເທດ.

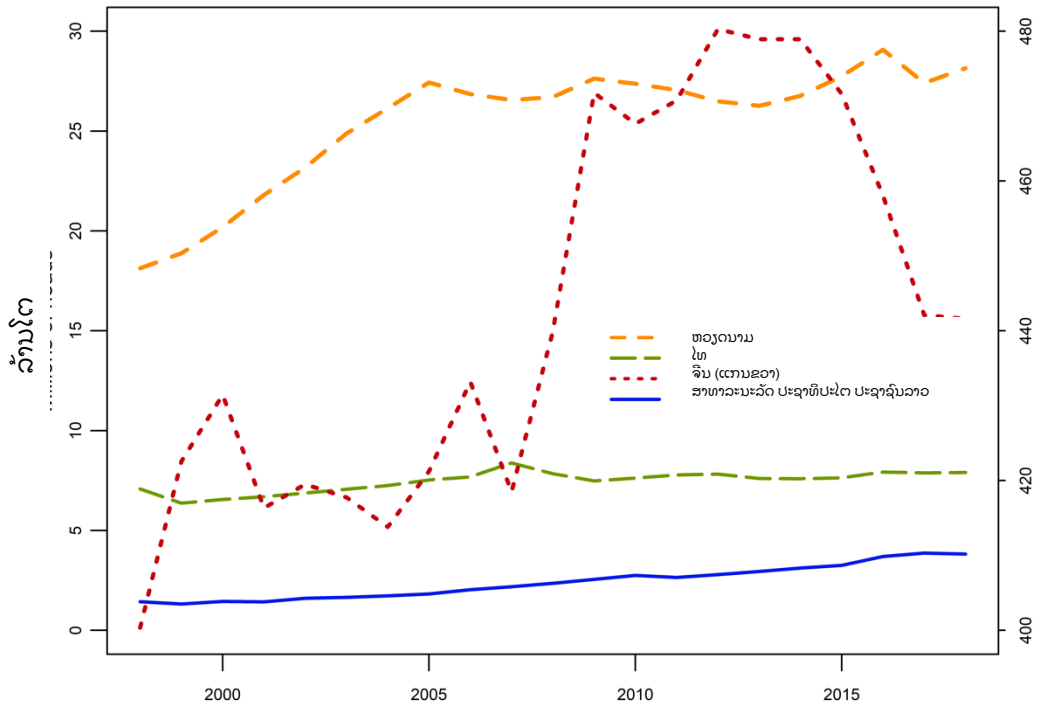
ຮູບ 5: ຜົນຜະລິດສາລີໃນພາກພື້ນ ຕໍ່ ເຮັກຕາ, 1998-2018

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງຕາມຂໍ້ມູນຈາກ FAOSTAT (1998-2017) ແລະ ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ (2018).

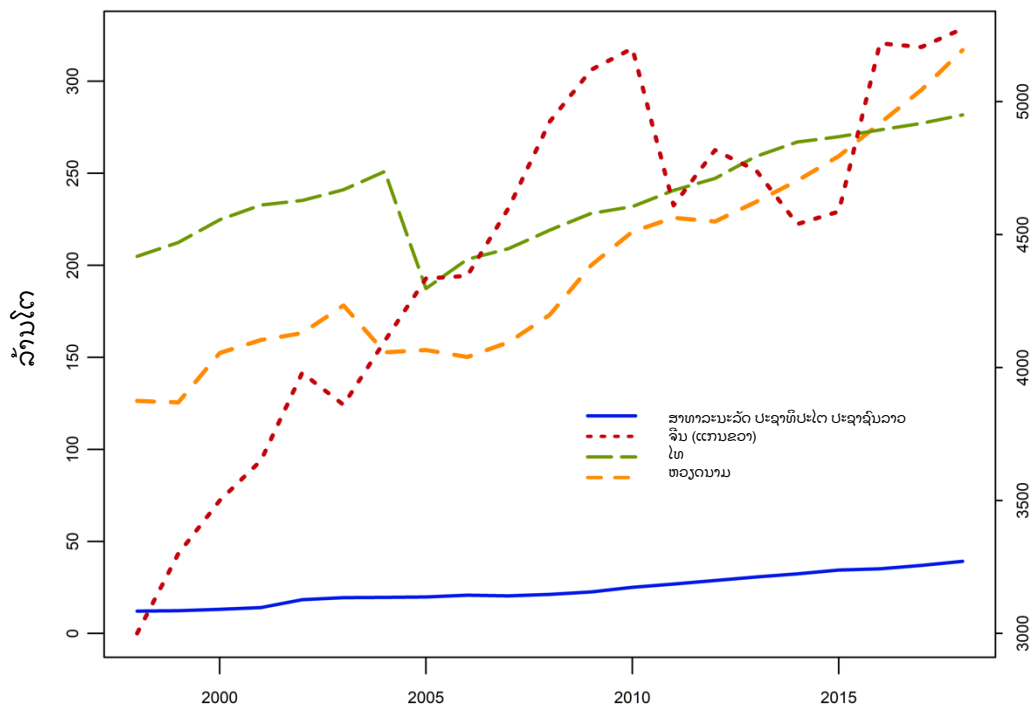
¹² ຕົວຢ່າງ, ເບິ່ງ ລີ ແລະ ຮຽນເຊັນ (Lee and Hansen) (2019) ສໍາລັບລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບການຄາດຄະເນຂອງ USDA ກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການຊີ້ນໃນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້.

ຮູບ 6: ຈຳນວນໝູໃນພາກພື້ນ, 1998-2018

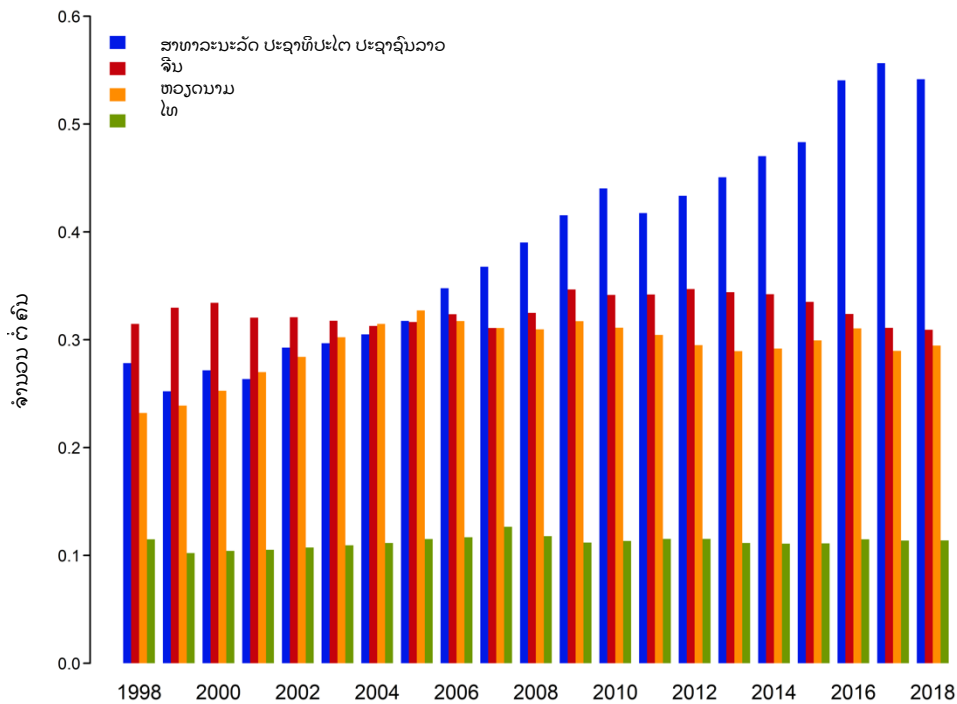
ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງຕາມຂໍ້ມູນຈາກ FAOSTAT.

ຮູບ 7: ຈຳນວນສັດປີກໃນພາກພື້ນ, 1998-2018

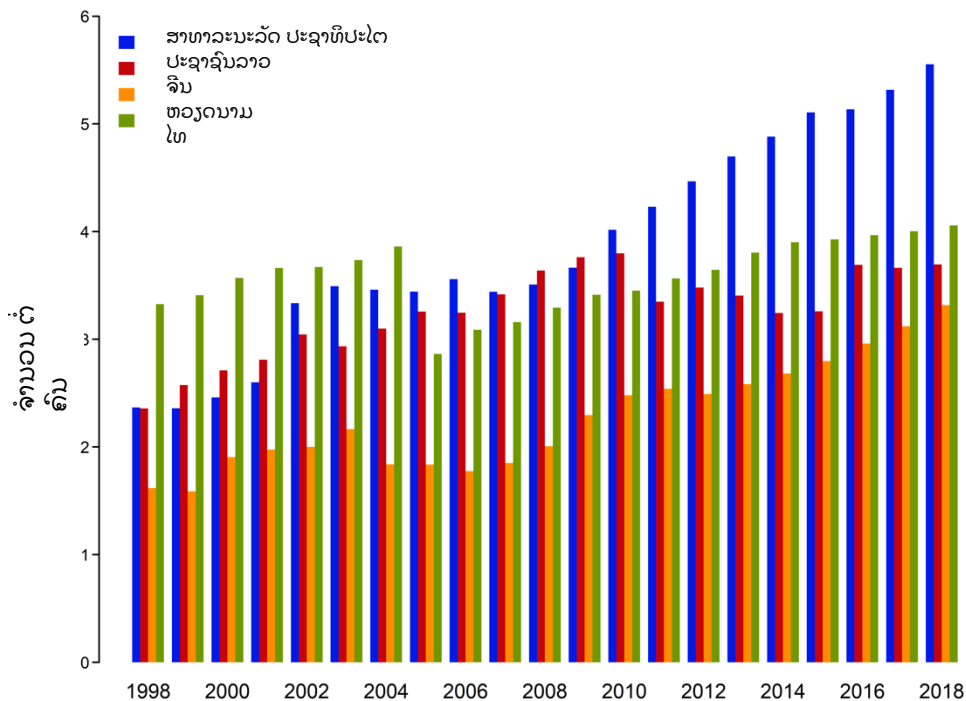
ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງຕາມຂໍ້ມູນຈາກ FAOSTAT.

ຮູບ 8: ຈຳນວນໝູ່ຕໍ່ຫົວຄົນໃນພາກພື້ນ, 1998-2018

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງຕາມຂໍ້ມູນຈາກ FAOSTAT.

ຮູບ 9: ຈຳນວນໝູ່ຕໍ່ຫົວຄົນໃນພາກພື້ນ, 1998-2018

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງຕາມຂໍ້ມູນຈາກ FAOSTAT.

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຜະລິດສາລີຫຼາຍກ່ວາການບໍລິໂພກ,
 ສົ່ງອອກສາລີສ່ວນເກີນໄປຍັງປະເທດໃກ້ຄຽງຄືຈີນ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ.

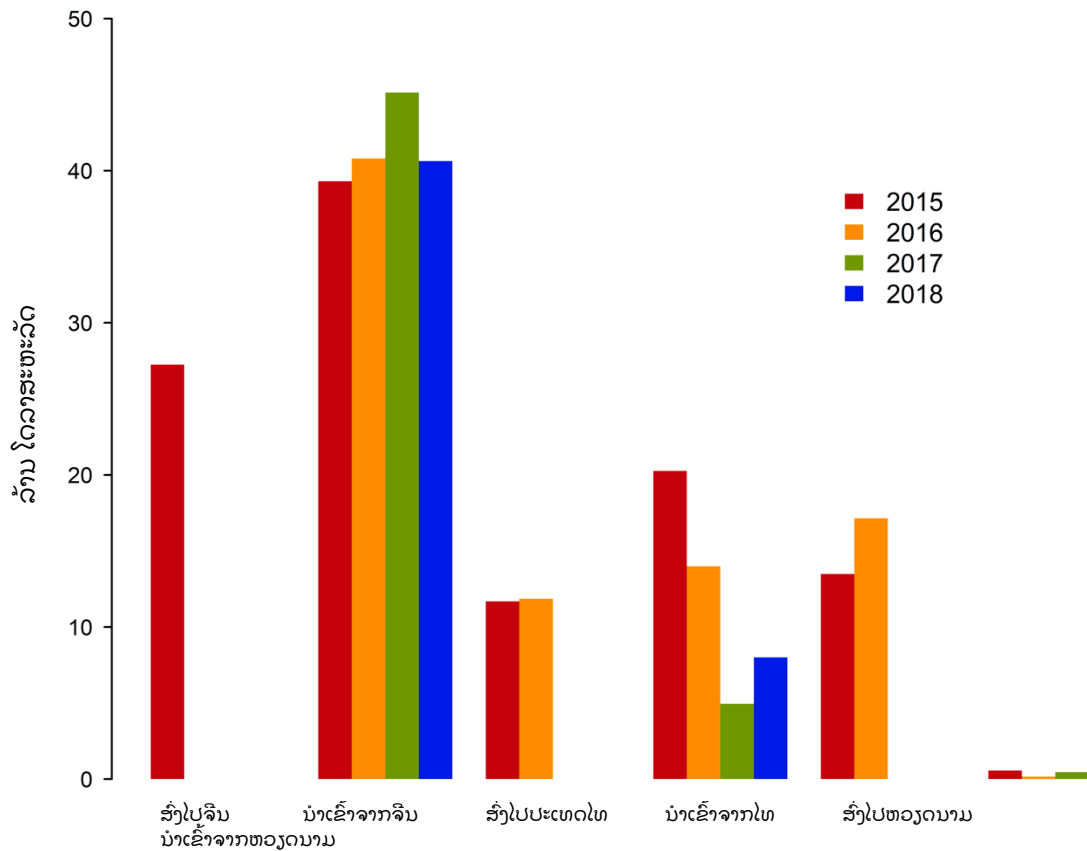
ບັນດາປະເທດໃກ້ຄຽງເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນຜູ້ນໍາເຂົ້າສາລີສຸດທິຈາກຕ່າງປະເທດ ເພື່ອສະໜອງໃຫ້ແກ່ອຸດສາຫະ ກໍາອາຫານສັດຂອງຕົນ, ຕາມຂໍ້ມູນຂອງກະຊວງກະສິກໍາຕ່າງປະເທດ, ສາລີທີ່ນໍາໃຊ້ໃນອຸດສາຫະກໍາອາຫານສັດຂອງປະເທດຫວຽດ ນາມ 72.3% ແມ່ນນໍາເຂົ້າ¹³, ໃນຂະນະທີ່ປະເທດໄທ ມີຄວາມຕ້ອງການສາລີນໍາເຂົ້າ ໃນປີ 2020 ເພື່ອໃຊ້ເປັນອາຫານສັດປະ ມານ¹⁴ 29-41% ຂອງຄວາມຕ້ອງການທັງໝົດ.

ແຕ່ໃຊກບໍ່ດີ, ຂໍ້ມູນລາຍລະອຽດທີ່ສາມາດປຽບທຽບກ່ຽວກັບການສົ່ງອອກສາລີຈາກ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໄປຍັງປະເທດຈີນ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ ແມ່ນບໍ່ຄົບຖ້ວນ, ເຊິ່ງມີຂໍ້ມູນຫຼາຍຢ່າງທີ່ຂາດຫາຍໄປ, ດັ່ງທີ່ສະແດງໃນຮູບ 10. ຕົວເລກນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຂໍ້ມູນທີ່ມີຢູ່ໃນຖານຂໍ້ມູນ COMTRADE ກ່ຽວກັບການສົ່ງອອກສາລີຈາກ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແລະ ການນໍາເຂົ້າສາລີຈາກປະເທດດັ່ງກ່າວ ຕາມການລາຍງານຂອງປະເທດຈີນ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ¹⁵. ຮູບ 10 ຊີ້ໃຫ້ເຫັນຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ສໍາຄັນ ທີ່ລາຍງານໂດຍປະເທດຜູ້ສົ່ງອອກ ແລະ ຜູ້ນໍາເຂົ້າ, ພ້ອມທັງຂໍ້ມູນສໍາຄັນທີ່ຂາດຫາຍໄປ.

¹³ ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: USDA FAS ເມັດພິດ ແລະ ອາຫານປະຈໍາປີ ສໍາລັບປະເທດຫວຽດນາມ, ວັນທີ 3 ເມສາ 2020, ຕາຕະລາງ 2. ເບິ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມທີ່https://apps.fas.usda.gov/newgainapi/api/Report/DownloadReportByFileName?fileName=Grain%20and%20Feed%20Annual_Hanoi_Vietnam_04-01-2020

¹⁴ ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: USDA FAS ເມັດພິດ ແລະ ອາຫານປະຈໍາປີ ສໍາລັບປະເທດໄທ, ວັນທີ 13 ມິຖຸນາ 2020, ພາກ 2.2. ເບິ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມທີ່https://apps.fas.usda.gov/newgainapi/api/Report/DownloadReportByFileName?fileName=Grain%20and%20Feed%20Annual_Bangkok_Thailand_03-15-2020

ຮູບ 10: ການຄ້າສາລີລະຫວ່າງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແລະ ປະເທດໃກ້ຄຽງ, 2016-2018

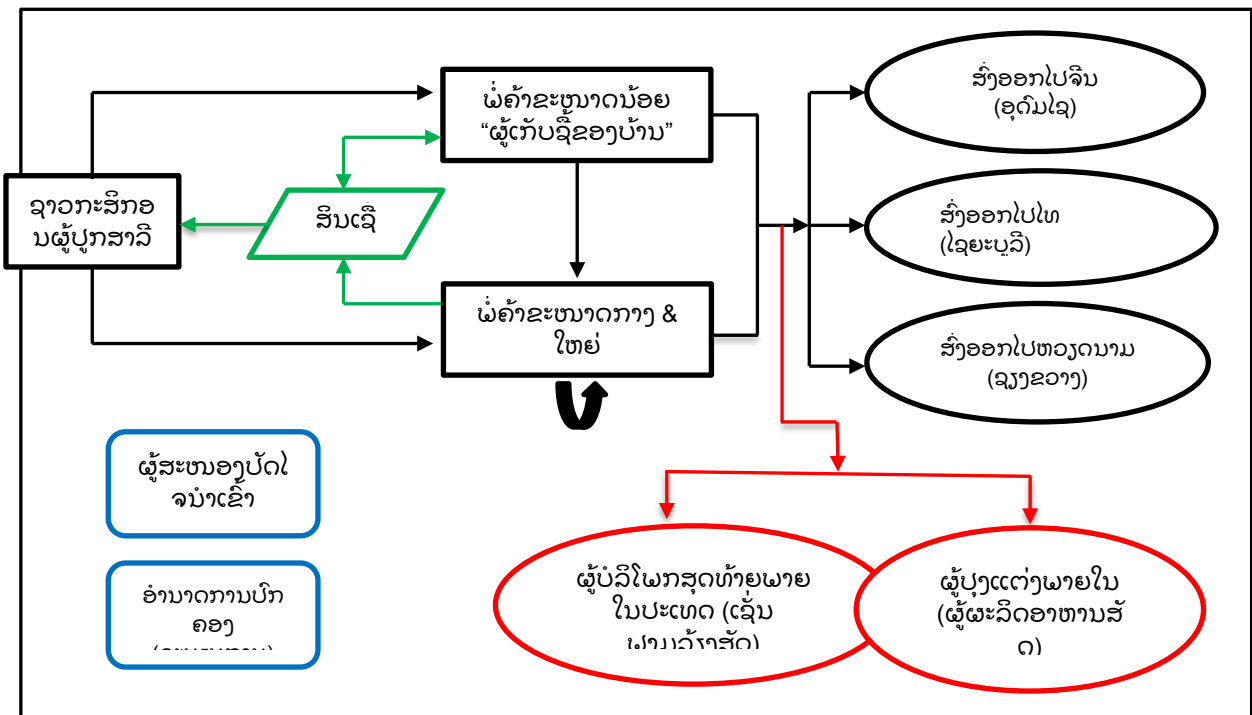

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງຕາມຂໍ້ມູນຈາກ COMTRADE.

3. ລັກສະນະຂອງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີເພື່ອການສົ່ງອອກ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ພາກສ່ວນການສົ່ງອອກທີ່ເນັ້ນໜັກຂອງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ ແມ່ນສຸມໃສ່ສາລີ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຖືກຜະລິດ ແລະ ຈົນກວ່າມັນຈະຖືກສົ່ງອອກ.¹⁶ ຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີເພື່ອການສົ່ງອອກ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ປະກອບມີສອງປະເພດຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ເຊິ່ງມີການພົວພັນກັນຢ່າງໃກ້ຊິດ: ຊາວກະສິກອນ ແລະ ພັດທະນາ. ຄຸນລັກສະນະທີ່ສຳຄັນຂອງລະບົບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າແມ່ນກ່ຽວ ຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງຂອງພັດທະນາ, ເຊິ່ງແຕກຕ່າງໃນຮູບການຂອງຂະໜາດຂອງພັດທະນາ, ສະຖານທີ່, ພາລະບົດບາດ, ແນວທາງການສົ່ງອອກ ແລະ ລັກສະນະອື່ນໆ.

ຮູບ 11: ຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ

ຮູບ 11 ສະແດງແຜນວາດແບບງ່າຍດາຍຂອງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີໃນປະເທດ. ອົງປະກອບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການສົ່ງອອກເຊິ່ງເປັນຈຸດສຸມຂອງການສຶກສາຂອງພວກເຮົາແມ່ນຖືກໝາຍດ້ວຍສີດຳ, ຜູ້ບໍລິໂພກສາລີພາຍໃນປະເທດຖືກໝາຍດ້ວຍສີແດງ ແລະ ບັນດາພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ລະບົບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າທັງໝົດ,¹⁷ ທັງການສົ່ງອອກ ແລະ ພາຍໃນປະເທດແມ່ນຖືກໝາຍດ້ວຍສີຟ້າ. ການປ່ອຍສິນເຊີອ (ທັງເປັນເງິນສົດ ແລະ ເປັນຊະນິດພັນເຊັ່ນ: ເມັດພັນ) ທີ່ພັດທະນາໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນແມ່ນຖືກໝາຍດ້ວຍສີຂຽວ.

¹⁶ ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງມີຜູ້ບໍລິໂພກສາລີທີ່ໃຊ້ສາລີໂດຍກົງເພື່ອເປັນອາຫານສັດ (ເຊັ່ນ: ພາມສັດ) ຫຼື ບໍລິສັດທີ່ຜະລິດອາຫານສັດໂດຍການຜະສົມສາລີກັບສ່ວນປະກອບອາຫານສັດອື່ນໆ (ເຊັ່ນ: ໝາກຖົ່ວ).

ຜູ້ບໍລິໂພກພາຍໃນປະເທດເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າການສົ່ງອອກ, ເພາະສະນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ໄດ້ລວມເຂົ້າໃນການສຶກສານີ້.

¹⁷ ພັດທະນາ, ຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກສາລີ ໃຊ້ອັດຖຸດິບປະເພດຕ່າງໆໃນຊ່ວງເວລາທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ລວມທັງເມັດພັນ, ປູຍ, ຢາຂ້າຫຍ້າ, ຢາປາບສັດຕູພືດ, ເຄື່ອງຈັກ, ການບໍລິການ (ເຊັ່ນ: ການຂົນສົ່ງ ຫຼື ການນຳໃຊ້ປະກອນ), ແລະ ອື່ນໆ. ເຊັ່ນດຽວກັນ, ຜູ້ວາງລະບຽບໃນລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບແຂວງ ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ລາຄາຂອງປັດໄຈນຳເຂົ້າ ແລະ ຕົ້ນທຶນຂອງການເຮັດວຽກຂອງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າ.

ໃນສ່ວນການຜະລິດ ແລະ ການຄ້າຂອງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ມີຫຼາຍລັກສະນະທີ່ຄືກັບລະບົບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ ຢູ່ພາກຕາເວັນຕົກສ່ຽງເໜືອ ຂອງປະເທດຫວຽດນາມ ທີ່ໄດ້ອະທິບາຍໄວ້ໃນ Karimov et al. (ປີ 2016).

ໃນພາກນີ້, ພວກເຮົາກຳນົດແຜນທີ່ໂດຍລະອຽດກ່ຽວກັບຜູ້ຜະລິດສາລີ (ເຊັ່ນ ຊາວກະສິກອນ) ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ເປັນພໍ່ຄ້າຂອງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ, ແລະ ພວກເຮົາວິເຄາະດ້ານຕ່າງໆຂອງສາຍພົວພັນລະຫວ່າງພວກເຂົາ, ເຊິ່ງປະກອບເປັນແຖນຫຼັກຂອງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີສໍາລັບການສົ່ງອອກ. ນອກນັ້ນ ພວກເຮົາຍັງໄດ້ປະເມີນດ້ານປະລິມານກ່ຽວກັບການພົວພັນລະຫວ່າງຄຸນລັກສະນະຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ສໍາຄັນ ແລະ ລາຄາທີ່ຊາວກະສິກອນໄດ້ຮັບ, ແລະ ລາຄາທີ່ໄດ້ຮັບ, ລາຄາທີ່ໄດ້ຈ່າຍ ແລະ ສ່ວນຕ່າງ (ກຳໄລ) ໃນການຊື້-ຂາຍ ສໍາລັບພໍ່ຄ້າ.¹⁸

ເພື່ອອະທິບາຍລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບພາກນີ້, ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຕົ້ນຕໍທີ່ນໍາໃຊ້ແມ່ນມາຈາກການສໍາຫຼວດພາກສະໜາມຂອງບັນດາພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ສໍາຄັນຂອງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີເພື່ອການສົ່ງອອກ, ເຊິ່ງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍທີ່ປຶກສາຂອງອົງການ UNCTAD ໃນສາມແຂວງທີ່ຜະລິດສາລີທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດໃນປະເທດ: ໄຊຍະບູລີ, ອຸດົມໄຊ ແລະ ຊຽງຂວາງ ໃນລະຫວ່າງເດືອນພຶດສະພາ ແລະ ມິຖຸນາ 2019. ສາມແຂວງດັ່ງກ່າວລວມກັນ, ໃນປີ 2018 ມີເກືອບ 2/3 ຂອງເນື້ອທີ່ສາລີທີ່ເກັບກ່ຽວທັງໝົດໃນປະເທດ, ດັ່ງທີ່ສະແດງໃນຕາຕະລາງ 1. ລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບການສໍາຫຼວດສາມາດເບິ່ງໄດ້ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ.

3.1 ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຜະລິດ.¹⁹

3.1.1 ແຫຼ່ງລາຍໄດ້ຂອງຊາວກະສິກອນຜູ້ບຸກສາລີ ແລະ ຄວາມສ່ຽງຂອງພວກເຂົາຕໍ່ກັບບັນຫາຕ່າງໆ

ສັງລວມຈຳນວນການແຈກຢາຍຂອງຜູ້ນໍາທີ່ບຸກຜັງໃນແຕ່ລະສວນບຸກ ໃນແຕ່ລະເມືອງ ແລະ ແຂວງ ແມ່ນສະແດງຢູ່ໃນຮູບ12, ເຊິ່ງນໍາໃຊ້ເສັ້ນສະແດງແບບກ່ອງ (boxplots).²⁰

ພວກເຮົາເຫັນວ່າຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດແມ່ນຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ,²¹ ໂດຍມີສວນບຸກຂະໜາດປານກາງສໍາລັບກຸ່ມຕົວຢ່າງທັງໝົດ 3.7 ເຮັກຕາ (ແລະ ຄ່າສະເລ່ຍ ແລະ ການບ່ຽງເບນມາດຕະຖານແມ່ນ 4.3 ແລະ 3.3 ເຮັກຕາຕາມລຳດັບ) ທີ່ຊືບອກໂດຍເສັ້ນສະແດງສີຟ້າຂາດ ໃນຮູບ 13. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວຍັງຊືບອກວ່າມັນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນລະ ຫວ່າງແຂວງ ແລະ ເມືອງ. ໂດຍສະເພາະເມືອງໜອງແຮດ, ແຂວງຊຽງຂວາງ ມີເນື້ອທີ່ປານກາງທີ່ສູງທີ່ສຸດ 5 ເຮັກຕາ,

¹⁸ ກ່ຽວກັບຄວາມສໍາຄັນຂອງລາຄາສາລີ ສໍາລັບການວິເຄາະຂອງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າ, ຈຸດສໍາຄັນທີ່ຈະຕ້ອງພິຈາລະນາແມ່ນຄວາມໜ້າເຊື່ອຖື ແລະ ຄວາມພ້ອມຂອງຂໍ້ມູນ. ເມື່ອວິເຄາະຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າ, ໜຶ່ງໃນຈຸດປະສົງທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດແມ່ນເພື່ອວິເຄາະວິທີການເພີ່ມມູນຄ່າເພີ່ມຕາມລະບົບຕ່ອງໂສ້. ແຕ່ໃຊກບໍ່ດີ, ການວິເຄາະດັ່ງກ່າວ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີຂໍ້ມູນຕົວແທນທາງສະຖິຕິກ່ຽວກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ, ເຊິ່ງມັກຈະມີພຽງແຕ່ສໍາລັບການສໍາຫຼວດທີ່ດໍາເນີນໂດຍອໍານາດການປົກຄອງແຫ່ງຊາດໃນໄລຍະເວ ລາໜຶ່ງ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຕົ້ນທຶນດັ່ງກ່າວ, ທາງເລືອກທີ່ມີຄຸນຄ່າແມ່ນເພື່ອວິເຄາະລາຄາ ແລະ ຖ້າເປັນໄປໄດ້, ອັດຕາກຳໄລສໍາລັບຜະລິດຕະພັນທຽບເທົ່າທີ່ຊື້ ແລະ ຂາຍໃນລະດັບຕ່າງໆຂອງລະບົບຕ່ອງໂສ້. ນີ້ແມ່ນວິທີການທີ່ພວກເຮົານໍາໃຊ້ໃນທີ່ນີ້, ໂດຍນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນການສໍາຫຼວດສໍາລັບບັນດາຊາວກະສິກອນ ແລະ ບັນດາພໍ່ຄ້າ.

¹⁹ ໃນພາກນີ້, ການວິເຄາະທັງໝົດແມ່ນຖືກດໍາເນີນການໂດຍໃຊ້ 175 ກໍລະນີສຶກສາ, ຫຼັງຈາກລົບຄ່າຜິດປົກກະຕິອອກ, ຍົກເວັ້ນເວລາທີ່ລະບຸໄວ້ໃນເນື້ອໃນ. ຈຸດຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວປະກອບມີ 56 ກໍລະນີສຶກສາ ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ, 59 ກໍລະນີສຶກສາ ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ 60 ກໍລະນີ ຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ.

²⁰ ແຜນພາບກ່ອງ (Boxplots) ນໍາສະເໜີການສະຫຼຸບສັງລວມຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສູນກາງ, ການກະຈາຍ ແລະ ຄວາມຜິດດ່ຽງຂອງການແຈກຢາຍ, ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນຍັງຊືບອກເຖິງກໍລະນີສຶກສາທີ່ອາດຈະເປັນຄ່າຜິດປົກກະຕິ. "ກ່ອງ" ຂອງແຜນພາບກ່ອງ ແມ່ນຖືກກຳນົດໂດຍ ຄວາມໄທ (quartiles) ທີ 1 ແລະ ທີສາມຂອງການ ແຈກຢາຍທີ່ຖືກວິເຄາະ ແລະ ຊືບອກຄ່າກາງດ້ວຍເສັ້ນຊື່ພາຍໃນກ່ອງດັ່ງກ່າວ. ເບິ່ງທີ່ Fox (2015), ໜ້າ 41-44 ສໍາລັບລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມ.

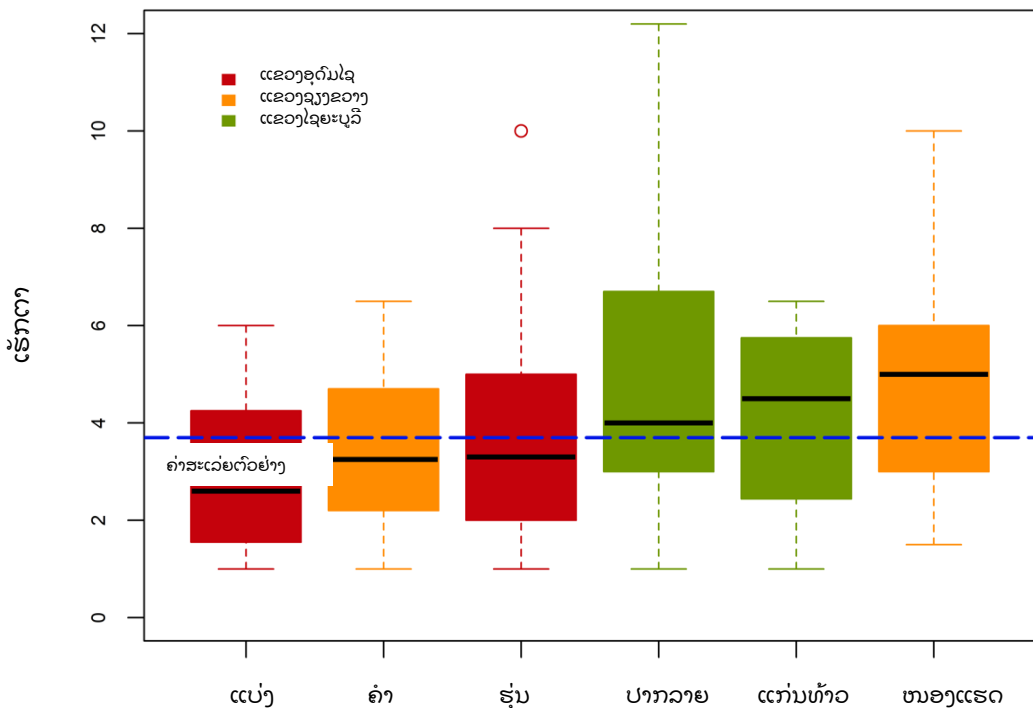
²¹ ສໍາລັບການອ້າງອີງ, ໃນປີ 2019 ຂະໜາດສະເລ່ຍຂອງສວນບຸກໃນສະຫະລັດອາເມລິກາ, ຜູ້ສົ່ງອອກສາລີທີ່ສໍາຄັນ, ແມ່ນມີ 180 ເຮັກຕາ (ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ສະຖິຕິ, ປີ 2020).

ໃນຂະນະທີ່ເມືອງແບງ ແຂວງອຸດົມໄຊ ມີເນື້ອທີ່ນ້ອຍທີ່ສຸດ, ແມ່ນ 2.6 ເຮັກຕາ. ເມືອງປາກລາຍ, ແຂວງໄຊຍະບູລີ ມີເນື້ອທີ່ປູກສະເລ່ຍສູງກວ່າ 5.7 ເຮັກຕາ, ແລະ ມີການກະແຈກກະຈາຍທີ່ສູງທີ່ສຸດທາງດ້ານຂະໜາດສວນປູກ, ໂດຍມີຄ່າບ່ຽງແບນມາດຕະຖານຢູ່ທີ່ 5.6 ເຮັກຕາ, ສ່ວນໜຶ່ງແມ່ນຍ້ອນມີ 5 ສວນປູກໃຫຍ່ກວ່າ 10 ເຮັກຕາ, ລວມທັງໜຶ່ງໃນຈຳນວນ 36.5 ເຮັກຕາ.

ສາລີແມ່ນພືດຕົ້ນຕໍທີ່ເກັບກ່ຽວໃນເນື້ອທີ່ສ່ຳຫຼວດ, ເຊິ່ງກວມເອົາ 74% ຂອງເນື້ອທີ່ປູກທີ່ຖືກສ່ຳຫຼວດ, ແລະ ພື້ນທີ່ປູກສະເລ່ຍປະມານ 2.8 ເຮັກຕາຕໍ່ສວນປູກ. ເຊັ່ນດຽວກັບກໍລະນີຂອງຂະໜາດສວນປູກທັງໝົດທີ່ອະທິບາຍໄວ້ໃນຮູບ 12, ເນື້ອທີ່ປູກສາລີສະເລ່ຍສູງທີ່ສຸດແມ່ນ 5 ເຮັກຕາ ຢູ່ເມືອງໜອງແຮດ, ແຂວງຊຽງຂວາງ, ໃນຂະນະທີ່ເມືອງທີ່ມີພື້ນທີ່ບານກາງໜ້ອຍທີ່ສຸດທີ່ປູກສາລີຢູ່ເມືອງຕົ້ນເຜິ້ງ, ແຂວງອຸດົມໄຊ (1.5 ເຮັກຕາ).

ເຂົ້າກວມເອົາ 22.5% ຂອງເນື້ອທີ່ປູກທີ່ຖືກສ່ຳຫຼວດ. ການປູກເຂົ້າຢູ່ເມືອງຕ່າງໆ ແຕກຕ່າງກັນໄປຕາມການປະຕິບັດ ແລະ ຕາມສະພາບພູມສາດຂອງເມືອງ. ຕົວຢ່າງ, ຢູ່ເມືອງໜອງແຮດ ແຂວງຊຽງຂວາງ ມີລັກສະນະເປັນພູຜາ ແລະ ເຂດພູສູງ, ຊາວກະສິກອນມັກຜະລິດ ແລະ ຂາຍສາລີ ເພື່ອຊື້ເຂົ້າສຳລັບບໍລິໂພກໃນຄອບຄົວ. ກົງກັນຂ້າມ, ຢູ່ເມືອງຄຳ ແຂວງດຽວກັນ, ເຊິ່ງທີ່ດິນມີຄວາມເໝາະສົມແກ່ການປູກເຂົ້າໄຮ່ຫຼາຍກ່ວາ, ຜູ້ຜະລິດສາລີມັກຈະປູກເຂົ້າເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານຂອງຄົວເຮືອນ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ຊີ້ແຈງຈາກການສຶກສາໂດຍ ວຸຍ, ແກ້ວໂພໄຊ ແລະ ແຄສເຕີລາ (Viau, Keophosay ແລະ Castella) (2009) ຢູ່ເມືອງຊຽງຄໍ່ ແຂວງຫົວພັນ, ການເຂົ້າຖືງຊາວກະສິກອນ ໃນການປູກເຂົ້ານາເຂດລຸ່ມສາມາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການເລືອກຂອງຊາວກະສິກອນກ່ຽວກັບການປູກສາລີ ແລະ ຜົນຜະລິດກະສິກຳອື່ນໆ. ເນື້ອທີ່ປູກຜັງທີ່ເຫຼືອທີ່ຖືກສ່ຳຫຼວດ (3.5% ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ) ລວມມີຜົນຜະລິດເຊັ່ນ: ມັນຕົ້ນ, ຖົ່ວແດງ ແລະ ຖົ່ວດິນ. ຜົນຜະລິດເຫຼົ່ານີ້ ພົບເຫັນຈາກການສ່ຳຫຼວດຂອງພວກເຮົາໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ, ໂດຍມີມັນຕົ້ນທີ່ປູກຢູ່ເມືອງແກ່ນທ້າວ, ໃນຂະນະທີ່ຖົ່ວແດງ ແລະ ຖົ່ວດິນມັກພົບເຫັນຢູ່ເມືອງປາກລາຍ.

ຮູບ 12: ສັງລວມການແຈກຢາຍຂອງຂະໜາດສວນປູກທີ່ໄດ້ສ່ຳຫຼວດຢູ່ໃນ 6 ເມືອງທີ່ຜະລິດສາລີ (ເປັນເຮັກຕາ)

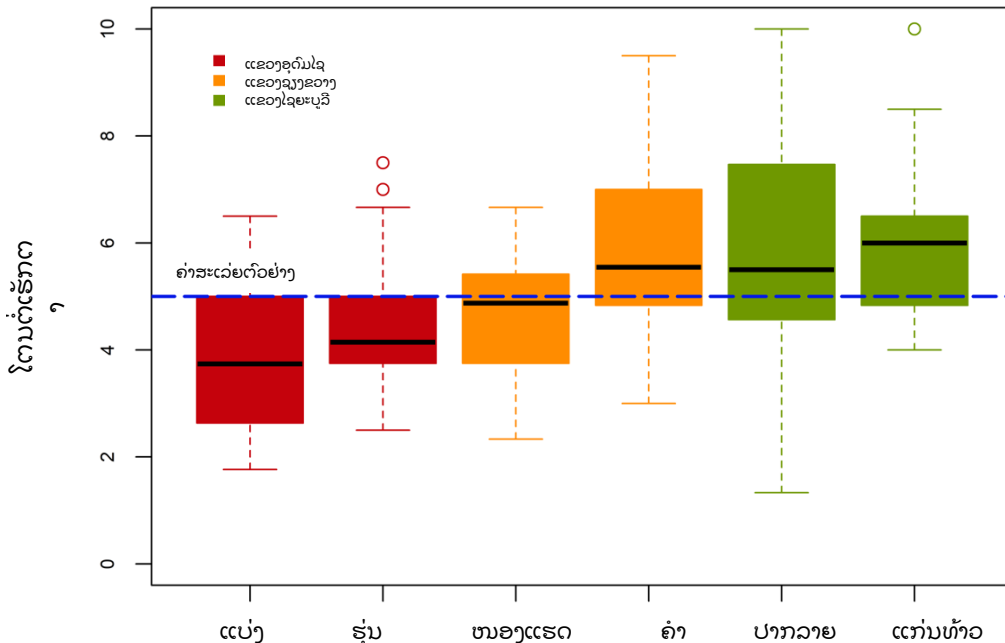
ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສ່ຳຫຼວດຂອງ UNCTAD.

ກ່ຽວກັບຜົນຜະລິດສາລີ, ຜົນໄດ້ຮັບໃນທົ່ວແຂວງ ແລະ ເມືອງ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ແຕ່ວ່າການສໍາຫຼວດຂອງພວກເຮົາພົບວ່າ ຜົນຜະລິດຕໍ່ເຮັກຕາຄ້າຍຄື²² ກັບການລາຍງານໂດຍສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ ປີ 2018. ສໍາລັບແຂວງໄຊຍະບູລີ, ພວກເຮົາພົບວ່າຜົນຜະລິດສະເລ່ຍແມ່ນ 5.7 ໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາ (ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ ລາຍງານ 5.4), ສໍາລັບແຂວງຊຽງຂວາງແມ່ນ 5 ໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາ (ບົດລາຍງານຂອງສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ 5.1) ແລະ ສໍາລັບແຂວງອຸດົມໄຊ ພວກເຮົາພົບວ່າ ຜົນຜະລິດແມ່ນຢູ່ທີ່ 4 ໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາ (ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ ລາຍງານ 4.6). ຜົນຜະລິດສະເລ່ຍສູງທີ່ສຸດໃນລະດັບເມືອງແມ່ນຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ: ເມືອງແກ່ນທ້າວ ແລະ ເມືອງປາກລາຍ ເຊິ່ງມີ²³ 6 ໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາ ແລະ 5.5 ໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາ, ໃນຂະນະທີ່ເມືອງຄໍາ, ແຂວງຊຽງຂວາງ ມີຜົນຜະລິດສາລີ 5.5 ໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາ. ສ່ວນເມືອງແບ່ງ ແລະ ເມືອງຮຸ່ນ ຂອງແຂວງອຸດົມໄຊແມ່ນມີຜົນຜະລິດທີ່ຕໍ່າທີ່ສຸດ, ຕາມການລົງທະບຽນແມ່ນ 3.7 ໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາ ແລະ 4.1 ໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາ ຕາມລໍາດັບ. ຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຜົນຜະລິດໃນແຕ່ລະເມືອງແມ່ນໄດ້ຖືກຄົ້ນຄວ້າໃຫ້ເຫັນຢ່າງຈະແຈ້ງໃນຮູບ 13, ບ່ອນທີ່ເສັ້ນຂາດສີຟ້າສະແດງເຖິງຄ່າສະເລ່ຍຕົວຢ່າງຂອງປະເທດໃນລະດັບ 5 ໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາ.

ຜົນຜະລິດສາລີໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຖືກກຳນົດໂດຍບັດໄຈທີ່ແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍຢ່າງ, ລວມມີ ດິນຟ້າອາກາດ, ພູມີປະເທດ ແລະ ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ. ໂດຍສະເພາະ, ຜູ້ຜະລິດທີ່ຖືກສໍາຫຼວດໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມສໍາຄັນຂອງການປູກຜັງ, ລວມທັງຊະນິດຂອງເມັດພັນທີ່ນໍາໃຊ້, ການນໍາໃຊ້ບຸ້ຍເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມບໍ່ອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ (ໂດຍສະເພາະແມ່ນບ່ອນທີ່ມີການປູກສາລີຊະນິດດຽວ), ແລະ ຢາຂ້າຫຍ້າສໍາລັບການຜະລິດສາລີ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢາຂ້າຫຍ້າສາມາດຊົດເຊີຍຂໍ້ຈຳກັດດ້ານແຮງງານ/ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຖາງຫຍ້າດ້ວຍມື.

²² ຜົນໄດ້ຮັບກ່ຽວກັບຜົນຜະລິດສາລີທີ່ນໍາສະເໜີໃນວັກນີ້ໄດ້ຖືກຄິດໄລ່ຕາມກໍລະນີສຶກສາຈໍານວນ 168 ກໍລະນີ, ເຊິ່ງໄດ້ເອົາຄ່າຜິດປົກກະຕິຈໍານວນ 5 ຄ່າອອກຈາກກໍລະນີສຶກສາ, ໃນນັ້ນ 4 ຄ່າແມ່ນຢູ່ເມືອງປາກລາຍ ຂອງແຂວງໄຊຍະບູລີ.
²³ ຢູ່ເມືອງປາກລາຍ, ກຸ່ມຕົວຢ່າງຂອງພວກເຮົາມີ 4 ກໍລະນີສຶກສາ ທີ່ຊີ້ໃຫ້ເຫັນການວັດແທກການຜະລິດສາລີທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ (ຫຼື ຜິດພາດ). 4 ກໍລະນີສຶກສາດັ່ງກ່າວ, ຄ່າສະເລ່ຍຂອງຜົນຜະລິດ ສໍາລັບເມືອງແມ່ນ 6.2 ໂຕນຕໍ່ເຮັກຕາ. ຮູບ 13 ບໍ່ໄດ້ລວມ 4 ກໍລະນີສຶກສານີ້.

ຮູບ 13: ສັງລວມການແຈກຢາຍຂອງຂະໜາດສວນບູກທີ່ໄດ້ສໍາຫຼວດຢູ່ໃນ 6 ເມືອງ ທີ່ຜະລິດສາລີ (ບັນໄຕນຕໍ່ເຮັກຕາ)

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສໍາຫຼວດຂອງ UNCTAD.

ຈໍານວນລະດູການບູກສາລີແມ່ນຍັງແຕກຕ່າງກັນໄປໃນແຕ່ລະແຂວງ. ໃນແຂວງຊຽງຂວາງ, ມີລະດູການຜະລິດໜຶ່ງລະດູ ແລະ ຊາວກະສິກອນເລີ່ມກິດຈະກຳການຜະລິດສາລີປະມານເດືອນພຶດສະພາ ແລະ ມິຖຸນາ, ກ່ອນເຂົາລະດູຝົນ. ໃນແຂວງອຸດົມໄຊ, ໃນບາງພື້ນທີ່ການຜະລິດສາລີຂອງເມືອງຮຸ່ນ (ໂດຍສະເພາະເນື້ອທີ່ຢູ່ລຽບຕາມແມ່ນໍ້າເຊືອງ) ແລະ ເມືອງແບ່ງ, ສາລີສາມາດບູກໄດ້ 2 ລະດູ ຕໍ່ ປີ (ລະດູແລ້ງ ແລະ ລະດູຝົນ). ໃນຂົງເຂດເຫຼົ່ານີ້, ການຜະລິດໃນລະດູຝົນ ເລີ່ມຕົ້ນໃນຕົ້ນເດືອນພຶດສະພາ ແລະ ການເກັບກ່ຽວຈະເກີດຂຶ້ນໃນທ້າຍເດືອນສິງຫາ, ໃນຂະນະທີ່ລະດູການຜະລິດໃນລະດູແລ້ງ ເລີ່ມຕົ້ນໃນເດືອນຕຸລາ ແລະ ການເກັບກ່ຽວຈະເກີດຂຶ້ນໃນລະຫວ່າງເດືອນກຸມພາ ເຖິງ ເດືອນມີນາ.

ການຜະລິດສາລີຢູ່ເມືອງທີ່ສໍາຫຼວດແມ່ນເພື່ອການຄ້າຂາຍ, ແລະ ປະເພດສາລີທີ່ຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດນໍາມາບູກແມ່ນສາລີພັນປະສົມສະເພາະ. ແນວພັນທີ່ປູກຫຼາຍທີ່ສຸດ ແລະ ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງແນວພັນສາລີປະສົມແມ່ນແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະແຂວງ, 15% ຂອງຊາວກະສິກອນໄດ້ບອກວ່າພວກເຂົາເປັນຜູ້ແນວພັນຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງຊະນິດ. ໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ, 77% ຂອງຊາວກະສິກອນໄດ້ລາຍງານວ່າພວກເຂົາໄດ້ນໍາໃຊ້ແອັດແວນຕາປາຊີຟິກ 777 (Advanta's Pacific 777) (ປະເທດໄທ), ໃນຂະນະທີ່ 28% ລາຍງານວ່າໄດ້ນໍາໃຊ້ແນວພັນຊີຟີຂອງຈະເລີນໂພກະພັນອາຫານ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຊີຟີ 888. ໃນແຂວງຊຽງຂວາງ, ແນວພັນຕົ້ນຕໍແມ່ນມາຈາກສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າສາລີແຫ່ງຊາດຂອງປະເທດຫວຽດນາມ (ທີ່ໂດດເດັ່ນກວ່າໝູ່ແມ່ນ LVN 10), ເຊິ່ງ 93% ຂອງຊາວກະສິກອນລາຍງານວ່າພວກເຂົາໄດ້ນໍາໃຊ້ສາຍພັນດັ່ງກ່າວ, ແລະ 21% ລາຍງານວ່າພວກເຂົາໄດ້ນໍາໃຊ້ແນວພັນຊີຟີຂອງຈະເລີນໂພກະພັນອາຫານເຊັ່ນ: CP 888. ແຂວງອຸດົມໄຊ, 68% ຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດໄດ້ນໍາໃຊ້ແມັດພັນຂອງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າສາລີແຫ່ງຊາດຂອງຫວຽດນາມ, ເຊັ່ນ LVN 10.

ປະເພດສະເພາະຂອງແນວພັນທີ່ນຳໃຊ້ໂດຍແຂວງແມ່ນຂຶ້ນກັບຄວາມແຕກຕ່າງຂອງລາຄາໃນບັນດາຕົວເລືອກທີ່ມີ²⁴, ລັກສະນະທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງຕະຫຼາດນຳເຂົ້າໃນທ້ອງຖິ່ນ, ເຊັ່ນດຽວກັນກັບຄວາມເໝາະສົມທີ່ແທ້ຈິງ ຫຼື ຄວາມເໝາະສົມຂອງແມັດພັນກັບສະພາບແວດລ້ອມຂອງທ້ອງຖິ່ນ, ເຊັ່ນ ຄວາມທົນທານຕໍ່ກັບໄພແຫ້ງແລ້ງ.

ແມັດພັນສາລີທີ່ມີຢູ່, ລາຄາ ແລະ ປະເພດຕ່າງໆ ກໍ່ສາມາດໄດ້ຮັບອິດທິພົນຈາກການດຳເນີນງານຂອງພາກລັດ. ຕົວຢ່າງ ໃນແຂວງຊຽງຂວາງ ທີ່ມງານສຳຫຼວດທີ່ດຳເນີນການສຳຫຼວດພາກສະໜາມພົບວ່າພາຍຫຼັງປີ 2016 ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ໄດ້ມອບສິດການນຳເຂົ້າ ແລະ ການຈຳໜ່າຍແນວພັນສາລີໃຫ້ແກ່ສອງບໍລິສັດທີ່ນັ້ນ, ໄດ້ແກ່ວິສາຫະກິດນຳເຂົ້າ-ສົ່ງອອກ ແລະ ວິສາຫະກິດນຳເຂົ້າ-ສົ່ງອອກວຽງສົດ. ອີງຕາມພະນັກງານຂອງພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ໄດ້ໃຫ້ສຳພາດແກ່ທີ່ມງານສຳຫຼວດ, ເຫດຜົນທີ່ຢູ່ເບື້ອງຫຼັງການຈັດແຈງການນຳເຂົ້າແນວພັນທີ່ຖືກປັບປຸງແມ່ນເພື່ອຄວບຄຸມຄຸນນະພາບຂອງແມັດສາລີທີ່ນຳເຂົ້າ, ເພື່ອປ້ອງກັນການ ນຳເຂົ້າແມັດພັນທີ່ມີຄຸນນະພາບຕໍ່າ. ບັນດາບໍລິສັດເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດນຳເຂົ້າແນວພັນສາລີ ຈຳນວນ 500 ໂຕນຕໍ່ປີ ແລະ ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ແນວພັນນີ້ແມ່ນໄດ້ຖືກແຈກຢາຍໃຫ້ບັນດາຫ້າງຮ້ານທີ່ຂາຍບັດໄລ່ນຳເຂົ້າດ້ານກະສິກຳໃນບັນດາເມືອງຜະລິດສາລີທີ່ສຳຄັນໃນແຂວງ ເຊັ່ນ: ເມືອງຄຳ, ໜອງແຮດ ແລະ ພູກູດ. ລາຄາຂອງແນວພັນສາລີແຕ່ລະຊະນິດແມ່ນຖືກກຳນົດໂດຍສອງບໍລິສັດນຳເຂົ້າດັ່ງ ກ່າວ. ຜູ້ຂາຍຍ່ອຍບັດໄລ່ນຳເຂົ້າດ້ານກະສິກຳ ອື່ນໆແມ່ນບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ນຳເຂົ້າແນວພັນໂດຍກົງ, ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າ ໄມ້ເມືອງ ແລະ ຫ້ອງການອຸດສະຫະກຳ ແລະ ການຄ້າເມືອງ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການຕິດຕາມດ້ານລະບຽບການກ່ຽວກັບການນຳເຂົ້າແນວພັນສາລີ. ວຽກງານໃນໄລຍະຜ່ານມາ, ລວມທັງການປັບປຸງກອບວຽກແບບປະສົມປະສານ (2016) ຍັງໄດ້ລາຍງານຄວາມແຕກຕ່າງຂອງລະບຽບການນຳເຂົ້າແນວພັນໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ແຂວງຊຽງຂວາງ.

ນອກຈາກສາລີ ແລະ ເຂົ້າ, ຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສຳຫຼວດຍັງມີການຂາຍຖົ່ວແດງ, ຖົ່ວດືນ ແລະ ມັນຕົ້ນ (ໂດຍສະເພາະຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ), ມີຊາວກະສິກອນຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ຢູ່ເມືອງຄຳ ແຂວງຊຽງຂວາງ²⁵, ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າພວກເຂົາຍັງມີການຂາຍຜັກທຽມ ຫຼື ຜັກ ອື່ນໆ. ນອກຈາກນັ້ນ, 10% ຂອງຊາວກະສິກອນ (ພວກເຂົາທັງໝົດຢູ່ທີ່ແຂວງອຸດົມໄຊ²⁶) ໄດ້ລາຍງານວ່າ ພວກເຂົາຍັງມີການຂາຍຢາງພາລາ, ເຖິງແມ່ນວ່າພວກເຂົາບໍ່ໄດ້ມີລາຍງານວ່າ ພວກເຂົາໄດ້ປູກຢາງພາລາກໍຕາມ.

ສ່ວນແບ່ງຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສຳຫຼວດສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ພວກເຂົາມີລາຍໄດ້ທາງດ້ານກະສິກຳນອກເໜືອຈາກສາລີແມ່ນ 42%, ແຕ່ວ່າມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍລະຫວ່າງແຕ່ລະແຂວງ. ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍທີ່ສູງທີ່ສຸດແມ່ນແຂວງໄຊຍະບູລີ ເຊິ່ງມີ 65%, ໃນຂະນະທີ່ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຢູ່ຊຽງຂວາງ (34%) ແລະ ແຂວງອຸດົມໄຊ (27%) ແມ່ນຕໍ່າກວ່າ. ນອກນັ້ນຍັງມີຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ສຳຄັນພາຍໃນສອງແຂວງສຸດທ້າຍນີ້ໃນທົ່ວເມືອງຄື: ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ, ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ລາຍງານກ່ຽວກັບລາຍໄດ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນຈາກການປູກສາລີແມ່ນ 59% ໃນເມືອງຄຳ, ແຕ່ວ່າບໍ່ປາກົດມີຢູ່ເມືອງໜອງແຮດ, ໃນຂະນະທີ່ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊມີ 35% ໃນເມືອງແບ່ງ ທຽບໃສ່ 23% ໃນເມືອງຮຸ່ນ.

ຄ່າສະເລ່ຍຂອງຊາວກະສິກອນໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງຂອງພວກເຮົາ ມີລາຍໄດ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນຈາກການຜະລິດສາລີ ປີລະ 5 ລ້ານກີບ (580 ໂດລາສະຫະລັດ), ໂດຍມີຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ສຳຄັນໃນແຕ່ລະແຂວງ ແລະ ເມືອງ²⁷.

²⁴ ຕົວຢ່າງ, ທີ່ມງານສຳຫຼວດໄດ້ຮັບການແຈ້ງໃຫ້ຊາບວ່າ ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ ແມັດພັນ LVN 10 ມີລາຄາຕໍ່າກວ່າແມັດພັນຂອງ CP. ສິ່ງນີ້ຊ່ວຍອະທິບາຍເຖິງຄວາມຈິງທີ່ວ່າ 93 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງຊາວກະສິກອນໄດ້ນຳໃຊ້ແນວພັນທຳອິດ ທຽບກັບແນວພັນທີ່ສອງພຽງແຕ່ 21 ສ່ວນຮ້ອຍ. ທີ່ມງານສຳຫຼວດຍັງໄດ້ລາຍງານວ່າ ໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ລາຄາ LVN 10 ແມ່ນຕໍ່າກວ່າ ແມັດພັນ CP, ເຊິ່ງຍັງມີແນວພັນນີ້ຢ່າງແຜ່ຫຼາຍ. ລາຄາສະເລ່ຍບໍ່ສາມາດລາຍງານໄດ້ເນື່ອງຈາກບັນຫາທາງດ້ານຂໍ້ມູນ.

²⁵ ຫ້າສິບເກົ້າສ່ວນຮ້ອຍຂອງຊາວກະສິກອນໃນເມືອງຄຳ ລາຍງານວ່າພວກເຂົາໄດ້ມີການຄ້າຂາຍຜັກ.

²⁶ ໃນຈຳນວນຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສຳຫຼວດຢູ່ເມືອງແບ່ງ, 65% ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າພວກເຂົາຂາຍຢາງພາລາ, ເຊິ່ງຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມສຳຄັນລະດັບພາກພື້ນຂອງການປູກພືດຊະນິດນີ້ໃນເມືອງດັ່ງກ່າວ.

ສິບສາມສ່ວນຮ້ອຍຂອງຊາວກະສິກອນໃນເມືອງຮຸ່ນ ຍັງລາຍງານວ່າຕົນວ່າ ພວກເຂົາໄດ້ມີການຂາຍຢາງພາລາ.

²⁷ ພວກເຮົາອ້າງອີງໃສ່ຄ່າສະເລ່ຍ ເພື່ອອະທິບາຍເຖິງກໍລະນີສຶກສາຂະໜາດໃຫຍ່ຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ມີຢູ່ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຄ່າສະເລ່ຍ.

ຄ່າສະເລ່ຍຂອງລາຍຮັບດ້ານກະສິກຳທີ່ບໍ່ແມ່ນສາລີໃນການສຳຫຼວດຂອງພວກເຮົາແມ່ນ 8.1 ລ້ານກີບ (941 ໂດລາສະຫະລັດ).

ຄ່າສະເລ່ຍສູງທີ່ສຸດແມ່ນຢູ່ທີ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ທັງໃນເມືອງແກ່ນທ້າວ (10 ລ້ານກີບ) ແລະ ເມືອງປາກລາຍ (6.8 ລ້ານກີບ). ເມືອງຄໍາ ແຂວງຊຽງຂວາງ (1.5 ລ້ານກີບ) ແລະ ເມືອງແບ່ງ ແຂວງອຸດົມໄຊ (2 ລ້ານກີບ) ມີລາຍໄດ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນຈາກສາລີທີ່ຕໍ່າທີ່ສຸດໃນບັນດາເມືອງທີ່ຖືກສໍາຫຼວດ.²⁸

ນອກຈາກນັ້ນ, ຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດ (34%) ລາຍງານວ່າມີລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍສັດລ້ຽງ. ໂດດເດັ່ນກວ່າໝູ່ແມ່ນຊາວກະສິກອນ 81% ທີ່ຖືກສໍາຫຼວດໃນເມືອງຄໍາ ແລະ 25% ຂອງຊາວກະສິກອນຢູ່ເມືອງໜອງແຮດ ແຂວງຊຽງຂວາງ, 34% ຂອງຊາວກະສິກອນເມືອງປາກລາຍ ແລະ 31% ຂອງຊາວກະສິກອນເມືອງແກ່ນທ້າວ ແຂວງໄຊຍະບູລີ. ອີກດ້ານໜຶ່ງ, ໃນແຂວງອຸດົມໄຊມີພຽງແຕ່ 10% ຂອງຊາວກະສິກອນເມືອງແບ່ງ ແລະ 15% ຂອງຊາວກະສິກອນເມືອງຮຸ່ນ ລາຍງານວ່າມີລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍສັດລ້ຽງ.

ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍຕໍ່ປີຂອງຊາວກະສິກອນໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງຂອງພວກເຮົາທີ່ໄດ້ຈາກການຂາຍສັດລ້ຽງແມ່ນ 6 ລ້ານກີບ (696 ໂດລາສະ ຫະລັດ), ເຊິ່ງໃນແຕ່ລະແຂວງ ແລະ ເມືອງ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍ. ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍສູງສຸດຂອງເມືອງ (13 ລ້ານກີບ) ແມ່ນຢູ່ເມືອງໜອງແຮດ ແຂວງຊຽງຂວາງ, ເຖິງວ່າຈະມີພຽງ 25% ຂອງຊາວກະສິກອນໃນເມືອງດັ່ງກ່າວ ລາຍງານວ່າມີລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍສັດລ້ຽງ, ຕໍ່ມາແມ່ນເມືອງປາກລາຍ ແຂວງໄຊຍະບູລີ (9 ລ້ານກີບ), ໃນຂະນະທີ່ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍຕໍ່າທີ່ສຸດຈາກການຂາຍສັດແມ່ນຢູ່ທີ່ເມືອງຮຸ່ນ, ແຂວງອຸດົມໄຊ (3 ລ້ານກີບ). ມີຂໍ້ຍົກເວັ້ນໜ້ອຍຫຼາຍ, ຈໍານວນສັດທີ່ຂາຍໂດຍຊາວກະສິກອນແມ່ນມີໜ້ອຍ²⁹, ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າການຂາຍສັດລ້ຽງແຕ່ລະຕົວອອກໄປໄດ້ກາຍເປັນສ່ວນປະກອບສໍາຄັນຂອງລາຍໄດ້ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ. ການສໍາຫຼວດຂອງພວກເຮົາຍັງຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ 29% ຂອງຊາວກະສິກອນ ໄດ້ນໍາໃຊ້ສາລີເປັນອາຫານສັດ, ເຊິ່ງລວມທັງສັດທີ່ໃຊ້ສໍາລັບການບໍລິໂພກ ແລະ ສໍາລັບຂາຍ, ແຕ່ປະລິມານພືດທີ່ໃຊ້ແມ່ນມີໜ້ອຍຫຼາຍ (0.4% ຂອງພືດ).

ພວກເຮົາໄດ້ມີການປະເມີນ³⁰ລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍສາລີຂອງຊາວກະສິກອນ ໂດຍນໍາໃຊ້ລາຄາສາລີຈາກການລາຍງານຂອງຊາວກະສິກອນ ແລະ ການລາຍງານກ່ຽວກັບການຜະລິດສາລີ. ເມື່ອບວກລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍສາລີ, ການລາຍງານລາຍໄດ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນຈາກສາລີ, ແລະ ລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍສັດລ້ຽງ, ພວກເຮົາຈຶ່ງໄດ້ປະເມີນລາຍໄດ້ທັງໝົດຕໍ່ປີຈາກກິດຈະກຳກະສິກໍາຕ່າງໆ.

ສໍາລັບຊາວກະສິກອນທຸກຄົນໃນການສໍາຫຼວດຂອງພວກເຮົາ, ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍຕໍ່ປີຈາກກິດຈະກຳກະສິກໍາຕ່າງໆແມ່ນ 25.6 ລ້ານກີບ (ເທົ່າກັບ 2,963 ໂດລາສະຫະລັດ, ຫຼື ປະມານ 8.1 ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ມື້), ໃນຂະນະທີ່ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍແມ່ນ 31.2 ລ້ານກີບ (ເທົ່າກັບ 3,622 ໂດລາສະຫະລັດ, ຫຼື 9.9 ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ມື້). ຮູບ 14 ສະແດງໃຫ້ເຫັນການສັງລວມການແຈກຢາຍການປະເມີນລາຍໄດ້ຈາກກິດຈະກຳກະສິກໍາຕ່າງໆ ໂດຍເມືອງ ແລະ ແຂວງ, ເປັນໂດລາສະຫະລັດ, ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢ່າງຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບຄວາມແຕກຕ່າງຂອງບັນດາເມືອງຕ່າງໆ.

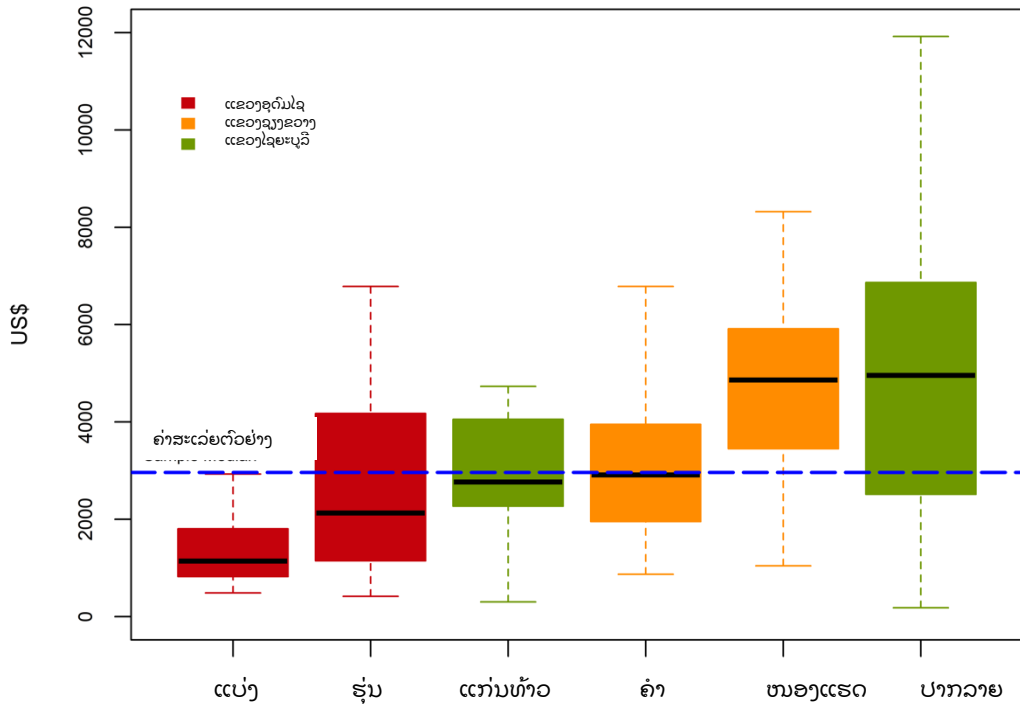
²⁸ ບໍ່ມີກໍລະນີສຶກສາກ່ຽວກັບລາຍໄດ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນສາລີ ທີ່ລາຍງານໂດຍຊາວກະສິກອນຜູ້ບຸກສາລີທີ່ຖືກສໍາຫຼວດຢູ່ເມືອງໜອງແຮດ ແຂວງຊຽງຂວາງ.

²⁹ ຕົວເລກສະເລ່ຍຂອງຈຳນວນທີ່ຂາຍແມ່ນ 0.7 ໂຕຕໍ່ຊາວກະສິກອນ 1 ລາຍ, ສ່ວນຈໍານວນໝູສະເລ່ຍແມ່ນ 0.3 ໂຕຕໍ່ຊາວກະສິກອນ 1 ລາຍ.

³⁰ ໃນການຄິດໄລ່ລາຍຮັບຈາກສາລີ, ການຜະລິດຂອງຊາວກະສິກອນແຕ່ລະຄົນແມ່ນຖືກຄູນດ້ວຍລາຄາຕໍ່ໂຕນທີ່ໄດ້ມີການລາຍງານ. ເມື່ອມີການລາຍງານກ່ຽວກັບລາຄາແບບເມັດ ແລະ ແກນສາລີ, ໄດ້ນໍາໃຊ້ລາຄາແບບເມັດ.

ການຄິດໄລ່ໂດຍໃຊ້ລາຄາສາລີແບບແກນແທນກໍໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ, ແຕ່ວ່າມັນບໍ່ມີຜົນກະທົບໃນທາງຄຸນນະພາບຕໍ່ຜົນໄດ້ຮັບຂອງພວກເຮົາ.

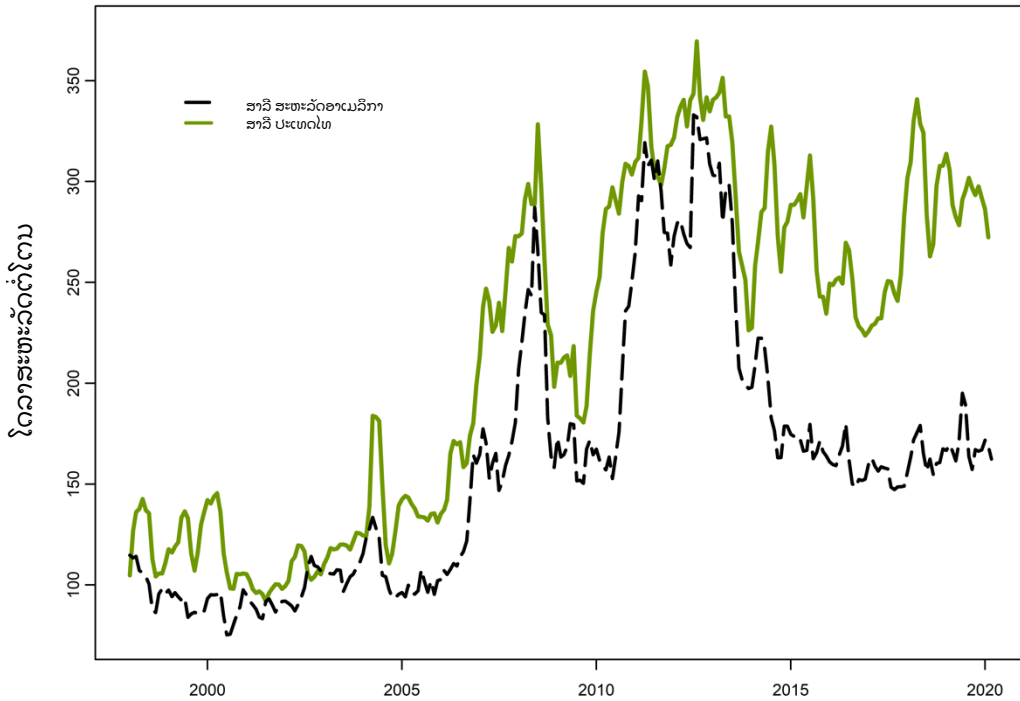
ຮູບ 14: ສັງລວມການແຈກຢາຍລາຍໄດ້ດ້ານກະສິກຳຕໍ່ປີ ຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສຳຫຼວດໃນ 6 ເມືອງ ທີ່ຜະ ວິດສາລີ (ເປັນໂດລາສະຫະລັດ)

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສຳຫຼວດຂອງ UNCTAD.

ຮູບ 14 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຊາວກະສິກອນຜູ້ປູກສາລີທີ່ຖືກສຳຫຼວດຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ມີລາຍໄດ້ຈາກກະສິກຳຕໍ່ປີສູງກວ່າທີ່ສຸດ, ເຊິ່ງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສຳຫຼວດທັງໝົດໃນເມືອງແບ່ງ ແມ່ນມີລາຍໄດ້ຕໍ່າກວ່າຄ່າສະເລ່ຍຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ. ສິ່ງນີ້ແມ່ນເນື່ອງຈາກຄວາມຈິງທີ່ວ່າ ເມືອງແບ່ງມີເນື້ອທີ່ປູກສະເລ່ຍໃນລະດັບຕໍ່າສຸດ ແລະ ສະເລ່ຍການຜະລິດກະສິກຳຕໍ່ປີສູງ, ໃນຂະນະທີ່ມີພຽງ 10% ຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສຳຫຼວດໃນເມືອງດັ່ງກ່າວໄດ້ລາຍງານວ່າມີລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍສັດລ້ຽງ. ອີກດ້ານໜຶ່ງ, ເມືອງປາກລາຍ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ ເມືອງໜອງແຮດ ແຂວງຊຽງຂວາງ ມີລາຍໄດ້ສະເລ່ຍສູງທີ່ສຸດ, ປະມານສາມສ່ວນສີຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສຳຫຼວດແມ່ນມີລາຍໄດ້ຫຼາຍກວ່າຄ່າສະເລ່ຍຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ. ສິ່ງນີ້ເປັນຜົນມາຈາກການລວມເອົາການຜະລິດກະສິກຳທີ່ໃຫຍ່ຂຶ້ນ ແລະ ເນື້ອທີ່ປູກຕໍ່ຊາວກະສິກອນເຂົ້າກັນ, ພ້ອມກັບຂໍ້ມູນຕົວຈິງໃນເມືອງປາກລາຍ ເຊິ່ງລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍສັດລ້ຽງຂອງຊາວກະສິກອນຈຳນວນໜຶ່ງກໍ່ມີຄວາມສຳຄັນເຊັ່ນກັນ. ດັ່ງທີ່ສະແດງຢູ່ໃນຮູບ 14, ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍຈາກກະສິກຳຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສຳຫຼວດຢູ່ເມືອງປາກລາຍ (ເທົ່າກັບ 5,467 ໂດລາສະຫະລັດ, ຫຼື 15 ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ມື້) ແມ່ນສູງກວ່າ 4 ເທົ່າຂອງລາຍໄດ້ໃນເມືອງແບ່ງ (ເທົ່າກັບ 1,323 ໂດລາສະຫະລັດ, ຫຼື 3.6 ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ມື້).

ຮູບ 15: ລາຄາສາລີຕໍ່ເດືອນ, 1998-2018

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງຕາມຂໍ້ມູນຈາກທະນາຄານໂລກ, ທະນາຄານກາງ ເຊັດ ຫຼຸຍ ແລະ ສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດອາຫານສັດ ປະເທດໄທ.

ລາຄາສາລີແມ່ນມີການເໜັງຕີງ ແລະ ຂຶ້ນກັບຜົນກະທົບຕ່າງໆເປັນປະຈຳ ແລະ ສະໜ້າສະເໜີ, ດັ່ງທີ່ສະແດງໃນຮູບ 15, ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງວິວັດທະນາການຂອງສະຫະລັດອາເມລິກາໃນໄລຍະຜ່ານມາ (ລາຄາສາລີສີ່ເຫຼືອງເປີ 2 ໃນອ່າວທ່າເຮືອສະຫະລັດອາເມລິ ກາ). ແລະ ລາຄາສາລີໄທ (ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດອາຫານສັດໄທ).

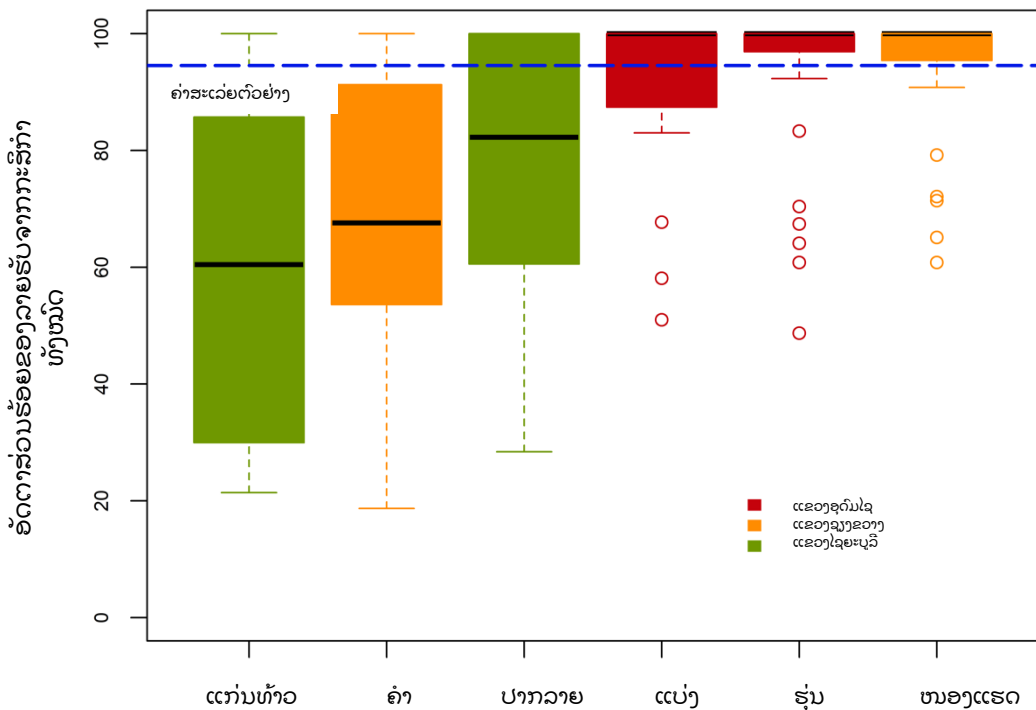
ໂດຍສະເພາະແມ່ນການເໜັງຕີງຂອງລາຄາປະຈຳເດືອນທີ່ສູງຂອງລາຄາຕ່າງໆໃນໄທ ແລະ ການປ່ຽນແປງທີ່ໃຫຍ່ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ ເຊິ່ງເປັນຜົນມາຈາກລາຄາສາລີຂອງສະຫະລັດອາເມລິກາ, ເຊິ່ງບົກກະຕິແລ້ວແມ່ນຖືກນຳໃຊ້ເປັນລາຄາອ້າງອີງສາກົນ.

ຈາກການເໜັງຕີງຂອງລາຄາສາລີ, ຄຳຖາມຄົ້ນຄ້ວາທີ່ສຳຄັນແມ່ນຂອບເຂດທີ່ຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດສາລີມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ກັບສາລີ, ລວມທັງຜົນກະທົບຂອງລາຄາທີ່ຕົກຕໍ່າ, ພະຍາດ ແລະ ສັດຕູພຶດ. ການຄາດຄະເນຂອງພວກເຮົາກ່ຽວກັບລາຍໄດ້ຈາກການຜະລິດກະສິກຳທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ ຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຮົາສາມາດປະເມີນວ່າຊາວກະສິກອນສາມາດເພິ່ງພາລາຍໄດ້ຈາກສາລີຄືແນວໃດ. ຮູບ 16 ສະແດງໃຫ້ເຫັນສັງລວມການແຈກຢາຍເປັນເມືອງ ໂດຍອີງໃສ່ການເພິ່ງພາອາໄສດັ່ງກ່າວ ແລະ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຄ່າສະເລ່ຍການເພິ່ງພາສາລີຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງແມ່ນສູງຫຼາຍ ປະມານ 94.5% (ສະເລ່ຍ 81%). ການເພິ່ງພາສາລີແມ່ນສູງຄ້າຍກັນທັງສອງເມືອງທີ່ຖືກສຳຫຼວດໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ເມືອງໜອງແຮດ ແຂວງຊຽງຂວາງ, ໂດຍມີສ່ວນແບ່ງສະເລ່ຍສາລີໃນລາຍໄດ້ທັງໝົດຈາກການຜະລິດກະສິກຳໃນທຸກໆກໍລະນີສຶກສາສູງກວ່າ 90%. ເມືອງແກ່ນທ່າວ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ ເມືອງຄຳ ແຂວງຊຽງຂວາງ ແມ່ນມີການເພິ່ງພາລາຍໄດ້ຈາກສາລີໜ້ອຍທີ່ສຸດ, ສ່ວນແບ່ງລາຍໄດ້ສະເລ່ຍຂອງສາລີໃນລາຍໄດ້ຈາກກະສິກຳທັງໝົດແມ່ນ 59% ແລະ 69% ຕາມລຳດັບ, ໃນຂະນະທີ່ເມືອງປາກລາຍ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ມີສ່ວນແບ່ງສະເລ່ຍແມ່ນ 76%. ທັງສາມເມືອງນີ້ ຍັງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມແຕກຕ່າງກັນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນການເພິ່ງພາອາໄສລາຍໄດ້ຈາກສາລີຂອງຊາວກະ ສິກອນທັງໝົດພາຍໃນເມືອງດັ່ງກ່າວ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນຄ່າ inter-quantile ranges ໃນຮູບ 16.

ສະນັ້ນ, ຊາວກະສິກອນຜູ້ປູກສາລີ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ມີຄວາມສ່ຽງຫຼາຍທີ່ຈະພົບພໍ້ກັບຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ລາຄາສາລີ.

ໃນຂະນະທີ່ການຂະຫຍາຍການຜະລິດສາລີທີ່ສຶກສາໄດ້ໃນທົ່ວປະເທດ ເຫັນວ່າໄດ້ເພີ່ມລາຍໄດ້ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນໃນປະເທດ (ແອັສເຕີລາ ແລະ ນັ້ນທະວົງ, 2014; ແລັສເຕີລິນ (Lestrelin), 2015), ຂໍ້ເສຍຂອງການຜະລິດສາລີທີ່ຫຼາຍຂຶ້ນໄດ້ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມສ່ຽງທີ່ສູງຂຶ້ນຕໍ່ກັບຜົນກະທົບທາງລົບໃນພາຍຫຼັງ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຊາວກະສິກອນຜູ້ປູກສາລີທີ່ຢູ່ໃນເມືອງເຫຼົ່າ ນັ້ນທີ່ມີລາຍໄດ້ຈາກກະສິກໍາທີ່ຕໍ່າສຸດ (ເມືອງແບ່ງ ແລະ ເມືອງຮຸ່ນ) ແລະ ລາຍໄດ້ທີ່ສູງທີ່ສຸດອັນດັບສອງ (ເມືອງໜອງແຮດ) ໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງການສໍາຫຼວດຂອງພວກເຮົາແມ່ນມີຄວາມສ່ຽງທີ່ສຸດຕໍ່ກັບການເໜັງຕີງຂອງລາຄາສາລີ ແລະ ອາດເຮັດໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ສາລີ.

ຮູບ 16: ສັງລວມການແຈກຢາຍລາຍໄດ້ຈາກສາລີ ເປັນສ່ວນແບ່ງຂອງລາຍໄດ້ກະສິກໍາທັງໝົດຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດໃນ 6 ເມືອງທີ່ຜະລິດສາລີ (ເປັນ %)

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສໍາຫຼວດຂອງ UNCTAD.

ທ້າຍທີ່ສຸດ, 62% ຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດທັງໝົດ ຍັງຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາກໍ່ມີລາຍໄດ້ຈາກກິດຈະກຳທີ່ບໍ່ແມ່ນກະສິກໍາ. ມີການກະຈາຍທີ່ແຕກຕ່າງກັນໃນບັນດາແຂວງທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ໂດຍມີຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ 78% ແລະ 66% ໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ແຂວງຊຽງຂວາງ, ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າພວກເຂົາມີລາຍໄດ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນຈາກກະສິກໍາ, ທຽບໃສ່ 43% ຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ. ໂດຍສຶກສາເບິ່ງປະເພດຂອງລາຍໄດ້ຄົວເຮືອນທີ່ບໍ່ແມ່ນຈາກກະສິກໍາໃນແຕ່ລະແຂວງ, ພວກເຮົາສຶກສາເຫັນວ່າ ລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍແຮງງານເປັນແຫຼ່ງທີ່ມາຫຼັກຂອງລາຍໄດ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນຈາກກະສິກໍາໃນແຂວງອຸດົມໄຊ, ເຊິ່ງມີ 87% ຂອງຄົວເຮືອນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດຢູ່ໃນແຂວງແມ່ນມີລາຍໄດ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນຈາກກະສິກໍາ.

ໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ, ການຂາຍແຮງງານກໍ່ແມ່ນແຫຼ່ງລາຍໄດ້ທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ (50% ຂອງຄົວເຮືອນ) ແລະ ຮອງລົງມາແມ່ນມາຈາກກິດຈະກຳທາງທຸລະກິດ (35%). ໃນທາງກົງ ກັນຂ້າມ, ໃນແຂວງຊຽງຂວາງ ແຫຼ່ງລາຍໄດ້ຕົ້ນຕໍແມ່ນມາຈາກການຕໍາຫຼຸກ (57% ຂອງຄົວເຮືອນ), ຮອງລົງມາແມ່ນຈາກການຂາຍແຮງງານ (24%) ແລະ ອັນດັບສາມແມ່ນມາຈາກທຸລະກິດອື່ນ (11%).

ໃນຂະນະທີ່ພວກເຮົາບໍ່ສາມາດກຳນົດປະລິມານທີ່ພຽງພໍໃນການສໍາຫຼວດຂອງພວກເຮົາ ກ່ຽວກັບມູນຄ່າຂອງລາຍໄດ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນຈາກກະ ສິກຳ, ເຊິ່ງເປັນການກິດຂວາງພວກເຮົາຈາກການຄາດຄະເນລາຍໄດ້ທັງໝົດຂອງຄົວເຮືອນຂອງຊາວກະສິກອນ (ທັງຈາກກະສິກຳ ແລະ ບໍ່ແມ່ນຈາກກະສິກຳ), ການສຶກສາກ່ອນໜ້ານີ້ ທີ່ໄດ້ດຳເນີນຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ການຜະລິດສາລີໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະ ຊາຊົນລາວ (ເຊັ່ນ: ວຸຊ, ແກ້ວໄຟໄຊ ແລະ ແຄສເຕີລາ, 2009) ຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນວ່າ ລາຍໄດ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນຈາກກະສິກຳກວມເອົາສ່ວນນ້ອຍຂອງລາຍໄດ້ທັງໝົດ. ພາຍໃຕ້ສະພາບການດັ່ງກ່າວ, ການສັງລວມຂອງພວກເຮົາກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງຂອງຊາວກະສິກອນຜູ້ບຸກສາລີໃນປະເທດຕໍ່ກັບຜົນກະທົບທາ ງລົບຕໍ່ສາລີ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນມີຜົນກະທົບໃນດ້ານຄຸນນະພາບ.

3.1.2 ຄຸນລັກສະນະສາຍພົວພັນຂອງຊາວກະສິກອນ - ພໍ່ຄ້າ

ຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດ ໄດ້ຂາຍໃຫ້ແກ່ພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍເປັນປະຈຳ, ເອີ້ນວ່າ “ຜູ້ເກັບຊື້ຂອງບ້ານ”, ເຊິ່ງເປັນຜູ້ຊື້ສາລີຈຳນວນ 1,000 ໂຕນຕໍ່ປີ. 67% ຂອງຊາວກະສິກອນທັງໝົດທີ່ຖືກສໍາຫຼວດກ່າວວ່າ ພວກເຂົາໄດ້ຂາຍສາລີທັງໝົດ (58% ຂອງຊາວກະສິກອນ) ຫຼື ບາງສ່ວນ (9% ຂອງຊາວກະສິກອນ) ໃຫ້ແກ່ຜູ້ເກັບຊື້ຂອງບ້ານ. ຜູ້ເກັບຊື້ຂອງບ້ານສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຢູ່ໃນບ້ານດຽວກັນກັບຊາວກະສິກອນ, ຫຼື ໃນບາງກໍລະນີແມ່ນຢູ່ພາຍໃນກຸ່ມບ້ານ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຊາວກະສິກອນ 21% ໄດ້ຂາຍໃຫ້ພໍ່ຄ້າຈາກເມືອງດຽວກັນ ເຊິ່ງພວກເຂົາໄດ້ຂາຍສາລີທັງໝົດ (15% ຂອງຊາວກະສິກອນ) ຫຼື ບາງສ່ວນ (6%), ໃນຂະນະທີ່ຊາວກະສິກອນຈຳນວນໜ້ອຍ ໄດ້ຂາຍໃຫ້ແກ່ພໍ່ຄ້າຈາກໜູ່ບ້ານອື່ນ.³¹

ຜູ້ເກັບຊື້ຂອງບ້ານສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຄ້າຍຄືກັບຜູ້ຮວບຮວມ, ຊຶ່ງຈາກຊາວກະສິກອນ ແລະ ຂາຍໃຫ້ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່. ຍ້ອນວ່າຜູ້ເກັບຊື້ຂອງບ້ານແມ່ນປະເພດພໍ່ຄ້າທີ່ຊາວກະສິກອນພົບພໍ່ເປັນປະຈຳທີ່ສຸດ, ສາຍພົວພັນກັບພວກເຂົາມີອິດທິພົນຕໍ່ສາຍພົວພັນຂອງພໍ່ຄ້າ-ຊາວກະສິກອນ, ແລະ ມັນອາດຈະກ່ຽວຂ້ອງກັບລາຄາ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງສາລີທີ່ຊາວກະສິກອນຂາຍ. ຜູ້ເກັບຊື້ຂອງບ້ານອາດຈະ ຫຼື ອາດຈະບໍ່ເຮັດສັນຍາເປັນ “ຕົວແທນ” ກັບພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່.

ໃນຂະນະທີ່ ປະເພດຕ່າງໆ ຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ມີການພົວພັນກັບຊາວກະສິກອນແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນ, ຈຳນວນ ຂອງຜູ້ຊື້ກໍ່ສໍາຄັນເຊັ່ນກັນ, ຍ້ອນວ່າຖ້າຊາວກະສິກອນຍິ່ງມີທາງເລືອກທີ່ອິດສະຫຼະໃນການຂາຍຫຼາຍເທົ່າໃດ, ພວກເຂົາກໍ່ຍິ່ງສາມາດຂາຍສາລີຂອງພວກເຂົາໃນລາຄາທີ່ດີຂຶ້ນ. ເນື່ອງຈາກ, ມີການສະໜອງທີ່ບໍ່ມີປະສິດທິພາບ, ຈຳນວນຜູ້ຊື້ທີ່ຈຳກັດໂດຍທາງພູມິສາດ, ແລະ ຕົ້ນທຶນໃນການປ່ຽນ ແປງ (switching-costs) ລູກຄ້າທີ່ສູງ (ເຊັ່ນ: ຄ່າຂົນສົ່ງ, ບັນຫາດ້ານຊື້ສຽງ, ຫຼື ອື່ນໆ), ຜູ້ຜະລິດສາລີອາດຈະຕ້ອງຢູ່ພາຍໃຕ້ອຳນາດການຕໍ່ລອງໃນໄລຍະສັ້ນ³² ຂອງຄູ່ຄ້າຂອງຕົນ (ເບິ່ງ Dobson ແລະ Chakraborty, 2008; Blair, ແລະ Harrison, 2010; ແລະ Mitra et al., 2018). ເຊິ່ງອາດຈະເຮັດໃຫ້ລາຄາຕໍ່າກ່ວາລາຄາທີ່ມີຢູ່ ພາຍໃຕ້ສະພາບການຂອງຕະຫຼາດທີ່ມີການແຂ່ງຂັນ.

ເຈັດສິບຫົກສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດໄດ້ລາຍງານວ່າ ມີພໍ່ຄ້າຄົນດຽວທີ່ເກັບຊື້ສາລີຈາກພວກເຂົາ, ເຊິ່ງຕາມທີ່ສຶກສາແມ່ນເຫັນວ່າການມີພໍ່ຄ້າເກັບຊື້ສາລີຫຼາຍກວ່າສອງຄົນຂຶ້ນໄປແມ່ນຫາຍາກຫຼາຍ

³¹ ການຂາຍສາລີທັງໝົດໃຫ້ພໍ່ຄ້າຈາກບ້ານອື່ນ ແມ່ນການປະຕິບັດທີ່ພວກເຮົາໄດ້ເກັບກຳສະເພາະຢູ່ເມືອງຄຳ ແຂວງຊຽງຂວາງ. ເຊິ່ງ 25% ຂອງຊາວກະສິກອນໄດ້ລາຍງານວ່າພວກເຂົາໄດ້ຂາຍໃຫ້ພໍ່ຄ້າຈາກບ້ານອື່ນ. ສິ່ງນີ້ໄດ້ຖືກສັງເກດເຫັນໃນກໍລະນີດຽວໃນແຕ່ລະເມືອງຂອງ 5 ເມືອງອື່ນໆທີ່ຖືກສໍາຫຼວດ.
³² ດັ່ງທີ່ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນໂດຍ Dobson ແລະ Chakraborty (2008), ມັນອາດຈະມີຜົນກະທົບຂອງອຳນາດຂອງຜູ້ຊື້, ເຊິ່ງອາດຈະລວມທັງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ຄຸນນະພາບ ແລະ ນະວັດຕະກຳໃນຂະບວນການ.

(ໜ້ອຍກວ່າສອງສ່ວນຮ້ອຍຂອງຈໍານວນກໍລະນີໃນແຂວງຊຽງຂວາງ). ດັ່ງທີ່ສະແດງໃນຮູບ 17, ສິ່ງນີ້ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຊາວກະສິກອນມັກຈະມີທາງເລືອກໜ້ອຍໃນການຂາຍສາລີຂອງຕົນຢູ່ທີ່ໜ້າສວນບູກ³³.

ພວກເຮົາຍັງໄດ້ສອບຖາມກ່ຽວກັບລັກສະນະຂອງສາຍພົວພັນຂອງພໍ່ຄ້າ-ຊາວກະສິກອນ ແລະ ຄວາມສະໜ້າສະເໜີຂອງພວກເຂົາ. ຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຕອບຄໍາຖາມ³⁴ ໄດ້ລາຍງານວ່າພວກເຂົາມີສາຍພົວພັນທາງທຸລະກິດຢ່າງໃກ້ຊິດກັບພໍ່ຄ້າທີ່ພວກເຂົາຂາຍໃຫ້, ໃນຂະນະທີ່ 23% ໄດ້ລາຍງານວ່າມີສາຍພົວພັນກັບພໍ່ຄ້າ. ສໍາລັບກຸ່ມສຸດທ້າຍນີ້, ສາມສ່ວນສີຂອງພໍ່ຄ້າເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນຢູ່ໃນບ້ານດຽວກັນ ຫຼື ກຸ່ມບ້ານດຽວກັນກັບຊາວກະສິກອນ.

ໄລຍະເວລາສະເລ່ຍຂອງສາຍພົວພັນ (ໂດຍມີ ຫຼື ບໍ່ມີຂໍ້ຕົກລົງ/ສັນຍາ) ຂອງຊາວກະສິກອນແຕ່ລະຄົນກັບພໍ່ຄ້າທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດຂອງຕົນ ແມ່ນ 3 ປີ, ເຊິ່ງມີຄ່າສະເລ່ຍແມ່ນ 5.6 ປີ, ແຕ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນແຕ່ລະ ເມືອງ ແລະ ແຂວງ. ໂດຍສະເພາະ, ໃນຂະນະທີ່ໄລຍະເວລາສະເລ່ຍໃນແຂວງອຸດົມໄຊແມ່ນ 3 ປີ, ໃນເມືອງຄໍາ ແຂວງຊຽງຂວາງ ໄລຍະເວລາສະເລ່ຍແມ່ນ 2 ປີ, ໃນເມືອງໜອງແຮດ ແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ເມືອງບາກລາຍ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ໄລຍະເວລາສະເລ່ຍແມ່ນ 5 ປີ, ເມືອງແກ່ນທ້າວ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ໄລຍະເວລາສະເລ່ຍຂອງສາຍພົວພັນແມ່ນ 10 ປີ³⁵. ນອກຈາກນັ້ນ, ໃນເວລາທີ່ພໍ່ຄ້າໄດ້ຖືກຖາມວ່າ ພວກເຂົາໄດ້ມີການປ່ຽນແປງຜູ້ສະໜອງສາລີຈູກປີໜຶ່ງຫາປີຕໍ່ໄປຫຼືບໍ່, 36% ຊັບອກວ່າພວກເຂົາບໍ່ປ່ຽນແປງ, ເຊິ່ງເປັນສິ່ງຍິ່ງຍືນວ່າສາຍພົວພັນກັບບັນ ດາຜູ້ສະໜອງນັ້ນຍັງສືບຕໍ່ມີຢູ່.

ທັງສອງອົງປະກອບດັ່ງກ່າວ, ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມຈິງວ່າຊາວກະສິກອນສ່ວນໃຫຍ່ມີທາງເລືອກໜ້ອຍໃນການຂາຍສາລີຂອງຕົນ ແລະ ສາຍພົວພັນລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນ ແລະ ພໍ່ຄ້າ ແມ່ນມີຄວາມໃກ້ຊິດ ແລະ ຍືນນານ, ເຊິ່ງມັນແມ່ນຄຸນລັກສະນະທີ່ສໍາຄັນຂອງສາຍພົວພັນລະຫວ່າງພໍ່ຄ້າ-ຊາວກະສິກອນ ໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີຂອງລາວ.

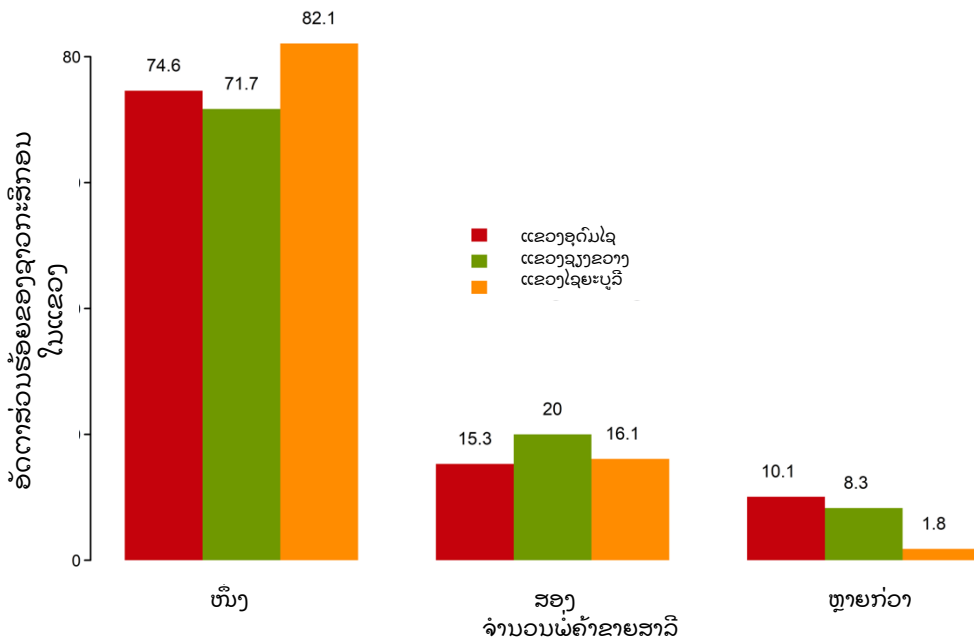
ມີເຫດຜົນທີ່ເປັນໄປໄດ້ຫຼາຍຢ່າງ ວ່າເປັນຫຍັງພວກເຮົາຈຶ່ງສຶກສາຜູ້ຊື້ຈໍານວນໜ້ອຍຕໍ່ຊາວກະສິກອນ ຕະຫຼອດເຖິງສາຍພົວພັນທີ່ໃກ້ ຊິດ ແລະ ຍືນນານ ແທນທີ່ຈະເປັນສາຍພົວພັນການຊື້ຂາຍແບບຄັງຄາວ ລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນ ແລະ ພໍ່ຄ້າ.

³³ ມີສິ່ງທ້າທາຍທີ່ແຕກຕ່າງກັນຢ່າງແທ້ຈິງໃນການວັດແທກທາງເລືອກທີ່ເປັນໄປໄດ້ຂອງຊາວກະສິກອນ. ໃນນັ້ນ, ຄວາມຈິງກໍຄືໄລຍະເວລາຂອງການຊື້ຂາຍຂອງພໍ່ ຄ້າແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນ, ເຊິ່ງນຳມາເຖິງວ່າມັນຖືກຮັບຮູ້ຈາກຊາວກະສິກອນຫຼືບໍ່, ແລະ ຄວາມຈິງທີ່ວ່າພໍ່ຄ້າທີ່ຊາວກະສິກອນສາມາດຂາຍໃຫ້ (ຕົວຢ່າງ ທາງເລືອກທີ່ມີ) ບໍ່ຈໍາເປັນຕ້ອງເປັນຄົນເກົ່າທີ່ລາວຂາຍໃຫ້ເປັນປະຈໍາ. ດ້ວຍເຫດຜົນນີ້ຕົວແປທີ່ໄດ້ຖືກວັດແທກໃນການສໍາຫຼວດຂອງພວກເຮົາ ຄວນໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາດ້ວຍຄວາມລະມັດລະວັງ, ຄໍານຶງເຖິງສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ແລະ ຂໍຄວນລະວັງອື່ນໆ.

³⁴ ຫ້າສິບເອັດສ່ວນຮ້ອຍຂອງຊາວກະສິກອນທັງໝົດ ໄດ້ໃຫ້ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບປະເພດຂອງສາຍພົວພັນທີ່ເຂົາເຈົ້າມີກັບພໍ່ຄ້າ.

³⁵ ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຂະໜາດກຸ່ມຕົວຢ່າງຂອງຄໍາຕອບທີ່ສາມາດໃຊ້ໄດ້ໃນເມືອງນີ້ ແມ່ນໜ້ອຍທີ່ສຸດ, ເຊິ່ງມີຈໍານວນ 16 ຄໍາຕອບ.

ຮູບ 17: ຈຳນວນຂອງຜູ້ຊື້ສາລີຈາກຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສ່ຳຫຼວດ

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສ່ຳຫຼວດຂອງ UNCTAD.

ບັດໄຈໜຶ່ງທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ຈຳນວນຜູ້ຊື້ທີ່ເປັນໄປໄດ້ແມ່ນຕົ້ນທຶນຄ່າຂົນສົ່ງທີ່ເປັນສິ່ງກົດຂວາງພໍ່ຄ້າໃນການດຳເນີນການຊື້ຂາຍທີ່ຫ່າງໄກຈາກທີ່ຢູ່ຂອງຕົນ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນໂດຍກຸ່ມຄົນຄວ້າທາງທິດສະດີ ແລະ ຕົວຈິງກ່ຽວກັບອຳນາດທາງການຕະຫຼາດກະສິກຳທີ່ມີຜູ້ຊື້ໜ້ອຍ (agricultural oligopsony market power) (ເບິ່ງ Rogers ແລະ Sexton, 1994; Fackler ແລະ Goodwin, 2001; ແລະ Graubner, Balmann, ແລະ Sexton, 2011), ໃນຕະຫຼາດກະສິກຳທີ່ຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ຊື້ (ໃນກໍລະນີສຶກສາຂອງພວກເຮົາແມ່ນພໍ່ຄ້າ) ແມ່ນຖືກແຍກກັນໂດຍທາງພູມິສາດ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຂົນສົ່ງສາມາດເພີ່ມອຳນາດໃຫ້ແກ່ຕະຫຼາດທີ່ມີຜູ້ຊື້ຄົນດຽວ. ສິ່ງນີ້ອາດຈະພົບເຫັນໃນເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ເຊິ່ງມີເສັ້ນທາງເຂົ້າເຖິງທີ່ຫຍຸ້ງຍາກ, ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຕົ້ນທຶນການຂົນສົ່ງສູງຂຶ້ນ.

ເຫດຜົນທີ່ສອງທີ່ເປັນໄປໄດ້ ແມ່ນຊາວກະສິກອນອາດຈະຕ້ອງເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຊອກຫາພໍ່ຄ້າໃໝ່. ອາດຈະມີຄວາມບໍ່ແນ່ນອນກ່ຽວກັບຄຸນລັກສະນະທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ແຕ່ວ່າຄຸນລັກສະນະທີ່ບໍ່ສາມາດສັງເກດໄດ້ລ່ວງໜ້າຂອງພໍ່ຄ້າ, ເຊັ່ນ ຄວາມໜ້າເຊື່ອຖືໃນເວລາຈ່າຍເງິນ, ຫຼື “ລາຄາທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ” ໂດຍອ້າງອີງໃສ່ລາຄາທີ່ແຂງຂັນ (ເຊັ່ນ ສ່ວນຫຼຸດລາຄາທີ່ພໍ່ຄ້າໃຊ້ກັບລາຄາສາລີທີ່ຈ່າຍໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນມີຫຼາຍເທົ່າໃດ, ລວມທັງຄຸນນະພາບຂອງສາລີທີ່ຖືກວັດແທກ ແລະ ລາຄາທີ່ຖືກກຳນົດ ໂດຍພໍ່ຄ້າ). ຕົ້ນທຶນໃນການຊອກຫາເຫຼົ່ານີ້ ເພື່ອພົບກັບຄຸນລັກສະນະທີ່ບໍ່ສາມາດສັງເກດໄດ້ຂອງພໍ່ຄ້າ ສົ່ງຜົນໃຫ້ “ຕົ້ນທຶນທາງຊື້ສຽງ” ຂອງຜູ້ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນພໍ່ຄ້າໃນປະຈຸບັນມີຄວາມສຳຄັນ, ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ຊາວກະສິກອນອາດຈະຊອກຫາທາງເລືອກອື່ນໃນການຂາຍສາລີຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ເຫດຜົນທີ່ເປັນໄປໄດ້ອີກຢ່າງໜຶ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ສາຍພົວພັນຂອງພໍ່ຄ້າ-ຊາວກະສິກອນມີຄວາມອື່ນນານ ແມ່ນການມີສັນຍາລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນ ແລະ ພໍ່ຄ້າ. ສັນຍາລະຫວ່າງພໍ່ຄ້າ-ຊາວກະສິກອນ ສາມາດນຳໃຊ້ເພື່ອຮັບປະກັນຊາວກະສິກອນຕໍ່ກັບການເໜັງຕີງຂອງລາຄາ, ເພື່ອຮັບປະກັນບັດໄຈນຳເຂົ້າຕ່າງໆທີ່ຈຳເປັນໃນການຜະລິດສາລີ, ແລະ ເພື່ອຮັບປະກັນການສະໜອງສາລີຂອງພໍ່ຄ້າ ກ່ອນການເກັບກ່ຽວ. 29% ຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສ່ຳຫຼວດໄດ້ລາຍງານວ່າ ພວກເຂົາໄດ້ເຮັດສັນຍາກັບພໍ່ຄ້າຄົນໜຶ່ງ

(ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນລັກສະ ນະບາກເປົ້າ), ເຊິ່ງມີຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ສໍາຄັນໃນບັນດາແຂວງຕ່າງໆ. ຕົວຢ່າງ ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ 51% ຂອງຊາວກະສິກອນໄດ້ລາຍງານວ່າມີການເຮັດສັນຍາກັນ, ໃນຂະນະທີ່ສ່ວນແບ່ງນີ້ໄດ້ຫຼຸດລົງເຖິງ 28% ໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ ມີພຽງ 5% ໃນແຂວງຊຽງຂວາງ. ເປັນທີ່ໜ້າສົນໃຈ, ໃນສັນຍາເຫຼົ່ານີ້ 90% ຂອງກໍລະນີສຶກສາບໍ່ໄດ້ແກ້ໄຂລາຄາສາລີວ່າງໜ້າ³⁶. ຄ້າຍຄືກັນ, ເຖິງວ່າ 49% ຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ຖືກສໍາຫຼວດໄດ້ມີການລາຍງານວ່າ ພວກເຂົາໄດ້ເຮັດສັນຍາກັບຜູ້ສະໜອງ³⁷, ມີພຽງແຕ່ 1% ຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ໄດ້ເຮັດສັນຍາ ໄດ້ລະບຸວ່າໄດ້ມີແກ້ໄຂລາຄາສາລີໃນສັນຍາ. ສິ່ງນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າສັນຍາດັ່ງກ່າວລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນ ແລະ ພໍ່ຄ້າ ແມ່ນເປັນພຽງກໍລະນີສ່ວນໜ້ອຍທີ່ເປັນຫຼັກຄໍາປະກັນໃຫ້ແກ້ຊາວກະສິກອນຕໍ່ກັບການເໜັງຕີງຂອງລາຄາ.

ສັນຍາລະຫວ່າງພໍ່ຄ້າ-ຊາວກະສິກອນ ແລະ ສາຍພົວພັນທີ່ໃກ້ຊິດ ແລະ ຍືນຍົງຂອງພໍ່ຄ້າ-ຊາວກະສິກອນ ສາມາດສ້າງຄວາມສະດວກໃຫ້ຊາວກະສິກອນໃນການໄດ້ຮັບສິນເຊື້ອທີ່ເປັນແນວພັນສາລີຕ່າງໆ (ແລະ ບໍ່ເລື້ອຍ, ໃຫ້ສິນເຊື້ອໃນລັກສະນະເປັນເງິນສົດ) ສໍາລັບການຜະລິດສາລີ. ການໃຫ້ສິນເຊື້ອເປັນແນວພັນສາລີຂອງຜູ້ຊື້ຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ ແມ່ນມີແຜ່ຫຼາຍໃນທົ່ວໂລກ ແລະ ມີບົດບາດໃນການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເປັນອັນຕະລາຍທາງສິນທໍາທີ່ດີກ່ວາການກູ້ຢືມເງິນສົດ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໂດຍ Conning ແລະ Udry (2007). ວຸຍ, ແກ້ວໂພໄຊ ແລະ ແຄສເຕີວາ (2009) ຍັງໃຫ້ຂໍ້ສັງເກດວ່າ ພໍ່ຄ້າຄົນຫວຽດນາມທີ່ຊື້ສາລີຈາກຊາວກະສິກອນໃນເມືອງຊຽງຄໍ້ ແຂວງຫົວພັນ ໄດ້ສະໜອງແນວພັນປະສົມໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ, ໃນຂະນະທີ່ ບຸນເລີດ ພ້ອມຄະນະ (ປີ 2013) ໄດ້ລາຍງານວ່າຢູ່ແຂວງບໍ່ແກ້ວ ມັນເປັນເລື່ອງປົກກະຕິສໍາລັບພໍ່ຄ້າໃນການໃຫ້ສິນເຊື້ອແກ່ຊາວກະສິກອນ ເພື່ອນໍາໃຊ້ເປັນບັດໄຈໃນການຜະລິດ, ແລະ ການສະໜອງສິນເຊື້ອດັ່ງກ່າວ ແມ່ນມີຜົນດີ ແລະ ມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ກັບການຜະລິດສາລີໃນແຂວງ.

ຍ້ອນວ່າການສະໜອງສິນເຊື້ອໃນຊົນນະບົດສາມາດເພິ່ງພາຕົ້ນທຶນທາງຊື້ສຽງເພື່ອຄວາມຍືນຍົງໃນແຕ່ລະໄລຍະ, ຄວາມຕ້ອງການໃນການສ້າງຕົ້ນທຶນທາງຊື້ສຽງເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບສິນເຊື້ອ ອາດຈະເປັນສ່ວນປະກອບສໍາຄັນທີ່ຢູ່ເບື້ອງຫຼັງຄວາມຍືນຍົງຂອງສາຍພົວພັນລະ ຫວ່າງພໍ່ຄ້າ-ຊາວກະສິກອນ. ໂດຍສະເພາະ, ແລະ ຕໍ່ໄປນີ້ Vega-Redondo 2003, ໃນແຕ່ລະລະດູການ ຊາວກະສິກອນ ແລະ ພໍ່ຄ້າຈະຫຼິ້ນແກມຊ້າໆ: ໃນໄລຍະເວລາທໍາອິດຂອງລະດູການ (ໄລຍະຫວ່ານແກ່ນ) ຊາວກະສິກອນກູ້ຢືມບັດໄຈນໍາເຂົ້າຈາກພໍ່ຄ້າ ແລະ ຫຼັງຈາກນັ້ນຕັດສິນໃຈວ່າຈະຈ່າຍແທນຄືນພໍ່ຄ້າໃນໄລຍະທີສອງ (ໄລຍະເກັບກ່ຽວ), ໃນຂະນະທີ່ພໍ່ຄ້າຕັດສິນໃຈໃນໄລຍະຫວ່ານແກ່ນວ່າ (ຫຼາຍປານໃດ ແລະ ລາຄາໃດ) ຈະປ່ອຍກູ້ບັດໄຈນໍາເຂົ້າໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ, ໂດຍຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບເງິນຄືນໃນໄລຍະເກັບກ່ຽວ. ການຫຼິ້ນແກມຊ້າໆແບບນີ້ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຫຼິ້ນທັງສອງປະເພດຕ້ອງເພິ່ງພາພຶດຕິກໍາໃນອະດີດຂອງຄູ່ຄ້າທາງທຸລະກິດຂອງຕົນ (ເຊັ່ນ: ຊື້ສຽງ) ເພື່ອຄາດຄະເນກ່ຽວກັບພຶດຕິກໍາໃນອະນາຄົດ, ແລະ ການຮ່ວມມືກັນຊ້າໆ ສາມາດນໍາໄປສູ່ຄວາມສົມດຸນໃນການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເກີດຈາກຈຸດມັ່ງໝາຍທີ່ຕ່າງກັນຂອງຜູ້ຊື້ ແລະ ຜູ້ຂາຍ.

ແທ້ຈິງແລ້ວ, ການສຶກສາຂອງພວກເຮົາພົບວ່າ ພໍ່ຄ້າທົ່ວໄປສະໜອງບັດໄຈນໍາເຂົ້າໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ. ຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດທັງໝົດ (35%) ໄດ້ລາຍງານວ່າໄດ້ຮັບບັດໄຈນໍາເຂົ້າສະເພາະຈາກພໍ່ຄ້າ ຫຼື ຕ້ອງຈ່າຍເງິນຄືນໃນເວລາທີ່ຂາຍສາລີໃຫ້ແກ່ພໍ່ຄ້າ, ແຕ່ວ່າມັນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍໃນແຕ່ລະແຂວງ. ຕົວເລກດັ່ງກ່າວໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 58% ຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ, 35% ຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ 11% ຂອງຊາວກະສິກອນໃນແຂວງຊຽງຂວາງ. ເປັນທີ່ໜ້າສົນໃຈ, ສັງເກດເຫັນວ່າ ຊາວກະສິກອນຜູ້ປູກສາລີໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ມີລາຍໄດ້ຈາກກະສິກໍາຕໍ່າທີ່ສຸດໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງທັງໝົດ.

³⁶ ນີ້ໝາຍຄວາມວ່າ ໜ້ອຍກວ່າ 3 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດ ລາຍງານວ່າມີການເຮັດສັນຍາທີ່ໄດ້ກໍານົດລາຄາຄົງທີ່ກັບພໍ່ຄ້າ. ນອກຈາກນີ້, 70 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ມີສັນຍາ ໄດ້ລະບຸຢ່າງຈະແຈ້ງວ່າລາຄາສາລີແມ່ນອີງໃສ່ລາຄາຕະຫຼາດ.

³⁷ ພວກເຮົາສັງເກດເຫັນວ່າ ຈໍານວນພໍ່ຄ້າທີ່ມີສັນຍາ ແລະ ຈໍານວນທີ່ລາຍງານໂດຍຊາວກະສິກອນແມ່ນແຕກຕ່າງກັນ, ອາດຈະເປັນຍ້ອນຄວາມແຕກຕ່າງຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ.

ໃນຈຳນວນຊາວກະສິກອນທີ່ໄດ້ຮັບບັດໂຈນຳເຂົ້າສະເພາະ ຫຼື ໄດ້ຈ່າຍເງິນສຳລັບບັດໂຈນຳເຂົ້າ, 82% ໄດ້ລາຍງານວ່າພວກເຂົາໄດ້ເຮັດສັນຍາກັບພໍ່ຄ້າ. ສັນຍາເຫຼົ່ານີ້ (96%) ແມ່ນມີລັກສະນະປາກເປົ່າ. ໃນຈຳນວນຊາວກະສິກອນທີ່ໄດ້ຮັບເອົາບັດໂຈນຳເຂົ້າສະເພາະ ຫຼື ໄດ້ຈ່າຍເງິນໃຫ້ພໍ່ຄ້າໃນເວລາຂາຍສາລີ, 89% ແມ່ນໄດ້ຮັບເມັດພັນຈາກພໍ່ຄ້າ, 36% ໄດ້ຮັບສານເຄມີເຊັ່ນ: ຢາຂ້າຫຍ້າ, 28% ໄດ້ຮັບການບໍລິການດ້ານອຸປະກອນ (ຫຼື ອຸປະກອນ) ແລະ 26% ໄດ້ຮັບຝຸ່ນ.

ຂໍ້ມູນຈາກພໍ່ຄ້າທີ່ຖືກສຳຫຼວດ

ໄດ້ຍັງຍືນຂໍ້ມູນທີ່ເກັບກຳມາຈາກຊາວກະສິກອນກ່ຽວກັບຄວາມສຳຄັນຂອງສາຍພົວພັນລະຫວ່າງພໍ່ຄ້າ-ຊາວກະສິກອນ ໃນການສະໜອງບັດໂຈນຳເຂົ້າຈາກອະດີດໄປສູ່ຄົນລຸ້ນຫຼັງ. ໃນ 74% ຂອງກໍລະນີສຶກສາ, ພໍ່ຄ້າໄດ້ລາຍງານວ່າ ໄດ້ມີການສະໜອງບັດໂຈນຳເຂົ້າໃນບາງຮູບແບບໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ, ເຊິ່ງລວມມີເມັດພັນ (74% ຂອງພໍ່ຄ້າ), ສານເຄມີເຊັ່ນ: ຢາຂ້າແມງໄມ້ ແລະ ຢາຂ້າຫຍ້າ (30%) ແລະ ຝຸ່ນ (16%). ນອກຈາກນັ້ນ, 10% ຂອງພໍ່ຄ້າ³⁸ ຍັງໃຫ້ບໍລິການໃນກະກຽມທີ່ດິນແກ່ຊາວກະສິກອນ. ພໍ່ຄ້າຊື່ບອກວ່າພວກເຂົາຫັກຄ່າບັດໂຈນຳເຂົ້າທີ່ກ່າວມານັ້ນ ຈາກການຈ່າຍເງິນໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນໃນເວລາຊື້ສາລີ. ນອກຈາກນັ້ນ, 35% ຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ຖືກສຳຫຼວດໄດ້ບອກວ່າພວກເຂົາໄດ້ມີການໃຫ້ເງິນສົດລ່ວງໜ້າແກ່ຊາວກະສິກອນ³⁹, ເຊິ່ງພວກເຂົາຈະຫັກອອກໃນພາຍຫຼັງ. ສິ່ງທີ່ໜ້າສົນໃຈແມ່ນມີການສະໜອງບັດໂຈນຳເຂົ້າທີ່ເປັນແນວພັນ ຫຼື ສິນເຊື່ອເງິນສົດຈາກພໍ່ຄ້າ ໃນ 65% ຂອງກໍລະນີສຶກສາ ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບພໍ່ຄ້າທີ່ໄດ້ມີການລາຍງານວ່າພວກເຂົາໄດ້ເຮັດສັນຍາກັບຊາວກະສິກອນ, ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງກໍລະນີສຶກສາ ສັນຍາລະຫວ່າງພໍ່ຄ້າ-ຊາວກະສິກອນແມ່ນມີຄວາມຈະແຈ້ງ.

ຂໍ້ມູນເບື້ອງຕົ້ນທີ່ບໍ່ພຽງພໍ

ແມ່ນໄດ້ມີການເກັບກຳໃນລະຫວ່າງການສຶກສາລາຍລະອຽດເພີ່ມຕື່ມກ່ຽວກັບການຂຶ້ນລາຄາຂອງພໍ່ຄ້າສຳລັບການສະໜອງບັດໂຈນຳເຂົ້າໃນສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການສຶກສາທີ່ຜ່ານມາເຊັ່ນ: ການບັບປຸງກອບວຽກແບບປະສົມປະສານ (2016) ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການຂຶ້ນລາຄາເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ⁴⁰.

ໃນຈຳນວນຊາວກະສິກອນທີ່ໄດ້ຮັບບັດໂຈນຳເຂົ້າ, 51% ກ່າວວ່າພວກເຂົາຖືກຄິດອອກເບື້ອງຕົ້ນສຳລັບເງິນກູ້ເຫຼົ່ານັ້ນຈາກພໍ່ຄ້າ, ໃນອັດຕາສະເລ່ຍແມ່ນ 2.7% ຕໍ່ເດືອນ (ສະເລ່ຍ 2.5%), ໂດຍມີຄ່າບ່ຽງແປນມາດຕະຖານປະມານ 0.5% ຕໍ່ເດືອນ⁴¹. ສຳລັບໄລຍະເວລາການໃຫ້ກູ້ຕາມລະດູການ 10 ເດືອນນີ້ ຄິດເປັນອັດຕາອອກເບື້ອງທັງໝົດໃນລະຫວ່າງ 28% (ຖ້າພວກເຮົາຄິດໄລ່ໂດຍໃຊ້ຄ່າກາງ) ແລະ 31% (ຖ້າພວກເຮົາໃຊ້ຄ່າສະເລ່ຍ). ເມື່ອຖາມກ່ຽວກັບອັດຕາອອກເບື້ອງທັງໝົດທີ່ພວກເຂົາເກັບ, ພວກເຮົາໄດ້ຮັບຄຳຕອບຈາກ 38% ຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ຖືກສຳຫຼວດ, ແລະ ພວກເຂົາໄດ້ຊື່ບອກວ່າອັດຕາອອກເບື້ອງທັງໝົດທີ່ພວກເຂົາຄິດໄລ່ສະເລ່ຍ 2.6% ຕໍ່ເດືອນ (ຄ່າສະເລ່ຍ, 2.5%) ສຳລັບກຸ່ມຕົວຢ່າງທັງໝົດ⁴². ສິ່ງນີ້ກົງກັບຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຈາກຊາວກະສິກອນກ່ຽວກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຜະລິດເຂົ້າ ແລະ ບົດບາດສຳຄັນຂອງພໍ່ຄ້າ.

³⁸ ສິ່ງນີ້ໄດ້ຖືກສັງເກດເຫັນສະເພາະຢູ່ເມືອງຮຸ່ນ ແຂວງອຸດົມໄຊ, ເຊິ່ງຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງ (53%) ຂອງພໍ່ຄ້າຂະໜານນ້ອຍທັງໝົດທີ່ຖືກສຳຫຼວດໃນເມືອງດັ່ງກ່າວ ລາຍງານວ່າພວກເຂົາໄດ້ໃຫ້ການບໍລິການດັ່ງກ່າວ.
³⁹ ພໍ່ຄ້າທີ່ຖືກສຳຫຼວດໄດ້ລະບຸວ່າການຫັກສິນເຊື່ອແມ່ນແຍກຕ່າງໆ ຈາກການຫັກຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບເມັດພັນ, ຝຸ່ນ ຫຼື ຢາຂ້າຫຍ້າ ທີ່ສະໜອງໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ.
⁴⁰ ການບັບປຸງກອບວຽກແບບປະສົມປະສານ (2016) ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າພໍ່ຄ້າໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ໄດ້ຄິດໄລ່ລາຄາເພີ່ມ 25% ໃນການສະໜອງແນວພັນໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ.
⁴¹ ຊື່ບອກສ່ວນຮ້ອຍຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສຳຫຼວດທັງໝົດ ໄດ້ຊື່ບອກອັດຕາອອກເບື້ອງທັງໝົດທີ່ພວກເຂົາຄິດໄລ່ຄ່າທຳນຽມສຳລັບບັດໂຈນຳເຂົ້າ. ສຳລັບຊາວກະສິກອນໃນແຂວງອຸດົມໄຊ, ອັດຕາສະເລ່ຍ ແລະ ຄ່າສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນແມ່ນ 2.5%, ສ່ວນແຂວງໄຊຍະບູລີ ອັດຕາອອກເບື້ອງທັງໝົດສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນແມ່ນ 2.9% ແລະ ຄ່າສະເລ່ຍ 3%. ບໍ່ມີຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການຄິດອອກເບື້ອງທັງໝົດຂອງຊຽງຂວາງ.
⁴² ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ, ພໍ່ຄ້າໄດ້ລາຍງານວ່າອັດຕາອອກເບື້ອງທັງໝົດສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນແມ່ນ 3.5% (ຄ່າສະເລ່ຍ 2.75%), ໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ ຄ່າສະເລ່ຍປະຈຳເດືອນແມ່ນ 2.4% (ຄ່າສະເລ່ຍ 2.5%) ແລະ ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ ຄ່າສະເລ່ຍແມ່ນ 2.4% (ຄ່າສະເລ່ຍ 3%) ຕໍ່ເດືອນ.

ຈາກການປຶກສາຫາລືແບບບໍ່ເປັນທາງການລະຫວ່າງພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ທີມງານສໍາຫຼວດ, ພວກເຮົາໄດ້ຮຽນຮູ້ວ່າໃນບາງກໍລະນີ, ການເຈລະຈາທຸລະກິດສໍາລັບການສະໜອງສິນເຊື້ອແນວພັນ (ບັດໄລນໍາເຂົ້າ) ແມ່ນເກີດຂຶ້ນລະຫວ່າງຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງພໍ່ຄ້າ ຫຼື ຜູ້ຊື້ທີ່ຢູ່ໃນບ້ານ. ຕົວແທນຂອງພໍ່ຄ້າ ຫຼື ຜູ້ຊື້ ລົງທະບຽນຊື່ຂອງຜູ້ຜະລິດ ເຊິ່ງເປັນຜູ້ທີ່ຕ້ອງການບັດໄລນໍາເຂົ້າ ແລະ ສິນເຊື້ອສໍາລັບການຜະລິດສາລີ, ຈໍານວນທີ່ຕ້ອງການ, ແລະ ປະເພດຂອງບັດໄລນໍາເຂົ້າ ແລະ ສິນເຊື້ອທີ່ຕ້ອງການ, ແລະ ຕໍ່ມາພວກເຂົາຈຶ່ງໄດ້ ນໍາສົ່ງຂໍ້ມູນນີ້ໃຫ້ແກ່ພໍ່ຄ້າ ຫຼື ຜູ້ຊື້ ທີ່ພວກເຂົາເປັນຕົວແທນໃຫ້. ຈາກນັ້ນ, ພໍ່ຄ້າ ຫຼື ຜູ້ຊື້ ຈະໃຫ້ເງິນສົດ ແລະ/ຫຼື ບັດໄລນໍາເຂົ້າທີ່ຈໍາ ເປັນ, ມອບໃຫ້ແກ່ຜູ້ຕາງໜ້າຂັ້ນບ້ານ ເພື່ອດໍາເນີນການແຈກຢາຍໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນຜູ້ທີ່ຮ້ອງຂໍ. ຕົວແທນຂອງພໍ່ຄ້າ ຫຼື ຜູ້ຊື້ເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ຮັບຄ່ານາຍໜ້າສໍາລັບການບໍລິການຂອງພວກເຂົາ.

ນອກຈາກນັ້ນ, ພໍ່ຄ້າຈໍານວນໜຶ່ງຍັງສະໜອງງົບປະມານໃນການສ້າງເສັ້ນທາງຕ່າງໆ, ເຊິ່ງເປັນສິ່ງທີ່ດີຕໍ່ສາທາລະນະ ສໍາລັບໝູ່ບ້ານທີ່ຜະລິດສາລີ. ໃນ 12% ຂອງກໍລະນີສຶກສາ, ພໍ່ຄ້າທີ່ໄດ້ຖືກສໍາຫຼວດໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ພວກເຂົາໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງໄປຫາສວນສາລີ ຫຼື ບ້ານຕ່າງໆ, ໂດຍການຈ່າຍຄ່າກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງ, ແລະ ຫຼັງຈາກນັ້ນ ພວກເຂົາກໍ່ໄດ້ຮັບການທົດແທນການລົງທຶນຂອງພວກເຂົາຈາກຊາວກະສິກອນ, ຕົວຢ່າງ ໂດຍຜ່ານການຫັກຄ່າສາລີ ທີ່ພວກເຂົາຈ່າຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນ. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພໍ່ຄ້າໃນການກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຢູ່ໃນເມືອງແກ່ນທ້າວ ແຂວງໄຊຍະບູລີ (25% ຂອງພໍ່ຄ້າ), ຢູ່ເມືອງໜອງແຮດ ແຂວງຊຽງຂວາງ (23% ຂອງພໍ່ຄ້າ), ແລະ ຢູ່ເມືອງປາກລາຍ ແຂວງໄຊຍະບູລີ (15% ຂອງພໍ່ຄ້າ). ໃນສອງບ້ານທີ່ໄດ້ໄປຢ້ຽມຢາມໃນລະຫວ່າງການສໍາຫຼວດພາກສະໜາມ (ບ້ານກຸ່ມິນ, ເມືອງໜອງແຮດ, ແຂວງຊຽງຂວາງ, ແລະ ບ້ານນໍາຍອນ, ເມືອງຮຸ່ນ, ແຂວງອຸດົມໄຊ), ນາຍບ້ານຊື່ບອກວ່າຖະໜົນສາລີ ໄດ້ຮັບການກໍ່ສ້າງໂດຍຜູ້ຊື້ໜຶ່ງຄົນ ຫຼື ຫຼາຍຄົນ. ວຸຍ, ແກ້ວໂພໄຊ, ແລະ ແອັສເຕີລາ (2009) ຍັງໄດ້ບັນທຶກບັນດາພໍ່ຄ້າທີ່ປ່ອຍເງິນກູ້ຢືມໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນຕ່າງໆ ເພື່ອກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງໃນຫຼາຍບ້ານໃນເມືອງຊຽງຄໍ ແຂວງຫົວພັນ. ການກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງດັ່ງກ່າວ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ການປູກສາລີໃນທົ່ງໄຮ່ທົ່ງນາທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນເມືອກ່ອນ ໃຫ້ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້, ເຊິ່ງເປັນການເພີ່ມຄວາມສົນໃຈໃຫ້ແກ່ການປູກສາລີ ໃນຖານະເປັນພືດເສດຖະກິດ.

ທັງໝົດນີ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າພໍ່ຄ້າໃນປະເທດທີ່ຊື້ສາລີ ບໍ່ພຽງແຕ່ມີບົດບາດເປັນຜູ້ສະໜອງບັດໄລນໍາເຂົ້າໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງເປັນຜູ້ສະໜອງທຶນໃຫ້ແກ່ພວກເຂົາໂດຍການໃຫ້ບໍລິການດ້ານການເງິນ, ແລະ ບາງຄັ້ງກໍ່ສະໜອງທຶນກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງໄປຫາບ້ານ ຫຼື ສວນສາລີ. ສາຍພົວພັນທີ່ໃກ້ຊິດ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ ລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນ ແລະ ພໍ່ຄ້າ ເປັນເຄື່ອງມືດ້ານຄວາມຍືນຍົງຂອງສັນຍາບາກເປົ່າ (ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່) ລະຫວ່າງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມສອງປະເພດ, ຍ້ອນວ່າມັນໄດ້ຫຼຸດຜ່ອນຂໍ້ມູນທີ່ຖືກເຊື່ອງຊ້ອນໄວ້ (ຕົວຢ່າງ: ຕົວແທນຫຼັກ) ແລະ ການກະທໍາທີ່ຖືກປິດບັງ (ເຊັ່ນ ໄພອັນຕະລາຍທາງສິນທໍາ) ບັນຫາທີ່ພໍ່ຄ້າ/ຜູ້ໃຫ້ກູ້ຕ້ອງພົບພໍ້.

ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບລາຄາສໍາລັບການຕັດສິນໃຈ, ຊາວກະສິກອນໄດ້ລາຍງານວ່າແຫຼ່ງຂໍ້ມູນດົນຕໍ່ຂອງລາຄາແມ່ນລາຄາໃນຕະຫຼາດໃກ້ຄຽງ, ຮອງລົງມາແມ່ນຂໍ້ມູນທີ່ເກັບກໍາໄດ້ຈາກປະເທດເພືອນບ້ານ. ມີພຽງແຕ່ບາງກໍລະນີສ່ວນໜ້ອຍ (9% ຂອງຊາວກະສິກອນທັງໝົດ) ເທົ່ານັ້ນ ທີ່ຊາວກະສິກອນລາຍງານວ່າ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບລາຄາຈາກພໍ່ຄ້າ. ສິ່ງນີ້ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຂໍ້ມູນດ້ານການຕະຫຼາດທີ່ໄດ້ຮັບຈາກແຫຼ່ງອື່ນນອກເໜືອຈາກພໍ່ຄ້າ ຊາວກະສິກອນອາດຈະຖືວ່າເປັນປະໂຫຍດຫຼາຍກວ່າ, ອາດຈະເປັນຍ້ອນການຮັບຮູ້ແຮງຈູງໃຈຂອງຄົນລຸ້ນຕໍ່ມາ ໃນການນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນຢ່າງມີຍຸດທະສາດ. ນີ້ອາດຈະມີຄວາມສໍາຄັນເປັນພືດເສດສໍາລັບຊາວກະສິກອນສ່ວນໃຫຍ່, ຜູ້ທີ່ມີຕົວເລືອກພໍ່ຄ້າບໍ່ຫຼາຍໃນການຂາຍຜົນຜະລິດໃຫ້.

ສ່ວນແບ່ງຂອງຜູ້ຊື້ທີ່ຖືກສໍາຫຼວດ ເຊິ່ງເປັນຜູ້ທີ່ສະ ໜອງອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ຖືກຄິດໄລ່ໃນສາມແຂວງແມ່ນ 25%, 82% ແລະ 15% ຕາມລຳດັບ.

ສູດທ້າຍ ອີງຕາມການສໍາຫຼວດຂອງພວກເຮົາທັງຊາວກະສິກອນ ແລະ ພໍ່ຄ້າ, ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ແມ່ນແຫຼ່ງຂໍ້ມູນທີ່ສໍາຄັນຂອງການໃຫ້ຄໍາ ແນະນຳດ້ານເຕັກນິກ ຫຼື ການຝຶກອົບຮົມສໍາລັບຊາວກະສິກອນ, ໂດຍມີພໍ່ຄ້າພຽງແຕ່ 6% ຕໍ່ານັ້ນ ທີ່ບອກວ່າພວກເຂົາໄດ້ເຮັດແບບນັ້ນ ແລະ 1% ຂອງຊາວກະສິກອນໄດ້ບອກວ່າໄດ້ຮັບຄໍາແນະນຳ ຫຼື ການຝຶກອົບຮົມ. ໜ້າທີ່ນີ້ແມ່ນຢູ່ພາຍໃຕ້ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ, ຫຼື ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ.

3.1.3 ການວິເຄາະມິຕິທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງການຂາຍສາລີໂດຍຊາວກະສິກອນ: ບົດບາດຂອງຄຸນລັກສະນະຂອງຊາວກະສິກອນ.

ຊາວກະສິກອນຜູ້ປູກສາລີມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນໃນດ້ານຄຸນລັກສະນະຕ່າງໆເຊັ່ນ: ທີ່ຕັ້ງຂອງພວກເຂົາ, ປະເພດສາລີທີ່ພວກເຂົາຂາຍ ແລະ ອື່ນໆ. ໃນພາກນີ້ພວກເຮົາຈະວິເຄາະຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຊາວກະສິກອນເຫຼົ່ານີ້ວ່າມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງທາງສະຖິຕິກັບ ລາຄາທີ່ແຕກຕ່າງກັນທີ່ພວກເຂົາໄດ້ຮັບສໍາລັບສາລີຂອງພວກເຂົາຫຼືບໍ່.

ຮູບ 18 ສະແດງໃຫ້ເຫັນຮູບແບບການຂາຍສາລີໃນແຕ່ລະເດືອນ ຕາມການລາຍງານຂອງຊາວກະສິກອນໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງຂອງພວກເຮົາ. ພວກເຮົາສັງເກດເຫັນວ່າເດືອນທີ່ມີກິດຈະກຳການຂາຍສາລີສຸດແມ່ນເດືອນມັງກອນ, ເດືອນກຸມພາ ແລະ ເດືອນມີນາ, ໂດຍວັດແທກເປັນສ່ວນແບ່ງຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດທີ່ໄດ້ລາຍງານກ່ຽວກັບການຂາຍໃນແຕ່ລະເດືອນ, ສ່ວນເດືອນທີ່ມີກິດຈະກຳການຂາຍຕໍ່າທີ່ສຸດແມ່ນເດືອນມິຖຸນາ, ເດືອນກໍລະກົດ ແລະ ເດືອນສິງຫາ.

ບັດໃຈສໍາຄັນທີ່ກຳນົດລາຄາຂາຍສາລີ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນຂາຍເປັນແກນສາລີ ຫຼື ເປັນຮູບແບບເມັດສາລີ. ຂໍ້ມູນຕົວຢ່າງຂອງພວກເຮົາ ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ 32% ຂອງຊາວກະສິກອນຂາຍສາລີໃນຮູບແບບແກນສາລີເທົ່ານັ້ນ, 49% ຂາຍເປັນແບບເມັດເທົ່ານັ້ນ, ໃນຂະນະທີ່ 19% ຂອງຊາວກະສິກອນຂາຍທັງແບບແກນ ແລະ ເມັດ. ສິ່ງທີ່ໜ້າສົນໃຈກໍຄື ມັນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍໃນແຕ່ລະເຂດໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງຂອງພວກເຮົາ ກ່ຽວກັບວ່າຊາວກະສິກອນຂາຍສາລີໃນຮູບແບບແກນ ຫຼື ເມັດ. ຕົວ ຢ່າງ, ຊາວກະສິກອນສ່ວນໃຫຍ່ໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ ຂາຍສາລີໃນຮູບແບບແກນເທົ່ານັ້ນ (82%), ໃນຂະນະທີ່ຊາວກະສິກອນສ່ວນໃຫຍ່ຢູ່ທີ່ແຂວງຊຽງຂວາງ (86%) ແລະ 61% ຂອງຊາວກະສິກອນຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ຂາຍສາລີໃນຮູບແບບເມັດ. ຊາວກະສິກອນໄດ້ຮັບເງິນຄ່າສາລີເປັນເງິນສົດເກືອບທັງໝົດ.

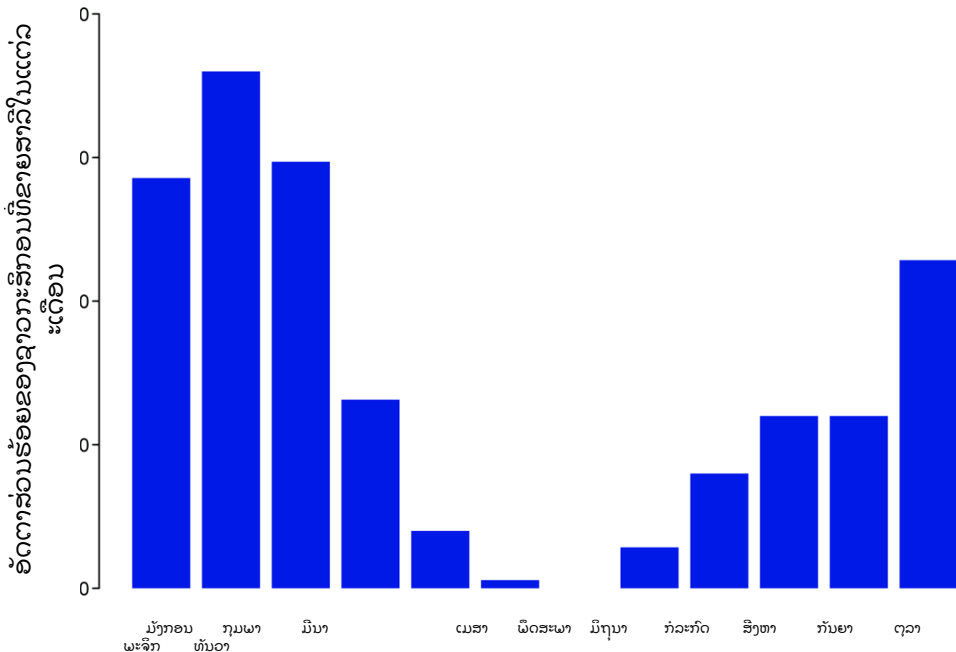
ເຖິງວ່າຈະມີຮອບວຽນຂອງການຂາຍສາລີທີ່ສະແດງຢູ່ໃນຮູບ 18 ກໍຕາມ, ແຕ່ສາມາດເຮັດການວິເຄາະລາຄາຂາຍ “ສະເລ່ຍ” ໄດ້ຈາກການຄາດຄະເນຂອງຊາວກະສິກອນຜູ້ປູກສາລີເທົ່ານັ້ນ. ສໍາລັບໄລຍະການສໍາຫຼວດ, ແມ່ນກົງກັບປີການຕະຫຼາດ⁴³ 2018-2019, ໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງທັງສາມແຂວງທີ່ຖືກສໍາຫຼວດ ເຊິ່ງລາຄາກາງ ແລະ ລາຄາສະເລ່ຍຂອງແກນສາລີແມ່ນ 1,045 ກີບ/ກິໂລ ແລະ 1,134 ກີບ/ກິໂລ ຕາມລໍາດັບ, ໃນຂະນະທີ່ລາຄາກາງ ແລະ ລາຄາສະເລ່ຍ ຂອງສາລີແບບເມັດແມ່ນ 1,600 ກີບ/ກິໂລ ແລະ ລາຄາ 1,602 ກີບ/ກິໂລ ຕາມລໍາດັບ. ຄວາມແຕກຕ່າງ⁴⁴ຂອງລາຄາຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງທັງໝົດລະຫວ່າງສາລີທີ່ຂາຍເປັນແກນ ແລະ

⁴³ ປີການຕະຫຼາດແມ່ນໄລຍະເວລາໜຶ່ງປີ, ໂດຍກວມເອົາສອງປີຕາມປະຕິທິນ, ເຊິ່ງໃຊ້ສໍາລັບການລາຍງານ ແລະ ການວິເຄາະການຜະລິດ ແລະ ການຂາຍສິນຄ້າກະສິກໍາເຊັ່ນ: ສາລີ. ກະຊວງການກະເສດຂອງສະຫະລັດອາເມລິກາ ວັດແທກປີຕະຫຼາດສາລີຂອງສະຫະລັດອາເມລິກາແຕ່ເດືອນກັນຍາ ເຖິງເດືອນສິງຫາ. ສໍາລັບສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ຂໍ້ມູນການສໍາຫຼວດທີ່ນໍາໃຊ້ໃນບົດລາຍງານນີ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າປີການຕະຫຼາດສໍາລັບສາລີແມ່ນໄດ້ເລີ່ມແຕ່ເດືອນສິງຫາ ເຖິງເດືອນກໍລະກົດ.

⁴⁴ ຈາກຄວາມຈິງທີ່ວ່າ 19% ຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຂາຍສາລີທັງໃນຮູບແບບແກນ ແລະ ແບບເມັດ, ແລະ ພວກເຮົາໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນທີ່ບໍ່ພຽງພໍກ່ຽວກັບວິທີການໃຫ້ນໍ້າໜັກລາຄາໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວລະຫວ່າງສາລີໃນຮູບແບບແກນ ແລະ ແບບເມັດ, ມີສອງວິທີທີ່ແຕກຕ່າງກັນໃນການຄິດໄລ່ສະຖິຕິລາຄາຕາມຜືນທີ່ພູມສາດ. ພວກເຮົາໄດ້ສະແດງການຄິດໄລ່ໂດຍອີງໃສ່ 19%

ສາລີທີ່ຂາຍໃນຮູບແບບແມັດແມ່ນ 468 ກີບ ແລະ 555 ກີບ/ກິໂລ ໂດຍນໍາໃຊ້ລາຄາສະເລ່ຍ ແລະ ລາຄາກາງຕາມລໍາດັບ. ຕຶງຢ່າງໃດກໍຕາມ ພວກເຮົາໄດ້ສັງເກດເຫັນຄວາມແຕກຕ່າງຂອງລາຄາສາລີໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ, ເມື່ອທຽບກັບສອງແຂວງອື່ນ. ພວກເຮົາໄດ້ກ່າວມາແລ້ວວ່າມັນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນໃນຮູບແບບຂອງສາລີທີ່ຂາຍຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ (ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນແບບແຕກສາລີ) ເມື່ອທຽບກັບແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ອຸດົມໄຊ, ເຊິ່ງສາລີສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຂາຍແບບແມັດ. ລາຄາສະເລ່ຍຂອງສາລີແບບແຕກຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ ໃນຊ່ວງໄລຍະດັ່ງກ່າວ (1,225 ກີບ/ກິໂລ) ແມ່ນສູງກວ່າແຂວງອຸດົມໄຊ⁴⁵ (939 ກີບ/ກິໂລ), ໂດຍສະເພາະຢູ່ເມືອງປາກລາຍ, ແລະ ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ (1,018 ກີບ/ກິໂລ), ໃນຂະນະທີ່ການກະຈາຍຂອງລາຄາ (ວັດແທກໂດຍຄ່າບ່ຽງເບນມາດຕະຖານຂອງມັນ) ແມ່ນສູງກວ່າແຂວງອື່ນໆ. ລາຄາສະເລ່ຍຂອງສາລີແບບແມັດໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ຊຽງຂວາງແມ່ນຄ້າຍຄືກັນ, ໃນລາຄາ 1,604 ກີບ ແລະ 1,638 ກີບ/ກິໂລ, ຕາມລໍາດັບ, ແລະ ສູງກວ່າຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ⁴⁶ (1,428 ກີບ/ກິໂລ).

ຮູບ 18: ຮອບວຽນການຂາຍສາລີແບບປີຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດ

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສໍາຫຼວດຂອງ UNCTAD.

ນອກຈາກວ່າສາລີຖືກຂາຍໃນຮູບແບບແຕກ ຫຼື ແບບແມັດແລ້ວ, ຍັງມີຄຸນລັກສະນະອື່ນໆທີ່ເປັນໄປໄດ້ຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບລາຄາຂາຍສາລີທີ່ຊາວກະສິກອນໄດ້ຮັບ, ເຊັ່ນວ່າ:

ຂອງກໍລະນີສຶກສາ ເພື່ອຄິດໄລ່ລາຄາສະເລ່ຍ ແລະ ຄ່າກາງຂອງລາຄາສາລີແບບແມັດ ແລະ ແບບແຕກ. ຖ້າພວກເຮົາໃຊ້ກໍລະນີສຶກສາສໍາລັບສາລີແບບແມັດ, ແລະ ໃຊ້ສໍາລັບສາລີແບບແຕກເທົ່ານັ້ນ, ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງລາຄາສາລີແບບແຕກ ແລະ ແບບແມັດແມ່ນ 355 ຕໍ່ກິໂລ ສະເລ່ຍລາຄາສາລີແບບແຕກ ແມ່ນ 1,247 ກີບ/ກິໂລ ແລະ ແບບແມັດແມ່ນ 1,134 ກີບ/ກິໂລ.
⁴⁵ ຂະໜາດຕົວຢ່າງສໍາລັບການຄິດໄລ່ລາຄາສາລີແບບແຕກແມ່ນ 58 ກໍລະນີສຶກສາ ຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ, 23 ກໍລະນີສຶກສາ ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ແຕ່ມີພຽງ 8 ກໍລະນີສຶກສາຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ, ຍ້ອນວ່າຊາວກະສິກອນໃນແຂວງນີ້ທີ່ຖືກສໍາຫຼວດສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຂາຍສາລີໃນຮູບແບບແມັດ.
⁴⁶ ຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ພວກເຮົາສັງເກດເຫັນພຽງ 11 ກໍລະນີຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຂາຍສາລີແບບແມັດ.

- ບັດໄຈດ້ານພູມສາດ
- ບໍ່ວ່າຊາວກະສິກອນຈະແມ່ນສະມາຊິກຂອງກຸ່ມຜູ້ຜະລິດຫຼືບໍ່ (ເຊັ່ນວ່າ “ສະຫະກອນ”)
- ບໍ່ວ່າຊາວກະສິກອນມີສະຖານທີ່ເກັບມ້ຽນສາລີຂອງຕົນຫຼືບໍ່
- ບໍ່ວ່າຊາວກະສິກອນຈະເກັບສາລີຫຼືບໍ່ ແລະ ເກັບໄວ້ດົນປານໃດ.
- ບໍ່ວ່າຊາວກະສິກອນຈະໄດ້ຮັບບັດໄຈນຳເຂົ້າຈາກພ່ຳຫຼືບໍ່.
- ຄວາມຮັ່ງມີຂອງຊາວກະສິກອນ

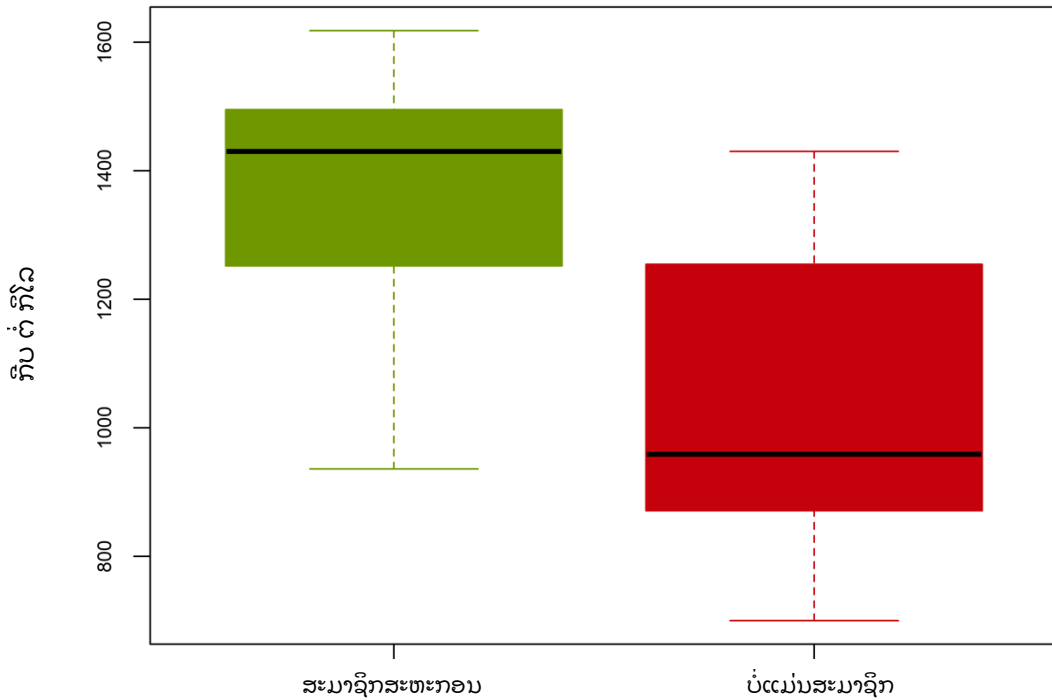
ການຄວບຄຸມ ບັດໄຈທາງພູມສາດ ສາມາດຊ່ວຍອະທິບາຍຜົນກະທົບຂອງຕົວແປທີ່ບໍ່ສູງມາດສັງເກດໄດ້ ເຊິ່ງມີລັກສະນະສະເພາະທາງພູມສາດ, ເຊັ່ນ ແນວທາງການປະຕິບັດທີ່ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຂອງທ້ອງຖິ່ນ, ກົດລະບຽບທ້ອງຖິ່ນ (ເຊັ່ນ ການນຳເຂົ້າແນວພັນ, ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາໄດ້ເຫັນຈາກຂ້າງເທິງ), ສະພາບພື້ນຖານໂຄງລ່າງໃນທ້ອງຖິ່ນເຊັ່ນ: ຖະໜົນ ແລະ ອື່ນໆ .

ຫຼາຍໆການສຶກສາທີ່ຜ່ານມາກ່ຽວກັບການບູກສາລີໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ເຊັ່ນ: ແອັສເຕີລາ ແລະ ບົວຫອມ, 2014), ໄດ້ອ້າງວ່າ ສະຫະກອນ (ຕົວຢ່າງ ກຸ່ມຜູ້ຜະລິດ) ສາມາດມີບົດບາດທີ່ເປັນຜົນດີໃນດ້ານຕ່າງໆຂອງການພັດທະນາກະ ສິກຳໃນປະເທດ. 21% ຂອງຊາວກະສິກອນທັງໝົດທີ່ໄດ້ຖືກສຳຫຼວດລະບຸວ່າ ຕົນໄດ້ເປັນສະມາຊິກຂອງສະຫະກອນໜຶ່ງ, ເຊິ່ງ 95% ຂອງຊາວກະສິກອນໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ (58% ຂອງຊາວກະສິກອນທັງໝົດໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ).

70% ຂອງສະມາຊິກສະຫະກອນຜູ້ບູກສາລີທີ່ຖືກສຳຫຼວດ ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຈຸດປະສົງທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດໃນພາຍຫຼັງແມ່ນຕ້ອງສ້າງອິດທິພົນຕໍ່ການຕິດຕໍ່ພົວພັນກັບບັນດາພ່ຳ , ລວມທັງການເຈລະຈາກັບພວກເຂົາ ຫຼື ການເກັບ ແລະ ການຂາຍສາລີໃຫ້ແກ່ພວກເຂົາ. ດັ່ງນັ້ນ, ເບື້ອງຕົ້ນຈຶ່ງຄາດຫວັງວ່າຈະເຫັນຊາວກະສິກອນຜູ້ທີ່ເປັນສະມາຊິກຂອງສະຫະກອນໄດ້ຮັບລາຄາທີ່ສູງຂຶ້ນ. ຮູບ 19

ຂ້າງລຸ່ມນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນການປຽບທຽບການສັງລວມຂອງການແຈກຢາຍຂອງລາຄາຂອງສາລີທີ່ຂາຍໃນຮູບ ແບບແກນ ໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ, ເຊິ່ງສະມາ ຊິກສະຫະກອນແມ່ນໄດ້ຮັບລາຄາສູງທີ່ສຸດໃນບັນດາຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສຳຫຼວດ. ສັງເກດວ່າເສັ້ນສະແດງດັ່ງກ່າວຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ສຳຄັນລະຫວ່າງລາຄາທີ່ຈ່າຍໃຫ້ສະມາຊິກສະ ຫະກອນ ທຽບກັບຊາວກະສິກອນທີ່ບໍ່ແມ່ນສະມາຊິກ.

ຮູບ 19: ສັງລວມການແຈກຢາຍລາຄາສາລີທີ່ຂາຍໃນຮູບແບບ ແກນ ໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ, ໂດຍສະມາຊິກສະ ຫະກອນ (ກີບ/ກິໂລ)

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສໍາຫຼວດຂອງ UNCTAD.

ຜູ້ຜະລິດສາລີຢູ່ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຂາຍສາລີໃນສາມວິທີທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ຫນຶ່ງ, ຊາວກະສິກອນສາມາດຂາຍສາລີກ່ອນທີ່ຈະເກັບກ່ຽວ.

ລາຄາທີ່ຊາວກະສິກອນຂາຍພາຍໃຕ້ຮູບແບບນີ້ມັກນໍາໄປສູ່ການໃຫ້ສ່ວນຫຼຸດຫຼາຍ⁴⁷. ສອງ,

ຜູ້ຜະລິດສາມາດຂາຍສາລີທັນທີຫຼັງຈາກເກັບກ່ຽວໂດຍບໍ່ຕ້ອງຕາກໃຫ້ແທ້ໆ.

ຊາວກະສິກອນທີ່ຂາຍພາຍຫຼັງການເກັບກ່ຽວນັ້ນ ເຮັດໃຫ້ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງການເກີດເຊື້ອລາ ແລະ ສັດຕູພືດທີ່ທໍາລາຍສາລີ ແລະ ຫຼີກເວັ້ນຄວາມຈໍາເປັນໃນການເກັບມ້ຽນ ແລະ ຕົ້ນທຶນ ແລະ ຄວາມສ່ຽງຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ⁴⁸.

ໃນຮູບແບບທີ່ສາມຂອງການຂາຍ, ຜູ້ຜະລິດສາມາດເກັບ ແລະ ຂາຍສາລີແຫ້ງ⁴⁹. ການຂາຍສາລີແຫ້ງມັກຈະໝາຍຄວາມວ່າ ຜູ້ຜະລິດຈະບໍ່ເກັບກ່ຽວສາລີໃນຊ່ວງຕົ້ນລະດູເກັບກ່ຽວ, ແຕ່ຈະປ່ອຍແກນສາລີໄວ້ໃນທົ່ງບູກເພື່ອຕາກໃຫ້ແຫ້ງດ້ວຍແສງແດດ. ອີກທາງເລືອກໜຶ່ງ,

⁴⁷ ເພື່ອເປັນການສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການຫຼຸດລາຄາ ຍ້ອນການຂາຍລ່ວງໜ້າດັ່ງກ່າວ, ໃນລະຫວ່າງການໄປຢ້ຽມຢາມ ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ທີມງານສໍາຫຼວດໄດ້ລູກງານວ່າລາຄາຂາຍລ່ວງໜ້າ ໃນປີ 2018-2019 ແມ່ນປະມານ 1,000 ກີບ/ກິໂລ.

ເຖິງແມ່ນວ່າລາຄານີ້ບໍ່ໄດ້ໃຊ້ວິທີການດຽວກັນກັບການສໍາຫຼວດສ່ວນທີ່ເຫຼືອ, ເຮັດໃຫ້ການສົມທຽບເປັນໄປບໍ່ໄດ້, ໃຫ້ຂໍສັງເກດວ່າການສໍາຫຼວດຂອງພວກເຮົາຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າລາຄາສະເລ່ຍຂອງສາລີທີ່ຂາຍໃນຮູບແບບແກນສາລີ ໃນແຂວງແມ່ນ 1,225 ກີບ/ກິໂລ (ຄ່າກາງ 1,300 ກີບ/ກິໂລ), ເຊິ່ງໄດ້ແນະນຳວ່າການຂາຍລ່ວງໜ້າຜູ້ຜະລິດຈະຕ້ອງມີການຫຼຸດລາຄາຫຼາຍ.

⁴⁸ ຍ້ອນວ່າການສໍາຫຼວດຂອງ UNCTAD ເກັບກໍາໄດ້ພຽງແຕ່ວ່າລາຄາສະເລ່ຍຕໍ່ລະດູການເທົ່ານັ້ນ, ມັນເປັນໄປບໍ່ໄດ້ທີ່ຈະເຊື່ອມລາຄາທີ່ເກັບກໍາໄດ້ຈາກຊາວກະສິ ກອນກັບຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງສາລີໃນຕະຫຼາດ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນຕົວຢ່າງ ຮູບທີ 18. ລາຄາທີ່ເກັບກໍາໄດ້ຈາກຊາວກະສິກອນ ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມອຸ ດົມສົມບູນຂອງຜົນຜະລິດ ໃນຕະຫຼາດໃນເລີ່ມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

⁴⁹ ດັ່ງທີ່ຊີ້ບອກໂດຍ Semple et al. (1991), ສານອາຟລາທັອກຊິນ (aflatoxin) ສາມາດກາຍເປັນບັນຫາພາຍຫຼັງ 72 ຊົ່ວໂມງ ທີ່ສາລີຖືກເກັບໄວ້ແບບປຽກ. ສະນັ້ນ, ໄລຍະການເກັບຮັກສາສາລີ ຍັງສາມາດອະທິບາຍຜົນກະທົບດ້ານລາຄາຕໍ່ກັບສາລີຕາກແຫ້ງໄດ້.

ຊາວກະສິກອນສາມາດເກັບກ່ຽວສາລີ ແລະ ຈາກນັ້ນປ່ອຍໃຫ້ມັນແຫ້ງ ແລະ ເກັບໄວ້⁵⁰. ໃນຮູບແບບນີ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຊາວກະສິ ກອນຕ້ອງມີສະຖານທີ່ເກັບມ້ຽນ.

ລະດັບຄວາມລຸ່ມແມ່ນຕົວກຳນົດທີ່ສຳຄັນຂອງຄຸນນະພາບສາລີທີ່ຂາຍ ແລະ ເບື້ອງຕົ້ນພວກເຮົາຄາດຫວັງວ່າຊາວກະສິກອນເຫຼົ່ານັ້ນຈະເກັບຮັກສາ ແລະ ຂາຍສາລີແຫ້ງ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ລາຄາສູງຂຶ້ນ. ການເກັບຮັກສາທີ່ເໝາະສົມສາມາດຫຼຸດຜ່ອນການເກີດບັນຫາຕ່າງໆເຊັ່ນ ແມງໄມ້, ຫູ ແລະ ເຊື້ອລາ, ທີ່ທຳລາຍສາລີທີ່ເກັບຮັກສາໄວ້ ແລະ ມັນຍັງສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ລາຄາຂາຍສາລີ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ຄວາມສາມາດໃນການເກັບຮັກສາສາລີຍັງມີທ່າອ່ຽງໃນການປັບປຸງຖານະການຕໍ່ລອງຂອງຊາວກະສິກອນ, ຍ້ອນວ່າຕາມຫຼັກການແລ້ວ ພວກເຂົາສາມາດຫຼຸດໂອກາດໃນການຂາຍທັນທີລົງໄດ້ ໂດຍຫວັງວ່າລາຄາຈະດີຂຶ້ນໃນອະນາຄົດ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເຫດຜົນຂອງການຂາຍສາລີທັນທີຫຼັງຈາກການເກັບກ່ຽວ, ຫຼື ຫຼັງຈາກການຕາກແຫ້ງ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນໃນຊາວກະສິກອນແຕ່ລະຄົນ ແລະ ໃນແຕ່ລະຊ່ວງເວລາ, ແລະ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຕັດສິນໃຈໃນລັກສະນະກົນລະຍຸດຂອງຊາວກະ ສິກອນ ໂດຍອີງໃສ່ຄວາມແຕກຕ່າງດ້ານລາຄາທີ່ຄາດໄວ້. ໃນບາງກໍລະນີ, ສາລີຖືກປ່ອຍໃຫ້ແຫ້ງໃນທົ່ງບຸກຍ້ອນບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງ (ບາງເສັ້ນທາງກາຍເປັນສິ່ງທີ່ບໍ່ສາມາດຄວບຄຸມໄດ້ໃນສະພາບອາກາດທີ່ບໍ່ດີ, ໂດຍສະເພາະໃນເຂດພູສູງ) ຫຼື ແຮງງານບໍ່ພຽງພໍໃນເວລາເກັບກ່ຽວ. ດ້ວຍເຫດຜົນນີ້, ຄຳຖາມສຳຫຼວດກ່ຽວກັບ “ການຕາກສາລີ” ອາດມີຄວາມໝາຍແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ມັກຈະຕີຄວາມໝາຍຍາກ. ສິ່ງສຳຄັນແມ່ນຈະຕ້ອງລະບຸວ່າການປ່ອຍປະສາລີໄວ້ເປັນໄລຍະເວລາດົນນານສາມາດກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມສ່ຽງແກ່ ຜູ້ຜະລິດ, ເພາະ ວ່າສາລີສາມາດໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກບັນຫາຕ່າງໆເຊັ່ນ: ເຊື້ອລາ ແລະ ການທຳລາຍຂອງສັດຕູພືດ ເຊິ່ງສາມາດເຮັດໃຫ້ມີຄຸນນະພາບຕ່ຳ ແລະ ເຮັດໃຫ້ລາຄາຕ່ຳລົງ.

22 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສຳຫຼວດກ່າວວ່າ ພວກເຂົາບໍ່ມີສະຖານທີ່ໃນການເກັບຮັກສາສາລີ, 78 ສ່ວນຮ້ອຍກ່າວວ່າພວກເຂົາມີສະຖານທີ່ສຳລັບເກັບມ້ຽນສາລີ ເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເຮັດດ້ວຍໄມ້ (ເຊັ່ນ: ໄມ້ໃຜ່). ຍ້ອນວ່າການຕັດສິນໃຈໃນການເກັບຮັກສາສາລີແມ່ນແຍກອອກຈາກຄວາມພ້ອມຂອງສະຖານທີ່ເກັບຮັກສາສາ ລີ, ຊາວກະສິກອນຍັງຖືກສອບຖາມເພີ່ມວ່າພວກເຂົາເກັບສາ ລີໄວ້ດົນປານໃດ, ໂດຍມີ 60 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງຊາວກະສິກອນໄດ້ບອກຈຳນວນມື້ທີ່ພວກເຂົາເກັບຮັກສາສາລີ. ມີພຽງໜຶ່ງເມືອງທີ່ໄດ້ລາຍງານວ່າມີສະຖານທີ່ເກັບມ້ຽນທີ່ຈຳກັດ ນັ້ນຄືເມືອງແກ່ນທ້າວ ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ເຊິ່ງ 38 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ມີສະ ຖານທີ່ເກັບມ້ຽນສາລີ. ເມືອງອື່ນໆທັງໝົດມີຄວາມພ້ອມໃນການເກັບມ້ຽນສາລີທີ່ຫຼາຍກວ່າ, ເຊິ່ງນັບຕັ້ງແຕ່ 77 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງຊາວກະສິກອນໃນເມືອງຮຸ່ນ ແຂວງອຸດົມໄຊ ເຖິງ 92 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງຊາວກະສິກອນໃນເມືອງໜອງແຮດ ແຂວງຊຽງຂວາງ.

ນອກຈາກນັ້ນ, ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງ, ຊາວກະສິກອນຫຼາຍຄົນໄດ້ຮັບບັດໄຈນຳເຂົ້າຈາກພໍ່ຄ້າເປັນສິນເຊື້ອ, ໂດຍຈ່າຍເປັນເງິນສົດ ຫຼື ການຫຼຸດລາຄາສາລີໃນເວລາຂາຍ. ອາດມີຄວາມຄາດຫວັງວ່າລາຄາທີ່ຊາວກະສິກອນໄດ້ຮັບຈະໜ້ອຍລົງຖ້າຫາກຜົນກະ ທົບຂອງສິນເຊື້ອຕໍ່ລາຄາທີ່ໄດ້ຮັບນັ້ນມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຖ້າຫາກການລຳລະຄ່າບັດໄຈນຳເຂົ້າໂດຍການຫຼຸດລາຄາສາລີເປັນປະຈຳ. ໂດຍສະເພາະ, ຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວຕໍ່ລາຄາສາລີທີ່ຊາວກະສິກອນໄດ້ຮັບ ອາດຈະສູງກວ່າກຳລັງການຕໍ່ລອງຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ມີຄວາມເຄົາລົບຕໍ່ຊາວກະສິກອນ. ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາໄດ້ກ່າວມາໃນພາກກ່ອນ, ອຳນາດໃນການຕໍ່ລອງຂອງຊາວກະສິກອນແມ່ນມີອິດທິພົນຈາກຈຳນວນທາງເລືອກທີ່ຊາວກະສິກອນມີ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຄົ້ນຫາ ແລະ ບັດໄຈອື່ນໆ.

⁵⁰ ມັນບໍ່ສາມາດຈຳແນກໄດ້ໃນການສຳຫຼວດຂອງພວກເຮົາ ລະຫວ່າງຮູບແບບຂອງການຄັບແຫ້ງທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

ໃນທີ່ສຸດ, ເຮົາສາມາດຄາດຫວັງຕາມຫຼັກການວ່າ ຊາວກະສິກອນທີ່ຮັ່ງມີຈະມີອຳນາດຕໍ່ລອງທີ່ຫຼາຍກ່ວາ, ເຊິ່ງສາມາດໄດ້ຮັບລາຄາທີ່ສູງກ່ວາ, ສາເຫດແມ່ນຍ້ອນຊາວກະສິກອນທີ່ຮັ່ງມີສາມາດນຳໃຊ້ຊັບສິນຂອງເຂົາເຈົ້າ ເພື່ອຊົດເຊີຍຜົນກະທົບຈາກອະດີດ, ຫຼື ເພື່ອລໍ ຖ້າ ຫຼື ຊອກຕົວເລືອກພໍ່ຄ້າໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອທີ່ຈະຂາຍສາລີຂອງເຂົາເຈົ້າ, ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາສາມາດເລື່ອນການຂາຍສາລີອອກໄປໄດ້.

ຕອນນີ້ພວກເຮົາເຮັດການທົດສອບຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງລາຄາສາລີທີ່ຂາຍໂດຍຊາວກະສິກອນ (ທັງຮູບແບບແມັດ ແລະ ແກນ) ແລະ ຕົວແປດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: (i) ທີ່ຕັ້ງພູມສາດຂອງຊາວກະສິກອນ, (ii) ບໍ່ວ່າຊາວກະສິກອນຈະເຂົ້າຮ່ວມສະຫະກອນຫຼືບໍ່, (iii) ບໍ່ວ່າຈະມີຄວາມສາມາດໃນການເກັບຮັກສາຫຼືບໍ່, (iv) ໄລຍະເວລາຂອງການເກັບຮັກສາສາລີ, ຖ້າມີ ແລະ (v) ບໍ່ວ່າຊາວກະສິກອນຈະໄດ້ຮັບບັດໂຈນຳເຂົ້າຈຳນວນໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍຢ່າງຈາກພໍ່ຄ້າຫຼືບໍ່, ເຊັ່ນ: ແມັດພັນ, ສານເຄຼມີ ຫຼື ອື່ນໆ. ໄດ້ມີການທົດສອບຄວາມຮັ່ງມີຂອງຊາວກະສິກອນ, ວັດແທກຈາກຂະໜາດຂອງເນື້ອທີ່ປູກຝັງຂອງພວກເຂົາ, ແຕ່ຕົວຄຸນຂອງມັນພົບວ່າບໍ່ແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍຈາກສູນ⁵¹ ແລະ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ລວມເຂົ້າໃນການວິເຄາະຂ້າງລຸ່ມນີ້.

ເພື່ອນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນລາຄາຂາຍສາລີແບບແກນ, ພວກເຮົາໄດ້ສ້າງຕົວແບບ “ລາຄາຂາຍ” ເຊິ່ງນຳໃຊ້ລາຄາສາລີແບບແມັດ (ຖ້າມີ), ແລະ ສາລີແບບແກນໃນເມື່ອກ່ອນແມ່ນບໍ່ມີ⁵². ໃນການອະທິບາຍເຖິງຄວາມຈິງທີ່ວ່າລາຄາແກນສາລີໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ໃນການສັງເກດລາຄາຂາຍ, ພວກເຮົາໄດ້ໃສ່ຕົວແປດຳມີ (ເຊັ່ນວ່າຕົວຊີວັດ 0/1) ໃນແຕ່ລະຮູບແບບ, ໂດຍນຳໃຊ້ຕົວແປດຳມີທີ່ແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະແຂວງ (ບໍ່ວ່າຈະເປັນແຂວງໄຊຍະບູລີ ຫຼື ຊຽງຂວາງ, ເນື່ອງຈາກບໍ່ມີການນຳເອົາການສຳຫຼວດການຊື້ແກນສາລີ ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ລວມເຂົ້າຢູ່ໃນຊຸດຂໍ້ມູນທີ່ນຳໃຊ້). ກຸ່ມຕົວຢ່າງການສຳຫຼວດທີ່ໃຊ້ສຳລັບການຄາດຄະເນ⁵³ຂອງຮູບແບບ 1 ແມ່ນການສຳຫຼວດ 168 ຄັ້ງ ແລະ ການສຳຫຼວດ 105 ຄັ້ງ ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອຄາດຄະເນຮູບແບບ 2.

ແບບຈຳລອງທີ່ໄດ້ນຳສະເໜີໃນຕາຕະລາງ 2 ແມ່ນຮູບແບບທີ່ສາມາດໃຫ້ຜົນໄດ້ຮັບທີ່ຊັດເຈນ. ທຳອິດພວກເຮົາໄດ້ຄາດຄະເນຕົວແບບໜຶ່ງ (ຕົວແບບ 1) ລວມທັງຕົວແປທັງໝົດ, ສົມມຸດວ່າ ຖ້າການສຳຫຼວດບຸກຄົນກ່ຽວກັບໄລຍະຂອງການເກັບຮັກສາຫາກຂາດຫາຍໄປ⁵⁴, ເວລາໃນການເກັບຮັກສາເປັນມື້ແມ່ນສູນ. ຕົວແບບ 2 ປະກອບມີຕົວແປດຽວກັນກັບຕົວແບບ 1, ແຕ່ວ່າການສຳຫຼວດທັງໝົດເຊິ່ງໄລຍະຂອງການເກັບຮັກສາຖືກວັດແທກເປັນມື້ທີ່ຂາດແມ່ນຖືກລົບລ້າງ. ຜົນ⁵⁵ຂອງການຄາດຄະເນໂດຍການນຳໃຊ້ກຳລັງສອງທີ່ນ້ອຍທີ່ສຸດ (Ordinary Least Squares)⁵⁶, ແມ່ນສະແດງຢູ່ຕາຕະລາງ 2.

⁵¹ ນີ້ອາດແມ່ນຍ້ອນຄວາມຈິງທີ່ວ່າ, ຫຼັງຈາກການລົບຄ່າຜິດປົກກະຕິອອກ, ຂະໜາດຂອງສວນປູກໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງ ມີຂະໜາດນ້ອຍຄືກັນ, ໂດຍສະເລ່ຍແມ່ນ 4.2 ເຮັກຕາ ແລະ ຄ່າກາງແມ່ນ 3.9 ເຮັກຕາ, ແລະ ຄ່າບ່ຽງເປັນມາດຕະຖານແມ່ນ 2.3 ເຮັກຕາ. ມີພຽງສາມກໍລະນີສຶກສາທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ກ່ວາ 3 ຕົວບ່ຽງເປັນມາດຕະຖານ ເໜືອຄ່າສະເລ່ຍ.
⁵² ນີ້ແມ່ນຈຸດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ 19% ຂອງກໍລະນີສຶກສາ ເຊິ່ງຊາວກະສິກອນໄດ້ມີການລາຍງານກ່ຽວກັບລາຄາຂາຍທັງແບບແກນສາລີ ແລະ ແມັດສາລີ, ແຕ່ພວກເຮົາບໍ່ສາມາດໃຫ້ນຳໜັກສ່ວນແບ່ງຂອງສາລີທີ່ຂາຍສຳລັບແຕ່ລະລາຄາໄດ້.
⁵³ ຈາກ 175 ກໍລະນີສຶກສາຂອງລາຄາທີ່ມີຢູ່, ມີ 1 ກໍລະນີສຶກສາກ່ຽວກັບຄວາມພ້ອມໃນການເກັບຮັກສາແມ່ນຂາດຫາຍໄປ, ແລະ ມີ 6 ອຳນາດປົກກະຕິຂອງກຸ່ມ ລະນີສຶກສາໄດ້ຖືກລົບລ້າງ.
ນີ້ບໍ່ໄດ້ລວມເອົາຂໍ້ມູນທີ່ຂາດໄປຂອງຕົວແປກ່ຽວກັບໄລຍະເວລາຂອງການເກັບຮັກສາ, ທີ່ກ່າວຢູ່ຂ້າງລຸ່ມນີ້.
⁵⁴ ຕົວແປນີ້ມີ 63 ກໍລະນີສຶກສາ ທີ່ຂາດຫາຍໄປ ເຊິ່ງກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນທີ່ນຳໃຊ້ໃນຕົວແບບ 1.
⁵⁵ ໃນບັນດາການທົດສອບແບບ quality-of-fit test ອື່ນໆ, ການທົດສອບແບບ Durbin-Watson ແມ່ນຖືກນຳໃຊ້ກັບສ່ວນທີ່ເຫຼືອຂອງທັງສອງຕົວແບບ. ສຳລັບຕົວແບບ 1, ການທົດສອບນີ້ມີຄ່າ p ແມ່ນ 5.6%, ສະນັ້ນສຳລັບການທົດສອບຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ພວກເຮົາຍັງໄດ້ນຳໃຊ້ການແກ້ໄຂຂອງ Arellano (1987) ເພື່ອຄິດໄລ່ຄ່າຄວາມແປປວນ (variance-covariance matrices) ແລະ ຄ່າ p. ຜົນໄດ້ຮັບບໍ່ໄດ້ມີການປ່ຽນແປງດ້ານຄຸນນະພາບ.
⁵⁶ ເພື່ອກວດກາຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງຜົນໄດ້ຮັບຂອງພວກເຮົາ, ພວກເຮົາຍັງໄດ້ຄິດໄລ່ຕົວແບບເຫຼົ່ານີ້ໂດຍໃຊ້ເຄື່ອງປະເມີນ MM (ເບິ່ງ Fox, 2015), ເຊິ່ງໄດ້ຮັບຜົນທີ່ຄ້າຍຄືກັນ.

ໃນອັນດັບທຳອິດ, ຜົນຂອງການວິເຄາະຂອງພວກເຮົາທີ່ນໍາສະເໜີໃນຕາຕະລາງ 2 ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ ເຖິງຈະມີການຄວບຄຸມ ແຕ່ບັດໄຈດ້ານພູມສາດຢູ່ໃນລະດັບແຂວງ⁵⁷ ກໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ລາຄາສາລີທີ່ຊາວກະສິກອນຂາຍ, ເຊິ່ງຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ ມີລາຄາຕໍ່າກວ່າແຂວງອຸດົມໄຊ ຫຼື ແຂວງຊຽງຂວາງ, ບໍ່ວ່າຊາວກະສິກອນຈະຂາຍສາລີເປັນເມັດ ຫຼື ເປັນແກນ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ຄາດການໄວ້, ການຂາຍໃນຮູບແບບແກນ ສົ່ງຜົນໃຫ້ລາຄາຕໍ່າລົງຫຼາຍ ເມື່ອທຽບກັບການຂາຍແບບເມັດ ທັງໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ ຊຽງຂວາງ.⁵⁸ ກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ພວກເຮົາໃຊ້ໃນການຄາດຄະເນໃນແຂວງອຸດົມໄຊບໍ່ໄດ້ຂາຍສາລີໃນຮູບແບບແກນ.

ໃນອັນດັບສອງ, ຕາຕະລາງ 2 ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າສະມາຊິກສະຫະກອນຈະເພີ່ມລາຄາສາລີທີ່ຂາຍໄດ້, ເຖິງແມ່ນວ່າມີການຄວບຄຸມທີ່ຕັ້ງຂອງແຂວງ (ພວກເຮົາໄດ້ກ່າວເຖິງຄວາມຈິງທີ່ວ່າ ສະມາຊິກສະຫະກອນໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງຂອງພວກເຮົາ ແມ່ນພົບເຫັນຫຼາຍຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ) ແລະ ຄວບຄຸມຄວາມຈິງທີ່ວ່າ ເຖິງອຸບທັງໝົດຂອງສະມາຊິກສະຫະກອນໄດ້ລາຍງານວ່າພວກເຂົາຂາຍສາລີໃນຮູບແບບແກນ. ສິ່ງນີ້ໄດ້ຢັ້ງຢືນເຖິງຜົນງານທີ່ຜ່ານມາ ເຊິ່ງສະແດງເຖິງຄວາມສໍາຄັນຂອງການເປັນສະມາຊິກຂອງສະຫະກອນໃນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມ ແຂງໃຫ້ແກ່ອໍານາດການຕໍ່ລອງຂອງຊາວກະສິກອນໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (SADU, 2012).

ໃນອັນດັບທີສາມ, ທັງສອງຕົວແບບຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການມີຄວາມສາມາດໃນການເກັບຮັກສາ ແລະ ການເຜີ້ມໄລຍະເວລາຂອງການເກັບຮັກສາສາລີແຕ່ລະຊະນິດແມ່ນມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບລາຄາທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຂອງ ສາລີທີ່ຊາວກະສິກອນຂາຍ, ຕາມທີ່ຄາດການໄວ້. ຍ້ອນວ່າ ການເກັບຮັກສາສາລີໃຫ້ໄດ້ດົນນານຂຶ້ນນັ້ນ ແມ່ນຈໍາເປັນຕ້ອງມີການຕາກສາລີໃຫ້ແໜ້ນ, ຜົນກະທົບຂອງຄ່າສໍາປະສິດ (ຕົວຄູນ) ຂອງໄລຍະເວລາໃນການເກັບຮັກສາ ສ່ວນໜຶ່ງເປັນຜົນມາຈາກຄຸນນະພາບທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຂອງສາລີທີ່ຖືກຂາຍ, ເຊັ່ນ ສາລີແໜ້ນ, ນອກເໜືອຈາກການເພີ່ມອໍານາດໃນການຕໍ່ລອງຂອງຊາວກະສິກອນກັບພໍ່ຄ້າ. ທັງສອງຕົວແບບ, ເຊິ່ງມີຄ່າທີ່ຂາດຫາຍໄປຂອງໄລຍະເວລາການເກັບຮັກສາທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄ່າສໍາປະສິດຂອງການມີບ່ອນເກັບຮັກສາ ແລະ ໄລຍະເວລາຂອງການເກັບຮັກສາ ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນເທົ່າກັນ, ທັງດ້ານບວກ ແລະ ຄວາມແຕກຕ່າງ. ສິ່ງນີ້ໄດ້ຢັ້ງຢືນສົມມຸດຖານທີ່ສະແດງຢູ່ຂ້າງເທິງວ່າ ການເກັບຮັກສາອາດຈະເຮັດໃຫ້ຊາວກະສິກອນມີທາງເລືອກເພີ່ມຂຶ້ນໃນການຂາຍສາລີ, ເພີ່ມຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າໃນການທີ່ຈະໄດ້ຮັບລາຄາທີ່ສູງກວ່າ. ການເກັບຮັກສາຍັງກ່ຽວຂ້ອງກັບສາລີທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງກວ່າ, ເພາະວ່າການເກັບຮັກສາສາລີເປັນເວລາທີ່ດົນນານຂຶ້ນ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ຕາກໃຫ້ແໜ້ນ.

⁵⁷ ພວກເຮົາເລືອກທີ່ຈະຄາດຄະເນຕົວແບບຂອງພວກເຮົາໂດຍໃຊ້ລະດັບແຂວງແທນຕົວປ່ຽນດໍາມິ້ (dummy) ຂັ້ນເມືອງ ເພາະວ່າມັນເປັນການຍາກທີ່ຈະໂຕ້ຖຽງວ່າຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຕົວແບບທີ່ບໍ່ໄດ້ຄວບຄຸມ (ຫຼື ວັດແທກທີ່ຜິດພາດ) ລະຫວ່າງເມືອງພາຍໃນແຂວງດຽວກັນ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ຫຼຸດຜ່ອນລະດັບຄວາມເປັນອິດສະ ຫຼະໃນການຄາດຄະເນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ລະບຽບການ ແລະ ຕົວແປອື່ນໆທີ່ບໍ່ໄດ້ລວມເຂົ້າຢ່າງຊັດເຈນໃນຕົວແບບດັ່ງກ່າວ ມັກຈະແຕກຕ່າງກັນຢູ່ໃນລະດັບແຂວງຫຼາຍກວ່າລະດັບເມືອງ.

⁵⁸ ມີຊາວກະສິກອນຈໍານວນໜ້ອຍທີ່ໄດ້ລາຍງານກ່ຽວກັບການຂາຍສາລີແບບແກນ ໃນແຂວງຊຽງຂວາງ, ຂະໜາດຂອງຄ່າສໍາປະສິດຂອງດໍາມິ້ສາລີແບບແກນ ສໍາລັບແຂວງນີ້ຄວນໄດ້ຮັບການດູແລ. ສິ່ງນີ້ກົງກັນຂ້າມກັບກໍລະນີສຶກສາຈໍານວນຫຼາຍຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຂາຍສາລີແບບແກນຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ. ສະນັ້ນ, ຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຂະໜາດຂອງຄ່າສໍາປະສິດລະຫວ່າງສອງແຂວງແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນໜ້ອຍກວ່າຄວາມຈິງທີ່ວ່າ ທັງສອງແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຢ່າງສໍາຄັນຈາກສູນ.

ຕາຕະລາງ 2: ການວິເຄາະມິຕິທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງລາຄາສາລີຂອງຊາວກະສິກອນ

	ຕົວແບບ 1	ຕົວແບບ 2
ແຂວງອຸດົມໄຊ (ຂໍ້ມູນພື້ນຖານ)	1459*** (37)	1484*** (62)
ແຂວງຊຽງຂວາງ	-12 (33)	-25 (42)
ແຂວງໄຊຍະບູລີ	-216*** (53)	-317*** (77)
ຂາຍເປັນແກນໃນແຂວງຊຽງຂວາງ	-545*** (82)	-577*** (99)
ຂາຍເປັນແກນໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ	-227*** (57)	-135 (89)
ສະມາຊິກສະຫະກອນ	179*** (47)	175** (75)
ມີຄວາມສາມາດໃນການເກັບຮັກສາ	190*** (33)	150*** (51)
ໄລຍະເວລາການເກັບຮັກສາ (ເປັນມື້)	0.60** (0.28)	0.95* (0.51)
ໄດ້ຮັບບັດໄຈນຳເຂົ້າ	-55* (28)	-67* (39)
R ²	0.64	0.53
Adj. R ²	0.62	0.49
ຈຳນວນກໍລະນີສຶກສາ	168	105
RMSE	155	162

***p < 0.01, **p < 0.05, *p < 0.1

ສຸດທ້າຍ, ການໄດ້ຮັບບັດໄຈນຳເຂົ້າຈາກພໍ່ຄ້າແມ່ນຕິດພັນກັບລາຄາທີ່ຕ່ຳລົງທີ່ຊາວກະສິກອນໄດ້ຮັບຈາກການຂາຍສາລີ. ຍ້ອນວ່າຊາວກະສິກອນໄດ້ຮັບບັດໄຈນຳເຂົ້າດັ່ງກ່າວທີ່ເປັນສິນເຊື້ອຈາກພໍ່ຄ້າ, ແລະ ຈ່າຍໃຫ້ພໍ່ຄ້າໃນເວລາເກັບກຽວ, ຜົນກຸນຄົນຄ້າຂອງພວກເຮົາຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຊາວກະສິກອນໄດ້ຮັບລາຄາຕ່ຳລົງຈາກສາລີທີ່ຂາຍທັງໝົດ, ແທນທີ່ຈະໄດ້ຮັບໃນລາຄາຕະຫຼາດ ແລະ ທົດແທນຕົນ ທີ່ນຂອງບັດໄຈນຳເຂົ້າ/ສິນເຊື້ອທີ່ໄດ້ຮັບຈາກພໍ່ຄ້າດ້ວຍການຈ່າຍສາລີຈຳນວນໜຶ່ງ ຫຼື ເງິນສົດ. ພ້ອມກັນນີ້, ຜົນກະທົບຕໍ່ລາຄາແມ່ນມີໜ້ອຍ (55-67 ກີບ/ກິໂລ), ແລະ ໜ້ອຍກ່ວາຜົນກະທົບໃນທາງບວກຂອງຄວາມສາມາດໃນການເກັບຮັກສາ ແລະ ຂາຍໃນຮູບແບບເມັດ ແທນທີ່ການຂາຍໃນຮູບແບບແກນ.

ສະຫຼຸບລວມແລ້ວ, ຜົນໄດ້ຮັບໃນຕາຕະລາງ 2 ໄດ້ຢັ້ງຢືນວ່າຄວາມສຳຄັນຂອງການລົງທຶນໂດຍຊາວກະສິກອນຜູ້ບູກສາລີໃນສິນຄ້າທີ່ເປັນທຶນ, ເຊັ່ນ: ບ່ອນເກັບມ້ຽນ, ການເກັບຮັກສາສາລີ (ນອກເໜືອຈາກໄລຍະເວລາສັ້ນໆ, ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍການຕາກສາລີໃຫ້ແຫ້ງ), ເຊັ່ນດຽວກັບສະມາຊິກສະຫະກອນ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ລາຄາທີ່ດີກວ່າເກົ່າ ໂດຍການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ກັບອຳນາດໃນການຕໍ່ລອງ. ມັນຍັງຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າຄວາມສຳພັນດ້ານບັດໄຈນຳເຂົ້າທີ່ເປັນເງິນລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນ ແລະ ພໍ່ຄ້າ ຍັງມີສ່ວນພົວພັນກັບຊາວກະສິກອນທີ່ໄດ້ຮັບລາຄາຕ່ຳລົງ, ເຖິງວ່າຈະມີຜົນກະທົບໜ້ອຍກໍຕາມ.

3.2 ພໍ່ຄ້າຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ

3.2.1 ການຈໍາແນກປະເພດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງພໍ່ຄ້າໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ: ພາລະບົດບາດຂອງຂະໜາດພໍ່ຄ້າ

ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ພໍ່ຄ້າປະຕິບັດໜ້າທີ່ແຕກຕ່າງກັນໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ. ສິ່ງທີ່ສໍາຄັນແມ່ນພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ, ເຊິ່ງແມ່ນຜູ້ທີ່ຂາຍສາລີເຖິງ 1,000 ໂຕນຕໍ່ປີ, ສາມາດຈໍາແນກໄດ້ຈາກພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ກວ່າໃນຮູບການທີ່ພວກເຂົາປະຕິບັດໜ້າທີ່.

ໃນພາກນີ້, ພວກເຮົາຈະສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າແມ່ນຕົວແບບທີ່ສໍາຄັນໃນການກໍານົດລັກສະນະ ແລະ ວິເຄາະຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີຂອງລາວ ເນື່ອງຈາກຄວາມສໍາພັນທາງບວກລະຫວ່າງຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ: (i) ອາຍຸການຂອງພໍ່ຄ້າ (i. ເອົາຕົວລອດໄດ້); (ii) ການເພິ່ງພາອາໄສລາຍໄດ້ຈາກສາລີຂອງພໍ່ຄ້າ; (iii) ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງສາລີຂອງພໍ່ຄ້າ; (iv) ຄວາມພ້ອມໃນການຈັດເກັບ ແລະ ໄລຍະເວລາຂອງການເກັບຮັກສາສາລີ; (v) ຂະໜາດຂອງຫຸ້ນທຶນຂົນສົ່ງ; (vi) ຄຸນນະພາບຂອງສາລີທີ່ມີການຊື້ຂາຍ; (vii) ປະເພດຂອງບັດໂຈນາເຂົ້າທີ່ໄດ້ຮັບຈາກຜູ້ຊື້; ແລະ (viii) ບໍ່ວ່າພວກເຂົາຈະແມ່ນຜູ້ສົ່ງອອກຫຼືບໍ່.

ການສໍາຫຼວດຂອງພວກເຮົາຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າປະລິມານການຂາຍສາລີແມ່ນແຈກຢາຍບໍ່ເທົ່າກັນໃນບັນດາພໍ່ຄ້າ. ໃນຂະນະທີ່ມີພຽງ 35% ຂອງພໍ່ຄ້າທັງໝົດທີ່ຖືກສໍາຫຼວດ ຊື່ບອກວ່າພວກເຂົາມີການຊື້ຂາຍສາລີຫຼາຍກວ່າ 1 000 ໂຕນຕໍ່ປີ, ກຸ່ມພໍ່ຄ້າເຫຼົ່ານີ້ຖືເອົາ 81% ຂອງປະລິມານສາລີທັງໝົດທີ່ໄດ້ຮັບແຈ້ງໃນການສໍາຫຼວດດັ່ງກ່າວ. ໂດຍສະເພາະ, ພໍ່ຄ້າ 14 ຄົນ (9% ຂອງຈໍານວນພໍ່ຄ້າທັງໝົດ) ໄດ້ບອກວ່າມີການຊື້ຂາຍຫຼາຍກວ່າ 3 ພັນໂຕນຕໍ່ປີ ແລະ ຂາຍປະມານ 49% ຂອງປະລິມານສາລີທັງໝົດທີ່ຊື້ຂາຍໃນການສໍາຫຼວດຂອງພວກເຮົາ.

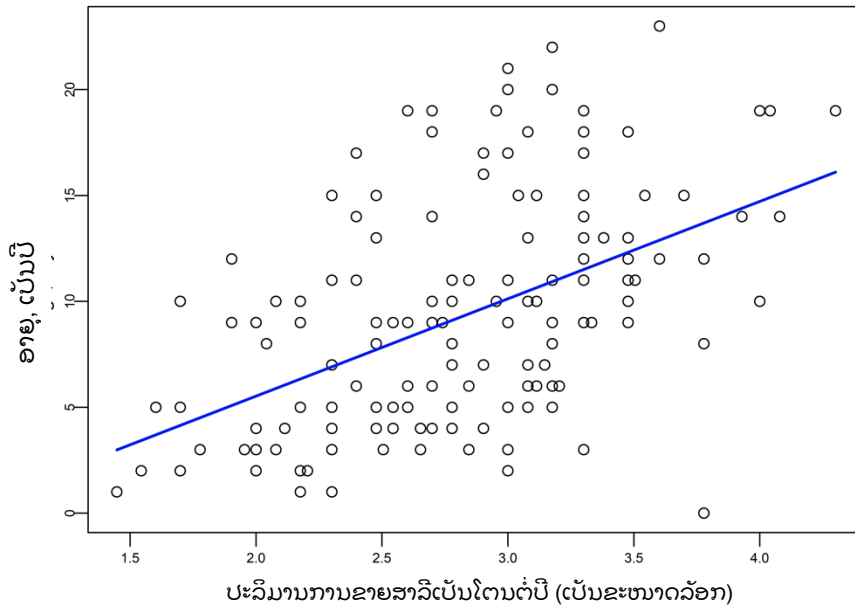
ສ່ວນທີ່ເຫຼືອຂອງການສຶກສານີ້ ກ່າວເຖິງພໍ່ຄ້າທີ່ຂາຍສາລີເຖິງ 1,000 ໂຕນຕໍ່ປີ ວ່າເປັນ “ພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ”, ຜູ້ທີ່ຂາຍສາລີ 1,001 - 3,000 ໂຕນຕໍ່ປີ ເປັນ “ພໍ່ຄ້າຂະໜາດກາງ” ແລະ ຜູ້ທີ່ຂາຍສາລີຫຼາຍກວ່າ 3,000 ໂຕນຕໍ່ປີ ແມ່ນ “ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່”.⁵⁹

ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ອາຍຸການຂອງພໍ່ຄ້າ

ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າມີຄວາມສໍາພັນໃນທາງບວກຕໍ່ກັບໄລຍະເວລາຢູ່ລອດຂອງພໍ່ຄ້າ, ວັດແທກຈາກໄລຍະເວລາທີ່ພໍ່ຄ້າໄດ້ດໍາເນີນການຄ້າ ຂາຍມາ, ດັ່ງທີ່ສະແດງໃນຮູບ 20. ພໍ່ຄ້າທີ່ຖືກສໍາຫຼວດກ່າວວ່າ ໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວພວກເຂົາໄດ້ດໍາເນີນການຄ້າຂາຍປະມານເກົ້າປີ, ໂດຍມີຄ່າບຸ່ງຮຸນມາດຕະຖານແມ່ນ 5 ປີ. ພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍມີອາຍຸການສະເລ່ຍ 8 ປີ ແລະ ຄ່າກາງ 6 ປີ, ໃນຂະນະທີ່ພໍ່ຄ້າຂະໜາດກາງມີອາຍຸການສະເລ່ຍ ແລະ ຄ່າກາງ 11 ປີ, ແລະ ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ມີອາຍຸການສະເລ່ຍ ແລະ ຄ່າກາງ 14 ປີ. ໃນແຕ່ລະແຂວງທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ປະກົດການນີ້ໄດ້ຖືກຮັກສາໄວ້: ຄ່າສະເລ່ຍປີການຂອງພໍ່ຄ້າມີສ່ວນພົວພັນໃນທາງບວກກັບຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ. ກ່ຽວກັບທິດທາງຂອງເຫດຜົນລະຫວ່າງຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ໄລຍະເວລາຢູ່ລອດ, ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ວ່າຄວາມສໍາພັນແມ່ນສອງທິດທາງ: ໃນຂະນະທີ່ພໍ່ຄ້າໃຫຍ່ຂຶ້ນ, ພວກເຂົາຈະມີຊີວິດລອດໄດ້ຕາມເວລາ, ແລະເມື່ອພວກເຂົາມີຊີວິດຢູ່ໄດ້ດົນກວ່າເກົ່າ, ພວກເຂົາຈະໃຫຍ່ຂຶ້ນ.

⁵⁹ ໃນພາກນີ້, ການຄິດໄລ່ທັງໝົດໄດ້ຖືກຄິດໄລ່ໂດຍນໍາໃຊ້ 155 ກໍລະນີສຶກສາ, ພາຍຫຼັງລົບຄ່າຜິດປົກກະຕິອອກ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນບົດຄວາມ. ຈຸດຂໍ້ມູນນີ້ປະກອບມີ 53 ກໍລະນີສຶກສາ ສໍາລັບແຂວງຊຽງຂວາງ, 45 ກໍລະນີສຶກສາ ສໍາລັບແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ 57 ກໍລະນີສຶກສາ ສໍາລັບແຂວງອຸດົມໄຊ. ພໍ່ຄ້າສາມາດແບ່ງອອກເປັນສອງກຸ່ມຕາມຂະໜາດຂອງພວກເຂົາ: ມີ 101 ກໍລະນີສຶກສາ ແມ່ນພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ ("ຜູ້ເກັບຊື້ຂອງບ້ານ"), ມີ 40 ກໍລະນີສຶກສາ ແມ່ນພໍ່ຄ້າຂະໜາດກາງ, ແລະ 14 ກໍລະນີສຶກສາ ແມ່ນພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່. ເຊິ່ງດຽວກັບກໍລະນີຂອງຊາວກະສິກອນ, ພໍ່ຄ້າທຸກຄົນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດ ໄດ້ກ່າວວ່າຕົນເອງຊື້ຂາຍແຕ່ສາລີພັນປະສົມເທົ່ານັ້ນ.

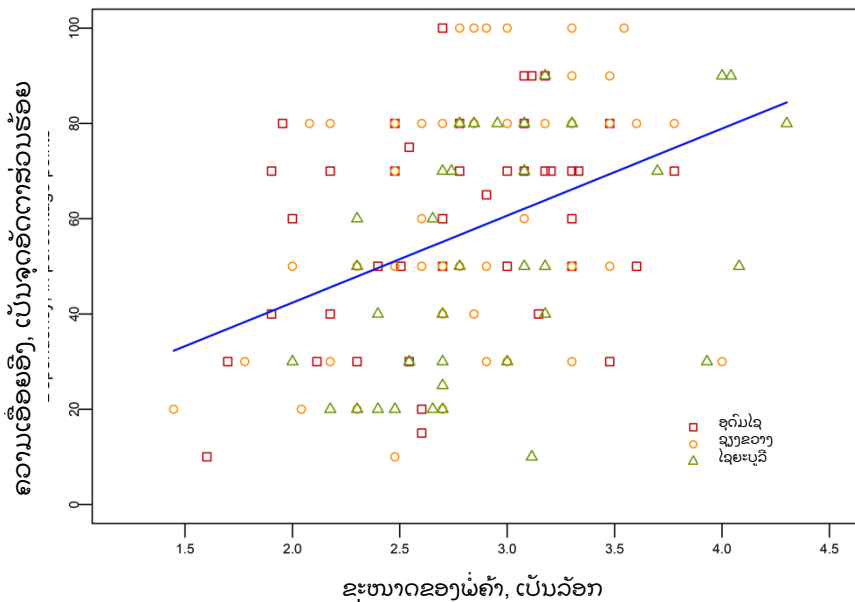
ຮູບ 20: ອາຍຸການຂອງພໍ່ຄ້າ (ເປັນປີ) ແລະ ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ (ຈຳນວນໂຕນ ທີ່ຂາຍຕໍ່ປີ)

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສຳຫຼວດຂອງ UNCTAD.

ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ການເພິ່ງພາລາຍໄດ້ຈາກສາລີ

ຮູບ 21: ການເພິ່ງພາລາຍໄດ້ຈາກສາລີ (ເປັນສ່ວນຮ້ອຍຂອງລາຍໄດ້) ແລະ ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ (ເປັນໂຕນ ທີ່ຂາຍອອກຕໍ່ປີ)

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສຳຫຼວດຂອງ ໂຕນຕໍ່ປີ

ໃນການສຳຫຼວດຂອງພວກເຮົາ, ສ່ວນແບ່ງຂອງລາຍໄດ້ສາລີເປັນສ່ວນຮ້ອຍຂອງຈຳນວນທີ່ຂາຍຕໍ່ປີ ແມ່ນມີຄວາມສຳພັນທາງບວກກັບຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ. ຄ່າກາງຂອງການເພິ່ງພາລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍສາລີສຳລັບພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍທີ່ຖືກສຳຫຼວດແມ່ນ 50%, ໃນຂະນະທີ່ພໍ່ຄ້າຂະໜາດກາງແມ່ນ 70% ຂອງຈຳນວນທີ່ຂາຍຕໍ່ປີ, ແລະ ສຳລັບພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ຂຶ້ນແມ່ນ 75% ຂອງຈຳນວນທີ່ຂາຍຕໍ່ປີ. ທັງສາມແຂວງທີ່ໄດ້ສຳຫຼວດ, ພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍມີການເພິ່ງພາລາຍໄດ້ຈາກສາລີຕໍ່າກວ່າ ເມື່ອທຽບໃສ່ພໍ່ຄ້າຂະໜາດກາງ ແລະ ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່.

ພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ, ແມ່ນຜູ້ທີ່ມີການເພິ່ງພາລາຍໄດ້ຈາກສາລີຕໍ່າທີ່ສຸດ, ສະເລ່ຍ 42% ແລະ ຄ່າກາງ 30%, ໃນຂະນະທີ່ກຸ່ມພໍ່ຄ້າຂະໜາດກາງ ແລະ ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ໃນແຂວງຊຽງຂວາງ ແມ່ນຜູ້ທີ່ເພິ່ງພາລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍສາລີຫຼາຍທີ່ສຸດ ສະເລ່ຍ 73% ຂອງລາຍໄດ້ ແລະ ຄ່າກາງ 80%. ຮູບ 21 ສະແດງໃຫ້ເຫັນສາຍສຳພັນນີ້ ລະຫວ່າງການເພິ່ງພາລາຍໄດ້ຈາກສາລີ ແລະ ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ.

ຊາວແບດສ່ວນຮ້ອຍຂອງພໍ່ຄ້າທັງໝົດທີ່ຖືກສຳຫຼວດໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນການຊື້ຂາຍຜະລິດຕະພັນກະສິກຳອື່ນໆ ນອກເໜືອຈາກສາລີ. ພວກເຂົາພົບວ່າຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ສຳຄັນໃນແຕ່ລະແຂວງແມ່ນ: ມີພຽງແຕ່ 7% ແລະ 14% ຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ຖືກສຳຫຼວດຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ຊຽງຂວາງ, ຕາມລຳດັບ, ທີ່ບອກວ່າພວກເຂົາມີການຂາຍຜະລິດຕະພັນອື່ນໆນອກຈາກສາລີ, ຂອງຜູ້ທີ່ຖືກສຳຫຼວດຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ ບອກວ່າໄດ້ມີການຂາຍຜະລິດຕະພັນກະສິກຳອື່ນໆເຊັ່ນກັນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຂາຍມັນຕົ້ນ, ຖົ່ວ (ລວມທັງຖົ່ວແດງ) ແລະ ຖົ່ວ (ຖົ່ວດືນ). ສິ່ງນີ້ກົງກັບຜົນຜະລິດອື່ນໆ ທີ່ພໍ່ຄ້າໄດ້ບູກໃນພາກ 3.1. ນອກຈາກນັ້ນ, 40% ຂອງພໍ່ຄ້າທັງໝົດທີ່ຖືກສຳຫຼວດໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ພວກເຂົາຍັງມີສ່ວນຮ່ວມໃນກິດຈະກຳອື່ນໆທີ່ບໍ່ແມ່ນກະສິກຳເຊັ່ນ: ການຂາຍແຮງງານ, ຫຼື ມີທຸລະກິດ ອື່ນໆ.

ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ບົດບາດຜູ້ຮວບຮວມຂອງພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ

ພໍ່ຄ້າແຕກຕ່າງກັນໃນດ້ານຂອງການຊື້ສາລີຈາກຜູ້ຂາຍ: 76% ຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ຖືກສຳຫຼວດລາຍງານວ່າ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຊື້ຈາກຊາວກະສິກອນໂດຍກົງເທົ່ານັ້ນ, ສ່ວນທີ່ເຫຼືອ 24% ຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າສ່ວນໃຫຍ່ພວກເຂົາຊື້ຈາກພໍ່ຄ້າຄົນອື່ນເທົ່ານັ້ນ. ຈຸດສຳຄັນແມ່ນພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍມີທ່າອ່ຽງທີ່ຈະຊື້ໂດຍກົງຈາກຊາວກະສິກອນຫຼາຍກ່ວາ, ໃນຂະນະທີ່ພໍ່ຄ້າຂະໜາດກາງ ແລະ ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ມີທ່າອ່ຽງທີ່ຈະຊື້ຈາກພໍ່ຄ້າຄົນອື່ນ, ເຊິ່ງສະແດງເຖິງລັກສະນະສອງຊັ້ນຂອງຕະຫຼາດພໍ່ຄ້າລາວ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນ, 85% ຂອງພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງຂອງພວກເຂົາຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຊື້ຈາກຊາວກະສິກອນເທົ່ານັ້ນ, ເຊິ່ງກົງກັນຂ້າມກັບພໍ່ຄ້າຂະໜາດກາງ ແລະ ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່, ເຊິ່ງມີການຊື້ໃນແບບດັ່ງກ່າວ ປະມານ 65% ແລະ 57% ຂອງກໍລະນີສຶກສາ ຕາມລຳດັບ.

ມີການດຳເນີນຊ້າງກັນໃນທັງສາມແຂວງທີ່ຖືກສຳຫຼວດ, ເຖິງແມ່ນວ່າສ່ວນແບ່ງຂອງພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ ແລະ ລາຍໃຫຍ່ທີ່ຊື້ຈາກຊາວກະສິກອນຈະແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ແຂວງ. ສະເພາະໃນບັນດາພໍ່ຄ້າຂະໜາດກາງ ແລະ ລາຍໃຫຍ່ທີ່ເປັນກຸ່ມ, ຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ແມ່ນຜູ້ທີ່ຊື້ຈາກພໍ່ຄ້າຄົນອື່ນຫຼາຍທີ່ສຸດ (55% ລ້ວນແຕ່ເຮັດແບບນັ້ນ), ເຊິ່ງ 24% ແລະ 41% ຂອງພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ເຫຼົ່ານີ້ ໄດ້ມີການຊື້ຈາກພໍ່ຄ້າອື່ນຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ຕາມລຳດັບ. ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍໃນສາມແຂວງທີ່ຖືກສຳຫຼວດ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຊື້ຈາກຊາວກະສິກອນໂດຍກົງ: 96% ຂອງພໍ່ຄ້າໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ, 86% ຂອງພໍ່ຄ້າໃນແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ 76% ຂອງພໍ່ຄ້າໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ແມ່ນຊື້ສາລີໂດຍກົງຈາກຊາວກະສິກອນ.

ມີການຄົ້ນພົບວ່າພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະຊື້ຈາກພໍ່ຄ້າຄົນອື່ນນັ້ນ ໄດ້ສະແດງເຖິງບົດບາດທີ່ສຳຄັນຂອງພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍຄື: ການເຮັດໜ້າທີ່ຮວບຮວມ, ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນຕົວກາງລະຫວ່າງພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ ແລະ ຊາວກະສິກອນ. ຖ້າພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍຮວບຮວມສາລີທີ່ຊື້ມາຈາກຊາວກະສິກອນແລ້ວຂາຍໃຫ້ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່, ການນຳໃຊ້ຄວາມສາມາດໃນການເກັບຮັກສາ ອີງຕາມສົມມຸດຖານນີ້, ສຳລັບພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນແຕກຕ່າງຈາກພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່: ພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍຈະສະສົມສາລີສ່ວນໃຫຍ່ເພື່ອຂາຍໃຫ້ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່, ແທນທີ່ຈະນຳໃຊ້ຄວາມສາມາດໃນການເກັບຮັກສາຢ່າງມີກົນລະຍຸດ ອີງຕາມສົມມຸດຖານນີ້ຖືກ ເພື່ອຫາຜົນກຳໄລຈາກການເຫັນດີຂອງຕະຫຼາດ. ຕ້ອງ, ຄາດຄະເນໄດ້ວ່າພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍຈະມີຄວາມສາມາດໃນການເກັບຮັກສາໜ້ອຍລົງ ແລະ ເກັບຮັກສາສາລີໃນໄລຍະເວລາສັ້ນໆ ເຊິ່ງເຮັດໜ້າທີ່ເປັນຜູ້ຮວບຮວມໃຫ້ແກ່ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ກວ່າ.

ໂດຍລວມແລ້ວ, 61% ຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ຖືກສຳຫຼວດຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ພວກເຂົາມີຄວາມສາມາດເກັບຮັກສາສາລີ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ສ່ວນແບ່ງຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ມີຄວາມສາມາດໃນການເກັບຮັກສາແມ່ນມີສູງກວ່າ

ໃນຈໍານວນພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ ເມື່ອທຽບກັບພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ: ມີພຽງແຕ່ 51% ຂອງພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ ທີ່ມີຄວາມສາມາດໃນການເກັບຮັກສາ, ສ່ວນແບ່ງນິເວີມຂຶ້ນເປັນ 80% ແລະ 86% ສໍາລັບພໍ່ຄ້າຂະໜາດກາງ ແລະ ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່, ຕາມລຳດັບ. ຂໍ້ມູນຂອງພວກເຮົາຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ມັນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະແຂວງ⁶⁰.

ການວິເຄາະຂໍ້ມູນຂອງພວກເຮົາກ່ຽວກັບໄລຍະເວລາສະເລ່ຍຂອງການເກັບຮັກສາ ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຄວາມສາມາດທີ່ມີບໍ່ໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້ເປັນເວລາດົນ.

ຈໍານວນເດືອນສະເລ່ຍທີ່ພໍ່ຄ້າເກັບຮັກສາສາລີແມ່ນ 3.6 ເດືອນ, ໃນຂະນະທີ່ຄ່າກາງແມ່ນ 3 ເດືອນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າຍັງມີຄວາມສໍາພັນກັບໄລຍະເວລາຂອງການເກັບຮັກສາສາລີ, ມີບາງສິ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນທຸກໆແຂວງທີ່ຖືກສໍາຫຼວດຄື:

ໃນຂະນະທີ່ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ມີຄ່າກາງຂອງໄລຍະເວລາເກັບຮັກສາສາລີແມ່ນ 6 ເດືອນ, ພໍ່ຄ້າຂະໜາດກາງ ແລະ ພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍມີຄ່າກາງ ຂອງໄລຍະເວລາເກັບຮັກສາສາລີ ປະມານ 4 ແລະ 3 ເດືອນ ຕາມລຳດັບ. ມີພຽງແຕ່ 3% ຂອງພໍ່ຄ້າທັງໝົດ (ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່) ທີ່ບອກວ່າມີການເກັບຮັກສາໄວ້ຫຼາຍກວ່າ 6 ເດືອນ⁶¹. ນິເວີມສິ່ງທີ່ຍັງຍືນແນວຄິດທີ່ວ່າ

ພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍມີບົດບາດສໍາຄັນໃນການເປັນຜູ້ຮວບຮວມໃຫ້ແກ່ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່.

ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ການຂົນສົ່ງສາລີ

ບົດບາດສໍາຄັນອີກຢ່າງໜຶ່ງຂອງພໍ່ຄ້າແມ່ນການຂົນສົ່ງສາລີລະຫວ່າງຜູ້ຜະລິດ (ຫຼື ພໍ່ຄ້າຄົນອື່ນ) ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກສາລີ. ອີງຕາມການສໍາຫຼວດຂອງພວກເຮົາ, 92% ຂອງພໍ່ຄ້າ ກ່າວວ່າພວກເຂົາເປັນຜູ້ຂົນສົ່ງສາລີ. ໃນກຸ່ມພໍ່ຄ້າຂະໜາດກາງ ແລະ ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່, ເກືອບທັງໝົດ (96%) ກ່າວວ່າພວກເຂົາຂົນສົ່ງສາລີ, ໃນຂະນະທີ່ສ່ວນແບ່ງນິເວີມສ່ວນໜ້ອຍເປັນ 89% ໃນຈໍານວນພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ. ຮູບແບບນີ້ໄດ້ຖືກເຮັດຊ້າງທັງສາມແຂວງ.

ໃນບັນດາພໍ່ຄ້າທີ່ມີການຂົນສົ່ງສາລີ, 88% ໄດ້ໃຊ້ພາຫະນະຂອງຕົນເອງ, 10% ໃຊ້ທັງພາຫະນະຂອງຕົນເອງ ແລະ ເຊົ່າພາຫະນະອື່ນ ແລະ ມີພຽງແຕ່ 2% ທີ່ເຊົ່າພາຫະນະເພື່ອການຂົນສົ່ງ. ສິ່ງນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມສໍາຄັນຂອງຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງໃນການຂົນສົ່ງຜົນຜະລິດເຂົ້າສູ່ຕະຫຼາດຂອງ ພໍ່ຄ້າ. ຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງພາຫະນະແມ່ນສູງໃນທຸກແຂວງຄື: 96% ໃນແຂວງຊຽງຂວາງ, 88% ໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ 84% ໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ. ໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງທັງໝົດ, 93% ຂອງພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ ແລະ ຂະໜາດກາງ ກ່າວວ່າຢ່າງໜ້ອຍພວກເຂົາມີພາຫະນະຈໍານວນໜຶ່ງຄັນທີ່ເປັນຂອງຕົນເອງ, ໃນຂະນະທີ່ຈໍານວນດັ່ງກ່າວຍັງສູງ (88%) ສໍາລັບກຸ່ມພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ. ປະເພດລົດຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ໃຊ້ຫຼາຍທີ່ສຸດແມ່ນລົດບັນທຸກສີບລໍ່ຂຶ້ນໄປ (“ລົດບັນທຸກຂະໜາດໃຫຍ່”), ເຊິ່ງສັງເກດເຫັນໃນຈໍານວນ 57% ຂອງພໍ່ຄ້າ, ຮອງລົງມາແມ່ນລົດບັນທຸກ 6 ລໍ່ (“ລົດບັນທຸກຂະໜາດນ້ອຍ”), ປະມານ 46% ຂອງພໍ່ຄ້າ.

ໂດຍສະເພາະແມ່ນ, ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ (93%) ແລະ ພໍ່ຄ້າຂະໜາດກາງ (83%) ເປັນເຈົ້າຂອງລົດບັນທຸກຂະໜາດໃຫຍ່ ຈໍານວນໜຶ່ງຄັນ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ, ທຽບໃສ່ 42% ຂອງພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ. ມີລົດບັນທຸກປະເພດຕ່າງໆລວມຢູ່ໃນກຸ່ມ “ລົດບັນທຸກຂະໜາດໃຫຍ່”. ໜຶ່ງ, ມີລົດບັນທຸກສູນສອງລໍ່, ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນສາມາດບັນທຸກໄດ້ 10-12 ໂຕນ, ເຊິ່ງໃຊ້ໃນການຂົນສົ່ງສາລີຈາກຜູ້ເກັບຮັກສາຂອງບ້ານ ໄປຫາພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ (ລວມທັງພໍ່ຄ້າທີ່ມີສະຖານທີ່ສໍາລັບອົບແຫ້ງ). ນອກນັ້ນຍັງມີລົດບັນທຸກຂະໜາດ 22 ລໍ່ ທີ່ຖືກນໍາໃຊ້ເປັນປະຈໍາໃນການຂົນສົ່ງທາງໄກ,

⁶⁰ ສ່ວນແບ່ງຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າມີຄວາມສາມາດໃນການເກັບຮັກສາແມ່ນມີໜ້ອຍໃນແຂວງຊຽງຂວາງ. ໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ ແຂວງອຸດົມໄຊ, ບັນດາພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ກ່າວວ່າພວກເຂົາມີຄວາມສາມາດໃນການເກັບຮັກສາສາລີ, ເຊັ່ນດຽວກັນ 90% ແລະ 94% ຂອງພໍ່ຄ້າຂະໜາດກາງ, ທຽບໃສ່ 50% ແລະ 54% ຂອງພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ ແລະ ກາງໃນຊຽງຂວາງ. ເຊັ່ນດຽວກັນ, ມີພຽງແຕ່ 22% ຂອງພໍ່ຄ້າຂະໜາດນ້ອຍທີ່ຖືກສໍາຫຼວດໃນແຂວງຊຽງຂວາງ ມີຄວາມສາມາດເກັບຮັກສາສາລີ, ໃນຂະນະທີ່ 65% ຂອງຜູ້ທີ່ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ 68% ຂອງຜູ້ທີ່ຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ ກໍ່ມີຄວາມສາມາດເກັບຮັກສາສາລີເຊັ່ນກັນ.

⁶¹ ສາຍພົວພັນໃນທາງບວກລະຫວ່າງເວລາໃນເກັບຮັກສາ ແລະ ລັອກ (log) ຂອງຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າຍັງມີລັກສະນະບວກ ແລະ ມີຄວາມສໍາຄັນ (ດ້ວຍຄ່າ p 5.8%) ເຖິງແມ່ນວ່າພວກເຮົາຈໍາກັດການວິເຄາະໃນກໍລະນີສຶກສາ ຂອງໄລຍະການເກັບຮັກສາ ເປັນເວລາເຖິງ 6 ເດືອນ.

ລວມທັງການຂົນສົ່ງສາລີໄປຫາໂຮງງານຜະລິດອາຫານສັດພາຍໃນປະເທດ (ຕົວຢ່າງ, ຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ) ຫຼື ເພື່ອສົ່ງອອກ. ລົດບັນທຸກເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນລົດມືສອງ ແລະ ຖືກດັດແປງຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນ, ສາມາດບັນທຸກໄດ້ປະມານ 20-40 ໂຕນ.

ກ່ຽວກັບຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງ “ລົດບັນທຸກຂະໜາດນ້ອຍ” 6 ລ້ານ, ລວມເປັນເຈົ້າຂອງແມ່ນຂະຫຍາຍໄປທົ່ວບັນດາພື້ນທີ່ມີຂະໜາດແຕກຕ່າງກັນ, ເຊັ່ນ 50% ຂອງພື້ນທີ່ລາຍໃຫຍ່, 43% ຂອງພື້ນທີ່ຂະໜາດກາງ ແລະ 48% ຂອງພື້ນທີ່ລາຍນ້ອຍທີ່ຖືກສຳຫຼວດກ່າວວ່າພວກເຂົາເປັນເຈົ້າຂອງລົດບັນທຸກຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງຄັນ. ລົດບັນທຸກຂະໜາດ 6 ລ້ານ ເຊິ່ງເອີ້ນເປັນພາສາທ້ອງຖິ່ນວ່າ “ລົດຍິນ” ແມ່ນຖືກນຳໃຊ້ໂດຍພື້ນທີ່ລາຍນ້ອຍເພື່ອເກັບຊື້ສາລີຈາກສວນປູກ⁶². ລົດບັນທຸກທີ່ຖືກດັດແປງນີ້ ສາມາດບັນທຸກໄດ້ 6-10 ໂຕນ, ທົນທານຕໍ່ສະພາບເສັ້ນທາງທີ່ຍາກລ່າບາກ ເພື່ອເກັບຊື້ສາລີຈາກສະຖານທີ່ທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເຂົ້າເຖິງ.

ລົດໂຖນາ ເຊິ່ງໃຊ້ໃນການກະກຽມທີ່ດິນສຳລັບຊາວກະສິກອນ ແລະ ໃຊ້ເພື່ອເຂົ້າເຖິງບ່ອນທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທາງດ້ານເສັ້ນທາງ, ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມີພື້ນທີ່ລາຍນ້ອຍເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼາຍກ່ວາພື້ນທີ່ຂະໜາດກາງ ຫຼື ພື້ນທີ່ລາຍໃຫຍ່.⁶³

ການຄົ້ນພົບອີກອັນໜຶ່ງແມ່ນ ການຂົນສົ່ງຜົນຜະລິດຂອງພື້ນທີ່ຍັງເພີ່ມຂຶ້ນຕາມຂະໜາດຂອງພື້ນທີ່. ໃນຂະນະທີ່ສະເລ່ຍ⁶⁴ຕົ້ນທຶນການຂົນສົ່ງຜົນຜະລິດສຳລັບພື້ນທີ່ທຸກຄົນແມ່ນ 408 ລ້ານກີບ, ພື້ນທີ່ລາຍນ້ອຍມີລາຍໄດ້ໂດຍສະເລ່ຍ 306 ລ້ານກີບ, ພື້ນທີ່ຂະໜາດກາງ 501 ລ້ານກີບ (ຫຼາຍກ່ວາພື້ນທີ່ລາຍນ້ອຍ 63%) ແລະ ພື້ນທີ່ລາຍໃຫຍ່ 817 ລ້ານກີບ (ເຊິ່ງຫຼາຍກ່ວາພື້ນທີ່ລາຍນ້ອຍ 1.7 ເທົ່າ). ເຊັ່ນດຽວກັນ, ການນຳໃຊ້ຈຳນວນພາຫະນະທີ່ຕົ້ນເປັນເຈົ້າຂອງ ຍັງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າປະລິມານຂອງການຂົນສົ່ງຜົນຜະລິດສາລີເພີ່ມຂຶ້ນພ້ອມກັບຂະໜາດຂອງພື້ນທີ່. ໃນຂະນະທີ່ໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວພື້ນທີ່ມີພາຫະນະປະມານ 1.9 ຄັນ ຂອງພາຫະນະທຸກປະເພດ, ພື້ນທີ່ລາຍນ້ອຍສະເລ່ຍມີ 1.5 ຄັນ, ພື້ນທີ່ຂະໜາດກາງມີ 2 ຄັນ ແລະ ພື້ນທີ່ລາຍໃຫຍ່ສະເລ່ຍມີ 5 ຄັນ. ຜົນໄດ້ຮັບນີ້ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນອ້ອນຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຂະໜາດຂອງຕົ້ນທຶນ ລະຫວ່າງພື້ນທີ່ລາຍນ້ອຍ ແລະ ພື້ນທີ່ລາຍໃຫຍ່ແມ່ນຕ່າງກັນຫຼາຍ ເຊິ່ງອາດຈະສ້າງສິ່ງກົດຂວາງໃນການເຂົ້າສູ່ຕະຫຼາດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ອີງຕາມຂະໜາດການດຳເນີນງານຂອງພື້ນທີ່.

ຂະໜາດຂອງພື້ນທີ່ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງສາລີ

ພື້ນທີ່ທີ່ຖືກສຳຫຼວດ ຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າຄວາມຊຸ່ມຂອງສາລີແມ່ນຕົວກຳນົດຄຸນນະພາບຫຼັກຂອງມັນ, ພ້ອມທັງການປົນເປື້ອນຕ່າງໆເຊັ່ນ: ມອດ ຫຼື ເຊືອລາ. ບັນດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ຖືກສຳຫຼວດໄດ້ຊີ້ແຈງຢ່າງຈະແຈ້ງວ່າລາຄາ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງສາລີແມ່ນເຊືອມໂຍງກັນຢ່າງສະໜິດແໜ້ນ ແລະ ໃນດ້ານດີ.

ພື້ນທີ່ມີບົດບາດສຳຄັນເຊິ່ງກ່ຽວພັນກັບຄຸນນະພາບຂອງສາລີ. ສິ່ງນີ້ປະກອບມີສອງມິຕິຄື: ດຳເນີນຂະບວນການໃນການຮັກສາ ຫຼື ປັບ ບຸງຄຸນນະພາບຂອງສາລີທີ່ຂາຍໄດ້, ແລະ ການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບຂອງສາລີທີ່ຊື້.

ໃນດ້ານການຮັກສາ ຫຼື ປັບບຸງຄຸນນະພາບຂອງສາລີ ແມ່ນມີຕົວຊີ້ບອກວ່າ ຂະບວນການເຫຼົ່ານີ້ມີການປ່ຽນແປງປະເພດ ເຊິ່ງຂຶ້ນກັບຂະໜາດຂອງພື້ນທີ່.

⁶² ນອກຈາກພື້ນທີ່ຂະໜາດນ້ອຍທີ່ເຮັດວຽກດ້ວຍຕົນເອງ, ໃນບາງພື້ນທີ່ ມັນຍັງມີບາງຕົວແທນທີ່ໃຫ້ບໍລິການຂົນສົ່ງແກ່ພື້ນທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງສິນຄ້າ. ຕົວແທນເຫຼົ່ານີ້ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວຈະມີພາຫະນະ “ລົດຍິນ” ແລະ ຂົນສົ່ງສາລີທີ່ພື້ນທີ່ຊື້ຈາກຊາວກະສິກອນ ໂດຍເກັບຄ່າບໍລິການເປັນກິໂລຕໍ່ສາລີທີ່ຖືກຂົນສົ່ງ.
⁶³ ສິບເກົ້າສ່ວນຮ້ອຍຂອງພື້ນທີ່ລາຍນ້ອຍທີ່ຖືກສຳຫຼວດກ່າວວ່າພວກເຂົາເປັນເຈົ້າຂອງລົດໂຖນາຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງຄັນ, ທຽບກັບ 10% ຂອງພື້ນທີ່ຂະໜາດກາງ ແລະ 14% ຂອງພື້ນທີ່ຂະໜາດໃຫຍ່.
⁶⁴ ການປະເມີນມູນຄ່າສະເລ່ຍຂອງການຂົນສົ່ງຜົນຜະລິດ ສຳລັບພື້ນທີ່ລາຍນ້ອຍ, ພື້ນທີ່ຂະໜາດກາງ ແລະ ພື້ນທີ່ໃຫຍ່ແມ່ນ 206, 440 ແລະ 632 ລ້ານກີບ ຕາມລຳດັບ.

ຫຼັງ, ພູ່ຄ້າແກະສາລີເພື່ອເອົາເມັດສາລີອອກຈາກແກນສາລີ, ເຊັ່ນ: ພູ່ຄ້າ 52% ທີ່ຖືກສຳຫຼວດຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າພວກເຂົາເປັນເຈົ້າຂອງເຄື່ອງຈັກແກະເມັດສາລີ. ການແກະເມັດສາລີມັກຈະເກີດຂຶ້ນໃນລະດັບ “ຜູ້ເກັບຊື້ຂອງບ້ານ” (ພູ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ) ຫຼື ພູ່ຄ້າຄົນອື່ນໆທີ່ຊື້ສາລີໂດຍກົງຈາກຊາວກະສິກອນ.

ຍ້ອນວ່າພູ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ມີທ່າອ່ຽງທີ່ຈະຊື້ຈາກພູ່ຄ້າຄົນອື່ນເລື້ອຍກວ່າຈາກພູ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ, ອັດຕາສ່ວນຂອງພູ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງເຄື່ອງຈັກແກະເມັດສາລີແມ່ນມີຂະໜາດນ້ອຍກວ່າ: 36% ຂອງພູ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ ລະບຸວ່າຕົນເປັນເຈົ້າຂອງເຄື່ອງແກະເມັດສາລີ, ໃນຂະນະທີ່ 49% ຂອງ “ຜູ້ເກັບຊື້ຂອງບ້ານ” ແລະ 65% ຂອງພູ່ຄ້າຂະໜາດກາງ ລະບຸວ່າຕົນເປັນເຈົ້າຂອງເຄື່ອງເມັດແກະສາລີຫຼິ້ນເຄື່ອງ. ມັນຍັງເປັນເລື່ອງທົ່ວໄປ ສຳລັບພູ່ຄ້າທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງເຄື່ອງແກະເມັດສາລີ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ໃຫ້ບໍລິການແກະເມັດສາລີ. ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ, ພູ່ຄ້າລາຍນ້ອຍທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງເຄື່ອງແກະເມັດສາລີ ຈະເດີນທາງໄປບ້ານທີ່ຜະລິດສາລີ ເພື່ອເກັບຊື້ສາລີ, ແລະຈະເອົາເຄື່ອງແກະເມັດສາລີເຄື່ອນທີ່ໄປນຳ.

ຕໍ່ມາກໍມີການຈ້າງແຮງງານໃນທ້ອງຖິ່ນໃນບ້ານເພື່ອຂົນສົ່ງສາລີ, ແກະເມັດສາລີ ແລະ ຫຼັງຈາກນັ້ນກໍຂົນຂີນພາຫະນະຂອງພູ່ຄ້າ.

ສອງ, ໃນຂະນະທີ່ພູ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ ແລະ ພູ່ຄ້າຂະໜາດກາງມີບົດບາດສຳຄັນໃນການແກະເມັດສາລີ, ພູ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ມີທ່າອ່ຽງທີ່ຈະເຮັດໜ້າທີ່ໃນການທຳຄວາມສະອາດ, ຄັດແຍກ ແລະ ຕາກແຫ້ງສາລີໂດຍໃຊ້ເຄື່ອງຈັກ. ພູ່ຄ້າຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າການຕາກແຫ້ງ ແລະ

ຄັດແຍກສາລີແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນໃນການປັບປຸງຄຸນນະພາບຂອງສາລີ, ເຊິ່ງມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ກັບການຫຼຸດຄວາມຊຸ່ມ ແລະ ປ້ອງກັນການປົນເປື້ອນຈາກເຊື້ອລາ ຫຼື ສັດຕູຜິດ. ໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງຂອງພວກເຮົາ, ພູ່ຄ້າ 27% ຊື້ບອກວ່າພວກເຂົາປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນການທຳຄວາມສະ ອາດຫຼິ້ນ ຫຼາຍຄັ້ງ, ການຄັດແຍກ ແລະ ການຕາກແຫ້ງສາລີ, ແລະ ສ່ວນແບ່ງຂອງພູ່ຄ້າທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນພາລະບົດບາດເຫຼົ່ານີ້ ເພີ່ມຂຶ້ນດ້ວຍຂະໜາດຂອງພູ່ຄ້າ: 64% ຂອງພູ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່, 38% ຂອງພູ່ຄ້າຂະໜາດກາງ ແລະ 18% ຂອງພູ່ຄ້າລາຍນ້ອຍໄດ້ລະບຸກ່ຽວກັບການປະຕິບັດໜ້າທີ່ເຫຼົ່ານີ້.

ສາຍສຳພັນຂອງຂະໜາດຂອງພູ່ຄ້າກັບໜ້າທີ່ເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັນໃນດ້ານຄຸນນະພາບ ໂດຍຂໍ້ມູນຂອງພວກເຮົາກ່ຽວກັບພູ່ຄ້າທີ່ບອກວ່າມີເຄື່ອງທຳຄວາມສະອາດ/ຄັດແຍກ ແລະ ເຄື່ອງອັບແຫ້ງຂອງຕົນເອງ, ເຖິງແມ່ນວ່າອັດຕາການຕອບຄຳຖາມເຫຼົ່ານີ້ຈະນ້ອຍກວ່າກໍຕາມ.

ໃນດ້ານການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ, ບົດບາດຂອງພູ່ຄ້າກໍມີຄວາມສຳຄັນເຊັ່ນກັນ, ຍ້ອນວ່າພູ່ຄ້າຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງທີ່ໄດ້ສຳຫຼວດຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ພູ່ຄ້າເປັນຜູ້ຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ, ຫຼາຍກວ່າຜູ້ຊື້ ຫຼື ຊາວກະສິກອນ. ໃນຫຼາຍກໍລະນີ, ການກວດກາສາລີທີ່ມີຄຸນນະພາບຄັ້ງທຳອິດແມ່ນດຳເນີນໂດຍພູ່ຄ້າ (ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນ “ຜູ້ເກັບຊື້ຂອງບ້ານ”) ເມື່ອພູ່ຄ້າກວດເບິ່ງສາລີທີ່ຊາວກະສິກອນເອົາມາຂາຍ ເພື່ອກວດຫາຄວາມຊຸ່ມ ແລະ ການປົນເປື້ອນ (ຕົວຢ່າງ ມອດ).

ລາຄາທີ່ພູ່ຄ້າສະເໜີໃຫ້ຊາວກະສິກອນແມ່ນອີງຕາມຄຸນນະພາບ. ສິ່ງທີ່ໜ້າສົນໃຈແມ່ນຂໍ້ຕົກລົງລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນ ແລະ ພູ່ຄ້າ ມີບົດບາດພຽງເລັກນ້ອຍກ່ຽວກັບການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ, ຍ້ອນວ່າການສຳຫຼວດພູ່ຄ້າຂອງພວກເຮົາຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າມີພຽງແຕ່ 11% ຂອງຂໍ້ຕົກລົງເທົ່ານັ້ນ ທີ່ມີຂໍ້ກຳນົດກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບ, ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນອີງໃສ່ຄວາມຊຸ່ມຂອງສາລີ.

ເຊັ່ນດຽວກັນ, ມັນຍັງມີຂໍ້ບົ່ງຊີ້ອີກວ່າ ເມື່ອສາລີຖືກເຄື່ອນຍ້າຍໄປຕາມຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າ, ຄວາມສຳຄັນຂອງຄຸນນະພາບເພີ່ມຂຶ້ນທັງໃນດ້ານລາຄາຂາຍສາລີທີ່ພູ່ຄ້າໄດ້ຮັບ, ແລະ ຍ້ອນວ່າລະດັບຄຸນນະພາບຕໍ່າສຸດຂອງສາລີທີ່ຍອມຮັບກໍເພີ່ມຂຶ້ນເຊັ່ນກັນ. ຕົວຢ່າງ, ມີພຽງ 9% ຂອງພູ່ຄ້າລາຍນ້ອຍທີ່ຖືກສຳຫຼວດໄດ້ລາຍງານວ່າພວກເຂົາຕ້ອງໄດ້ປະຕິເສດການຊື້ສາລີ ຍ້ອນບັນຫາດ້ານຄຸນນະພາບ, ສ່ວນແບ່ງນີ້ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 15% ຂອງພູ່ຄ້າຂະໜາດກາງ ແລະ 36% ຂອງພູ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່.

ການຂາຍໃຫ້ຜູ້ຊື້ລາຍໃຫຍ່ພາຍໃນຈຳນວນໜຶ່ງ ເຊັ່ນໂຮງງານປຸງແຕ່ງອາຫານສັດ ແລະ ນິຄົມລ້ຽງສັດ ມັກຈະຮຽກຮ້ອງໃຫ້ພູ່ຄ້າຕ້ອງໄດ້ກວດກາຄຸນນະພາບຂອງສາລີກ່ອນທີ່ຈະສົ່ງມອບ. ຄວາມຊຸ່ມທີ່ຕໍ່າ ແລະ

ບໍ່ມີສັນຍານບັງຄັບວ່າມີການບິນເບື້ອນຂອງສັດຕູພຶດ ເຊັ່ນ ມອດ ຫຼື ເຊື້ອລາ. ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ຖືກສໍາພາດຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ໄຊຍະບູລີ ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າໃນເວລາຊື້ ຜູ້ຊື້ຄົນຫວຽດນາມ ແລະ ໄທ ຈະທຽບລາຄາໃສ່ກັບຄຸນນະພາບ, ແຕ່ວ່າຂໍ້ກຳນົດກ່ຽວກັບຄວາມຊຸ່ມ ຫຼື ມອດແມ່ນຕ່າງກັນ.

ຂະໜາດຂອງພື້ນທີ່ ແລະ ການສະໜອງບັດໄລ່ນໍາເຂົ້າໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ

ດັ່ງທີ່ໄດ້ບົກສາຫາລືໃນພາກ 3.1.2, ພື້ນທີ່ມີບົດບາດສໍາຄັນໃນການເປັນຜູ້ສະໜອງບັດໄລ່ນໍາເຂົ້າທີ່ເປັນເງິນໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ. ພື້ນທີ່ສະໜອງວັດຖຸດິບຕ່າງໆເຊັ່ນ: ເມັດພັນ, ບຸ້ຍ, ຢາຂ້າຫຍ້າ, ຢາປາບສັດຕູພຶດ ແລະ ຍັງໃຫ້ບໍລິການດ້ານການກະກຽມດິນ⁶⁵ ໃນຮູບແບບສິນເຊື້ອ, ແລະ ຄິດໄລ່ດອກເບ້ຍເງິນກູ້ເຫຼົ່ານັ້ນ. ການວິເຄາະການສໍາຫຼວດຂອງພວກເຮົາພົບວ່າພື້ນທີ່ທີ່ມີຂະໜາດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ຍັງໄດ້ຮັບບັດໄລ່ນໍາເຂົ້າຈາກຜູ້ຊື້ຂອງພວກເຂົາ, ເຊິ່ງບາງກໍລະນີພວກເຂົາໃຊ້ເພື່ອສົ່ງຕໍ່ໄປຍັງຜູ້ສະໜອງຂອງຕົນເອງ. ສິ່ງທີ່ໜ້າສົນໃຈ ໃນຫຼາຍກໍລະນີ ບັດໄລ່ນໍາເຂົ້າເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນສະໜອງໂດຍຜູ້ຊື້ ໂດຍບໍ່ມີຂໍ້ຕົກລົງ/ສັນຍາຢ່າງເປັນທາງການ, ເຊິ່ງພົບວ່າມີພຽງແຕ່ 14% ຂອງກໍລະນີສຶກສາເຫຼົ່ານັ້ນ⁶⁶ ສໍາລັບພື້ນທີ່ທັງໝົດ, ແລະ 10% ແລະ 15% ໃນກໍລະນີຂອງພື້ນທີ່ລາຍນ້ອຍ ແລະ ພື້ນທີ່ຂະໜາດກາງ, ເຊິ່ງມັກຈະໄດ້ຮັບບັດໄລ່ນໍາເຂົ້າທີ່ເປັນແນວພັນຈາກຜູ້ຊື້.

ແທ້ຈິງແລ້ວ, 10% ຂອງພື້ນທີ່ລາຍນ້ອຍ ແລະ 8% ຂອງພື້ນທີ່ຂະໜາດກາງ ໄດ້ຊື້ບອກວ່າໄດ້ຮັບວັດຖຸດິບທີ່ເປັນແນວພັນຈາກຜູ້ຊື້ຂອງພວກເຂົາ, ລວມທັງນໍ້າມັນເຊື້ອໄຟ, ເມັດພັນ, ຢາຂ້າຫຍ້າ, ຢາປາບສັດຕູພຶດ ແລະ ຖົງ/ໄຖ່, ໃນຂະນະທີ່ 18% ຂອງພື້ນທີ່ລາຍນ້ອຍ, 28% ຂອງພື້ນທີ່ຂະໜາດກາງ ແລະ 14% ຂອງພື້ນທີ່ລາຍໃຫຍ່ ໄດ້ລາຍງານວ່າໄດ້ຮັບເງິນລ່ວງໜ້າຈາກຜູ້ຊື້ຂອງພວກເຂົາ.

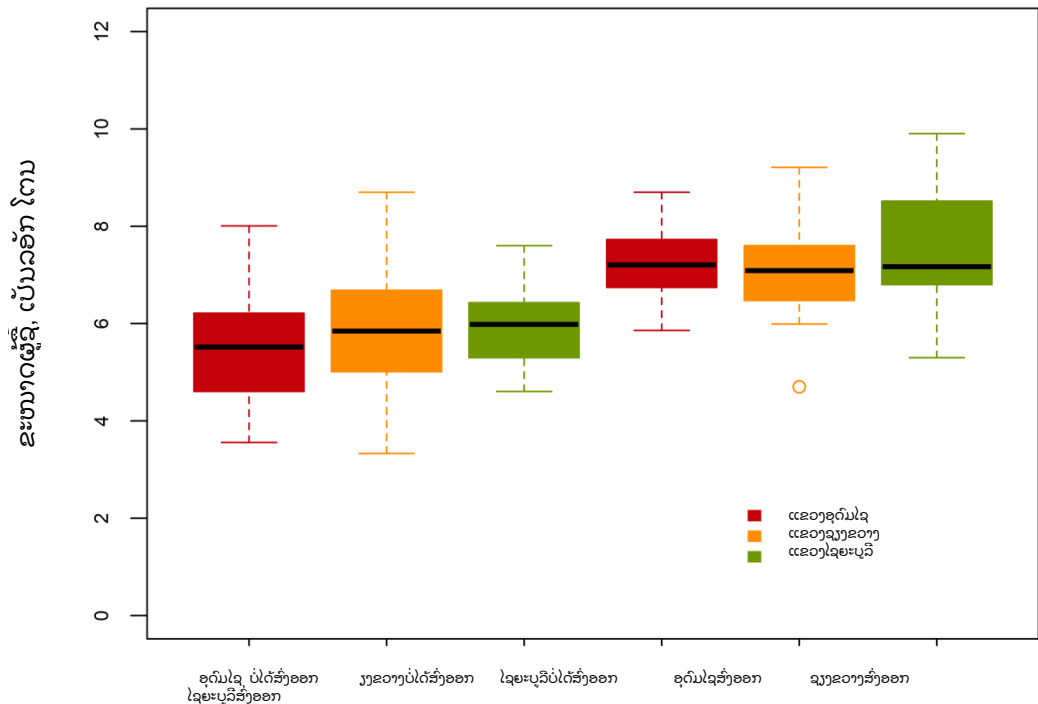
ກໍລະນີສຶກສາເຫຼົ່ານີ້ ຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນການກຳນົດລັກສະນະກ່ອນໜ້າຂອງພວກເຮົາ ກ່ຽວກັບພາກສ່ວນຂອງພື້ນທີ່ໃນລະບົບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີຂອງລາວ ວ່າເປັນແບບຫຼາຍລຸ້ນ (multi-tiered), ເຊິ່ງໄດ້ຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການໄດ້ຮັບເງິນລ່ວງໜ້າ ແມ່ນເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ພື້ນທີ່ທຸກຂະໜາດ, ພື້ນທີ່ລາຍນ້ອຍ ແລະ ພື້ນທີ່ຂະໜາດກາງ ໃນບາງກໍລະນີກໍເຮັດໜ້າທີ່ເປັນຕົວກາງສໍາລັບການສະໜອງວັດຖຸດິບເປັນຊະນິດພັນລ່ວງໜ້າ (ເຊັ່ນ: ເມັດພັນ) ລະຫວ່າງລູກຄ້າ ແລະ ຊາວກະສິກອນທີ່ຜະລິດສາລີ, ໃນກໍລະນີອື່ນໆ ພື້ນທີ່ສະໜອງບັດໄລ່ເຫຼົ່ານັ້ນໂດຍກົງໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ, ຕາມການວິເຄາະໃນພາກ 3.1.2.

ຂະໜາດຂອງພື້ນທີ່ ແລະ ຂອບເຂດພູມສາດຂອງການຂາຍສາລີໂດຍພື້ນທີ່: ການເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າລະດັບພາກພື້ນ

ປະມານຫ້າສິບສາມສ່ວນຮ້ອຍຂອງພື້ນທີ່ທັງໝົດທີ່ຖືກສໍາຫຼວດລາຍງານວ່າມີການສົ່ງອອກສາລີ. ຜູ້ສົ່ງອອກສາມາດແຍກອອກເປັນ 30% ຂອງບັນດາພື້ນທີ່ທັງໝົດ ທີ່ກ່າວວ່າພວກເຂົາໄດ້ມີການສົ່ງອອກພຽງແຕ່ສາລີເທົ່ານັ້ນ ແລະ 23% ຂອງພື້ນທີ່ມີການສົ່ງອອກທັງສາລີ ແລະ ຜະລິດຕະພັນອື່ນໆ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນມັນຕົ້ນ, ຖົ່ວ ແລະ ຖົ່ວດິນ⁶⁷. ສ່ວນແບ່ງຂອງພື້ນທີ່ທີ່ຖືກສໍາຫຼວດທີ່ສົ່ງອອກສາລີ ແມ່ນ 45%, 54% ແລະ 62% ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ, ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ຕາມລຳດັບ.

⁶⁵ ຜູ້ເກັບຊື້ຂອງບ້ານເຊິ່ງເປັນຜູ້ທີ່ໃຫ້ການບໍລິການກະກຽມດິນ, ເຊິ່ງຊາວກະສິກອນມັກຈະຈ່າຍຄ່າບໍລິການໃຫ້ໃນເວລາເກັບກ່ຽວສາລີ (ຄືກັບບັດໄລ່ນໍາເຂົ້າອື່ນໆທີ່ໄດ້ສະໜອງໃຫ້), ໂດຍບົກກະຕິຈະມີລົດໂຖນາຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງຄັນ ແລະ ພວກເຂົາກໍເຮັດສັນຍາບໍລິການກັບຊາວກະສິກອນ, ທັງຂັບລົດໂຖນາເອງ ຫຼື ຈ້າງຄົນຂັບລົດ ເພື່ອສະໜອງການບໍລິການ. ການບໍລິການນີ້ຍັງສາມາດສະໜອງໃນຮູບແບບສິນເຊື້ອໃນບາງສະຖານທີ່.
⁶⁶ ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ ທີ່ມີການຕົກລົງກັນລະຫວ່າງຜູ້ຊື້ ແລະ ຜູ້ຂາຍ, ເຊິ່ງມັກຈະກ່ຽວຂ້ອງກັບສັນຍາກັບຜູ້ຊື້ພາຍໃນຂະໜາດໃຫຍ່ ເຊັ່ນ ບໍລິສັດຈະເລີນໂພກະພັນ ອາຫານຈຳກັດ, ເຊິ່ງເປັນຜູ້ຜະລິດອາຫານສັດລາຍໃຫຍ່ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.
⁶⁷ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ໂດຍສະເພາະແມ່ນໄດ້ຈົດທະບຽນຈຳນວນພື້ນທີ່ສົ່ງອອກຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາຫຼາຍທີ່ສຸດ.

ຮູບ 22: ການແຈກຢາຍຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ (ເປັນໂຕນ ທີ່ຂາຍອອກຕໍ່ປີ) ໂດຍແຂວງທີ່ຖືກສໍາຫຼວດ ແລະ ສະຖານະພາບຂອງຜູ້ສົ່ງອອກ

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສໍາຫຼວດຂອງ UNCTAD.

ມີຄວາມສໍາພັນທາງບວກລະຫວ່າງຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ສະຖານະການສົ່ງອອກຂອງພວກເຂົາ⁶⁸. ສອດຄ່ອງກັບໂຄງສ້າງສອງຊັ້ນ ຂອງກຸ່ມພໍ່ຄ້າໃນລະບົບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າ, ເຊິ່ງມີຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ ແລະ ພໍ່ຄ້າອື່ນໆ, 86% ຂອງພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ ແລະ 70% ຂອງພໍ່ຄ້າຂະໜາດກາງ ແມ່ນຜູ້ສົ່ງອອກສາລີ⁶⁹, ທຽບກັບ 28% ຂອງພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ, ເຊິ່ງສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຂາຍຢູ່ພາຍໃນປະເທດ, ລວມທັງພໍ່ຄ້າອື່ນໆ. ຮູບ 22 ສະແດງໃຫ້ເຫັນສະຫຼຸບການແຈກຢາຍຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ, ວັດແທກເປັນໂລກາລິດ (logarithms) ຂອງຈໍານວນໂຕນທີ່ຂາຍຕໍ່ປີ, ຂຶ້ນກັບວ່າເຂົາເຈົ້າແມ່ນຜູ້ສົ່ງອອກສາລີຫຼືບໍ່, ແບ່ງຕາມແຂວງ. ສັງເກດເຫັນວ່າໃນທຸກແຂວງທີ່ຖືກສໍາຫຼວດຈະມີຜູ້ສົ່ງອອກຫຼາຍກວ່າ ຜູ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນຜູ້ສົ່ງອອກ.

ຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ບໍ່ວ່າພວກເຂົາຈະສົ່ງອອກຫຼືບໍ່ ແມ່ນເກີດຈາກການວິເຄາະສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງລູກຄ້າຫຼັກຂອງພວກພໍ່ຄ້າ⁷⁰. ມີພຽງແຕ່ 15% ຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ຂາຍສາລີຫຼາຍກວ່າ 1000 ໂຕນຕໍ່ປີ ທີ່ມີລູກຄ້າພາຍໃນປະເທດເທົ່ານັ້ນ, ເຊິ່ງສ່ວນແບ່ງນີ້ແມ່ນ

⁶⁸ ໃນຂະນະທີ່ 53% ຂອງພໍ່ຄ້າທັງໝົດ ມີການສົ່ງອອກສາລີ, ມີພຽງແຕ່ 44% ຂອງພໍ່ຄ້າທັງໝົດ ທີ່ລະບຸປະເທດທີ່ພວກເຂົາໄດ້ສົ່ງອອກສາລີ.

⁶⁹ ການວິເຄາະໄດ້ພິຈາລະນາພໍ່ຄ້າທີ່ເປັນຜູ້ສົ່ງອອກວ່າໄດ້ລະບຸຖືກປະເທດທີ່ລາວໄດ້ສົ່ງອອກສາລີຫຼືບໍ່.
⁷⁰ ໃນເວລາທີ່ພໍ່ຄ້າຖືກຖາມວ່າ ຜູ້ຊື້ສາລີທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດສາມຄົນ (ຖ້າຫຼາຍກວ່າຫຼືໜຶ່ງ) ຢູ່ໃສ, 23% ຂອງພໍ່ຄ້າ ຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າຜູ້ຊື້ຂອງພວກເຂົາແມ່ນຢູ່ຕ່າງປະເທດທັງໝົດ, 27% ບອກວ່າຜູ້ຊື້ຂອງຕົນຢູ່ທັງພາຍໃນປະເທດ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ໃນຂະນະທີ່ອີກ 50% ຂອງຄູ່າຕອບຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າພວກເຂົາທັງໝົດແມ່ນຢູ່ພາຍໃນປະເທດ. ສິ່ງນີ້ໝາຍຄວາມວ່າພໍ່ຄ້າ 50% ມີລູກຄ້າຕ່າງປະເທດ, ສິ່ງນີ້ກົງກັບຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການຖາມພໍ່ຄ້າວ່າພວກເຂົາໄດ້ສົ່ງອອກສາລີຫຼືບໍ່.

68% ສໍາລັບພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ. ສິ່ງນີ້ໄດ້ຢັ້ງຢືນເຖິງລັກສະນະສອງຊັ້ນຂອງຕະຫຼາດພໍ່ຄ້າ, ໂດຍມີພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍລວມເຂົ້າກັນເພື່ອຂາຍໃຫ້ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່⁷¹.

ເບິ່ງຄືວ່າສະພາບພູມິສາດ ໄດ້ກໍານົດຂອບເຂດຂອງການສົ່ງອອກສາລີຈາກ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໄປຍັງບັນ ດາປະເທດໃກ້ຄຽງ. ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ, 42% ຂອງພໍ່ຄ້າສາລີທີ່ຖືກສໍາຫຼວດລາຍງານວ່າໄດ້ສົ່ງອອກໄປປະເທດຈີນ. ຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ, 45% ຂອງພໍ່ຄ້າສາລີທີ່ໄດ້ສໍາຫຼວດລາຍງານວ່າ ໄດ້ມີການສົ່ງອອກໄປປະເທດໄທ. ຢູ່ຊຽງຂວາງ, 45% ຂອງພໍ່ຄ້າ ຊີໃຫ້ເຫັນຈຸດ ໝາຍປາຍທາງສະເພາະສໍາລັບການສົ່ງອອກສາລີຂອງພວກເຂົາ: 28% ແມ່ນສົ່ງອອກໄປປະເທດຫວຽດນາມເທົ່ານັ້ນ, 15% ແມ່ນສົ່ງອອກໄປທັງປະເທດຫວຽດນາມ ແລະ ຈີນ, ແລະ 2% ສົ່ງອອກໄປປະເທດຈີນເທົ່ານັ້ນ.

ຂໍ້ມູນທີ່ຄ້າຍຄືກັນກ່ຽວກັບຈຸດໝາຍປາຍທາງດັ່ງກ່າວສໍາລັບການສົ່ງອອກສາລີ ແມ່ນໄດ້ຈາກການສໍາຫຼວດຊາວກະສິກອນຂອງ UNCTAD. ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ, ຊາວກະສິກອນ 83% ໄດ້ລາຍງານວ່າພວກເຂົາເຊື່ອວ່າຢ່າງໜ້ອຍສ່ວນໜຶ່ງຂອງສາລີຂອງພວກເຂົາ ແມ່ນຖືກສົ່ງອອກໄປຂາຍຢູ່ປະເທດຈີນ⁷². ຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ, 58% ຂອງຊາວກະສິກອນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ພວກເຂົາເຊື່ອວ່າຈຸດໝາຍປາຍທາງຂອງສາລີຢ່າງໜ້ອຍສ່ວນໜຶ່ງແມ່ນສົ່ງໄປຍັງປະເທດໄທ, ໂດຍສະເພາະຢູ່ເມືອງປາກລາຍ, ສ່ວນຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ 54% ຂອງຊາວກະສິກອນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຊາວເມືອງໜອງແຮດ ເຊື່ອວ່າຢ່າງໜ້ອຍສ່ວນໜຶ່ງຂອງສາລີຂອງພວກເຂົາຖືກຂາຍໄປປະເທດຫວຽດນາມ⁷³.

ແຂວງໄຊຍະບູລີ ມີດ່ານຊາຍແດນສາກົນ 2 ແຫ່ງ ເຊິ່ງເຊື່ອມຕໍ່ແຂວງດັ່ງກ່າວກັບປະເທດໄທ. ດ່ານຊາຍແດນສາກົນພູດູ ດັ່ງຢູ່ຫ່າງຈາກໃຈກາງເມືອງປາກລາຍປະມານ 25 ກິໂລແມັດ, ແລະ ດັ່ງຢູ່ບ້ານບວມລາວ-ທ່າແກ້ວ, ເຊິ່ງເປັນບ່ອນທີ່ມີການຜະລິດ ແລະ ການຄ້າສາລີ. ດ່ານຊາຍແດນແຫ່ງນີ້ ມີຂະໜາດນ້ອຍກວ່າອີກແຫ່ງໜຶ່ງໃນເມືອງນໍາເຮືອງ⁷⁴, ເຊິ່ງດັ່ງຢູ່ເມືອງແກ່ນທ້າວ, ຫ່າງຈາກໃຈກາງເມືອງ 4 ກິໂລແມັດ.

ສາລີຈາກແຂວງຊຽງຂວາງແມ່ນສົ່ງອອກຜ່ານດ່ານສາກົນນໍ້າຄານ ເຊິ່ງດັ່ງຢູ່ເມືອງໜອງແຮດ ແລະ ເປັນດ່ານສາກົນດຽວຂອງແຂວງຊຽງຂວາງ ເພື່ອໄປສູ່ປະເທດຫວຽດນາມ. ແຂວງອຸດົມໄຊ ບໍ່ມີດ່ານຊາຍແດນສາກົນ ແລະ ດັ່ງນັ້ນ ສາລີຈຶ່ງຖືກສົ່ງອອກໄປປະເທດຈີນ ໂດຍຜ່ານດ່ານຊາຍແດນສາກົນບໍ່ເຕັນ ທີ່ດັ່ງຢູ່ແຂວງຫຼວງນໍາທາ.

3.2.2 ການວິເຄາະມິຕິທາງດ້ານເສດຖະກິດກ່ຽວກັບລາຄາຂອງສາລີທີ່ຂາຍ, ການຊື້ ແລະ ສ່ວນຕ່າງໃນການຊື້-ຂາຍຂອງພໍ່ຄ້າ

ໃນກໍລະນີຂອງຊາວກະສິກອນ, ໃນພາກນີ້ພວກເຮົາວິເຄາະກ່ຽວກັບຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງພໍ່ຄ້າວ່າມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງທາງສະຖິຕິກັບລາຄາ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນທີ່ພວກເຂົາໄດ້ຮັບສໍາລັບສາລີຂອງພວກເຂົາຫຼືບໍ່, ກັບລາຄາທີ່ພວກເຂົາຈ່າຍ, ແລະ ສ່ວນຕ່າງໃນການຊື້-ຂາຍ.

⁷¹ ສິ່ງນີ້ໄດ້ສະໜັບສະໜູນໂດຍການວິເຄາະວ່າລູກຄ້າ “ທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດ” ຢູ່ໃນສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຫຼື ຢູ່ຕ່າງປະເທດ: 79% ຂອງພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍມີລູກຄ້າພາຍໃນ, ໃນຂະນະທີ່ພໍ່ຄ້າຂະໜາດກາງ ແລະ ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ ມີສ່ວນແບ່ງແມ່ນ 33% ແລະ 29%, ຕາມລຳດັບ.

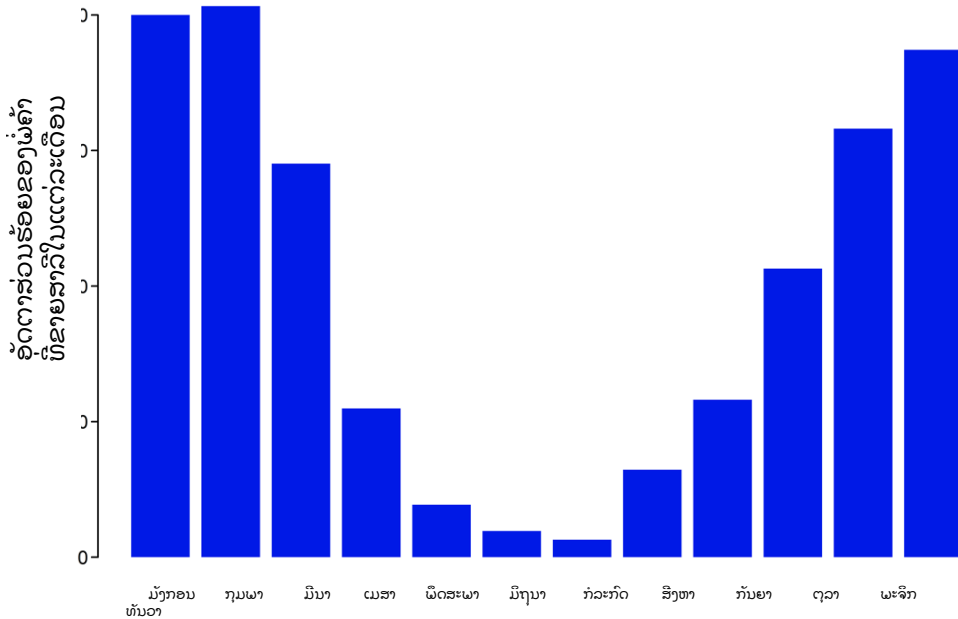
⁷² ທີ່ມງານສໍາຫຼວດໄດ້ຮັບຕົວຊີ້ບອກຈາກການສົນທະນາແບບບໍ່ເປັນທາງການກັບພໍ່ຄ້າຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊວ່າ ປະເທດໄທ ແລະ ຫວຽດນາມແມ່ນຕະຫຼາດທີ່ບໍ່ປະຈໍາຂອງຕະຫຼາດສາລີອຸດົມໄຊ, ໃນຂະນະທີ່ຈີນແມ່ນຕະຫຼາດປະຈໍາ.

⁷³ ພໍ່ຄ້າຊີໃຫ້ທີ່ມງານສໍາຫຼວດຮູ້ວ່າໃນໄລຍະຜ່ານມາແຂວງຕະເວນ ໃນປະເທດຫວຽດນາມ ແມ່ນຕະຫຼາດທີ່ສໍາຄັນ.

⁷⁴ ອີງຕາມຂໍ້ມູນທີ່ລວບລວມຢ່າງບໍ່ເປັນທາງການໂດຍທີມສໍາຫຼວດໃນຊ່ວງເວລາການສໍາຫຼວດພາກສະໜາມ, ດ່ານຊາຍແດນແຫ່ງນີ້ສາມາດຮອງຮັບລົດບັນທຸກປະ ມານ 50 ຄັນຕໍ່ມື້, ໃນຂະນະທີ່ດ່ານຊາຍແດນນໍາເຮືອງ ໃຫ້ບໍລິການແຕກລົດບັນທຸກ 100 ກວ່າຄັນຕໍ່ມື້ ໂດຍສະເລ່ຍ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໃນໄລຍະເວລາສູງສຸດຂອງປີການຄ້າສາລີ, ດ່ານຊາຍແດນນີ້ ສາມາດຮອງຮັບລົດບັນທຸກໄດ້ຫຼາຍກວ່າ 1,000 ຄັນຕໍ່ມື້, ອີງຕາມຂໍ້ມູນທີ່ເກັບກໍາຢ່າງບໍ່ເປັນທາງການໂດຍທີມສໍາຫຼວດ.

ດັ່ງທີ່ສະແດງໃນຮູບ 23, ກິດຈະກຳການຄ້າສາລີມີຮອບວຽນທີ່ສະເພາະໃນຊ່ວງປີປະຕິທິນ. ຮູບ 23 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າເດືອນທີ່ມີການຂາຍສາລີສູງສຸດແມ່ນເດືອນກຸມພາ, ແລະ ເດືອນທີ່ມີລະດັບການຂາຍຕໍ່າສຸດແມ່ນເດືອນກໍລະກົດ. ຮູບແບບນີ້ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນ ການລາຍງານສໍາລັບຊາວກະສິກອນ (ຮູບ 18) ແຕ່ບໍ່ຄ່ອຍຈະເກີດຂຶ້ນຫຼາຍໃນເດືອນກຸມພາ.

ຮູບ 23: ຮອບວຽນການຂາຍສາລີປະຈຳປີ ຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ຖືກສໍາຫຼວດ

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຊຽນ, ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສໍາຫຼວດຂອງ UNCTAD.

ການວິເຄາະລາຄາສາລີ

ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນເວລາທີ່ວິເຄາະຜູ້ຜະລິດສາລີ (ໃນຂໍ້ 3.1), ສາລີຂາຍຢູ່ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃນຮູບແບບແກນສາລີ ຫຼື ໃນຮູບແບບເມັດສາລີ. ໃນພາກ 3.2.1 ພວກເຮົາຍັງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງບົດບາດສໍາຄັນຂອງພໍ່ຄ້າ (ໂດຍສະເພາະແມ່ນພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ) ໃນການເກັບຮວບຮວມສາລີ ແລະ ການແກະເມັດສາລີ. ສິ່ງນີ້ໄດ້ອະທິບາຍວ່າເປັນຫຍັງຈຳນວນພໍ່ຄ້າທີ່ຖືກສໍາຫຼວດເຊິ່ງໄດ້ລາຍງານວ່າພວກເຂົາຂາຍສາລີໃນຮູບແບບ ແກນສາລີເທົ່ານັ້ນແມ່ນຍັງມີໜ້ອຍ (13% ຂອງພໍ່ຄ້າ) ແລະ ຂະໜາດສະເລ່ຍ ແລະ ຂະໜາດກາງຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ຂາຍສາລີໃນຮູບແບບແກນສາລີແມ່ນມີໜ້ອຍເຊັ່ນກັນ, ໃນອັດຕາ 1053 ແລະ 475 ໂຕນຕໍ່ປີ, ຕາມລຳດັບ. ອີກ 15% ຂອງພໍ່ຄ້າໄດ້ລາຍງານວ່າ ພວກເຂົາໄດ້ຂາຍສາລີທັງໃນຮູບແບບເມັດ ແລະ ຮູບແບບແກນສາລີ, ສ່ວນ 67% ຂອງພໍ່ຄ້າລາຍງານວ່າ ໄດ້ຂາຍສາລີໃນຮູບແບບເມັດ⁷⁵ເທົ່ານັ້ນ. ສາລີໃນຮູບແບບແກນສາມາດເຫັນໄດ້ໃນລັກສະນະເປັນວັດຖຸດິບ, ເພື່ອປ່ຽນເປັນສາລີແຫ້ງໃນຮູບແບບເມັດ, ເຊິ່ງຕໍ່ມາແມ່ນສົ່ງອອກ ຫຼື ບໍລິໂພກໂດຍຜູ້ນໍາໃຊ້ສາລີພາຍໃນປະເທດ.

ພໍ່ຄ້າທີ່ຖືກສໍາຫຼວດໄດ້ລາຍງານວ່າພວກເຂົາໄດ້ຮັບລາຄາສະເລ່ຍສໍາລັບສາລີທີ່ມີຄຸນນະພາບດີທີ່ສຸດແມ່ນ 1,918 ກີບ/ກິໂລ ສໍາລັບສາລີແບບເມັດ (ຄ່າກາງແມ່ນ 1,950 ກີບ/ກິໂລ),

⁷⁵ ຫ້າສ່ວນຮ້ອຍຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ຢູ່ໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງຂອງພວກເຮົາ ບໍ່ໄດ້ລະບຸກ່ຽວກັບລາຄາສາລີ ທີ່ຂາຍໃນຮູບແບບແກນ ແລະ ແບບເມັດ.

ໂດຍມີຄ່າບ່ຽງເບນມາດຕະຖານແມ່ນ 226 ກີບ. ສ່ວນແຂວງອຸດົມໄຊ, ສາລີແບບເມັດ.⁷⁶ ຂາຍໄດ້ໃນລາຄາສະເລ່ຍ 2,026 ກີບ/ກິໂລ (ຄ່າກາງ 2,000 ກີບ/ກິໂລ), ໂດຍມີຄ່າບ່ຽງເບນມາດຕະຖານແມ່ນ 169 ກີບ/ກິໂລ. ໃນ 2 ແຂວງອື່ນທີ່ໄດ້ສໍາຫຼວດ, ລາຄາແມ່ນຕໍ່າກວ່າ. ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ, ລາຄາສະເລ່ຍຂອງສາລີແບບເມັດແມ່ນ 1,876 ກີບ/ກິໂລ (ຄ່າກາງ 1,800 ກີບ/ກິໂລ) ແລະ ຄ່າບ່ຽງເບນມາດຕະຖານແມ່ນ 219 ກີບ, ສ່ວນຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ ລາຄາສະເລ່ຍຂອງສາລີແບບເມັດແມ່ນ 1,781 ກີບ/ກິໂລ (ຄ່າກາງແມ່ນ 1,800 ກີບ/ກິໂລ) ແລະ ຄ່າບ່ຽງເບນມາດຕະຖານແມ່ນ 242 ກີບ/ກິໂລ.

ບັດໄຈຫຼາຍຢ່າງອາດຈະມີອິດທິພົນຕໍ່ກັບລາຄາທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ທີ່ພໍ່ຄ້າໄດ້ຮັບເມື່ອຂາຍສາລີ.

ພື້ນທີ່ທາງພູມສາດຂອງການດໍາເນີນງານຂອງພໍ່ຄ້າໜຶ່ງຄົນສາມາດເປັນຕົວກໍານົດທີ່ສໍາຄັນຂອງລາຄາຂາຍ ໂດຍສະເພາະ, ດ້ວຍເຫດຜົນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ມັນສາມາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດໍາເນີນງານຂອງພໍ່ຄ້າ, ຕົວຢ່າງ ໂດຍມີອິດທິພົນຕໍ່ກັບຄວາມຕ້ອງການດ້ານການຂົນສົ່ງ (ເຊິ່ງຂຶ້ນກັບຄຸນລັກສະນະຂອງພູມສັນຖານ, ໄລຍະທາງ, ຄຸນນະພາບຂອງຖະໜົນ, ໃນບັນດາບັດໄຈອື່ນໆ), ລາຄາບັດໄຈນໍາເຂົ້າ (ເຊັ່ນ ແຮງງານ), ຄ່າທໍານຽມຕ່າງໆ, ພາສີທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆທີ່ຕິດພັນກັບພູມິສາດ. ທະນາຄານໂລກ (2018), ຕົວຢ່າງ, ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຂົນສົ່ງໃນເສັ້ນທາງສາຍເໜືອ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາ ຊົນລາວ ແມ່ນສູງກວ່າເສັ້ນທາງພາກໃຕ້, ແລະ ແຕກຕ່າງກັນ. ພ້ອມກັນນີ້, ໃນໄລຍະດໍາເນີນການສໍາຫຼວດ, ໄດ້ພົບຄວາມແຕກຕ່າງໃນດ້ານລະບຽບການຕ່າງໆກ່ຽວກັບຄ່າທໍານຽມໃນທຸກແຂວງທີ່ຜະລິດສາລີ ແລະ ສົ່ງອອກສາລີ ໃນສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະ ຊາຊົນລາວ, ຂັ້ນຕອນການສົ່ງອອກ ແລະ ລະບຽບການທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ບັດໄຈນໍາເຂົ້າ ເຊັ່ນ: ເມັດພັນ, ເຊິ່ງຍັງສາມາດສົ່ງຜົນກະທົບທີ່ສໍາຄັນຕໍ່ລາຄາ.

ພວກເຮົາໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນຂໍ້ 3.2.1 ວ່າຕະຫຼາດພໍ່ຄ້າສາລີມີສອງຊັ້ນ, ເຊິ່ງມີພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນຜູ້ຮວບຮວມສາລີ ແລະ ຂາຍໃຫ້ພໍ່ຄ້າຄົນອື່ນ ແຖມທີ່ຈະຂາຍສາລີໃຫ້ຜູ້ບໍລິໂພກພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ. ດັ່ງນັ້ນໃນເບື້ອງຕົ້ນພວກເຮົາຈຶ່ງຄາດຫວັງວ່າລາຄາຂາຍສາລີຂອງພໍ່ຄ້າຄົນກາງ (ພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ) ຈະຕໍ່າກວ່າລາຄາທີ່ພໍ່ຄ້າຂາຍໃຫ້ຜູ້ບໍລິໂພກພາຍໃນ, ຍ້ອນວ່າພໍ່ຄ້າແຕ່ລະຄົນໄດ້ເພີ່ມສ່ວນຕ່າງໃຫ້ກັບລາຄາຂອງຕົນເອງຕໍ່ກັບຜູ້ບໍລິໂພກສຸດທ້າຍ. ສິ່ງນີ້ໄດ້ຊີ້ບອກວ່າການນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນແບບຈໍາແນກກຸ່ມກ່ຽວກັບປະ ເພດລູກຄ້າຂອງການຊື້ຂາຍຂອງພໍ່ຄ້າແຕ່ລະຄົນນັ້ນ ສາມາດກໍານົດຜົນກະທົບຂອງລັກສະນະສອງຊັ້ນຕໍ່ກັບລາຄາສາລີໃນຕະຫຼາດ. ແຕ່ໂຊກບໍ່ດີ, ຂໍ້ມູນແບບຈໍາແນກກຸ່ມນີ້ແມ່ນບໍ່ມີ.

ຂໍ້ມູນການສໍາຫຼວດຂອງພວກເຮົາ ຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າມັນຍັງມີຄວາມເຊື່ອມໂຍງໃນທາງບວກລະຫວ່າງຄຸນນະພາບຂອງສາລີ ແລະ ລາຄາຂອງມັນ: 66% ຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ຖືກສໍາຫຼວດລາຍງານວ່າ ມີລາຄາພິເສດສໍາລັບຄຸນນະພາບດີ, ເຊິ່ງແມ່ນ 356 ກີບ/ກິໂລ ໂດຍສະເລ່ຍໃນໄລຍະການສໍາຫຼວດ (ຄ່າກາງ 300 ກີບ/ກິໂລ), ໂດຍມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນໃນບາງແຂວງ.⁷⁷ ຍ້ອນວ່າສາລີແຫ້ງທີ່ບໍ່ມີການປົນເປື້ອນຈາກເຊື້ອລາ, ມອດ ແລະ ອື່ນໆ ສາມາດຂາຍໄດ້ໃນລາຄາທີ່ສູງກ່ວາ, ພໍ່ຄ້າທີ່ມີອຸປະກອນໃນການຕາກແຫ້ງ, ຄັດແຍກ, ທໍາຄວາມສະ ອາດ ແລະ ຖົງບັນຈຸສາລີ ສາມາດເພີ່ມລາຄາຂາຍຂອງຕົນໄດ້ໂດຍການປຸງແຕ່ງສາລີ.

⁷⁶ ສາລີທີ່ຂາຍໃນແບບແກນ ໂດຍສະເລ່ຍ 1,410 ກີບ/ກິໂລ (ໂດຍສະເລ່ຍ 1,430 ກີບ/ກິໂລ) ໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ (ເຊິ່ງ 72% ຂອງກໍລະນີສຶກສາຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ຂາຍຢ່າງໜ້ອຍໃນແບບແກນ ແມ່ນໄດ້ຖືກສໍາຫຼວດ), ໂດຍມີຄ່າບ່ຽງເບນມາດຕະຖານແມ່ນ 307 ກີບ ຕໍ່ກິໂລ. ມີພຽງ 11 ແລະ 1 ກໍລະນີສຶກສາຂອງສາລີທີ່ຂາຍໃນຮູບແບບແກນ ໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ຊຽງຂວາງ, ຕາມລຳດັບ, ແລະ ລາຄາສະເລ່ຍຂອງແຂວງອຸດົມໄຊແມ່ນ 1,389 ກີບ/ກິໂລ (ປານກາງ 1,300 ກີບ/ກິໂລ), ໂດຍມີຄ່າບ່ຽງເບນມາດຕະຖານແມ່ນ 428 ກີບ/ກິໂລ.

⁷⁷ ສໍາລັບແຂວງໄຊຍະບູລີ ລາຄາສະເລ່ຍແມ່ນ 297 ກີບ/ກິໂລ (ຄ່າກາງ 247 ກີບ/ກິໂລ), ສໍາລັບແຂວງຊຽງຂວາງ ແມ່ນ 397 ກີບ/ກິໂລ (ຄ່າກາງ 320 ກີບ/ກິໂລ) ແລະ ສໍາລັບແຂວງອຸດົມໄຊ ແມ່ນ 346 ກີບ/ກິໂລ (ຄ່າກາງ 200 ກີບ/ກິໂລ).

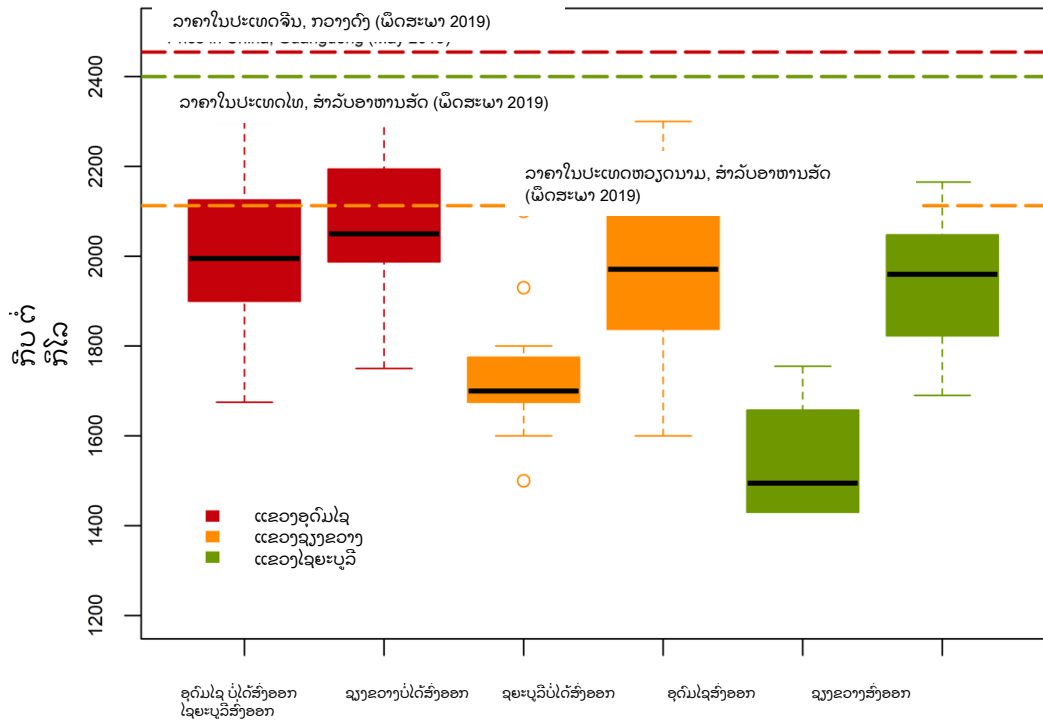
ພ້ອມກັນນັ້ນ, ການມີຄວາມສາມາດໃນການເກັບຮັກສາທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ພຽງພໍ ເຊິ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງປະລິມານທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ສໍາລັບການຊື້ຂາຍໃນແຕ່ລະປີ ສາມາດເຮັດໃຫ້ພໍຄ້າເລືອກເວລາໃນການຊື້ ແລະ ຂາຍສາລີໄດ້, ອີງຕາມຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ການສະໜອງຂອງຕະຫຼາດ.

ມັນຍັງເປັນໄປໄດ້ວ່າ ລາຄາທີ່ແຕກຕ່າງກັນແມ່ນມີຢູ່ໃນຕະຫຼາດບາຍທາງທີ່ບໍ່ລິໂພກສາລີ. ຄວາມແຕກຕ່າງດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກອຸປະສັກທາງດ້ານການຄ້າທີ່ມີຢູ່ລະຫວ່າງບັນດາຕະຫຼາດ, ເຊິ່ງລວມມີທັງອຸປະສັກໃນການເຂົ້າສູ່ຕະຫຼາດ, ການຂົນສົ່ງ, ລະບຽບການຕ່າງໆ ແລະ ອື່ນໆ. ພວກເຮົາອາດຄາດຫວັງວ່າຜູ້ສົ່ງອອກສາລີຈະໄດ້ລາຄາແຕກຕ່າງຈາກພໍ່ຄ້າທີ່ຂາຍພາຍໃນປະເທດເທົ່ານັ້ນ, ແລະ ຄວາມແຕກຕ່າງດັ່ງກ່າວກໍອາດຈະແຕກຕ່າງກັນກັບປະເທດສົ່ງອອກ. ຮູບ 24 ນໍາສະເໜີ ການສັງລວມການແຈກຢາຍລາຄາຂາຍສາລີແບບເມັດ ຂຶ້ນກັບວ່າພໍ່ຄ້າໄດ້ມີການສົ່ງອອກຫຼືບໍ່, ຕາມແຕ່ລະແຂວງ. ຂໍ້ມູນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ໃນແຕ່ລະແຂວງພໍ່ຄ້າທີ່ມີການສົ່ງອອກຈະໄດ້ຮັບລາຄາກາງທີ່ສູງກວ່າຜູ້ທີ່ບໍ່ໄດ້ສົ່ງອອກ. ຮູບດັ່ງກ່າວຍັງໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າລາຄາໃນຕະຫຼາດສົ່ງອອກຕົ້ນຕໍຂອງແຂວງໄຊຍະບູລີ (ເຊັ່ນ: ປະເທດໄທ) ແລະ ແຂວງອຸດົມໄຊ (ເຊັ່ນ: ປະເທດຈີນ) ມີລາຄາສູງກວ່າລາຄາຢູ່ຕະຫຼາດສົ່ງອອກຕົ້ນຕໍຂອງແຂວງຊຽງຂວາງ (ເຊັ່ນ: ປະເທດຫວຽດນາມ) ໃນເວລາດໍາເນີນການສໍາຫຼວດ.

ໂດຍຫຼັກການແລ້ວ, ພວກເຮົາຈະວັດແທກຜົນກະທົບຂອງມິຕິທາງດ້ານເສດຖະກິດຕໍ່ກັບບັດໄຈທັງໝົດທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ, ໂດຍການທົດສອບຄວາມສໍາພັນທີ່ມີທ່າແຮງລະຫວ່າງພວກມັນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ພວກເຮົາບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ໂດຍໃຊ້ຂໍ້ມູນທີ່ມີຢູ່.

ຫຼັງຈາກການທົດລອງຢ່າງລະອຽດ, ຂໍ້ກໍານົດມິຕິທາງດ້ານເສດຖະກິດທີ່ພວກເຮົາລາຍງານໃນນີ້ລວມມີ ອຸດຕົວແປສໍາຄັນທີ່ອະທິບາຍຄວາມສໍາພັນທີ່ເຂັ້ມແຂງກັບລາຄາທີ່ສາມາດໄດ້ຮັບ. ຂໍ້ກໍານົດນີ້ແນໃສ່ຕົວແປສໍາຄັນສາມຢ່າງຄື: ແຂວງທີ່ຕັ້ງຂອງພໍ່ຄ້າ (ແຂວງອຸດົມໄຊ, ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ແລະ ແຂວງຊຽງຂວາງ), ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ (ວັດແທກດ້ວຍຈໍານວນສາລີທີ່ຂາຍໄດ້ຕໍ່ປີ, ເປັນຫົວໜ່ວຍລ໌ອກ (log)), ແລະ ຕົວແປຊີວັດ ເພື່ອພິຈາລະນາບັນດາກິດຈະກຳສົ່ງອອກ.

ຮູບ 24: ສັງລວມການແຈກຢາຍລາຄາສາລີທີ່ຂາຍໃນຮູບແບບເມັດ (ກີບ/ກິໂລ), ແບ່ງຕາມແຂວງ ແລະ ສະຖານະພາບການເປັນຜູ້ສົ່ງອອກຂອງພໍ່ຄ້າ

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສໍາຫຼວດຂອງ UNCTAD.

ໂດຍສະເພາະແມ່ນຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າສາມາດອະທິບາຍເຖິງລັກສະນະສອງຊັ້ນຂອງຕະຫຼາດພໍ່ຄ້າ, ກ່ຽວກັບຄວາມແຕກຕ່າງດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ໄລຍະເວລາຂອງການເກັບຮັກສາ. ໂດຍສະເພາະ: (i) ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີຂໍ້ມູນທີ່ໜ້າເຊື່ອຖື ແລະ ຂໍ້ມູນແບບຈໍາແນກກຸ່ມກ່ຽວກັບກຸ່ມຜູ້ທີ່ພໍ່ຄ້າຂາຍສາລີໃຫ້, ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າສາມາດເປັນຕົວແທນໃຫ້ກັບຄວາມຈິງທີ່ວ່າພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍມີທ່າອ່ຽງໃນການຮວບຮວມສາລີ ແລະ ຂາຍໃຫ້ແກ່ພໍ່ຄ້າອື່ນໆ ຫຼາຍກວ່າພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່; (ii) ຄຸນນະພາບເພີ່ມຂຶ້ນເມື່ອສາລີເຄື່ອນຍ້າຍຈາກກະສິກອນໄປສູ່ຜູ້ບໍລິໂພກ, ໂດຍຜ່ານພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍໄປຍັງພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ ເຊິ່ງເປັນຜູ້ທີ່ຮັກສາ ຫຼື ບັບປຸງຄຸນນະພາບສາລີໂດຍການຕາກແຫ້ງ, ທໍາຄວາມສະອາດ ແລະ ຄັດແຍກສາລີ. ພວກເຮົາຍັງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າການເປັນເຈົ້າຂອງເຄື່ອງຈັກອົບແຫ້ງ, ເຄື່ອງທໍາຄວາມສະອາດ ແລະ ເຄື່ອງຄັດແຍກສາລີ, ໄດ້ເພີ່ມຄຸນນະພາບໃຫ້ແກ່ສາລີ, ມີສ່ວນພົວພັນໃນທາງບວກກັບຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ; ແລະ (iii) ຂໍ້ມູນຂອງພວກເຮົາສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າຍັງມີຄວາມສໍາພັນກັບເວລາໃນການເກັບຮັກສາ.⁷⁸ ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການຄາດຄະເນຮູບແບບນີ້ໂດຍໃຊ້ Ordinary Least Squares ກ່ຽວກັບກຸ່ມປະຊາກອນຕົວຢ່າງຈໍານວນ 111 ກໍລະນີສຶກສາ.⁷⁹ ແມ່ນໄດ້ຖືກລາຍງານໃນຕາຕະລາງ 3. ຂໍ້ມູນພື້ນຖານສໍາລັບຂໍ້ມູນດໍາມິຂອງແຂວງທີ່ນໍາໃຊ້ແມ່ນແຂວງອຸດົມໄຊ. ຮູບ 25 ສະແດງໃຫ້ເຫັນການສຶກສາ

⁷⁸ ສາຍສໍາພັນນີ້ສູງຫຼາຍໂດຍສະເພາະຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ເຊິ່ງມັນມີເຖິງ 76%, ໃນຂະນະທີ່ກຸ່ມຕົວຢ່າງຂອງພໍ່ຄ້າທັງໝົດ ແມ່ນ 46%.
⁷⁹ ຫ້າກໍລະນີສຶກສາໄດ້ຖືກລະບຸວ່າ post-fit ເປັນຄວາມຜິດປົກກະຕິເນື່ອງຈາກການນໍາໃຊ້ເງື່ອນໄຂຕົວແບບທີ່ສູງ ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ມີອິດທິພົນ ແລະ ບໍ່ໄດ້ລວມເຂົ້າໃນການຄາດຄະເນຂອງຕົວແບບໃນຕາຕະລາງ 3. ໃນການວັດແທກຄວາມຄົງທົນ, ຄວາມຖີດຖອຍທີ່ໃຊ້ຕົວປະເມີນ MM ຖືກນໍາໃຊ້ກັບຂໍ້ມູນ ເຊິ່ງປະກອບມີກໍລະນີສຶກສາທີ່ຜິດປົກກະຕິ, ເຊິ່ງໄດ້ຜົນຮັບດ້ານຄຸນນະພາບທີ່ຄ້າຍກັນ ໂດຍມີສອງຄວາມແຕກຕ່າງຄືດໍາມິການສົ່ງອອກ ແມ່ນແຕກຕ່າງກັນທາງດ້ານສະຖິຕິຢ່າງສໍາຄັນຈາກສູນ ໃນລະດັບຄວາມສໍາຄັນ 5% ແລະ ຄ່າສໍາປະສິດສໍາລັບຂະໜາດພໍ່ຄ້າຂອງແຂວງອຸດົມໄຊແມ່ນນ້ອຍກວ່າ ແລະ ບໍ່ມີຄວາມສໍາຄັນ.

ລາຄາຂາຍສາລີເປັນເມັດ ແລະ ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າແຕ່ລະແຂວງ ໃນສີ່ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ໂດຍໃຊ້ເຄື່ອງໝາຍຈໍາເມັດເຕັມ (●) ສໍາລັບກໍລະນີສອດຄ່ອງກັບຜູ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນຜູ້ສົ່ງອອກ, ແລະ ຈໍາເມັດເປົາ (○) ສໍາລັບກໍລະນີທີ່ສອດຄ່ອງກັບຜູ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນຜູ້ສົ່ງອອກ, ພ້ອມທັງເສັ້ນຕ່າງໆ ສໍາລັບແຕ່ລະແຂວງ ທີ່ສະແດງເຖິງການຂາຍສາລີໃນຮູບແບບເມັດ.

ຕາຕະລາງ 3: ການວິເຄາະມິຕິທາງດ້ານເສດຖະກິດກ່ຽວກັບລາຄາສາລີ (ຂາຍໃນຮູບແບບເມັດ) ທີ່ພໍ່ຄ້າໄດ້ຮັບ

	ຕົວແບບ 1
ແຂວງອຸດົມໄຊ (ຂໍ້ມູນພື້ນຖານ)	1760*** (114)
ແຂວງຊຽງຂວາງ	-516*** (147)
ແຂວງໄຊຍະບູລີ	-654*** (195)
ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ (ເປັນໂຕນຕໍ່ປີ) * ອຸດົມໄຊ	39* (21)
ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ (ເປັນໂຕນຕໍ່ປີ) * ຊຽງຂວາງ	51** (24)
ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ (ເປັນໂຕນຕໍ່ປີ) * ໄຊຍະບູລີ	54** (27)
ສົ່ງອອກ	65 (48)
R ²	0.46
Adj. R ²	0.43
ຈໍານວນກໍລະນີສຶກສາ	111
RMSE	163.8

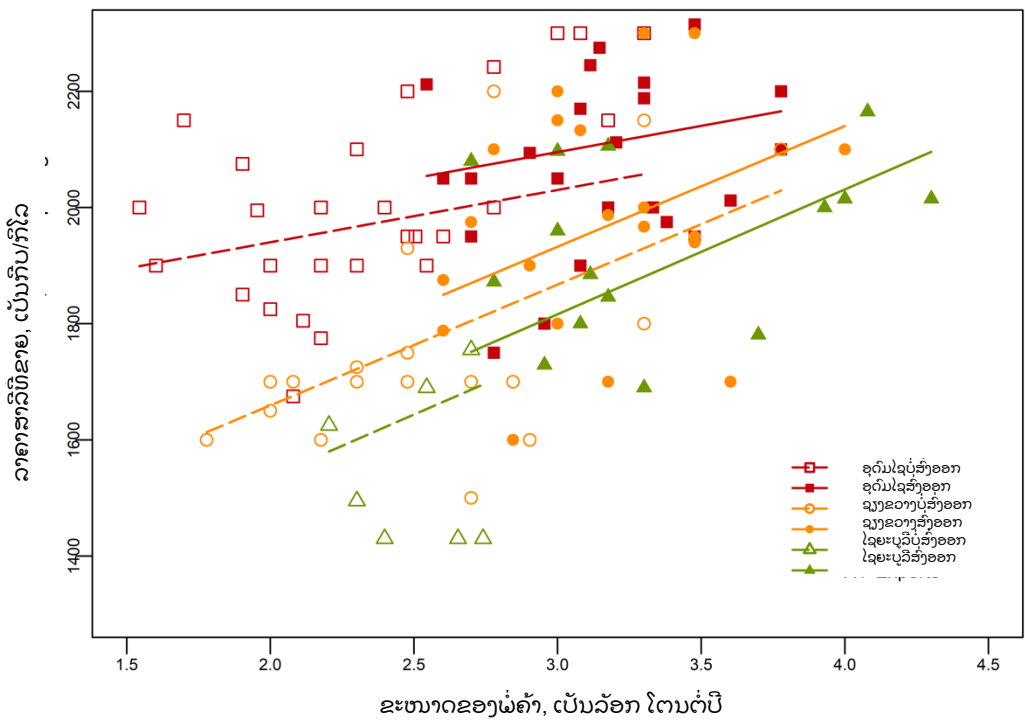
***p < 0.01, **p < 0.05, *p < 0.1

ສ່ວນທີ່ເຫຼືອຈາກຕົວແບບແມ່ນມີການປະເມີນໃນແງ່ຂອງຄວາມເປັນປົກກະຕິ, ຄ່າຜິດປົກກະຕິ, ອິດທິພົນ, ການວິເຄາະຄວາມແຕກຕ່າງ ແລະ ຄວາມບໍ່ຄົງທີ່ຂອງຄ່າຄວາມແປປວນຂອງຄວາມຄາດເຄື່ອນ, ແຕ່ພວກມັນສະແດງໃຫ້ເຫັນຄ່າສໍາພັນແບບອັດຕາໂນມັດ. ເພາະສະນັ້ນ, ພວກເຮົາໄດ້ນໍາໃຊ້ການແກ້ໄຂທີ່ສະເໜີໂດຍ Arellano (1987) ເພື່ອຄິດໄລ່ຄ່າຄວາມແປປວນ (variance-covariance matrices) ແລະ ຄ່າ p ທີ່ນໍາສະເໜີໃນຕາຕະລາງ 3.

ຕາຕະລາງ 3 ແລະ ຮູບ 25 ໄດ້ຢັ້ງຢືນຄວາມສໍາຄັນຂອງສະຖານທີ່ຕັ້ງທາງພູມສາດຂອງພໍ່ຄ້າ ຕໍ່ກັບຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຄວາມແຕກຕ່າງຂອງລາຄາສາລີທີ່ພວກເຂົາຂາຍໄດ້, ເຖິງຈະມີການຄວບຄຸມຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ບໍ່ວ່າພໍ່ຄ້າຈະສົ່ງອອກຫຼືບໍ່. ພໍ່ຄ້າໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ໄດ້ຂາຍສາລີທີ່ມີລາຄາສະເລ່ຍທີ່ສູງກວ່າພໍ່ຄ້າໃນແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ໄຊຍະບູລີ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງ, ຜົນກະທົບທາງພູມສາດເຫຼົ່ານີ້ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງໃນຄວາມສໍາຄັນທາງພູມສາດ, ລວມທັງຄວາມບໍ່ສົມດຸນໃນຕະຫຼາດທ້ອງຖິ່ນພາຍໃນປະເທດ, ຄ່າຂົນສົ່ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງລະບຽບການໃນພາກພື້ນ.

ນອກຈາກນັ້ນ, ຜົນໄດ້ຮັບຂອງພວກເຮົາໄດ້ຢັ້ງຢືນເຖິງການມີຢູ່ຂອງຄວາມສໍາພັນທາງບວກ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນລະຫວ່າງຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ລາຄາຂາຍ ທີ່ພວກເຂົາໄດ້ຮັບໃນໄລຍະເວລາຂອງການສຶກສາຕົວຢ່າງ. ການພົວພັນລະຫວ່າງແຂວງ ແລະ ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ຍັງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຄວາມສໍາພັນນີ້ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະແຂວງ. ໂດຍສະເພາະ, ເມື່ອຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າໃຫຍ່ຂຶ້ນ, ພໍ່ຄ້າທີ່ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ມີການເພີ່ມລາຄາຂາຍທີ່ໜ້ອຍກວ່າບັນດາພໍ່ຄ້າທີ່ຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ ຊຽງຂວາງ. ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງ, ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າຄວນຈະຖືກຕີຄວາມໝາຍໃຫ້ເປັນດັ່ງຕົວແທນຂອງຫຼາຍປັດໄຈ, ລວມທັງໄລຍະເວລາຂອງການເກັບຮັກສາ, ຄຸນນະພາບສາລີ ແລະ ບົດບາດ “ການຮວບຮວມ” ຂອງພໍ່ຄ້າລາຍໜ້ອຍໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ, ນອກເໜືອຈາກຜົນກະທົບໂດຍກົງທີ່ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ອາດຈະມີຕໍ່ລາຄາຂາຍສາລີ.

ຮູບ 25: ລາຄາສາລີທີ່ຂາຍໃນຮູບແບບແມັດ (ກີບ/ກິໂລ) ແລະ ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ (ເປັນໂຕນຕໍ່ປີ)

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສໍາຫຼວດຂອງ UNCTAD.

ສຸດທ້າຍ, ເຖິງວ່າຄ່າສໍາປະສິດຂອງຕົວແປຕົວຊີ້ວັດ ສໍາລັບກິດຈະກຳການສົ່ງອອກແມ່ນມີຜົນບວກ (ຕາມທີ່ຄາດໄວ້) ໃນຕາຕະລາງ 3, ແຕ່ມັນບໍ່ມີຄວາມໝາຍທີ່ສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ. ສິ່ງນີ້ແມ່ນກົງກັນຂ້າມກັບລາຄາຂາຍຂັ້ນຕໍ່າທີ່ຜູ້ສົ່ງອອກເພິ່ງພໍ່ຄ້າ, ດັ່ງທີ່ສະແດງຢູ່ໃນຄ່າສະເລ່ຍແບບງ່າຍດາຍໃນຮູບ 24.

ເຫດຜົນໜຶ່ງທີ່ເປັນໄປໄດ້ທີ່ກິດຈະກຳການສົ່ງອອກບໍ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ກັບລາຄາຂາຍຂອງພໍ່ຄ້າ ແມ່ນຍ້ອນລະດັບຄວາມສຳພັນກັບຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ສູງ:

ເນື່ອງຈາກມີພຽງພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ເທົ່ານັ້ນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນກິດຈະກຳການສົ່ງອອກ, ສ່ວນໜຶ່ງຂອງລາຄາດິທິກ່ຽວຂ້ອງກັບການສົ່ງອອກ

ແມ່ນຖືກກຳນົດວ່າເປັນຜົນກະທົບຂອງຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ຮູບ 25 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ພໍ່ຄ້າໃນແຂວງອຸດົມໄຊທີ່ບໍ່ໄດ້ສົ່ງອອກ ໄດ້ຮັບລາຄາຂາຍທີ່ສູງກວ່າພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍໃນສອງແຂວງອື່ນ.

ມັນຍັງບໍ່ຈະແຈ້ງວ່າເປັນຫຍັງຈຶ່ງມີການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ, ແຕ່ຄ່າອະທິບາຍໜຶ່ງທີ່ເປັນໄປໄດ້ແມ່ນຍ້ອນລາຄາສົ່ງອອກທີ່ສູງຂຶ້ນນັ້ນ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ລາຄາພາຍໃນແຂວງເພີ່ມຂຶ້ນ, ເປັນການຄ້າເພື່ອຜົນກຳໄລ.

ການວິເຄາະລາຄາຂອງສາລີທີ່ຊື້

ໃນຂະນະທີ່ລາຄາສາລີທີ່ຂາຍໄດ້ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ຜົນກຳໄລຂອງພໍ່ຄ້າ, ລາຄາທີ່ພວກເຂົາຊື້ສາລີກໍມີຄວາມສຳຄັນບໍ່ໜ້ອຍເລີຍກັນ.

ພໍ່ຄ້າ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຊື້ສາລີທັງໃນຮູບແບບເມັດ ແລະ ແບບແຕກ. ໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງທັງສາມແຂວງ, ສາລີໃນຮູບແບບເມັດແມ່ນຊື້ໃນລາຄາສະເລ່ຍ 1,635 ກີບ/ກິໂລ (ຄ່າກາງ 1,650 ກີບ/ກິໂລ), ແຕ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງລະ ຫວ່າງແຂວງ. ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ລາຄາສະເລ່ຍຂອງພໍ່ຄ້າທີ່ຊື້ສາລີໃນຮູບແບບເມັດສະເລ່ຍຢູ່ທີ່ 1,585 ກີບ/ກິໂລ (ຄ່າກາງ 1,644 ກີບ/ກິໂລ), ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງແມ່ນ 1,626 ກີບ/ກິໂລ (ຄ່າກາງ 1,600 ກີບ/ກິໂລ) ແລະ ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊແມ່ນ 1,671 ກີບ/ກິໂລ (ຄ່າກາງ 1,700 ກີບ/ກິໂລ). ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ສາລີໃນຮູບແບບແຕກໄດ້ຖືກຊື້ໃນລາຄາສະເລ່ຍໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງທັງໝົດແມ່ນ 1,152 ກີບ/ກິໂລ (ຄ່າກາງ 1,075 ກີບ/ກິໂລ), ແລະ ຍັງມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະແຂວງ, ເຊັ່ນຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ ລາຄາສະ ເລ່ຍແມ່ນ 1,212 ກີບ/ກິໂລ (ຄ່າກາງ 1,261 ກີບ/ກິໂລ) ແລະ ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ລາຄາສະເລ່ຍແມ່ນ 1,102 ກີບ/ກິໂລ (ຄ່າກາງ 1,075 ກີບ/ກິໂລ), ໂດຍພໍ່ຄ້າໃນກຸ່ມຕົວຢ່າງຂອງພວກເຮົາໃນແຂວງຊຽງຂວາງບໍ່ໄດ້ລາຍງານວ່າມີການຊື້ສາລີໃນຮູບແບບແຕກ.

ເຊັ່ນດຽວກັນກັບລາຄາຂາຍ, ທັງປັດໄຈດ້ານພູມສາດ ແລະ ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ຍັງກ່ຽວຂ້ອງກັບລາຄາຂອງຜູ້ຊື້ສາລີທີ່ພໍ່ຄ້າຈ່າຍໃຫ້.

ໃນກໍລະນີປັດໄຈທາງພູມສາດ, ເຫດຜົນທີ່ຄ້າຍຄືກັນຂອງຕົ້ນທຶນການຂົນສົ່ງ, ລະບຽບການຕ່າງໆ, ແລະ ຕົງອັນໄຂອື່ນໆຂອງທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ລາຄາຊື້ກໍຄືລາຄາຂາຍ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງ.

ໃນກໍລະນີຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ລາຄາສາລີທີ່ພໍ່ຄ້າຈ່າຍ, ມີສາມເຫດຜົນທີ່ເປັນໄປໄດ້ວ່າ ເປັນຫຍັງຈຶ່ງອາດຈະມີຄວາມສຳພັນໃນທາງບວກລະຫວ່າງຕົວແປທັງສອງ. ສອງຢ່າງທຳອິດແມ່ນຄືກັນກັບລາຄາຂາຍສາລີ: ລັກສະນະສອງຊັ້ນຂອງຕະ ຫຼາດພໍ່ຄ້າ, ແລະ ຄວາມແຕກຕ່າງດ້ານຄຸນນະພາບ ຍ້ອນວ່າສາລີໄດ້ເຄື່ອນຍ້າຍຈາກພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ ໄປຫາພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່. ເນື່ອງຈາກວ່າພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ຊື້ຈາກພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍທີ່ເປັນຜູ້ຮວບຮວມສາລີໃຫ້ແກ່ພວກເຂົາ, ພວກເຂົາຕ້ອງຈ່າຍໃນລາຄາທີ່ສູງຂຶ້ນ ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນຄວາມເສຍາຍາມໃນການຊອກຫາຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍທີ່ຂາຍສາລີໃຫ້ແກ່ພວກເຂົາ, ການເຈລະຈາກັບພວກເຂົາ, ການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບໃນສວນບູກ, ການເກັບສາລີ, ການເກັບມ້ຽນ, ການແກະເມັດສາລີ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນໆ ທີ່ດຳເນີນໂດຍພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ສາລີທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງຂຶ້ນ ລາຄາຊື້ກໍສູງຂຶ້ນ ເຊິ່ງເປັນສາລີແຫ້ງ, ບໍ່ມີສັດຕູພືດ ແລະ ຄວາມເສຍຫາຍອື່ນໆ.

ເຫດຜົນທີ່ເປັນໄປໄດ້ອັນດັບທີສາມ, ເຊິ່ງບໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ສອງຂໍ້ທີ່ກ່າວມາກ່ອນໜ້ານີ້ເປັນໂມຊະ, ແມ່ນວ່າພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍອາດຈະຈ່າຍໜ້ອຍກວ່າພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ ຖ້າພວກເຂົາມີກຳລັງຊື້ຢູ່ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ ເມື່ອພວກເຂົາຊື້ສາລີໂດຍກົງຈາກຊາວກະສິກອນ. ສອງອົງປະ ກອບໃນຂໍ້ມູນຂອງພວກເຮົາສະໜັບສະໜູນສົມມຸດຖານນີ້, ແຕ່ແນວໃດກໍຕາມ ພວກເຮົາບໍ່ສາມາດສ້າງຕົວແບບໂດຍກົງ ຍ້ອນບັນຫາດ້ານຂໍ້ມູນ.

ໜຶ່ງ, ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາໄດ້ນໍາສະເໜີຢູ່ໃນຂໍ້ 3.1.2, ເກືອບສາມສ່ວນສີ່ຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກສໍາຫຼວດໄດ້ລາຍງານວ່າພວກເຂົາຂາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ຊື້ພຽງຄົນດຽວ (ເບິ່ງຮູບ 17), ເຊິ່ງບົກກະຕິແລ້ວແມ່ນພໍລໍາລາຍນ້ອຍ, ແລະ ສໍາລັບຊາວກະສິກອນທີ່ຂາຍໃຫ້ແກ່ພໍ່ຄ້າຫຼາຍກວ່າສອງຄົນແມ່ນມີໜ້ອຍຫຼາຍ. ເຖິງແມ່ນວ່າຈະບໍ່ມີຫຼັກຖານທີ່ແນ່ນອນກ່ຽວກັບຈໍານວນພໍ່ຄ້າທີ່ຊາວກະສິກອນສາມາດ ຂາຍໃຫ້ໄດ້, ແຕ່ມັນໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຈໍານວນຕົວເລືອກການຂາຍທີ່ມີປະສິດທິຜົນທີ່ຊາວກະສິກອນມີນັ້ນແມ່ນມີ ໜ້ອຍ, ເນື່ອງຈາກໄລຍະທາງ, ການເຂົ້າເຖິງ, ຄວາມສໍາພັນ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການໃຫ້ຊຸ້ມູນ, ຄວາມພ້ອມຂອງການຂົນສົ່ງ ແລະ ເຫດຜົນອື່ນໆ. ສະຖານະການດັ່ງກ່າວໄດ້ຊ່ວຍເສີມສ້າງອໍານາດໃນການຕໍ່ລອງຂອງພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍທີ່ຊື້ຈາກຊາວກະສິກອນໂດຍ ຍກົງ, ຫຼື ຂອງພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ທີ່ມີຂໍ້ຕົກລົງ/ສັນ ຍາກັບພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍທີ່ຊື້ຈາກຊາວກະສິກອນໂດຍຍກົງ ແລະ ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນຕົວແທນຂອງພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່.

ສອງ, ຄວາມສໍາຄັນຂອງບົດບາດຂອງພໍ່ຄ້າໃນຖານະທີ່ເປັນຜູ້ໃຫ້ບໍລິການດ້ານການເງິນ ບໍ່ວ່າຈະເປັນໃນຮູບແບບສິ່ງຂອງ (ເຊັ່ນ: ເມັດພັນ) ຫຼື ເປັນເງິນສົດ, ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາໄດ້ລາຍງານໃນຂໍ້ 3.1.2⁸⁰, ຍັງໄດ້ແນະນໍາອີກວິທີໜຶ່ງທີ່ພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍອາດຈະໃຊ້ອໍານາດຜູ້ຊື້ຕໍ່ກັບຊາວກະສິກອນ. ຖ້າພໍ່ຄ້າມີອໍານາດການຕະຫຼາດໃນການສະໜອງສິນເຊື້ອທີ່ເປັນບັດໄລ່ນໍາເຂົ້າໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ, ພວກເຂົາສາ ມາດນໍາໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກອໍານາດການຕະຫຼາດເຂົ້າໃນຕະຫຼາດທີ່ເປັນບັດໄລ່ນໍາເຂົ້າທາງການເງິນ ເພື່ອຊື້ສາລີໃນລາຄາຕໍ່າລົງ ວິທີໜຶ່ງທີ່ພວກເຂົາສາມາດເຮັດໄດ້ແມ່ນ ຖ້າຄວາມສໍາພັນກັບພໍ່ຄ້າແມ່ນເນື່ອງມາຈາກການສະໜອງດ້ານການເງິນ, ເຊິ່ງຕໍ່ມາເຮັດໜ້າທີ່ເປັນດັ່ງ “ຕົ້ນທຶນທີ່ເກີດຂຶ້ນແລ້ວ (sunk cost)”: ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຊອກຫາ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງດ້ານຊື້ສຽງ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆທີ່ໄດ້ກ່າວມາໃນການຊອກຫາພໍ່ຄ້າຄົນໃໝ່ ເພື່ອຂາຍສາລີສ່ວນໜຶ່ງຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເພີ່ມເຕີມ, ໂດຍການໃຫ້ອໍານາດການຕໍ່ລອງແກ່ຜູ້ບໍ່ອຍກູ້ໃນການຊື້ສາລີທີ່ມີລາຄາຖືກກວ່າ ເນື່ອງຈາກເຂົາເຈົ້າເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ.

ອີກວິທີໜຶ່ງທີ່ຜູ້ບໍ່ອຍກູ້ສາມາດກົດລາຄາຊື້ສາລີໃຫ້ຕໍ່າລົງໄດ້ໂດຍທາງທິດສະດີແມ່ນ ຖ້າຫາກວ່າພໍ່ຄ້າ “ຜູກມັດ” ກຸນສະໜອງດ້ານການເງິນ ເພື່ອຂາຍສາລີໃຫ້ພວກເຂົາໃນເວລາເກັບກ່ຽວໃນລາຄາທີ່ຕໍ່າກວ່າ. ດ້ວຍວິທີການນີ້, ດັ່ງທີ່ຮູ້ກັນດີ (ເບິ່ງ McAfee, McMillan, ແລະ Whinston, 1989, ແລະ ໂດຍສະເພາະ Elhauge, 2009), ອໍານາດການຕະຫຼາດສາມາດນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນຕະຫຼາດທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັນ (ເຊັ່ນ ສາລີ), ເຊິ່ງຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການດ້ານການເງິນສາມາດເກັບເອົາສ່ວນເກີນຈາກສາລີ ໂດຍຜ່ານການຈ່າຍໃນລາຄາທີ່ຕໍ່າກວ່າ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການສຶກສາຂອງພວກເຮົາໄດ້ພົບເຫັນຫຼັກຖານທີ່ບໍ່ພຽງພໍກ່ຽວກັບວ່າ ການເຊື່ອມໂຍງນັ້ນເກີດຂຶ້ນພາຍໃນປະເທດ, ແລະ ຖ້າມັນມີ, ມັນຂະຫຍາຍຕົວໄດ້ແນວໃດ. ໂດຍທົ່ວໄປ, ການເຊື່ອມໂຍງດັ່ງກ່າວອາດຈະບັງຄັບໄດ້ຍາກ ເນື່ອງຈາກແຮງຈູງໃຈທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັນຂອງຊາວກະສິກອນ⁸¹.

ສະນັ້ນ, ບົດບາດ “ການຮວບຮວມ” ຂອງພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ ສາມາດເປັນແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງອໍານາດໃນການຕໍ່ລອງ ຕາມຄວາມມັກຂອງຕົນ ແລະ ອາດຈະເຮັດໃຫ້ພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍຊື້ສາລີໃນລາຄາທີ່ຕໍ່າລົງ.

ສຸດທ້າຍ, ເປັນໄປໄດ້ວ່າຜູ້ສົ່ງອອກຂາຍ ຊື້ສາລີໃນລາຄາທີ່ສູງຂຶ້ນ. ບັນດາພໍ່ຄ້າຜູ້ສົ່ງອອກຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ມີສາລີທີ່ພຽງພໍສໍາລັບຂາຍໃຫ້ແກ່ລູກຄ້າຕ່າງປະເທດໃນລາຄາທີ່ສູງ (ຕົວຢ່າງ ໃນປະເທດຈີນ), ອາດຈະເຕັມໃຈຈ່າຍໃນລາຄາທີ່ສູງຂຶ້ນ ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າຈະສາ ມາດຕອບສະໜອງກັບຄວາມຕ້ອງການ, ສະນັ້ນ ລາຄາສາລີສໍາລັບທັງພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ ແລະ ໃນລະດັບຕໍ່າກວ່າ, ຊາວກະສິກອນກໍຈະຍົກລາຄາຂຶ້ນໄດ້ໃນແຂວງ.

⁸⁰ ໃນບັນດາສິ່ງອື່ນໆ, ພວກເຮົາໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ສາມສ່ວນສີ່ຂອງພໍ່ຄ້າໄດ້ສະໜອງບັດໄລ່ນໍາເຂົ້າໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ.

⁸¹ ໂດຍສະເພາະ, ຍ້ອນວ່າການລ່າລະສູງເກີດຂຶ້ນພາຍຫຼັງເກັບກ່ຽວ, ຊາວກະສິກອນມີແຮງຈູງໃຈ ເບື້ອງ-ຂາຍ ໃຫ້ຫຼາຍເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ໃນລາຄາທີ່ສູງຂຶ້ນ, ໃນສະພາບການທີ່ຜູ້ໃຫ້ກູ້ບໍ່ສາມາດກວດສອບຂະໜາດຂອງການເກັບກ່ຽວໄດ້. ອາດຄາດຫວັງໄດ້ວ່າ, ຖ້າມີການຜູກມັດ, ມັນມີຂໍ້ຈຳກັດຕໍ່ກັບຈໍານວນເງິນກູ້ ແລະ ດອກເບ້ຍລ່ວງໜ້າ.

ຕາຕະລາງ 4 ນໍາສະເໜີຜົນໄດ້ຮັບຂອງການຄາດຄະເນ, ການນໍາໃຊ້ Ordinary Least Squares, ຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງລາຄາສາລີທີ່ພໍ້ຄ້າຊື້ ແລະ ຂະໜາດຂອງພໍ້ຄ້າ, ໂດຍມີການຄວບຄຸມໃນລະດັບແຂວງ, ຮູບແບບຂອງສາລີທີ່ຊື້ (ເຊັ່ນ: ຮູບແບບເມັດ ຫຼື ຮູບແບບແກນ) ໃນແຕ່ລະແຂວງ⁸², ແລະ ຕົວແປດໍາມິທີ່ວັດແທກວ່າພໍ້ຄ້າມີການສົ່ງອອກຫຼືບໍ່. ໄດ້ນໍາໃຊ້ກໍລະນີສຶກສາຈໍານວນ 111 ກໍລະນີທີ່ຄຸ້ມຄອງສໍາລັບການປະເມີນຕົວແປສໍາລັບລາຄາຂາຍໃນຕາຕະລາງ 3 ຂ້າງເທິງ. ກໍລະນີພື້ນຖານສໍາລັບຕົວແປປະເພດຂອງແຂວງທີ່ຖືກນໍາໃຊ້ແມ່ນແຂວງອຸດົມໄຊ.

ເພື່ອກ່າວເຖິງຄວາມຈິງທີ່ວ່າພໍ້ຄ້າບາງຄົນຊື້ສາລີໃນຮູບແບບເມັດ, ບາງຄົນຊື້ສາລີໃນຮູບແບບແກນ, ແລະ ບາງຄົນກໍຊື້ທັງສອງຮູບແບບ, ພວກເຮົາໄດ້ສ້າງຕົວແປຄື “ລາຄາຊື້” ເຊິ່ງໃຊ້ລາຄາສາລີແບບເມັດເມື່ອມີຂໍ້ມູນ ແລະ ລາຄາຂອງສາລີແບບແກນໃນເມື່ອບໍ່ມີຂໍ້ມູນເກົ່າ. ຕົວແປ “ລາຄາຊື້” ນີ້ແມ່ນຕົວແປທີ່ນໍາໃຊ້ກັບສອງຕົວແປໃນຕາຕະລາງ 4.

ໃນຕາຕະລາງ 4, ຕົວແປ 1 ທົດສອບຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງລາຄາທີ່ພໍ້ຄ້າຈ່າຍ ແລະ ຂະໜາດຂອງພໍ້ຄ້າ, ເຊິ່ງວັດແທກເປັນໂລກາລິດ (logarithms) ຂອງປະລິມານສາລີປະຈໍາປີທີ່ຂາຍໂດຍພໍ້ຄ້າແຕ່ລະຄົນ. ຮູບແບບຄວບຄຸມສໍາລັບສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງແຂວງ, ບໍ່ວ່າຮູບແບບຂອງສາລີທີ່ຊື້ຂາຍແມ່ນແບບແກນ ຫຼື ແບບເມັດ, ແລະ ບໍ່ວ່າພໍ້ຄ້າຈະສົ່ງອອກຫຼືບໍ່. ໃນຂະນະທີ່ຕົວແປ 1 ປະກອບມີຄວາມຊັນທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂອງສາຍພົວພັນລະຫວ່າງຂະໜາດຂອງພໍ້ຄ້າ ແລະ ລາຄາສາລີທີ່ຊື້, ຮູບແບບ 2 ປະກອບມີຜົນກະທົບທົ່ວໄປຂອງຂະໜາດພໍ້ຄ້າສໍາລັບທຸກແຂວງ, ເຊິ່ງຍັງບໍ່ໄດ້ລວມເອົາຕົວແປສໍາລັບການສົ່ງອອກ, ເຊິ່ງບໍ່ສໍາຄັນໃນຮູບແບບ 1 ກັບ ຄ່າ p ຂະໜາດໃຫຍ່.

⁸² ພວກເຮົາໄດ້ນໍາໃຊ້ຕົວແປດໍາມິທີ່ແຕກຕ່າງກັນຕໍ່ແຂວງທີ່ຊື້ໃນຮູບແບບແກນສາລີ, ເພື່ອພິຈາລະນາຄວາມໜ້າຈະເປັນໄປໄດ້ຂອງປັດໄຈທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ລາຄາທີ່ແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງຮູບແບບແກນສາລີ-ແບບເມັດສາລີ ບໍ່ແມ່ນພຽງແຕ່ໃນດ້ານວິຊາການເທົ່ານັ້ນ (ເຊັ່ນ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການໃຊ້ເຄື່ອງແກະເມັດສາລີ), ແຕ່ມັນຍັງກ່ຽວຂ້ອງກັບປັດໄຈດ້ານພູມສາດ.

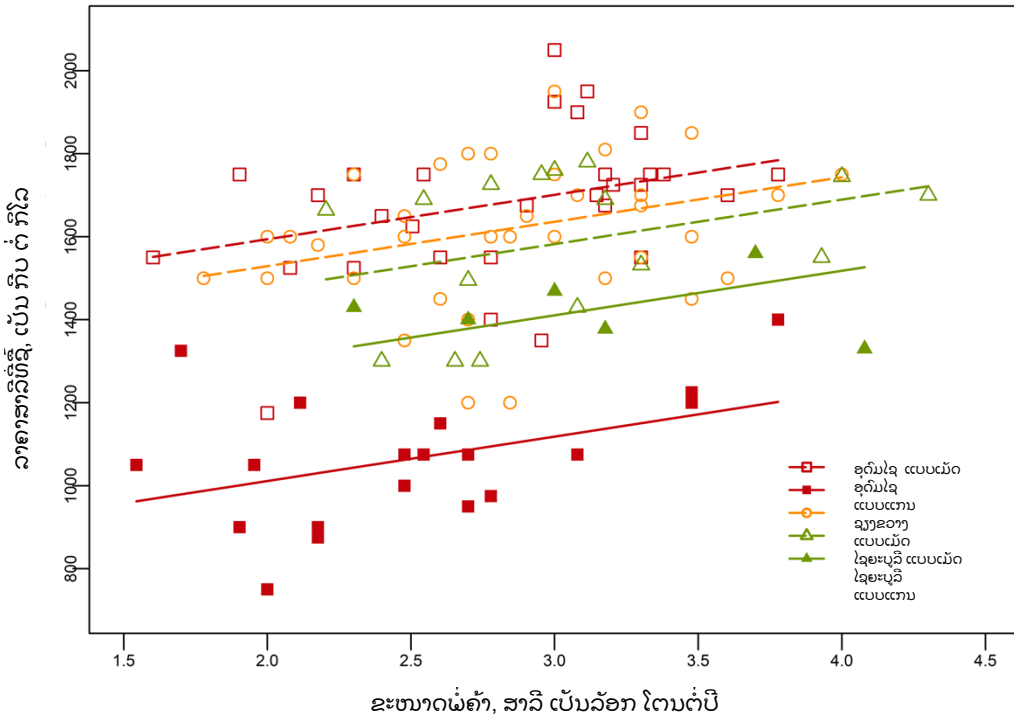
ຕາຕາລາງ 4: ການວິເຄາະມິຕິທາງດ້ານເສດຖະກິດກ່ຽວກັບລາຄາສາລີທີ່ຈ່າຍໂດຍພູ່ຄ້າ

	ຕົວແບບ 1	ຕົວແບບ 2
ແຂວງອຸດົມໄຊ (ຂໍ້ມູນພື້ນຖານ)	1361 ^{***} (131)	1380 ^{***} (84)
ແຂວງຊຽງຂວາງ	25 (190)	-65 [*] (39)
ແຂວງໄຊຍະບູລີ	64 (223)	-119 ^{**} (50)
ຂະໜາດພູ່ຄ້າ (ເປັນລັອກ ໂຕນຕໍ່ປີ) * ອຸດົມໄຊ	46 ^{**} (21)	
ຂະໜາດພູ່ຄ້າ (ເປັນລັອກ ໂຕນຕໍ່ປີ) * ຊຽງຂວາງ	-14 (28)	
ຂະໜາດພູ່ຄ້າ (ເປັນລັອກ ໂຕນຕໍ່ປີ) * ໄຊຍະບູລີ	-27 (32)	
ຂະໜາດພູ່ຄ້າ (ເປັນລັອກ ໂຕນຕໍ່ປີ)		47 ^{***} (12)
ຊື່ໃນຮູບແບບແກນສາລີ ໃນໄຊຍະບູລີ	-174 ^{**} (78)	-172 ^{**} (77)
ຊື່ໃນຮູບແບບແກນສາລີ ໃນອຸດົມໄຊ	-577 ^{***} (49)	-583 ^{***} (48)
ສົ່ງອອກ	42 (41)	
R ²	0.68	0.68
Adj. R ²	0.66	0.66
ຈຳນວນກໍລະນີສຶກສາ	111	111
RMSE	161.54	160.68

^{***}p < 0.01, ^{**}p < 0.05, ^{*}p < 0.1

ຮູບ 26 ສະແດງໃຫ້ເຫັນກໍລະນີສຶກສາລາຄາສາລີທີ່ຊື້ ແລະ ຂະໜາດພູ່ຄ້າ ດ້ວຍແຕ່ລະແຂວງໃນສີທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ໂດຍເຮັດເຄື່ອງ ໝາຍແບບຈຳເມັດຕັ້ງສຳລັບກໍລະນີສຶກສາທີ່ພູ່ຄ້າຊື້ສາລີໃນແບບແກນເທົ່ານັ້ນ ແລະ ໂດຍມີຈຸດເປົ້າຫວ່າງ ສຳລັບກໍລະນີທີ່ສອດຄ່ອງກັບສາລີທີ່ຖືກຊື້ໃນຮູບແບບເມັດ, ພ້ອມທັງເສັ້ນຊື່ຕ່າງໆທີ່ສອດຄ່ອງກັບແຕ່ລະແຂວງ ສຳລັບກໍລະນີຂອງການຊື້ສາລີເປັນແບບແກນ (ເສັ້ນຕັ້ງ) ຫຼື ເປັນແບບເມັດ (ເສັ້ນຂາດ).

ຮູບ 26: ລາຄາສາລີສາລີ (ເປັນເງິນກີບ/ກິໂລ) ແລະ ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ (ເປັນໂຕນ ຕໍ່ປີ)

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສຳຫຼວດຂອງ UNCTAD.

ສ່ວນທີ່ເຫຼືອຈາກທັງສອງຕົວແບບ ແມ່ນມີການປະເພີດທີ່ດີໃນແຕ່ງຂອງອິດທິພົນ, ການວິເຄາະຄວາມແຕກຕ່າງ ແລະ ຄວາມ ຄວາມບໍ່ຄົງທີ່ຂອງຄ່າຜັນແປຂອງຄ່າຄວາມຄາດເຄື່ອນ (homoscedasticity), ແລະ ຄ່າຄວາມສຳພັນແບບອັດຕາໂນມັດ (autocorrelation). ໃນແຕ່ງຂອງຄວາມເປັນປົກກະຕິ, ພວກເຮົາບໍ່ສາມາດປະຕິເສດ ສົມມຸດຕິຖານຂອງຄວາມເປັນປົກກະຕິ ສຳລັບການທົດສອບແບບ ສະແຕນດາດ ຊາປິໂຣ-ວິກສ໌ (standard Shapiro-Wilks).

ຕາຕະລາງ 4 ຍັງຍືນວ່າ, ການຄວບຄຸມສຳລັບຮູບແບບສາລີທີ່ໄດ້ຊື້ ແລະ ທີ່ຕັ້ງທາງພູມສາດ, ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແມ່ນມີຜົນດີແລະ ມີຄວາມສຳພັນຢ່າງສຳຄັນກັບລາຄາສາລີທີ່ພໍ່ຄ້າຊື້.

ຕົວແບບ 1 ໃນຕາຕະລາງ 4 ຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ລາຄາສາລີທີ່ຊື້ ແມ່ນບໍ່ແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍໃນແຕ່ລະແຂວງ, ໃນຂະນະທີ່ຕົວແບບປະເພດຜູ້ສົ່ງອອກ ກໍບໍ່ມີຄວາມໝາຍສຳຄັນ.

ຕົວແບບ 2 ຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າເມື່ອຕອກຄວາມຜັນແປຮ່ວມ (covariate) ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າທົ່ວໄປສຳລັບກຸ່ມຕົວຢ່າງທັງໝົດ ຖືກລວມເຂົ້າກັນ ແລະ ຕົວແບບດຳມີ (dummy) ຜູ້ສົ່ງອອກທີ່ບໍ່ສຳຄັນໄດ້ຖືກຍົກເວັ້ນ,

ຕົວແບບປະເພດຂອງແຕ່ລະແຂວງມີຄ່າສຳປະສິດທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຈາກສູນ, ເຖິງແມ່ນວ່າຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງແຂວງແມ່ນຍັງມີໜ້ອຍ (ຕົວຢ່າງ 119 ກີບ/ກິໂລ ລະຫວ່າງແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ ອຸດົມໄຊ).

ຕາຕະລາງ 4 ຍັງໄດ້ຍືນວ່າການຊື້ສາລີໃນຮູບແບບແກນ ແມ່ນມີຄວາມສຳພັນຢ່າງສຳຄັນ ແລະ ໃນແຕ່ງລົບ ຕໍ່ກັບລາຄາສາລີທີ່ໄດ້ຊື້, ຕາມທີ່ຄາດໄວ້, ຍ້ອນວ່າການຊື້ໃນຮູບແບບແກນ ເຮັດໃຫ້ລາຄາທີ່ພໍ່ຄ້າໄດ້ຈ່າຍນັ້ນ ຫຼຸດລົງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ. ນອກນັ້ນຍັງມີຂໍ້ສັງເກດຢູ່ໃນຮູບ 26 ວ່າ ພໍ່ຄ້າສ່ວນໃຫຍ່ທີ່ບອກວ່າໄດ້ມີການຊື້ສາລີໃນຮູບແບບແກນນັ້ນ ໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ,

ໂດຍສະເພາະຢູ່ ແຂວງອຸດົມໄຊ⁸³, ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງບົດບາດຂອງພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍ ໃນການແກະເມັດສາລີ.

ຍ້ອນວ່າຕົວແປປະເພດສໍາລັບແຍກຜູ້ສົ່ງອອກຈາກ ຜູ້ທີ່ບໍ່ໄດ້ສົ່ງອອກ ບໍ່ແຕກຕ່າງຈາກສູນ, ສົມມຸດຖານທີ່ວ່າ ຜູ້ສົ່ງອອກອາດຈະຕັ້ງ ໃຈປະມູນລາຄາເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ແກ່ລາຄາສາລີ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບອຸປະສົງຂອງຕະຫຼາດ. ນອກຈາກນີ້, ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າໄລຍະເວລາຂອງເກັບຮັກສາ ແລະ ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແມ່ນມີຄວາມສໍາພັນກັນໃນທາງບວກ, ມັນເປັນໄປໄດ້ທີ່ພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ທີ່ (ສ່ວນໃຫຍ່) ສົ່ງອອກອາດຈະຊື້ສາລີແທນ ເມື່ອສາລີມີຜົນຜະລິດຫຼາຍ ແລະ ລາຄາຖືກ, ແລະ ເກັບຮັກສາໄວ້ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ຜົນໄດ້ຮັບທີ່ມີຄຸນນະພາບເຫຼົ່ານີ້ຂອງຕົວແບບ OLS ຂອງພວກເຮົາ ແມ່ນໄດ້ຖືກຍົກຍິນການດໍາເນີນຂັ້ນຕອນ ການຖົດຖອຍແບບໂຣບັສ (robust regression) ໂດຍນໍາໃຊ້ເຄື່ອງປະເມີນ MM ດ້ວຍກໍລະນີສຶກສາທີ່ມີຢູ່ທັງໝົດ.

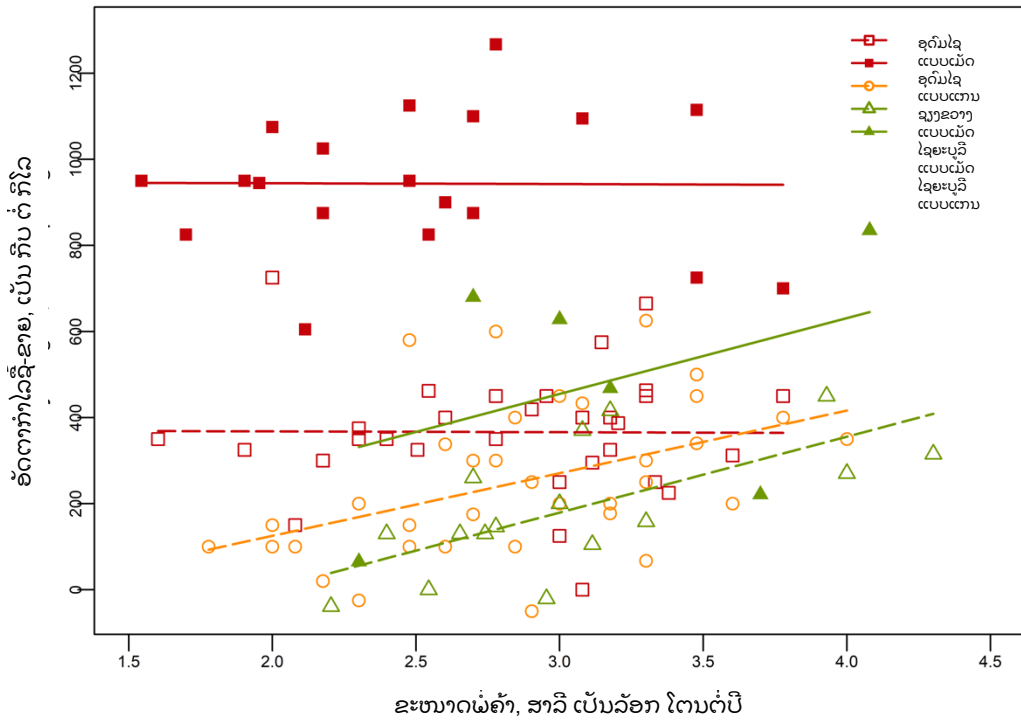
ການວິເຄາະອັດຕາກໍາໄລຈາກການຊື້-ຂາຍ ຂອງພໍ່ຄ້າ

ພວກເຮົາສະຫຼຸບການວິເຄາະດ້ານປະລິມານຂອງພວກເຮົາກ່ຽວກັບລາຄາພໍ່ຄ້າສາລີ ໂດຍການສົມທົບການວິເຄາະລາຄາຂາຍແລະ ລາຄາຊື້ຂອງພໍ່ຄ້າໃນແບບ ເສດຖະມິຕິ, ເພື່ອປະເມີນວ່າມັນມີຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງອັດຕາກໍາໄລຈາກສາລີຂອງພໍ່ຄ້າ ຫຼື ບໍ່ (ເຊັ່ນ ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງລາຄາສາລີທີ່ຊື້ ແລະ ຂາຍ) ແລະ ບັດໄລທາງພູມສາດ, ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ບໍ່ວ່າພໍ່ຄ້າແມ່ນຜູ້ສົ່ງອອກ ຫຼື ບໍ່. ຜົນຂອງການປະຕິບັດນີ້, ເຊິ່ງໄດ້ນໍາໃຊ້ກໍລະນີສຶກສາການແບບດຽວກັນ ຈໍານວນ 111, ໂດຍບໍ່ລວມຂໍ້ມູນຜິດປົກກະຕິ (outliers), ຂອງຕົວແບບຂອງລາຄາຂາຍ ແລະ ລາຄາຊື້, ແມ່ນຖືກນໍາສະເໜີໃນຕາຕະລາງ 5. ໃນກໍລະນີຂອງຕົວແບບສໍາລັບລາຄາຂາຍ ແລະ ລາ ຄາຊື້, ຂໍ້ມູນຜົນຖານສໍາລັບດໍາມິແຂວງທີ່ຖືກນໍາໃຊ້ ແມ່ນແຂວງອຸດົມໄຊ. ຮູບ 27 ສະແດງ ອັດຕາກໍາໄລການຊື້- ຂາຍສາລີ ແລະ ຂະ ໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ, ໂດຍມີບັນດາສີ່ຕ່າງໆທີ່ຊື້ບຸກບັນດາແຂວງທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ຈໍາເມັດແມ່ນບົ່ງບອກເຖິງສາລີທີ່ຊື້ໃນຮູບແບບແກນ, ແລະ ເສັ້ນຊື່ຕ່າງໆທີ່ສອດຄ່ອງກັບແຕ່ລະແຂວງ ແລະ ຮູບແບບສາລີ.

ຕາຕະລາງ 5 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າມີຄວາມສໍາພັນທາງບວກ ແລະ ສໍາຄັນທາງດ້ານສະຖິຕິລະຫວ່າງຂະໜາດພໍ່ຄ້າ ແລະ ອັດຕາກໍາໄລສາ ລີຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ ແຂວງຊຽງຂວາງ, ແຕ່ບໍ່ແມ່ນຢູ່ ແຂວງອຸດົມໄຊ, ເຊິ່ງຄ່າສໍາປະສິດບໍ່ແຕກຕ່າງຈາກສູນ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນຮູບທີ 27, ຜົນໄດ້ຮັບນີ້ສໍາລັບແຂວງອຸດົມໄຊ ແມ່ນຍ້ອນລາຄາຂາຍທີ່ສູງຈາກພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍໃນແຂວງອຸດົມໄຊ, ເຖິງແມ່ນວ່າພວກເຂົາກໍາວ່າ ບໍ່ໄດ້ມີການສົ່ງອອກ, ອາດເປັນຍ້ອນເຫດຜົນເພື່ອຫວັງຜົນກໍາໄລ.

⁸³ ໃຫ້ສັງເກດວ່າຂໍ້ມູນຂອງພວກເຮົາກໍານົດກໍລະນີສຶກສາໃຫ້ກັບ "ການຊື້ໃນຮູບແບບແກນສາລີ" ເທົ່ານັ້ນ ເມື່ອພໍ່ຄ້າບໍ່ໄດ້ບອກກ່ຽວກັບລາຄາແບບເມັດສາລີທີ່ຊື້. ພວກເຮົາໃຊ້ລາຄາແບບເມັດເມື່ອທັງພໍ່ຄ້າໄດ້ລະບຸກ່ຽວກັບລາຄາທັງແບບແກນສາລີ ແລະ ລາຄາແບບເມັດ. ນີ້ໝາຍຄວາມວ່າຜົນກະທົບຂອງລາຄາສາລີແບບແກນໃນຕົວແບບຂອງພວກເຮົາ, ເນື່ອງຈາກຂາດຂໍ້ມູນ ເພື່ອໃຫ້ນໍາໜ້າກວ່າມີສາລີໃນແບບແກນສາລີຖືກຊື້ຫຼາຍປານໃດ, ເຊິ່ງມີຄວາມອ່ຽງລົງດ້ານລຸ່ມ.

ຮູບ 27: ອັດຕາກຳໄລການຊື້-ຂາຍສາລີ (ເປັນ ກີບ/ກິໂລ) ແລະ ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ (ເປັນ ໂຕນຕໍ່ປີ)

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສຳຫຼວດຂອງ UNCTAD.

ຂະໜາດຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າ ແລະ ອັດຕາກຳໄລລາຄາແມ່ນຄ້າຍຄືກັນໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ ຊຽງຂວາງ. ໃຫ້ສັງເກດວ່າຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຂະໜາດພໍ່ຄ້າ ສໍາລັບແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ ແຂວງຊຽງຂວາງມີອັດຕາກຳໄລທີ່ເຂັ້ມແຂງ (ຕາຕະລາງ 5) ກ່ວາລາຄາຂາຍ (ຕາຕະລາງ 3), ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນຜົນກະທົບທີ່ເຂັ້ມແຂງໃນດ້ານອັດຕາກຳໄລຂອງຄວາມຈິງທີ່ວ່າລາຄາສາລີທີ່ພໍ່ຄ້າຈ່າຍ ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນຊັກກ່ວາລາຄາທີ່ໄດ້ຈາກການຂາຍສາລີ, ຍ້ອນວ່າຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າເພີ່ມຂຶ້ນ.

ດັ່ງທີ່ສະແດງຢູ່ໃນຕາຕະລາງ 5, ຂະໜາດຂອງຕົວແປປະເພດຂອງແຂວງຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າອັດຕາກຳໄລມີຂະໜາດນ້ອຍກວ່າຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຜູ້ທີ່ລົງທະບຽນຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ. ພວກເຮົາໄດ້ສະແດງໃນຮູບ 25 ວ່າລາຄາຂາຍແມ່ນສູງກວ່າໂດຍສະເລ່ຍສໍາລັບພໍ່ຄ້າທັງໝົດໃນແຂວງອຸດົມໄຊ, ສ່ວນຮູບ 26 ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມແຕກຕ່າງຂອງລາຄາຊື້ແມ່ນນ້ອຍກວ່າ.

ພໍ່ຄ້າທີ່ຊື້ສາລີພຽງແຕ່ໃນຮູບແບບແກນ cob, ຕາມທີ່ຄາດຄະເນໄວ້, ມີອັດຕາກຳໄລທີ່ສູງກວ່າ ຜູ້ທີ່ຊື້ສາລີໃນຮູບແບບເມັດ (ເຊິ່ງລາຄາແພງກວ່າ), ໂດຍສະເພາະຢູ່ ແຂວງອຸດົມໄຊ, ແລະ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ເຊັ່ນກັນ.

ຄຳສັ່ງປະສິດຂອງຕົວແປປະເພດຜູ້ສົ່ງອອກບໍ່ແຕກຕ່າງຫຼາຍຈາກສູນ, ດັ່ງນັ້ນອັດຕາລາຄາແມ່ນບໍ່ມີການພົວພັນກັບສະພາບການສົ່ງອອກຂອງພໍ່ຄ້າ.

ສະຫຼຸບລວມແລ້ວ, ພາກນີ້ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າມັນມີຄວາມແຕກຕ່າງຢ່າງສໍາຄັນກັນກ່ຽວກັບລາຄາ ແລະ ອັດຕາກຳໄລໃນຂອບເຂດທົ່ວແຊວງ, ໃນຂະນະທີ່ຂະໜາດພໍ່ຄ້າແມ່ນມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງໃນທາງບວກ ແລະ ສໍາຄັນ ຕໍ່ກັບລາຄາສາລີທີ່ຊາຍໄດ້, ກັບລາຄາສາລີທີ່ຊື້ ແລະ ອັດຕາກຳໄລການຊື້-ຂາຍ, ການຄວບຄຸມຮູບແບບຂອງສາລີທີ່ຖືກຊື້ (ຕົວຢ່າງ: ເປັນແກນ ຫຼື ເປັນເມັດ). ສິ່ງນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າແມ່ນຕົວແປທີ່ສໍາຄັນໃນລັກສະນະຂອງການສ້າງລາຍໄດ້ ໃນສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ອາດຈະເປັນຍ້ອນລັກສະນະສອງຊັ້ນຂອງຕະຫຼາດພໍ່ຄ້າ,

ຂະບວນການທີ່ຜ່ານການປັບປຸງຄຸນນະພາບສາລີ ຫຼື ຮັກສາຕະຫຼາດລະບົບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າ, ຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຂະໜາດຂອງພື້ນຖານ ແລະ ການນຳໃຊ້ການສະຖານທີ່ເກັບຮັກສາ, ແລະ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ອຳນາດຕະຫຼາດທ້ອງຖິ່ນ ຊ່ວຍໃຫ້ພື້ນຖານລາຍນ້ອຍສາມາດຊື້ສາລີທີ່ມີລາຄາຖືກກວ່າ.

ຕາຕາລາງ 5: ການວິເຄາະມິຕິທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງອັດຕາກຳໄລການຊື້ ຂາຍສາລີຂອງພື້ນຖານ (ຮູບແບບເມັດ)

	ຕົວແບບ 1
ແຂວງ ອຸດົມໄຊ (ຂໍ້ມູນພື້ນຖານ)	395*** (127)
ແຂວງ ຊຽງຂວາງ	-542*** (184)
ແຂວງ ໄຊຍະບູລີ	-726*** (216)
ຂະໜາດພື້ນຖານ (ເປັນ ໂຕນ ຕໍ່ ປີ) * ອຸດົມໄຊ	-6 (20)
ຂະໜາດພື້ນຖານ (ເປັນ ໂຕນ ຕໍ່ ປີ) * ຊຽງຂວາງ	65** (27)
ຂະໜາດພື້ນຖານ (ເປັນ ໂຕນ ຕໍ່ ປີ) * ໄຊຍະບູລີ	78** (31)
ສົ່ງອອກ	19 (40)
ຊື້ໃນຮູບແບບແກນສາລີ ໃນໄຊຍະບູລີ	273*** (76)
ຊື້ໃນຮູບແບບແກນສາລີ ໃນອຸດົມໄຊ	576*** (48)
R ²	0.75
Adj. R ²	0.74
ຈຳນວນກໍລະນີສຶກສາ.	111
RMSE	156.9

***p < 0.01, **p < 0.05, *p < 0.1

4 ບົດສະຫຼຸບ: ທັດສະນະກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍ ສໍາລັບການສົ່ງອອກຂອງໄສ້ມູນຄ່າການສົ່ງອອກສາລີ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້, ພວກເຮົາໄດ້ຄົ້ນຫາຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີເພື່ອສົ່ງອອກ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໂດຍ ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນເບື້ອງຕົ້ນທີ່ໄດ້ມາຈາກການສໍາຫຼວດທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງບັນດາພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນສາມແຂວງ ທີ່ຜະລິດສາລີທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດໃນປະເທດຄື: ອຸດົມໄຊ, ໄຊຍະບູລີ ແລະ ຊຽງຂວາງ. ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາໄດ້ໃຫ້ລາຍລະອຽດໃນພາກທີ 2 ແລະ 3, ຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີໃນບັນດາແຂວງຜະລິດສາລີທີ່ສໍາຄັນເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນໄດ້ລວມເຂົ້າກັບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີຂອງປະເທດເພື່ອນບ້ານໃກ້ຄຽງ ລວມມີປະເທດຈີນ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ. ສິ່ງນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມສໍາຄັນຂອງການສຶກສາ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ມີຢູ່ໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີຂອງລາວ ເຊິ່ງບໍ່ແມ່ນແຕ່ເພື່ອການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນໃນປະເທດເທົ່ານັ້ນ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນການສຶກສາກ່ອນໜ້ານີ້, ແຕ່ຍ້ອນຄວາມສໍາຄັນຂອງສາລີທີ່ເປັນສິນຄ້າສົ່ງອອກທີ່ມີສໍາລັບທັງປະເທດ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານໃນພາກພື້ນ.

ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາວ່າຈະຫັນຂະແໜງການຄ້າ ແລະ ຜະລິດຕະພັນໃຫ້ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ, ເພື່ອສະໜັບສະໜູນເປົ້າໝາຍການຂະຫຍາຍຕົວຂອງ GDP ປະຈໍາປີໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 7.5% ຕາມທີ່ໄດ້ວາງໄວ້ໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມແຫ່ງຊາດຄັ້ງທີ 8 ປີ 2016-2020, ແລະ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ສ່ວນຫຼັງຂອງຄວາມພະຍາຍາມໃນການເພີ່ມຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ການຍົກລະດັບເຫຼົ່ານີ້ຍັງສາມາດສົ່ງຜົນກະທົບໃນທາງບວກອີກຫຼາຍໆດ້ານໃນຂົງເຂດຂອງການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ, ຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ແລະ ອື່ນໆ, ການພັດທະນາຂະແໜງກະສິກໍາ-ອາຫານ ໄດ້ບາກົດຂຶ້ນຢ່າງຊັດເຈນໃນແຜນພັດທະນາຍຸດທະສາດຂອງປະເທດ.

ໃນການວິເຄາະກ່ຽວກັບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າຂອງສາລີໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້, ບັນຫາທີ່ແຕກຕ່າງກັນທີ່ເກີດຂຶ້ນແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບການປະຕິບັດນະໂຍບາຍ. ພາກນີ້ຈະໄດ້ອະທິບາຍກ່ຽວກັບສິ່ງທ້າທາຍທີ່ເລືອກໄວ້ ແລະ ເຊິ່ງການສຶກສາຂອງພວກເຮົາໄດ້ກໍານົດສໍາລັບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີໃນປະເທດ ແລະ ແນະນໍາການປະຕິບັດນະໂຍບາຍທີ່ອາດຈະຊ່ວຍແກ້ໄຂບັນຫາເຫຼົ່ານັ້ນ. ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍດັ່ງກ່າວຈະເປັນການເພີ່ມຄວາມພະຍາຍາມຂອງສະມາຄົມອາຊຽນໃນປະຈຸບັນ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຄ້າໃນພາກພື້ນ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງລະບົບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າໃນພາກພື້ນໃຫ້ດີຂຶ້ນ. ນອກຈາກນີ້ຍັງໄດ້ຮັບການຊຸກຍູ້ຈາກພື້ນຖານໂຄງລ່າງໃນພາກພື້ນ ຈາກຜົນຂອງການລິເລີ່ມໂຄງການເສັ້ນທາງສາຍໄໝ.

4.1 ຍົກລະດັບການຄວບຄຸມລະບົບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ ດ້ວຍສະຖິຕິແບບຈໍາແນກ, ເຊື່ອຖືໄດ້ ແລະ ບັບບຸງເປັນປະຈໍາ, ລະບຽບການ, ການຕິດຕາມ ແລະ ຂໍ້ມູນອື່ນໆ.

ສິ່ງທ້າທາຍທີ່ສໍາຄັນທີ່ພົບໃນຂະນະທີ່ດໍາເນີນການສຶກສານີ້ ແມ່ນການຂາດສະຖິຕິທີ່ມີການຈໍາແນກ, ເຊື່ອຖືໄດ້ ແລະ ທັນສະພາບການທີ່ສາມາດນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການວິເຄາະຂະແໜງການສາລີ, ຍົກເວັ້ນປະລິມານການຜະລິດ ແລະ ເນື້ອທີ່ເກັບກ່ຽວ. ການບັບບຸງການມີຢູ່ຂອງຂໍ້ມູນແມ່ນມີຄວາມຈໍາເປັນສໍາລັບການອອກແບບ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍຂອງຂະແໜງການທີ່ມີປະສິດທິຜົນ, ພ້ອມທັງການປະເມີນຜົນກະທົບຂອງການປະຕິຮູບນະໂຍບາຍໃຫ້ທັນເວລາ.

ສິ່ງທ້າທາຍດ້ານຂໍ້ມູນ ທີ່ບາກົດຂຶ້ນໃນລະດັບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

ໜຶ່ງ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບຂະແໜງສາລີ, ລວມທັງບັນຫາດ້ານລະບຽບການຕ່າງໆ, ແມ່ນກະແຈກກະຈາຍໄປທົ່ວທັງສອງມິຕິນັ້ນຄືດ້ານໜ້າທີ່ ແລະ ພູມສາດ. ໂດຍສະເພາະ, ບໍ່ມີຫ້ອງການພາກລັດທີ່ເປັນທາງການໃນການຮັບຜິດຊອບຮວບຮວມ ແລະ ເບິ່ງແຍງຂໍ້ມູນທີ່ມີຢູ່ສໍາລັບຂະແໜງການສາລີລາວ, ລວມທັງການສຶກສາທີ່ຜ່ານມາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂະແໜງການນີ້. ສິ່ງນີ້ໄດ້ເຮັດໃຫ້ການເກັບກຳຂໍ້ມູນເກີດມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ມີອຸປະສັກຫຼາຍຂຶ້ນໃນການປຽບທຽບຂໍ້ມູນ, ເຊິ່ງສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ຄວາມສາມາດຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ໃນການອອກແບບ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາງະໂຍບາຍຕ່າງໆຂອງຂະແໜງການໃນລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບແຂວງ. ອີງໄປກວ່ານັ້ນ, ການຂາດການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຢ່າງພຽງພໍ ແລະ ທັນເວລາໃນລະດັບຊາດທີ່ສາມາດກິດຂວາງຄວາມທ້າທາຍທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເຊິ່ງຖືກກຳນົດໂດຍອຳນາດການບົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ເປັນຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກຢ່າງໃກ້ຊິດກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນທ້ອງຖິ່ນ, ລວມທັງຊາວກະສິກອນ ຫຼື ພັກກຳ ສອງຕົວຢ່າງທີ່ເປັນຮູບປະທຳໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງບັນຫາດັ່ງກ່າວ.

ໃນໄລຍະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການສຳຫຼວດຂອງພວກເຮົາຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ, ຊຽງຂວາງ ແລະ ໄຊຍະບູລີ, ທີ່ມີສຳຫຼວດໄດ້ພົບເຫັນຕົວຊີ້ບອກຂອງການມີຂໍ້ກຳນົດດ້ານກົດລະບຽບທີ່ມີການປ່ຽນແປງຫຼາຍຂຶ້ນໃນບັນດາ ແຂວງຕ່າງໆ, ເຊິ່ງມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງກັບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ. ໃນນັ້ນປະກອບມີຄຳທຳນຽມສົ່ງອອກຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ຂໍ້ກຳນົດການຈົດທະບຽນສໍາລັບຜູ້ສົ່ງອອກ, ລະບົບການນຳເຂົ້າແນວພັນທີ່ຕ່າງກັນ, ແລະ ອື່ນໆ. ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາໄດ້ຮູ້, ເຫັນວ່າບໍ່ມີບ່ອນເກັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານສູນກາງກ່ຽວກັບລະ ບຽບການທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ສໍາລັບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີໃນປະເທດ.

ນອກຈາກນັ້ນ, ຂໍ້ມູນທີ່ທັນສະໄໝກ່ຽວກັບການມີຢູ່, ແລະ ຜົນສະທ້ອນຂອງບັນຫາສະເພາະທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ພັກກຳສາລີເບິ່ງຄືວ່າກະ ແຈກກະຈາຍ ແລະ ບໍ່ພຽງພໍ, ອາດສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ການຕອບສະໜອງດ້ານນະໂຍບາຍ. ຕົວຢ່າງ, ທີ່ມີສຳຫຼວດຂອງພວກເຮົາໄດ້ສຳພາດພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເຊິ່ງພວກເຂົາໄດ້ລາຍງານວ່າມີການສົ່ງອອກສາລີໄປຍັງແຂວງຍຸນນານ ປະເທດຈີນ ໃນໄລຍະການສຳຫຼວດ (ປີຕະຫຼາດ 2018-2019) ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃນລະຫວ່າງເດືອນກັນຍາ ຫາ ເດືອນທັນວາເທົ່ານັ້ນ. ໃນການສຳຫຼວດຂອງພວກເຮົາ, 43% ຂອງພັກກຳທີ່ຖືກສຳພາດຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ໄດ້ລາຍງານການສົ່ງອອກໄປປະເທດຈີນຢ່າງຈະແຈ້ງ. ໃນບັນດາພັກກຳເຫຼົ່ານີ້ໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ທີ່ມີການສົ່ງອອກໄປປະເທດຈີນ, 36% ໄດ້ລາຍງານວ່າຂໍ້ຈຳກັດດ້ານປະລິມານແມ່ນບັນຫາດ້ານກົດລະ ບຽບທີ່ພວກເຮົາປະເຊີນໃນເວລາຊື້ຂາຍສາລີ. ເຊິ່ງບໍ່ສາມາດຊອກຫາຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມໄດ້, ລວມທັງການຍິນຍອມຢ່າງເປັນທາງການຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ກ່ຽວກັບການມີຢູ່ ຫຼື ລັກສະນະຂອງຂໍ້ຈຳກັດການຄ້າສາລີຊົ່ວຄາວໄປຍັງປະເທດຈີນ, ນອກເໜືອຈາກຂໍ້ມູນທີ່ເກັບກຳໂດຍທີມສຳຫຼວດຂອງພວກເຮົາໃນລະຫວ່າງການສຳຫຼວດພາກສະໜາມ. ຜູ້ຍອມຮັບ ແລະ ຕຳຈ (Phouyyavong ແລະ Talje) (2006) ຍັງໄດ້ລາຍງານຂໍ້ຈຳກັດໃນການຂາຍສາລີໃນປະເທດຈີນໃນການສຶກສາຂອງພວກເຂົາທີ່ເມືອງນາໜ້, ແຂວງອຸດົມໄຊ, ເຊິ່ງດຳເນີນໃນປີ 2005.

ສອງ, ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາໄດ້ນຳສະເໜີໃນພາກທີ 2, ສະຖິຕິການຄ້າຈາກບໍລິສັດ COMTRADE ແລະ UNCTADStat, ເຊິ່ງໄດ້ມາຈາກແຫຼ່ງສະຖິຕິທີ່ເປັນທາງການ, ບໍ່ໄດ້ນຳສະເໜີພຽງແຕ່ຂໍ້ມູນການຈຳແນກແບບຈຳກັດທີ່ມີຢູ່⁸⁴, ແຕ່ຍັງມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ເມື່ອທຽບໃສ່ສະຖິຕິແບບມິນເຮີ (mirror statistics) ຂອງປະເທດອື່ນໆ. ສິ່ງນີ້ເຮັດໃຫ້ມີຄຳຖາມທີ່ສຳຄັນກ່ຽວກັບການປຽບທຽບຂອງພວກເຂົາ.

⁸⁴ ຕົວຢ່າງ, ໃນເດືອນມີນາ ປີ 2020, ຂໍ້ມູນປີສຸດທ້າຍທີ່ສາມາດໃຊ້ໄດ້ສໍາລັບຂໍ້ມູນ COMTRADE ທີ່ຖືກແຍກປະເພດຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນປີ 2016.

ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ, ຄວນປະຕິບັດນະໂຍບາຍທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

ໜຶ່ງ, ສ້າງຈຸດປະສານງານຖາວອນສໍາລັບການຮວບຮວມ ແລະ ການຮັກສາຂໍ້ມູນທີ່ມີຢູ່ສະຖາບັນແຫ່ງຊາດທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ, ເຊັ່ນ: ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ຫຼື ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້. ສິ່ງນີ້ບໍ່ພຽງແຕ່ຈະຊ່ວຍເພີ່ມການຕິດຕາມ ແລະ ອອກແບບນະໂຍບາຍ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຂະແໜງການເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການປະສານງານຢ່າງເປັນທາງການ ສໍາລັບຈຸດປະສົງດ້ານນະໂຍບາຍ ທັງໃນລະດັບຊາດ ແລະ ແຂວງ. ນອກຈາກນັ້ນ, ມັນຍັງຈະເຮັດໃຫ້ການກຳນົດສິ່ງທ້າທາຍໃໝ່ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນດຳເນີນໄປໄດ້ໄວ ແລະ ໜ້າເຊື່ອຖື, ເຊິ່ງຊ່ວຍໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ສາມາດປະສານງານເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ຕ້ອງໄດ້ຕອບໂຕ້ໃຫ້ທັນເວລາ.

ສອງ, ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ການຮວບຮວມ ແລະ ກິດຈະກຳການສື່ສານ (ໂດຍສະເພາະແມ່ນຂໍ້ມູນທາງເອເລັກໂຕຣນິກທີ່ມີ) ທີ່ຮັບຜິດຊອບໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ ຄວນໄດ້ຮັບການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນທຸກຂົງເຂດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຫ້ອງການສະຖິຕິ. ສິ່ງນີ້ນຳໃຊ້ໄດ້ກັບທັງລະດັບປະເທດ ແລະ ລະດັບຊາດ, ຍ້ອນວ່າຂໍ້ມູນໃນລະດັບແຂວງສາມາດເປັນປະໂຫຍດແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ໃນການປະເມີນຜົນກະ ທົບຂອງນະໂຍບາຍຂັ້ນແຂວງ ເຊັ່ນ: ຄ່າທຳນຽມໃນການສົ່ງອອກ ແລະ ຄ່າອື່ນໆ. ສິ່ງນີ້ໃຊ້ໄດ້ກັບຂໍ້ມູນສະຖິຕິທັງສອງ ເຊັ່ນ: ຂໍ້ມູນການຄ້າ, ແລະ ຂໍ້ມູນສະເພາະໃນຂະແໜງການ, ກໍຄືຂໍ້ມູນທີ່ຮວບຮວມໄດ້ ແລະ ນຳສະເໜີໂດຍບົດລາຍງານນີ້.

4.2 ເສີມຂະຫຍາຍການເຂົ້າເຖິງການເງິນທີ່ມີປະສິດທິພາບຂອງຊາວ ກະສິກອນ ແລະ ພ່ຳ

ໃນພາກທີ 3 ພວກເຮົາຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຊາວກະສິກອນທີ່ຜະລິດສາລີໄດ້ຮັບການສະໜອງດ້ານເງິນຈາກພ່ຳເພື່ອການຜະລິດ, ທັງເປັນບັດໄຈນຳເຂົ້າທີ່ເປັນສິ່ງຂອງ ແລະ ເງິນສົດລ່ວງໜ້າ, ເຊິ່ງພ່ຳໄດ້ເກັບກູ້ຕົ້ນທຶນທີ່ໃຫ້ຍື່ມ ແລະ ດອກເບ້ຍທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນເວລາທີ່ພວກເຂົາຊື້ສາລີຈາກຊາວກະສິກອນ.

ດ້ານໜຶ່ງ, ບົດບາດນີ້ຂອງພ່ຳແມ່ນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນ. ການສະໜອງເງິນຂອງພ່ຳເຮັດໃຫ້ການຜະລິດສາລີເປັນໄປໄດ້ສໍາລັບຊາວກະສິ ກອນຜູ້ທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ຫຼື ບໍ່ສາມາດຊື້ວັດຖຸດິບທີ່ຈຳເປັນ ຫຼື ການບໍລິການຕ່າງໆສໍາລັບການຜະລິດເຊັ່ນ: ເມັດພັນ, ຢາຂ້າຫຍ້າ, ຢາຂ້າແມງໄມ້ ແລະ ບຸ້ຍ, ແລະ ການໄຖດືນ. ສະນັ້ນ, ເງິນຂອງພ່ຳແມ່ນມີຜົນກະທົບໃນທາງບວກຕໍ່ຄວາມສາມາດຂອງຊາວກະສິ ກອນໃນການຜະລິດສາລີ ແລະ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງສາມາດສົ່ງຜົນກະທົບທາງບວກຕໍ່ລາຍໄດ້ຂອງພວກເຂົາ. ໂດຍທົ່ວໄປ, ການສະໜອງການເງິນໃນຊົນນະບົດໃນປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ, ແລະ ໂດຍສະເພາະໃນປະເທດທີ່ອ່ອນໄຫວ ເຊັ່ນ: ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິ ປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນມີຄວາມທ້າທາຍຫຼາຍ, ຕາມການລາຍງານຂອງການສຶກສາທີ່ຜ່ານມາຫຼາຍຄັ້ງ (ຕົວຢ່າງ: Conning ແລະ Udry, 2007), ແລະ ການຂາດແຄນດ້ານການເງິນໃນຊົນນະບົດ ເຊິ່ງເປັນໜຶ່ງບັດໄຈທີ່ຢູ່ເບື້ອງຫຼັງຄວາມແຕກໂຕນລະຫວ່າງການຜະ ລິດກະສິກຳທີ່ມີທ່າແຮງ ແລະ ການຜະລິດກະສິກຳທີ່ສັງເກດໄດ້.⁸⁵

ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ການສຶກສາຂອງພວກເຮົາສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນພາກທີ 3 ວ່າ ບົດບາດຂອງພ່ຳໃນການສະໜອງວັດຖຸດິບໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນອາດຈະກ່ຽວຂ້ອງກັບ: ກ)

⁸⁵ ອີງຕາມ GIZ (2012): “ຂໍ້ຈຳກັດໃນການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການທາງການເງິນທີ່ເປັນທາງການສໍາລັບຜູ້ທຸກຍາກໃນຊົນນະບົດ ຍັງເປັນໜຶ່ງໃນບັນດາສິ່ງທ້າທາຍທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດພາຍໃນເສດຖະກິດຂອງປະເທດລາວ”, ໜ້າ 1.

ພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍຈ່າຍຄ່າສາລີໜ້ອຍກວ່າພໍ່ຄ້າລາຍໃຫຍ່ (ພາກ 3.2.2), ແລະ ຂ) ຊາວກະສິກອນໄດ້ຮັບລາຄາຕໍ່າກວ່າ ເມື່ອພວກເຂົາໄດ້ຮັບບັດໄລ່ນາເຂົາຈາກພໍ່ຄ້າ (ພາກ 3.1.3).

ນອກຈາກນັ້ນ, ໃນພາກ 3.1.3 ພວກເຮົາໄດ້ກ່າວເຖິງຊາວກະສິກອນຜູ້ທີ່ຂາຍສາລີກ່ອນເວລາເກັບກ່ຽວເຊິ່ງຕ້ອງໄດ້ຫຼຸດລາຄາລົງ.

ເຫຼດຜົນໜຶ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ຊາວກະສິກອນເຕັມໃຈຍອມຮັບການຫຼຸດລາຄາດັ່ງກ່າວແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມຈໍາເປັນທີ່ເປັນຂໍ້ຜູກມັດນັ້ນຄື: ເງິນສົດ ເພື່ອໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດ ແລະ ວຽກສ່ວນຕົວ. ສະນັ້ນ, ການບັບປຸງເງື່ອນໄຂການເຂົ້າເຖິງທາງດ້ານການເງິນທີ່ເໝາະສົມສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງຄວາມຈໍາເປັນດັ່ງກ່າວໄດ້, ເຮັດໃຫ້ຊາວກະສິກອນສາມາດຍືດເວລາເກັບກ່ຽວສາລີໄດ້ດົນກວ່າເກົ່າ ແລະ ໄດ້ຮັບລາຄາທີ່ດີກວ່າເກົ່າ. ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້, ການເກັບຮັກສາສາລີແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບລາຄາສາລີທີ່ສູງຂຶ້ນສໍາລັບຊາວກະສິກອນ.

ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ຍັງໄດ້ຍົກໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຈໍາເປັນຂອງການດໍາເນີນການສຶກສາບຽບທຽບຢ່າງກວ້າງຂວາງກ່ຽວກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ, ຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ເງື່ອນໄຂການເຂົ້າເຖິງການເງິນໃນຊົນນະບົດສໍາລັບຊາວກະສິກອນທີ່ຜະລິດສາລີໃນ ສປປ ລາວ. (ຕົວຢ່າງ, Coleman ແລະ Wynne-Williams, 2006). ສິ່ງນີ້ຈະຊ່ວຍໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ປະເມີນວ່າອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ບັບແກ້ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ເງື່ອນໄຂການກູ້ຢືມທີ່ຊື່ບອກໂດຍການສຶກສາຂອງພວກເຮົາແມ່ນພຽງພໍສໍາລັບເງື່ອນໄຂຂອງການກູ້ຢືມເງິນທີ່ເກີດຂຶ້ນຫຼືບໍ່. ພາກ 3.1.2 ຂອງການສຶກສາຂອງພວກເຮົາລາຍງານວ່າ ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ໄຊຍະບູລີ ອັດຕາດອກເບ້ຍສະເລ່ຍຕໍ່ໄລຍະການໃຫ້ກູ້ 10 ເດືອນ ແມ່ນຢູ່ລະຫວ່າງ 28% - 31%.

ສໍາລັບການອ້າງອີງ, GIZ (2012) ໄດ້ລາຍງານວ່າ ທະນາຄານບ້ານຂອງລາວ ໄດ້ປ່ອຍສິນເຊື່ອໃນອັດຕາດອກເບ້ຍປະຈໍາເດືອນປະມານ 3%, ເຊິ່ງກົງກັບອັດຕາດອກເບ້ຍລາຍເດືອນໃນການສໍາຫຼວດຂອງພວກເຮົາ ຕາມການລາຍງານຂອງຊາວກະສິກອນ (2.7%) ແລະ ພໍ່ຄ້າ (2.6%). ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ,

ມັນກໍບໍ່ສາມາດປະເມີນມູນຄ່າການບັບຕົວຂອງຄວາມສ່ຽງຂອງການເງິນທີ່ພໍ່ຄ້າໃຫ້ກັບຊາວກະສິກອນ. ຕົວຢ່າງ, ການຂາດຫາຍຂອງຂໍ້ມູນທີ່ສໍາຄັນສໍາລັບການປະຕິບັດນະໂຍບາຍໃນຕໍ່ໜ້າ ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບການມີ ຫຼື ບໍ່ມີຫຼັກຄ້າບຸກຄົນສໍາລັບເງິນກູ້, ພາລະຜູກພັນໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີການຊໍາລະເງິນ, ຂະໜາດຂອງເງິນກູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຊັບສິນທີ່ສັງເກດໄດ້, ແລະ ແມ່ນຫຍັງຄືບັດໄຈທີ່ກຳນົດຂະໜາດເງິນກູ້ ແລະ ຄວາມພ້ອມຂອງບັນດາຊາວກະສິກອນທີ່ບຸກສາລີ, ອີງຕາມພູມສາດ (ຕົວຢ່າງ, ແຂວງ, ເມືອງ) ແລະ ລັກສະນະອື່ນໆຂອງຊາວກະສິກອນ.

ຕາມເງື່ອນໄຂກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມນີ້, ອາດຈະມີການພິຈາລະນາເຖິງການແຊກແຊງດ້ານນະໂຍບາຍທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ຂຶ້ນກັບວ່າ ບັນຫາຈະແມ່ນການມີເງິນກູ້ຢືມ, ຂະໜາດຂອງເງິນກູ້, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ, ເງື່ອນໄຂຂອງເງິນກູ້, ຫຼື ການປະສົມປະສານກັນຂອງບັນຫາເຫຼົ່ານີ້.

ນອກຈາກນັ້ນ, ການສຶກສາຂອງພວກເຮົາພົບວ່າຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າມີຄວາມສໍາພັນໃນທາງບວກ ແລະ ສໍາຄັນຕໍ່ກັບລາຄາສາລີທີ່ພໍ່ຄ້າຂາຍ ແລະ ຜົນກໍາໄລທີ່ພວກເຂົາໄດ້ຮັບລະຫວ່າງການຊື້ ແລະ ການຂາຍສາລີ, ໃນຂະນະດຽວກັນ ຂະໜາດຂອງພໍ່ຄ້າກໍມີຄວາມສໍາພັນໃນທາງບວກກັບໄລຍະເວລາທີ່ສາລີຖືກເກັບຮັກສາໄວ້. ເນື່ອງຈາກການເກັບຮັກສາຊ່ວຍໃຫ້ພໍ່ຄ້າສາມາດຊື້ສາລີໃນລາຄາຖືກໃນຊ່ວງເກັບກ່ຽວ, ເມື່ອມັນມີຄວາມອຸດົມສົມບູນ, ແລະ ຂາຍຕໍ່ໃນລາຄາທີ່ສູງກວ່າ, ເຊິ່ງມັນສາມາດເປັນອົງປະກອບສໍາຄັນຂອງການແຂ່ງຂັນຂອງພໍ່ຄ້າ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ພໍ່ຄ້າຈັດຫາເງິນທຶນສໍາລັບການຊື້ສາລີຈໍານວນຫຼາຍໃນໄລຍະເວລາສັ້ນໆ, ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ມີການນໍາໃຊ້ເງິນສະສົມຈໍານວນຫຼາຍ ຫຼື ການເງິນພາຍນອກ. ດ້ວຍວິທີການນີ້, ການບັບປຸງການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນຂອງພໍ່ຄ້າ ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາສາມາດນໍາໃຊ້ປະໂຫຍດໃນການເກັບຮັກສາສາລີຂອງພວກເຂົາໄດ້ດີຂຶ້ນ ແລະ

ເພີ່ມຜົນກໍາໄລຈາກການຄ້າໃນຊ່ວງລາຄາຕໍ່າ-ຊ່ວງເວລາເກັບກ່ຽວ ທຽບກັບໄລຍະອື່ນໆ, ພ້ອມທັງມີບົດບາດໃນການຮັກສາສະຖຽນລະພາບດ້ານລາຄາໃນໄລຍະປີໜຶ່ງ.

ສິ່ງທ້າທາຍສໍາລັບຊາວກະສິກອນ ແລະ ພ່ອມຄະນະ ໃນການໄດ້ຮັບເງິນທຶນທີ່ເໝາະສົມ ໄດ້ມີການລາຍງານໃນການສຶກສາຫຼາຍໆຄັ້ງທີ່ຜ່ານມາກ່ຽວກັບສາລີ ແລະ ຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາອື່ນໆ, ເຊັ່ນ: Coleman ແລະ Wynne-Williams (2006), ການປັບປຸງກອບວຽກແບບປະສົມປະສານ (Enhanced Integrated Framework) (2016), SADU (2012) ແລະ GIZ (2012)⁸⁶. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ສິ່ງທ້າທາຍຂອງການເພີ່ມງົບປະມານດ້ານເງິນທຶນໃນຊົນນະບົດຢູ່ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນຍັງມີຢູ່. ບຸນເລີດ ພ້ອມຄະນະ (2013) ຄົ້ນພົບຄວາມສໍາພັນທາງບວກ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິລະຫວ່າງການຜະ ລິດສາລີຢູ່ແຂວງບໍ່ແກ້ວ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອ, ໂດຍການຄວບຄຸມບັດໃຈອື່ນໆ.

ໃນສະພາບການດັ່ງກ່າວ, ມັນເປັນສິ່ງສໍາຄັນສໍາລັບບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ຈະສືບຕໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນແກ່ຄວາມພະຍາຍາມຂອງພາກລັດທີ່ມີຢູ່ ເພື່ອສົ່ງເສີມເງິນທຶນໃນຊົນນະບົດແບບຍືນຍົງ, ໂດຍສະເພາະໃນເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຈາກການເຊື່ອມໂຊມຂອງລະບົບນິເວດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ໂດຍສະເພາະ, ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ການເພີ່ມການສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ການລົດລົມດ້ານການເງິນເພື່ອການຄ້າ ຈລະພາກ, ພ້ອມທັງສົ່ງເສີມການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກສະຫະກອນຜູ້ປຸກຂະ ໜາດນ້ອຍທີ່ປະສົບຜົນສໍາເລັດ ດ້ວຍການສົ່ງເສີມການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນທາງການຂອງທະນາຄານສົ່ງເສີມກະສິກໍາ.⁸⁷

4.3 ການສົ່ງເສີມລາຍໄດ້ຂອງຊາວກະສິກອນຜູ້ປຸກສາລີຂະໜາດນ້ອຍ

ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາໄດ້ນໍາສະເໜີໃນພາກທີ 3.1, ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນກ່ຽວກັບການເປັນສະມາຊິກສະຫະກອນ ແລະ ການປະຕິບັດຫຼັງການເກັບກ່ຽວ ແລະ ຊຸມ: ການອົບແຫ້ງ ແລະ ເກັບຮັກສາສາລີ, ການເກັບຮັກສາສາລີແມ່ນບັດໃຈສໍາຄັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບລາຄາທີ່ພວກເຂົາໄດ້ຮັບ. ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງເງື່ອນໄຂຕ່າງໆທີ່ຊາວກະສິກອນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ໄປຈົນເຖິງລະດັບທີ່ພວກເຂົາຖືກກໍານົດໂດຍບັດໃຈທີ່ຢູ່ເໜືອການຄວບຄຸມຂອງຊາວກະສິກອນ, ແມ່ນເຫດຜົນທີ່ອາດເປັນໄປໄດ້ ສໍາລັບການແຊກແຊງດ້ານນະໂຍບາຍ.

ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດຫຼັງການເກັບກ່ຽວ ຊຸມ: ການອົບແຫ້ງ ແລະ ເກັບຮັກສາສາລີ, ນອກຈາກຄວາມສໍາພັນໃນທາງບວກທີ່ພວກເຮົາພົບລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນທີ່ໄດ້ຮັບລາຄາສາລີ ແລະ ຄວາມພ້ອມໃນການເກັບຮັກສາ ແລະ ໄລຍະເວລາຂອງການເກັບຮັກສາ (ເຊິ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບການຕາກແຫ້ງສາລີ).

ດັ່ງທີ່ຮັບຮູ້ກັນດີແລ້ວວ່າການປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງພື້ນທີ່ການເກັບຮັກສາສາລີທີ່ພຽງພໍມີຜົນປະ ໂຫຍດເພີ່ມເຕີມໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ, ໂດຍສະເພາະການຫຼຸດຜ່ອນການສູນເສຍຫຼັງການເກັບກ່ຽວ. ເຖິງແມ່ນວ່າຈະບໍ່ທັນມີຄວາມຊັດເຈນກ່ຽວກັບອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຂອງສາລີທີ່ສູນເສຍໄປຫຼັງຈາກການເກັບກ່ຽວ ຢູ່ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ການສູນເສຍຫຼັງການເກັບກ່ຽວໄດ້ຖືກຄາດຄະເນໂດຍ

⁸⁶ ຕົວຢ່າງ, SADU (2012) ກ່າວວ່າ “ການຂາດການເຂົ້າເຖິງເງິນທຶນທີ່ເໝາະສົມ, ທັນເວລາ ແລະ ເໝາະສົມ ໄດ້ຖືກກໍານົດວ່າເປັນຂໍ້ຈຳກັດທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ. ຖ້າຊາວກະສິກອນ ແລະ ພ່ອມຄະນະບໍ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ໃນການເຂົ້າເຖິງເງິນທຶນສໍາລັບການລົງທຶນ, ພວກເຂົາຈະບໍ່ສາມາດໄດ້ຮັບຜົນປະ ໂຫຍດຈາກການປັບປຸງໂອກາດທາງການຕະຫຼາດ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງ”, ໜ້າ. 9. ການປັບປຸງກອບວຽກແບບປະສົມປະສານ (2016) ຍັງໄດ້ອີກໃຫ້ເຫັນຂໍ້ຈຳກັດຈາກການເງິນທີ່ບໍ່ພຽງພໍສໍາລັບພ່ອມຄະນະ/ຜູ້ປຸກສາລີໃນແຂວງອຸດົມໄຊ, ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາເກີດຄວາມສາມາດທີ່ຕໍ່າ (42%) ຍ້ອນຂາດຂະບວນການປຸງແຕ່ງສາ ລີ. ຜູ້ຍະວົງ ແລະ ຕ່າເຈ (Phouyyavong and Talje) (2006) ຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງສິ່ງທ້າທາຍທີ່ເກີດຈາກການຂາດເງິນທຶນ ສໍາລັບຊາວກະສິກອນຜູ້ປຸກສາລີໃນ ເມືອງນາໜ ແຂວງອຸດົມໄຊ ໃນການຈ້າງແຮງງານ ສໍາລັບການປຸກສາລີ.

⁸⁷ ທະນາຄານພັດທະນາລາວທີ່ບໍ່ຫວັງຜົນກໍາໄລນີ້ ສ້າງຂຶ້ນໃນປີ 1993, ມີສໍານັກງານໃຫຍ່ 1 ແຫ່ງ, 17 ສາຂາ ແລະ 98 ໜ່ວຍບໍລິການ ໃນທົ່ວປະເທດ, ແລະ ຖືກສ້າງຂຶ້ນເພື່ອສະໜອງເງິນທຶນໃຫ້ແກ່ກະແຜງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ເບິ່ງ www.apb.com.la

ໂກເມຊ ພ້ອມຄະນະ (Gómez et al.) (2011) ໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນຢູ່ລະຫວ່າງ 15% ແລະ 50% ສໍາລັບປະເທດກໍາລັງພັດທະນາ. ໂກເມຊ ພ້ອມຄະນະ (Gómez et al.) ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຊາວກະສິກອນຜູ້ທີ່ມີການສູນເສຍຫຼັງການເກັບກ່ຽວສູງ ຍັງມີບັນຫາກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບຂອງອາຫານ (ເຊັ່ນ: ອັນຕະລາຍຈາກຈຸລິນຊີ ເຊັ່ນ: aflatoxin ທີ່ມັກຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສາລີທີ່ຕາກແຫ້ງບໍ່ຖືກຕ້ອງ) ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ລາຄາທີ່ຊາວກະສິກອນໄດ້ຮັບສໍາລັບຜະລິດຕະພັນຂອງພວກເຂົາຫຼຸດລົງ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໂດຍຜູ້ອື່ນໆ ແລະ ຕໍ່ເຈ (2006), ໃນບັນດາຊາວກະສິກອນຜູ້ບຸກສາລີໃນເມືອງນາໜ້ ແຂວງອຸດົມໄຊ ມັນຈະປະສົບກັບບັນຫາເຊື້ອລາ ແລະ ການສູນເສຍຈາກແມງໄມ້ທໍາລາຍເປັນປະຈໍາໃນຊ່ວງເວລາການເກັບຮັກສາ.

ການປະຕິບັດຫຼັງການເກັບກ່ຽວທີ່ເໝາະສົມໃນລະບົບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ ແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການມີບັດໄລທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ເຊິ່ງປະກອບມີການເຂົ້າເຖິງການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດໃນການບຸກຜັງ, ບັດໄລຕ່າງໆທີ່ເໝາະສົມທີ່ມີຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນ, ຄວາມສາມາດໃນການຈ່າຍສໍາລັບເື້ນທີ່ເກັບຮັກສາ, ການເຂົ້າເຖິງເງິນເງິນ ແລະ ອື່ນໆ. ສິ່ງຕ່າງໆທັງໝົດນີ້ສາມາດເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໄດ້ຈາກການແຊກແຊງດ້ານນະໂຍບາຍທີ່ພຽງພໍ.

ການລິເລີ່ມທີ່ແຕກຕ່າງກັນໃນທົ່ວໂລກໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອສົ່ງເສີມຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍໃຫ້ເຂົ້າເຖິງທາງເລືອກໃນການເກັບຮັກສາທີ່ເໝາະສົມ, ຍືນຍົງ ແລະ ລາຄາບໍ່ແພງ, ເຊິ່ງເປັນຜົນມາຈາກການສຶກສາຢ່າງກວ້າງຂວາງກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ເຫຼົ່ານີ້. ຍົກຕົວຢ່າງ, ຊາກຸລາ ພ້ອມຄະນະ (Shukla et al.) (2019) ນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນການທົດລອງຈາກປະເທດອິນເດຍເພື່ອປະເມີນຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງການນໍາໃຊ້ຖົງຢາງສູນຍາກາດສໍາລັບເກັບມ້ຽນ, ແລະ

ພົບວ່າຊາວກະສິກອນໂດຍສະເລ່ຍສາມາດເກັບຕົ້ນທຶນຄືນທັງໝົດສໍາລັບຖົງຢາງສູນຍາກາດ ພາຍໃນໜຶ່ງລະດູການກະເສດ, ຊາວກະສິກອນມັກບໍ່ພ້ອມທີ່ຈະຈ່າຍເງິນລ່ວງໜ້າ ເນື່ອງຈາກຄວາມບໍ່ແນ່ນອນກ່ຽວກັບປະສິດທິຜົນຂອງເຕັກໂນໂລຢີ, ແຕ່ມັນກໍ່ອ່ອນໄຫວເມື່ອຊາວກະສິກອນມີປະສົບການກັບເຕັກໂນໂລຢີການເກັບຮັກສາ. ຄູມາ ແລະ ກາລິຕາ (Kumar ແລະ Kalita) (2019) ໄດ້ທົບທວນເອກະສານກ່ຽວກັບການສູນເສຍເມັດສາລີຫຼັງການເກັບກ່ຽວ ໃນບັນດາປະເທດກໍາລັງພັດທະນາ ແລະ ປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບການແຊກແຊງທີ່ເປັນໄປໄດ້ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການສູນເສຍດັ່ງກ່າວ, ໂດຍສະ ເພາະການທົບທວນມາດຕະການດ້ານນະໂຍບາຍທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂອງການສົ່ງເສີມການຍອມຮັບຈາກຊາວກະ ສິກອນຂະໜາດນ້ອຍຕໍ່ກັບການເກັບຮັກສາແບບສູນຍາກາດ.

ອົງປະກອບຫຼັກທີ່ໄດ້ລະບຸໃນການສຶກສາທີ່ແຕກຕ່າງກັນກ່ຽວກັບການປະຕິບັດຫຼັງການເກັບກ່ຽວແມ່ນຄວາມ ຕ້ອງການໃນການສົ່ງເສີມການຍອມຮັບເອົາເຕັກໂນໂລຢີທີ່ມີລາຄາບໍ່ແພງ, ເຊິ່ງຕອບສະໜອງການວິເຄາະດ້ານຕົ້ນທຶນ-ຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາວກະສິກອນ, ຖືກດັດປັບໃຫ້ເຂົ້າກັບສະພາບທ້ອງຖິ່ນໄດ້ດີ, ພ້ອມດ້ວຍການຝຶກອົບຮົມດ້ານວິຊາການຈາກການສົ່ງເສີມກະສິກໍາ, ແລະ ສໍາລັບທ້ອງຖິ່ນທີ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອ.

ການຄົ້ນພົບຂອງພວກເຮົາກ່ຽວກັບຄວາມສໍາພັນໃນທາງບວກ ແລະ ສໍາຄັນທີ່ມີຢູ່ລະຫວ່າງສະມາຊິກສະຫະກອນ ແລະ ລາຄາຂາຍສາ ລີຂອງຊາວກະສິກອນ ໄດ້ຊ່ວຍຢັ້ງຢືນບົດສະຫຼຸບວຽກງານທີ່ຜ່ານມາກ່ຽວກັບບົດບາດສໍາຄັນທີ່ສະຫະກອນຜູ້ຜະລິດສາມາດມີສ່ວນຮ່ວ ມໃນການສະໜັບສະໜູນຊາວກະສິກອນ. ເລີ່ມຈາກການກໍານົດລັກສະນະດ້ານແນວຄິດກ່ຽວກັບບົດບາດຂອງສະຫະກອນຜູ້ຜະ ລິດທີ່ທັນສະໄໝທີ່ນໍາສະເໜີໂດຍ ໂບນິນ ພ້ອມຄະນະ (Bonin et Al.) (1993),

- ສະຫະກອນສາມາດມີບົດບາດທີ່ແຕກຕ່າງກັນໃນດ້ານ:
- (i) ການປັບປຸງເງື່ອນໄຂການຂາຍ, ໂດຍການເພີ່ມອໍານາດ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດໃນການຕໍ່ລອງ, ໃນບາງກໍລະນີ, ສໍາລັບການປະຕິບັດພາລະບົດບາດ “ການຮວບຮວມ” ຂອງພໍ່ຄ້າລາຍນ້ອຍໄດ້ຊ່ວຍຫຼຸດຈໍາ ນວນພໍ່ຄ້າຄົນກາງລົງ;
 - (ii) ການຊີ້ບັດໂຈນນໍາເຂົ້າເປັນຈໍານວນຫຼາຍ,

ເຊິ່ງມີທ່າແຮງທີ່ດີກວ່າເກົ່າໃນການເລະຈາຕໍ່ລອງລາຄາບັດໄລນາເຂົ້າສໍາລັບສະມາຊິກສະຫະກອນ; (iii) ການໄດ້ຮັບສິນເຊື່ອທີ່ມີປະສິດທິຜົນສໍາລັບສະມາຊິກ; ແລະ ອື່ນໆ.

ຕົວຢ່າງ, ການພັດທະນາຕະຫຼາດກະສິກໍາສໍາລັບຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ ໃນໂຄງການເຂດເນີນສູງ (2003-2012), ໄດ້ສະໜັບສະໜູນການລວມຕົວກັນໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເພື່ອ "...ເພີ່ມອໍານາດໃນການຕໍ່ລອງຂອງຊາວກະສິກອນ [...] ຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນການດໍາເນີນງານ ແລະ ຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ [ແລະ] ເພີ່ມມູນຄ່າ." ⁸⁸. ບຸນເລີດ ພ້ອມຄະນະ (Boundeth et al.) (2013) ພົບວ່າການເປັນສະມາຊິກຂອງກຸ່ມຜູ້ຜະລິດແມ່ນມີຜົນດີ ແລະ ພົວພັນກັບການຜະລິດສາລີຢູ່ແຂວງບໍ່ແກ້ວ ໃນສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ. ການສຶກສາໂດຍ ເບີນາດ ພ້ອມຄະນະ (Bernard et al.) (2010) ກ່ຽວກັບສະຫະກອນທີ່ຂາຍຜົນຜະລິດຫຼັກໃນປະເທດເອທິໂອເປຍພົບວ່າ ສະຫະກອນທີ່ດໍາເນີນກິດຈະກຳທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ອາດຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຕໍ່ກັບໂຄງສ້າງສະມາຊິກຂອງພວກເຂົາ (ເຊັ່ນ: ຄຸນລັກສະນະຂອງສະມາຊິກ, ເຊິ່ງມີຜົນສະທ້ອນຕໍ່ການເຮັດວຽກຂອງສະຫະກອນ) ແລະ ກ່ຽວກັບຄວາມສາມາດຂອງສະຫະກອນໃນການໃຫ້ບໍລິການດ້ານການຕະຫຼາດແກ່ສະມາຊິກຂອງຕົນ.

ດັ່ງນັ້ນ, ການຄົ້ນຄວ້າກ່ອນໜ້ານີ້ກ່ຽວກັບບົດບາດໃນທາງບວກຂອງກຸ່ມການຜະລິດ ("ສະຫະກອນ") ແລະ ວິທີການສົ່ງເສີມການບໍລິ ການດ້ານການຕະຫຼາດຂອງພວກເຂົາ, ຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນວ່າຄຸນລັກສະນະທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂອງສະຫະກອນແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ຜົນສໍາເລັດຂອງພວກເຂົາໃນການບັນລຸຈຸດປະສົງຂອງຕົນ. ຄຸນລັກສະນະເຫຼົ່ານີ້ປະກອບມີລັກສະນະຂອງຈຸດປະສົງ, ແຮງຈູງໃຈຂອງສະມາຊິກ,⁸⁹ ສະພາບແວດລ້ອມດ້ານລະບຽບການ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂອງອົງກອນເຫຼົ່ານີ້.

ສະນັ້ນ, ຂໍສະເໜີແນະທັງໝົດນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຈໍາເປັນຂອງອໍານາດການບົກຄອງທີ່ຮັບຜິດຊອບສົ່ງເສີມຜົນປະໂຫຍດຈາກກຸ່ມຜູ້ຜະລິດຊົນນະບົດ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ເພື່ອສົ່ງເສີມການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ວາງແຜນຍຸດທະສາດຮ່ວມກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ອື່ນໆທີ່ຮັບຜິດຊອບສົ່ງເສີມຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າສາລີ.

⁸⁸ ເບິ່ງ SADU (2012), ໜ້າ 7.

⁸⁹ ໂດຍສະເພາະ, ໃນລະດັບທີ່ໂຄງສ້າງດ້ານແຮງຈູງໃຈທີ່ເກີດຈາກການອອກແບບກົດລະບຽບພາຍໃນ ແລະ ການບັງຄັບໃຊ້ການແກ້ໄຂບັນຫາຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ມີຢູ່ແລ້ວແຕ່ບໍ່ສົມດູນ, ການກະທຳທີ່ບໍ່ສາມາດສັງເກດໄດ້, ບໍ່ສາມາດຍັ້ງຍືນໄດ້ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍອື່ນໆ.

ບັນນານຸກົມ

- Arellano, M., (1987), “Computing Robust Standard Errors for Within-Groups Estimators.”, *Oxford Bulletin of Economics and Statistics* Vol. 49 (4), pp. 431–34.
- Atkin, D., Donaldson, D., (2015), “Who’s Getting Globalized? The Size and Implications of Intra-national Trade Costs”, Working Paper No. 21439, National Bureau of Economic Research.
- Bernard, T., Spielman, D.J., Taffesse, A.S., Gabre-Madhin, E.Z. (2010), “Cooperatives for staple crop marketing: evidence from Ethiopia”, International Food Policy Research Institute (IFPRI) Research Monograph 164.
- Blair, R.D., and Harrison, J.L. (2010), *Monopsony in Law and Economics* (2nd Edition), Cambridge University Press.
- Bonin, J.P., Jones, D.C., Putterman, L. (1993), “Theoretical and Empirical Studies of Producer Cooperatives: Will Ever the Twain Meet?”, *Journal of Economic Literature* Vol. 31, pp. 1290–1320.
- Boundeth, S., Nanseki, T., Takeuchi, S. (2013), “Policies and Socio-economics influencing on Agricultural Production: A Case Study on Maize Production in Bokeo Province, Laos”, *Sustainable Agriculture Research* Vol 2 (1), pp. 70-75.
- Castella, J.-C., Bouahom, B. (2014), “Farmer cooperatives are the missing link to meet market demands in Laos”, *Development in Practice* Vol 24, pp.185–198.
- Castella, J.-C., Nanthavong, K. (2014), “Diagnostic study on agrarian changes in Nong Het District, Xieng Khouang Province: Exploring pathways towards improved livelihoods and food security”, Childfund.
- Castella, J.-C., Jobard, E., Lestrelin, G., Nanthavong, K., and Lienhard, P. (2012), “Maize Expansion in Xieng Khouang Province, Laos: What Prospects for Conservation Agriculture?” In *The 3rd International Conference on Conservation Agriculture in Southeast Asia - Hanoi 2012*, pp. 300–304.
- Coleman, B.E., Wynne-Williams, J. (2006), “Rural Finance in the Lao People’s Democratic Republic: Demand, Supply, and Sustainability. Results of Household and Supplier Surveys”, Asian Development Bank. Available at <https://www.adb.org/sites/default/files/publication/159368/adbi-rural-finance-lao.pdf>
- Conning, J., Udry, C. (2007), “Chapter 56: Rural Financial Markets in Developing Countries”, In *Agricultural Development: Farmers, Farm Production and Farm Markets*, edited by R. Evenson and P. Pingali, 3: pp. 2857–2908, Handbook of Agricultural Economics, Elsevier.
- Costa, S.J. (2014), “Reducing Food Losses in Sub-Saharan Africa” (Improving Post-Harvest Management and Storage Technologies of Smallholder Farmers), UN World Food Programme: Kampala, Uganda, 2014.
- Dobson, P.W., Chakraborty, R. (2008), “Buyer Power in the U.K. Groceries Market”, *Antitrust Bulletin*; Vol 53 (2), pp. 333–68.
- Elhauge, E. (2009), “Tying, Bundled Discounts, and the Death of the Single Monopoly Profit Theory”, *Harvard Law Review* Vol. 123 (2), pp. 397–481.
- Enhanced Integrated Framework (2016), “Consulting Services for Developing a Value Chain Analysis of, and Strategy for, the Rubber, Cassava, Maize and Cattle Sub-sectors in Laos.” Vol 5: Supply Chain and Value Chain Analysis, May 2016, mimeo.

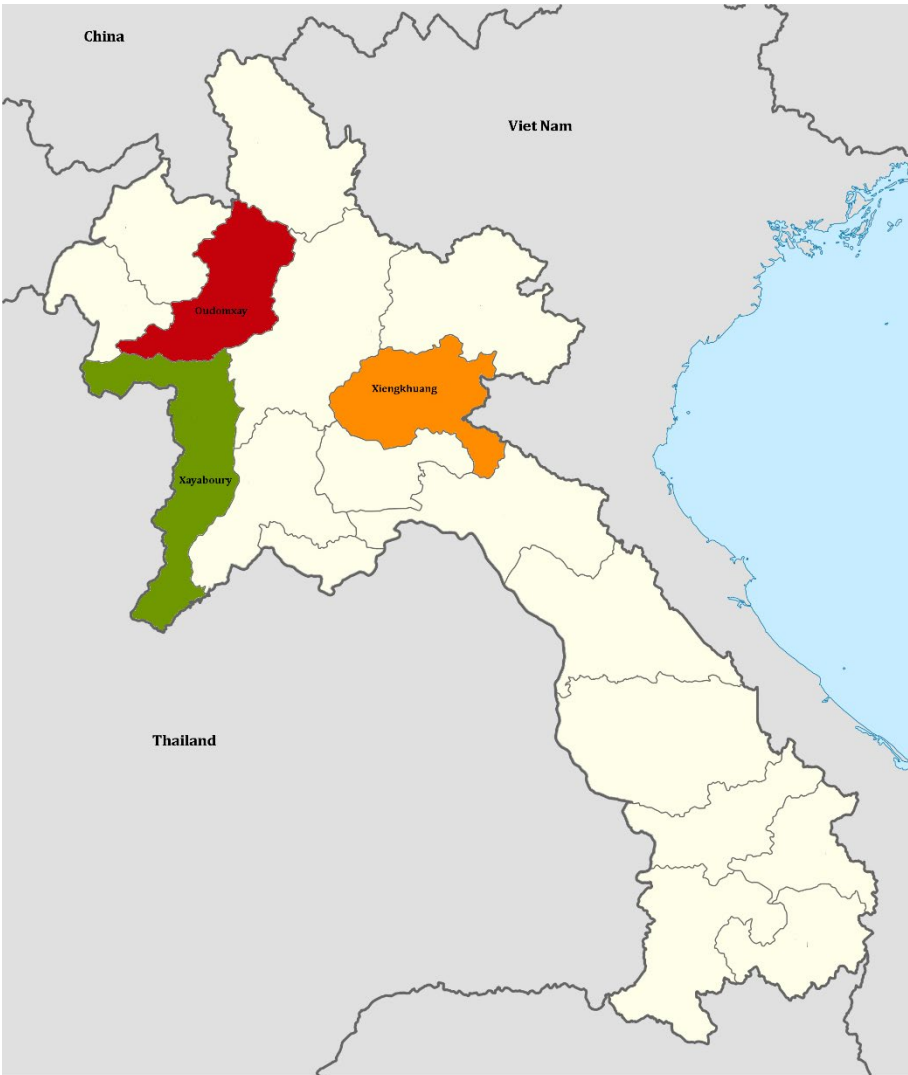
- Fackler, P.L., Goodwin, B.K. (2001), "Chapter 17: Spatial Price Analysis", In *Marketing, Distribution and Consumers*, 1: pp. 971–1024. Handbook of Agricultural Economics, Elsevier.
- Fox, J. (2015), *Applied Regression Analysis and Generalized Linear Models*, Sage Publications.
- GIZ (2012), "Rural Finance in Laos. GIZ Experience in Remote Rural Areas", Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit. Available at <https://www.giz.de/en/downloads/giz2014-en-rural-finance-loas.pdf>
- Graubner, M., Balmann, A., Sexton, R.J. (2011), "Spatial Price Discrimination in Agricultural Product Procurement Markets: A Computational Economics Approach", *American Journal of Agricultural Economics* Vol 93 (4), pp. 949–967.
- Gockel, R., Hampton, K., Gugerty, M.K. (2009), "Storage, Transportation and Aggregation of Agricultural Products for Smallholder Farmers in Sub-Saharan Africa", report prepared for the Agricultural Policy and Statistics Division of the Bill and Melinda Gates Foundation.
- Gómez, M.I., Barrett, C.B., Buck, L., De Groote, H., Ferris, S., Gao, H., McCullough, E., Miller, D., Outhred, H., Pell, A., and others (2011) "Research principles for developing country food value chains", *Science* 332, pp. 1154–1155.
- Karimov, A.A., Thinh, N.T., Cadilhon, J.J., and others (2016). "Value Chain Assessment Report for Maize, Pig, Plum and Tea in Son La Province of Northwest Vietnam", ILRI (aka ILCA; ILRAD).
- Kumar, D., Kalita, P. (2017), "Reducing Postharvest Losses during Storage of Grain Crops to Strengthen Food Security in Developing Countries", *Foods* 2017, pp. 6, 8.
- Lao Statistics Bureau (several years), Statistical Yearbook.
- Lee, T., Hansen, J. (2019), "Southeast Asia's Growing Meat Demand and Its Implications for Feedstuffs Imports", *Amber Waves*, April 1st, 2019. Available at <https://www.ers.usda.gov/amber-waves/2019/april/southeast-asia-s-growing-meat-demand-and-its-implications-for-feedstuffs-imports/>
- Lestrelin, G., (2015), "Update study on agrarian changes and the status of Conservation Agriculture in southern Sayaboury Province", Eficac NUDP/CA, Vientiane.
- Ministry of Agriculture and Finance (2006), Workshop Proceedings on Corn Production and Market Chains: Building Framework for Border Trade and Cooperation, 9-11 August 2006, Oudomxaay Province, Ministry of Agriculture and Forestry, National Agriculture and Forestry Research Institute, LSUA FRP Workshop Report No. 12.
- McAfee, R.P., McMillan, J., Whinston, M.D. (1989), "Multiproduct Monopoly, Commodity Bundling, and Correlation of Values." *The Quarterly Journal of Economics* Vol. 104 (2), pp. 371–83.
- Ministry of Industry and Commerce (2013), "Trade-Poverty Linkages in Lao PDR", National Implementation Unit /Foreign Aid Division, Planning and Cooperation Department, Lao People's Democratic Republic, April 2013. Available at <http://www.t4dlaos.org/publications-from-niu/#212-research-and-studies>
- Mitra, S., Mookherjee, D., Torero, M., Visaria, S. (2018), "Asymmetric Information and Middleman Margins: An Experiment with Indian Potato Farmers", *The Review of Economics and Statistics* Vol. 100 (1), pp. 1–13.
- National Agriculture Forestry Research Institute (2011), "Accompanying the 'Maize Boom' in the Kham Basin and Nonghet District", Policy Brief 04/2011, National Agriculture Forestry Research Institute.

- Phouyyavong, K., Talje, D. (2006), "Case Study on Production and Market Conditions for Corn in Namor District, Oudomxay Province. Progress Report." LSUAFRP Field Report 06/02, Ministry of Agriculture and Forestry, National Agriculture Forestry Research Institute.
- Rogers, R.T., Sexton, R.J. (1994), "Assessing the Importance of Oligopsony Power in Agricultural Markets", *American Journal of Agricultural Economics* Vol. 76 (5), pp. 1143–50.
- SADU (2012), "Value Chain Development in the Context of the Lao PDR: Lessons Learnt and recommendations for future support", Smallholder Agricultural-Market Development in the Uplands (SADU III Project), End of project workshop summary, 5th to 6th July 2012, Vientiane, Lao People's Democratic Republic.
- Second Trade Development Facility (2016), "A Field Survey: Non-Tariff Measures (NTMs) Faced by Exporters of Lao PDR", Project P130512, September 2016. Available at https://www.unescap.org/sites/default/files/2-5.Lao_NTM_survey9_2016.pdf
- Semple, R.L., Frio, A.S., Hicks, P.A. and Lozare, J.V. (1991), "Mycotoxin prevention and control in foodgrains", collaborative publication of the UNDP/FAO Regional Network for Inter-Country Cooperation on Postharvest Technology and Quality Control of Foodgrains (REGNET) and the ASEAN Grain Postharvest Programme. Available at <http://www.fao.org/3/x5036e/x5036E00.htm#Contents>
- Shukla, P., Baylis, K., Pullabhotla, H. (2019), "Using Improved Storage Technology to Reduce Food Insecurity and Postharvest Losses in India", June 2019, mimeo. Available at https://postharvestinstitute.illinois.edu/wp-content/uploads/2020/03/Hermetic-Storage-Policy-Brief-2019_08.pdf
- Solutions, Global Development (2005), "Integrated Value Chain Analysis of Selected Strategic Sectors in Lao People's Democratic Republic." Available at <http://lad.nafri.org.la/fulltext/LAD010320071390.pdf>
- Vega-Redondo, F. (2003), "*Economics and the Theory of Games*". Cambridge University Press.
- Viau, J., Keophosay, A., Castella, J.-C. (2009), "Impact of Maize Expansion on Traditional Rice Production Systems in Northern Lao PDR. A Case Study in Xiengkhor District, Huaphan Province." Catch-Up Programme, NAFRI.
- World Bank (2018), "Transport Costs and Prices in Lao PDR : Unlocking the Potential of an Idle Fleet", Washington, D.C.: The World Bank. Available at <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/31015>.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ: ລາຍລະອຽດຂອງຂໍ້ມູນການສຳຫຼວດພາກສະໜາມທີ່ນຳໃຊ້

ການສຳຫຼວດພາກສະໜາມທີ່ເປັນແຫຼ່ງຂອງການວິເຄາະໃນພາກທີ 3 ແມ່ນດຳເນີນໂດຍທີມງານທີ່ປຶກສາແຫ່ງຊາດ, ເຊິ່ງໄດ້ລົງຢ້ຽມ ຍາມ 3 ແຂວງທີ່ຜະລິດສາລີທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດໃນ ສປປ ລາວ: ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ອຸດົມໄຊ ແລະ ຊຽງຂວາງ ໃນເດືອນພຶດສະພາ-ມິຖຸນາ 2019. ສະຖານທີ່ຂອງບັນດາແຂວງເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນສະແດງຢູ່ໃນຮູບ A1.

ຮູບ A1: ແຜນທີ່ຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງໃສ່ Wikimedia Commons.

ການສຳຫຼວດໄດ້ສຳເລັດຊາວກະສິກອນ 181 ຄົນ ໃນສິບຫ້າບ້ານຂອງຫົກເມືອງ ໃນສາມແຂວງທີ່ຜະລິດສາລີ, ເຊິ່ງລາຍງານວ່າມີເນື້ອ ທີ່ປູກຜັງທັງໝົດ 771 ເຮັກຕາ. ໂດຍສະເພາະ, ການແຈກຢາຍທາງພູມສາດຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງຊາວກະສິກອນໃນແຕ່ລະແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ບ້ານ ແມ່ນໄດ້ນຳສະເໜີໃນຕາຕະລາງ A1.

ວິທີການສຳຫຼວດກ່ຽວຂ້ອງກັບການນຳໃຊ້ແບບສອບຖາມທີ່ຖືກອອກແບບມາເພື່ອຕອບຄຳຖາມການຄົ້ນຄ້ວາຕ່າງໆ, ນຳໃຊ້ກັບຕົວຢ່າງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້, ເພື່ອລວມເອົາຈຳນວນຕົວແທນຂອງຫົວຂໍ້ຕ່າງໆຈາກແຕ່ລະກຸ່ມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ຖືກກຳນົດ.

ທີມສໍາຫຼວດໄດ້ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ໃນແຕ່ລະແຂວງ ເພື່ອຄັດເລືອກເອົາເມືອງ ແລະ ບ້ານຕ່າງໆ ເພື່ອດໍາເນີນການສໍາຫຼວດ, ອີງຕາມມາດຖານດ້ານຄວາມກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ການເປັນຕົວແທນ.

ຕາຕາລາງ A1: ຈໍານວນກໍລະນີສຶກສາຂອງຊາວກະສິກອນໃນການສໍາຫຼວດຂອງ UNCTAD, ເປັນບ້ານ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງ

ບ້ານ	ເມືອງ	ແຂວງ	ຈໍານວນກໍລະນີສຶກສາ
ນ້ຳຕຸ້ຍ	ແບ່ງ	ອຸດົມໄຊ	11
ພູຄາ	ແບ່ງ	ອຸດົມໄຊ	4
ສ່າກາງ	ແບ່ງ	ອຸດົມໄຊ	5
ບວາມລາວ	ຮຸ່ນ	ອຸດົມໄຊ	8
ນ້ຳຍອນ	ຮຸ່ນ	ອຸດົມໄຊ	20
ອຸດົມ	ຮຸ່ນ	ອຸດົມໄຊ	12
ຫ້ວຍລອດ	ແກ່ນທ້າວ	ໄຊຍະບູລີ	8
ຫ້ວຍເປັດ	ແກ່ນທ້າວ	ໄຊຍະບູລີ	6
ໜອງຄວາຍ	ແກ່ນທ້າວ	ໄຊຍະບູລີ	2
ບວາມລາວ-ທ່າແກ້ວ	ປາກລາຍ	ໄຊຍະບູລີ	19
ປາໄລ	ປາກລາຍ	ໄຊຍະບູລີ	26
ແລງ	ຄໍາ	ຊຽງຂວາງ	20
ນາອູງ	ຄໍາ	ຊຽງຂວາງ	16
ກໍຮາດ	ໜອງແຮດ	ຊຽງຂວາງ	10
ກໍມິນ	ໜອງແຮດ	ຊຽງຂວາງ	14

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສໍາຫຼວດຂອງ UNCTAD.

ເຊັ່ນດຽວກັນ, ການສໍາຫຼວດໄດ້ສໍາເລັດພໍ້ຄໍາຈໍານວນ 167 ປະເພດທີ່ແຕກຕ່າງກັນໃນ 7 ເມືອງຂອງ 3 ແຂວງ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນຕາຕະລາງ A2. ທີມສໍາຫຼວດໄດ້ເຮັດວຽກກັບຫ້ອງການອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການຄ້າ ໃນແຕ່ລະແຂວງ ເພື່ອກໍານົດຊາວກະສິກອນ ແລະ ພໍ້ຄໍາ ເພື່ອການສໍາເລັດ. ພໍ້ຄໍາແຕ່ລະຄົນທີ່ຖືກສໍາເລັດໄດ້ຖືກກໍານົດຈາກການສໍາເລັດກັບຜູ້ຜະລິດ, ພ້ອມທັງຈັບຄູ່ກັບບັນຊີລາຍຊື່ຂອງພໍ້ຄໍາທີ່ໄດ້ຮັບຈາກຫ້ອງການອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການຄ້າເມືອງ.

ນອກຈາກນັ້ນຍັງໄດ້ສໍາເລັດພະນັກງານຈາກຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ຫ້ອງການອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການຄ້າແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຢູ່ແຕ່ລະແຂວງ; ເຊັ່ນດຽວກັບນາຍບ້ານຂອງ 12 ບ້ານ, ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຢູ່ 3 ຈຸດຊາຍແດນ (ສອງຈຸດໃນແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ ໜຶ່ງຈຸດໃນແຂວງຊຽງຂວາງ).

ຕາຕາລາງ A2: ຈໍານວນກໍລະນີສຶກສາຂອງພໍ່ຄ້າໃນການສໍາຫຼວດຂອງ UNCTAD, ເປັນບ້ານ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງ

ເມືອງ	ແຂວງ	ຈໍານວນກໍລະນີສຶກສາ
ແບ່ງ	ອຸດົມໄຊ	26
ຮຸ່ນ	ອຸດົມໄຊ	31
ໄຊ	ອຸດົມໄຊ	1
ແກ່ນທ້າວ	ໄຊຍະບູລີ	17
ປາກລາຍ	ໄຊຍະບູລີ	35
ຄໍາ	ຊຽງຂວາງ	30
ໜອງແຮດ	ຊຽງຂວາງ	27

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜູ້ຂຽນ, ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສໍາຫຼວດຂອງ UNCTAD.